Основна школа „Таковски устанак“ Таково

Матична школа и шест издвојених одељења

Име и презиме директора: Бранка Жижовић

Тел / факс: **032/736-138**
e-mail: **ostakovo@alfagm.net**

Ш К О Л С К И П Р О Г Р А М
ОШ „ТАКОВСКИ УСТАНАК“

ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ШКОЛСКЕ 2017/2018. ДО 2020/21. ГОД.

САДРЖАЈ:

УВОД	
Полазне основе за израду школског програма	**4**
Назив,врста и трајање школског програма	**5**
Сврха, циљеви и задаци школског програма	**5**
Наставни план за други циклус основног образовања и васпитања	**6**
ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊА	
САДРЖИНА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД	**9**
Обавезни наставни предмети	**10**
Обавезни изборни наставни предмети	**53**
Изборни наставни предмети	**77**
Остали облици образовно-васпитног рада	**82**
САДРЖИНА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД	**106**
Обавезни наставни предмети	**107**
Обавезни изборни наставни предмети	**165**
Изборни наставни предмети	**184**
Остали облици образовно-васпитног рада	**189**
САДРЖИНА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД	**212**
Обавезни наставни предмети	**213**
Обавезни изборни наставни предмети	**272**
Изборни наставни предмети	**288**
Остали облици образовно-васпитног рада	**293**
САДРЖИНА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ОСМИ РАЗРЕД	**316**
Обавезни наставни предмети	**317**
Обавезни изборни наставни предмети	**374**
Изборни наставни предмети	**387**
Остали облици образовно-васпитног рада	**392**
ОСТАЛИ ПРОГРАМИ	**424**

Школски одбор
ОШ „**Таковски устанак**“ Таково
на седници одржаној
_____ године

донео је

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС
основног образовања и васпитања

број _____

Директор школе **Председник Школског одбора**

_____ _____

Школски програм ОШ “Таковски устанак” у Такову припремио је стручан актив за развој школског програма, кога је именовало Наставничко веће својом одлуком, на дан _____.

Полазне основе за израду школског програма су:

- Закон о основама система образовања и васпитања (Службени гласник РС бр. 62/2003, 64/2003, 58/2004)
- Закон о основама система образовања и васпитања (Службени гласник РС бр.62/2003, 64/2003, 58/2004)
- Правилник о садржају и вођењу документације и издавање јавних исправа у основној школи (Службени гласник РС, бр. 88/2004)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о врсти стручне спреме наставника који изводе образовно-васпитни рад из изборних програма у основној школи (Просветни гласник РС бр.3/2005.)
- Правилник о календару образовно-васпитног рада основне школе за школску 2008/2009.годину (Просветни гласник РС бр.6/2008.)
- Правилник о оцењивању ученика основне школе (Службени гласник РС бр. 93/2004)
- Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник РС бр. 6/2007.)
- Извештај о самовредновању
- Развојни план установе
- Образовне потребе ученика, родитеља и локалне заједнице

НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

ОШ „Таковски устанак“ у Такову својим школским програмом обезбеђује остваривање развојног плана и укупног образовно-васпитног рада у школи. Школски програм носи назив ***„Школски програм за други циклус основног образовања и васпитања“*** и траје четири године,односно од 2017/18. до 2020/21.школске године

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм обезбеђује:

- квалитетно образовање и васпитање које омогућава стицање језичке, мате-матичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информа-тичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву
- развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге и њихов идентитет, потребе, интересе.
- развијање интелектуалних капацитета и знања деце и ученика, нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине
- развијање радозналости и одговорности за културе традиционалних цркава, верске заједнице
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	**А) ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**	**ПЕТИ РАЗРЕД**		**ШЕСТИ РАЗРЕД**		**СЕДМИ РАЗРЕД**		**ОСМИ РАЗРЕД**	
		нед.	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**
1.	Српски језик _____ језик[1]	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Српски језик[2]	3	108	3	108	3	108	2	68
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
6.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
8.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
11.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
12.	Техничко и информатичко образовање	2	72	2	72	2	72	2	68
13.	Физичко васпитање	2	72	2	72	2	72	2	68
	УКУПНО: А	**23-26***	**828-936***	**24-27***	**864-972***	**26-29***	**936-1044***	**26-28***	**884-952***
Ред. број	**Б) ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**								
1	Верска настава / Грађанско васпитање[3]	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Страни језик[4]	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Физичко васпитање – изабрани спорт[5]	1	36	1	36	1	36	1	34
	УКУПНО: Б	**4**	**144**	**4**	**144**	**4**	**144**	**4**	**136**
	УКУПНО: А + Б	**27-30***	**972-1080***	**28-31***	**1008-1116***	**30-33***	**1080-1188**	**30-32***	**1020-1088***

Ред. број	**В) ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**								
1	Чувари природе	1	36	1	36	-	-		
2.	Свакодневни живот у прошлости	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Цртање, сликање и вајање	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Хор и оркестар	1	36	1	36	1	36	1	34
5.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
6.	Матерњи језик са елементима националне културе	2	72	2	72	2	72	2	68
7.	Шах	1	36	1	36	1	36	1	34
8.	Домаћинство	-	-	-	-	1	36	1	34
УКУПНО: В		**1-2***	**36-72***	**1-2***	**36-72***	**1-2***	**36-72***	**1-2***	**34-68***
УКУПНО: А + Б + В		**28-31***	**1008-1116***	**29-32***	**1044-1152***	**31-34***	**1116-1224***	**31-33***	**1054-1122***

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

***** Број часова за ученике припаднике националних мањина

3 Ученик бира један од понуђених наставних предмета и изучава га до краја другог циклуса.

4 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

5 Ученик бира спортску грану са листе коју нуди школа на почетку школске године.

6 Школа је дужна да, поред обавезних изборних предмета са листе Б, понуди још најмање четири изборна предмета са листе В, за сваки разред, од којих ученик бира један предмет, према својим склоностима, на почетку школске године

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. број	**ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА**	**ПЕТИ РАЗРЕД**		**ШЕСТИ РАЗРЕД**		**СЕДМИ РАЗРЕД**		**ОСМИ РАЗРЕД**	
		нед.	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**
1.	Редовна настава	28-31*	1008-1116*	29-32*	1044-1152*	31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*
2.	Допунска настава								
3.	Додатни рад	1	36	1	36	1	36	1	34

Ред. број	**ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА**	**ПЕТИ РАЗРЕД**		**ШЕСТИ РАЗРЕД**		**СЕДМИ РАЗРЕД**		**ОСМИ РАЗРЕД**	
		нед.	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**
1.	**Обавезне ваннаставне активности**								
2.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	**Слободне активности**								
4.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	34-68
5.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

САДРЖИНА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

САДРЖИНА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

САДРЖИНА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

САДРЖИНА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

ОСТАЛИ ПРОГРАМИ

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

Одељенски старешина је педагошки, организациони и административни руководилац одељења.

Основни задаци разредног старешине су:

1. Остваривање васпитног и образовног рада у одељенском колективу.
2. Координирање свих делова фактора васпитног утицаја на одељење и појединца.
3. Изналажење најпогоднијих облика рада усмерених на развијање одељенског колектива (подстицај развоја комуникационих способности, сарадничког односа, хуманих односа међу половима).
4. Праћење учешћа ученика у допунској настави, додатном раду, слободним активностима и изборним предметима, ради подстицања, напредовања сваког ученика у развоју и школском успеху.
5. Учествовање у раду одељенске заједнице: развијање, подстивцање и усмеравање тог рада.

Планирани садржаји биће остварени са ученицима од првог до осмог разреда кроз разне облике активности: радионице, посете, предавања, разговори, анализа успеха и дисциплине, развијање солидарности и другарства,однос према запосленима и одраслима, развијање хуманих вредности, повећање еколошке свести.

ПРОГРАМ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ РАДА СА ДЕЦОМ

Програм припреме деце за школу састоји се од области у које су сврстани васпитно образовни садржаји и активности путем којих се остварују општа и посебна припрема детета за школу. Области које ће се спроводити током школске године су:

- развој говора
- припрема за почетно читање и писање
- развој математичких појмова
- упознавање природе и друштвене средине
- физичко васпитање
- ликовно васпитање
- музичко васпитање

РАЗВОЈ ГОВОРА

- неговање говорне културе

Циљ: правилан изговор свих гласова, фонемска перцепција, интонациона изражајност говора

- богаћење дечјег речника и неговање граматички правилног говора

Циљ: познавање значења речи и граматички вербално изражавање, формирање речи које означавају множину, деминутив, аугментатив

- вербално изражавање и комуникација

Циљ: оспособљавање за коришћење језика у дијалошком и монолошком облику комуникације, култура говорне комуникације, познавање правила употребе језика

- монолошки говор и причање

Циљ: способност препричавања приче, филма, способност причање по сећању

-упознавање са дечијом књижевношћу

Циљ: способност слушања и разумевања способност да се разликује главни јунак, стицање елементарних знања о позоришту

- говорне игре

Циљ: познавање језичких игара, способност проналажења оригиналних решења, смисао за хумор

ПРИПРЕМА ЗА ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ

- почетно читање

Циљ: вештина читања развијена до нивоа одређеног могућностима и интересовањима сваког појединог детета

- почетно писање

Циљ: сразмерно развијена фина моторика без прекидања и подизање оловке са папира, представе о облику , боји, величини и положају.

РАЗВОЈ МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

- положај

Циљ: способност сагледавања простора у односу на сопствено тело и однос предмета у простору

-кретање кроз простор

Циљ: способност уочавања правца кретања кроз простор, способност предвиђања куда ће пасти бачени предмет

- поређење и процењивање
Циљ: способност поређења предмета по величини, основни појмови о мерењу вредности
- области линије, тачке
Циљ: елементарна оријентација у простору, обележавање простора линијама
- облици
Циљ: уочавање и разликовање одређених геометријских предмета
- образовање скупова
Циљ: способност уочавања и формирања скупова
- бројање и скупови
Циљ: способност бројања елемената скупа
- временско сазнање
Циљ: способност да се уочава брзина протицања времена на основу ритмичких структура, уочавање временског следа догађаја

УПОЗНАВАЊЕ ПРИРОДНЕ И ДРУШТВЕНЕ СРЕДИНЕ

Живи свет
- Циљ: разликовање живог од неживог
Свет животиња
Циљ: познавање карактеристичних облика понашања животиња, кретања, комуницирања међу животињама
Биљни свет
Циљ: препознавање изгледа и назива основних делова биљака, услова за раст и развој биљака
Човек као припадник живог света
Циљ: познавање основних карактеристика изгледа и грађе човековог тела
Човек као друштвено биће
Циљ: шире, срећеније и зрелије социјално искуство од онога у породици
Рад људи
Циљ: оспособљавање да се самостално брину о себи, руковање техничким уређајима
Заштита животне средине
Циљ: сазнања о начинима на које човек утиче на животну средину и њиховим последицама, на који начин се човек ослобађа од одпадака, о начинима загађивања воде, земљишта и ваздуха.
Материјални свет
Циљ: откривање разлика између природних појава, откривање и разликовање разних врста материјала
Саобраћајно васпитање
Циљ: знање своје кућне адресе, где је играње безбедно, познавање улоге семафора

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Физички развој
Циљ: развој психо-физичких способности, развој равнотеже, развијеност свих мишићних група, јачање дисајне мускулатуре, правилан развој нервног система
Развој опажања
Циљ: стицање богатог чулног искуства, захваљујући коришћењу свих чула.
Јачање здравља и одржавање хигијене
Циљ: развој здравствене културе ради очувања и јачања телесног и менталног здравља

ЛИКОВНО ВАСПИТАЊЕ

Цртање
Циљ: способност да се линијом и облицима изразе пропорције, величина и текстура.
Сликање
Циљ: осетљивост за боје, њихове нијансе и интензитет
Естетско доживљавање и процењивање
Циљ: донекле формирани елементарни критеријуми за естетско доживљавање уметничких дела.

МУЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Слушање музике
Циљ: елементарно познавање музике као културног феномена, интересовање за музику
Свирање
Циљ: оспособљавање за коришћење инструмената Орфовог инструментарија
Певање
Циљ: развој гласовних могућности деце кроз развој осећаја за правилно извођење различитих ритмичких структура
Плесне активности
Циљ: ритмичка прецизност, координација и култура покрета, њихов склад и лакоћа, народне и орске игре , као и плесови доступни деци.

ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Програм за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања ОШ „Таковски устанак“ у Такову је саставни део Годишњег плана рада ове установе.

Постоји више врста насиља и то:

- насиље које се дешава међу децом;
- насиље које дете трпи од одрасле особе запослене у школи (наставно и ненаставно особље);
- насиље коме је дете изложено од стране одрасле особе која није запослена у школи.

Насиље се јавља у различитим формама и то као:

- физичко (ударање, шутирање, гурање, гађање...)
- психолошко (омаловажавање, етикетирање, игнорисање, вређање...)
- социјално (искључивање из групе на основу различитости)
- сексуално (укључивање деце у сексуалну активност коју она не схватају и за коју нису развојно дорасла)
- електронско (злоупотреба информационих технологија – интернет, телефони и др.)

Због веће ефикасности, ТИМ за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања ће редовно спроводити активности ради лакшег препознавања насиља и то путем:

- разних анкета;
- формирања тима ученика који уочавају елементе насиља код својих вршњака;
- запажања разредних старешина и других запослених у овој установи.

Такође, приступа се и конкретним активностима на превенцији насиља и то:

- свака учионица ће имати примерак подсетника о врстама насиља
- биће израђене плаката за стварање позитивне атмосфере у школи
- правила понашања ученика и њихове дужности биће истакнута на видном месту у школи.

ПРИНЦИПИ, ЗАДАЦИ И ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања има као општи циљ унапређење квалитетаживота ученика у школи, применом ***МЕРА ПРЕВЕНЦИЈЕ,*** ради ставрања безбедне средине и ***МЕРА ИНТЕРВЕНЦИЈЕ*** у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање деце.

Специфични циљеви Програма за заштиту деце од насиља злостављања и занемаривања у превенцији су:

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- информисање свих укључених у рад установео процедурама и поступцима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања
- унапређење способности свих ученика у школском животу (наставног и ваннаставног особља, ученика, родитеља, локалне заједнице) за уочавање, препознавање и решавање проблема насиља;
- сарадња са родитељима путем Савета родитеља, родитељских састанака, индивидуалних и групних разговора;
- сарадња са службама ван школе које посредно и непосредно могу помоћина превазилажењу проблема насиља у школи.

Поред ових специфичних циљева, **Програм за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања** у ОШ „Таковски устанак“ у Такову, осврће се на подизање нивоа свести свих учесника школског живота о посебној пажњи и опхођењу према *деци са посебним потребама* у складу са Законом о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом (члан 6, члан 18 и члан 19).

Специфични циљеви Програма за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања у интервенцији су:

- спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља;
- успостављање ефикасне заштите деце у случајевима насиља;
- евидентирање и отклањање последица насиља код деце, саветодавни рад са децом-ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита и унапређење животне средине има за циљ стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама и токовима који преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину.

Васпитни задаци су:

- развијање позитивног односа према природи и природом и радом створеним вредностима
- оплемењивање уже и шире средине,
- стицање знања о биолошким, физичким, хемијским, историјским, географским, производно – техничким обележјима природе и насељене средине,
- стицање одговарајућих знања и формирање правилног односа према уређивању школе, насеља, култивисању расада и неговању паркова,
- развијање потреба и могућности личног ангажовања у заштити животне средине
- стицање знања у вези са изворима и последицама угрожавања животне средине
- стицање знања и развијање потреба о учешћу у примарној селекцији отпада
- стицање знања о стању загађења животне средине на основу биоиндикатора

Активности:

- уређење школског дворишта и одржавање спомен – обележја
- обележавање светски значајних датума за очување животне средине (Дан планете Земље, Дан вода, Дан борбе против дуванског дима…..)
- учешће у локалним акцијама заштите и уређења животне средине
- учешће у примарној селекцији отпада
- учешће у примарној селекцији отпада
- прављење ученичких изложби на тему загађења и заштите животне средине

У реализацију овог програма, поред одељенских старешина, предметних наставника, руководилаца секција, стручних сарадника ,укључени су и спољни сарадници из општинске организације Црвеног крста.

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљеви програма:

- Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима;
- Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље и
- Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице, заштити и унапређивању здравља ученика.

План ће реализовати наставници кроз свакодневне школске и ваннаставне активности у оквиру Здравственог васпитања, а здравствени радници биће ангажовани за реализацију одређених делова плана. Реализацију овог плана ће пратити Комисија за праћење здравственог васпитања и унапређивања хигијенских услова и здравственог стања ученика.

Садржај плана представљају следеће теме:

- Заштита и унапређивање животне средине
- Исхрана;
- Култура живљења и људске потребе;
- Болести зависности;
- Здравље и здрави стилови живота;
- Психоемотивни развој;
- Лична хигијена;
- Орално здравље;
- Хигијена спорта;
- Правилна исхрана;
- Проблеми понашања младих и социјални притисак вршњака;
- Пубертет - рана адолесценција;
- Телесни развој;
- Психосексуални развој;
- Социјални развој ;
- Когнитивни развој;
- Емоционално сазревање;
- Развој идентитета, морала;
- Исхрана (проблеми исхране - дијете);
- Физичка активност;
- Ризична понашања по здравље младих;
- Полно сазревање и репродуктивно здравље;
- Последице неправилне исхране;
- Поремећаји раста и развоја услед недовољне физичке активности;
- Болести зависности (злоупотреба психоактивних суспстанци, „компјутерска “ зависност, хазардске игре);
- Превенција злоупотребе психоактивних суспстанци;
- Препознавање и супростављање факторима ризика одговорним за нарушавање здравља младих

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА,ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Екскурзија је облик образовно-васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања.

Екскурзија се остварује ван школе у трајању од једног до три дана годишње, у складу са узрастом, наставним планом и програмом и програмом за екскурзије.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Садржаји екскурзије остварују се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег програма рада школе.

У школи ће се организује екскурзије ученика од првог до осмог разреда, по ледећем плану:

ПЛАНИРАНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ

разред	датум извођења	трајање	дестинација
I – IV	Април-мај 2017-2021.	1 дан	Таково – Мокра Гора–Таково
V – VI	Април-мај 2017-2021.	2 дана	Таково – Врњачка Бања – Крушевац – Ђавоља Варош – Ниш (ноћење) – Ниш – Нишка Бања – Таково
VII – VIII	Април-мај 2017-2021.	2 дана	Таково – Сремски Карловци – Нови Сад (ноћење) – Суботица – Палић – Таково

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културне активности су васпитно-образовна делатност, која у школи или изван ње организују ученици и наставници и које служе за свестрнији развитак ученика. Са наставом чине јединствену целину. Приликом креирања програма културних активности, ангажовањем ученика подстиче се тимски рад, креира стваралачка атмосфера, колективизам и другарство.

У наредном периоду, културне активности биће реализоване кроз приредбе, посете културним установама, манифестацијама поводом историјских догађаја и личности.

Програм културних активности биће реализован у сарадњи са наставницима српског језика, страних језика, историје, географије, страних језика, ликовне и музичке културе, физиког васпитања и верске наставе.

Активности које ћемо реализовати у наредном периоду су:

- Посета школској и градској библиотеци;
- Живот и дело Вука Караџића;
- Учешће у новогодишњој приредби;
- Наши народни обичаји (народне песме и игре из мог краја, овако се некад јело, наше ношње, овако су се играли наши преци ...)
- Садржаји повезани са ликом и делом Светог Саве;
- Мислимо, радимо, причамо, певамо на енглеском језику;
- Узвратимо им љубав –нашим мајкама, бакама...
- У сусрет пролећу;
- Музички тобоган;
- Школа нама- ми њој (приредба поводом Дана школе)
- прослава 200 година од подизања Другог српског устанка;
- Посета музеју у Такову;
- Посета културним установама и манифестацијама (Сајам књига);
- Прослава годишњице Колубарске битке (Бољковци);
- Корпа шарених јаја;
- Школска сцена;
- Дружење са писцима за децу (промоција књига, часописа);
- Гостовање позоришта за децу;
- Приредба за крај.

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ, задаци и садржај програма професионалне оријентације

Општи циљ програма је подстицање да путем активног учешћа у петофазном процесном моделу професионалне оријентације преузму одговорност за своју будућност, упознају себе и своје способности, путеве школовања и путеве каријере, да промишљно донесу одлуку о избору школе или да се укључе у свет рада и на тај начин постигну успех у планирању своје каријере.

Програм професионалне оријентације тежи ка изградњи способности одлучивања код младих, ученица и ученика и као такав интегрише две главне компоненте. Једна је лична компетенција, а друга је социјална компетенција.

Дидактична начела

Професионална оријентација треба да омогући освешћавање личних капацитета младих, да понуди избор занимања и школовања, да прати промене у односу на избор занимања, те да доведе до самосталне одлуке одлуке о избору занимања и школовања.

Програм се реализује у оквиру активног и интерактивног учења. Примењују се методе које омогућавају активно учење и у оквиру процеса избора занимања-школовања посебно поспешују развој кључних квалификација, нарочито компетенције оријентације: разговори о одељењу, игре по улогама, рад у групама, експертска метода, мапа ума, портфолио професионалне оријентације, учење по станицама (нпр. пут способности), дебата за и против, индивидуални рад, рад у паровима, интервју, реални сусрети итд.

Треба имати у виду да су одлуке о планирању школовања и занимања личне и да се често доносе у породичном кругу или путем индивидуалних саветовања. Стога се учешћем у програму млади, ученици и ученице оснажују да уз подршку самостално донесу одлуку.

Области учења и програмски/наставни садржаји учења

Област учења 1: Самоспознаја

Самоспознаја је сусрет младе особе са сопственим „ја“ (предности, недостаци, интересовања, склоности) и представља полазну основу за процес одлучивања.

Циљеви:

Општи циљ ове области учења је освешћивање личних афинитета и капацитета младих, ученика и ученица у оквиру стицања реалне слике о себи.

Млада особа треба да препозна да је суочавање са сопственим „ја" важан предуслов за њен процес одлучивања.

Програмски/наставни садржај, односно садржај учења:

Млади треба да науче да открију, истраже и испитају сопствене жеље, интересовања и сколоности, као и да умеју да уоче таленте и способнсти, како би научили да процене и рефлектују лична очекивања; да препознају сопствене капацитете и спремоност на учинке, да

оснаже осећај сопствене вредности, нарочито ученице и девојке, у погледу подесности за широк спектар школовања и занимања.

Област учења 2 и 3: информације и претраживање – могућност школовања и каријере

Истраживање и коришћење информација о могућностима школовања и различитим каријерама омогућава младима да стакну нове увиде о односу личних компетенција и захтева школа и занимања.

Млади, ученици и ученице оспособљавају се да самостално пронађу информације, упућени су како да користе и селектују податке, као и који су све могући извори часописи и брошуре, као и берзе послова, базе података занимања и бројне друге понуде на интернету итд.

Циљеви:

Општи циљ ове области учења је стицање знања оразличитим информационим понудама о школи и заминању, као и оспособљавање младих, ученика и ученица да активно и самостално користе расположиве информационе понуде.

Програмски/наставни садржаји, односно садржаји учења:

Ученици, ученице и млади треба да развију компетенцију оријентације путем самосталног прикупљања и критичког суочавања са информацијама релевантним за школовање и занимање; да буду у стању да класификују школеи занимања према одређеним критеријумима области рада; да науче да се информишу о различитим областима школовања и струкама.

Област учења 4: реални сусрети

У овој области млада особа је оснажена да упознаје за себе занимљиве могућности школовања и занимања у пракси.

Да би се успешно спровели реални усурети, веома је важно осветлити корист коју млади имају од њих, неопходност добре припреме реалних сусрета, као и захтеве за њихову реализацију, праћење и рефлексију.

Под појмом „реални сусрети“ подразумевају се сви директни сусрети са светом рада (распитивања у предузећу, пракса испробавања/пракса у предузећима).

У реалном сусрету, млада особа своје теоријски стечено знање о свету рада и занимањима може да допуни и унапреди.

Циљеви:

Општи циљ ове области учења је упознавање са светом рада и опробавања младих, ученика и ученица у аутентичним ситуацијама у свету рада.

Млада особа треба да сазна које јој користи доноси реалан сусрет „на лицу места“ за њену одлуку. На овај начин упознаје своје предузеће/своју школу и треба добро да се припреми за могућ реални сусрет.

Програмски/наставни садржаји, односно садржаји учења

Путем реалних сусрета, који се остварују узимајући у обзир целокупан ток процеса образовања, оносно избора занимања, млади треба да стекну сазнања о свету рада и занимања. Стога је важно да сусрете темељно припреме и накнадно обраде стечено знање и искуство, како би били у стању да се самостално у потпуности информишу о областима школовања и рада које их занимају.

Област учења 5: Одлука

У оквиру ове области у процесу професионалне оријентације млади, ученици и ученице оспособљени су да донесу одлуку о својој будућој школи и/ или о свом будућем занимању. У овој процесној фази, млада особа је до сада упознала своја интересовања и способности. Сада доноси одлуку (5. корак) о даљем образовању у некој школи.

Циљеви:

Општи циљ ове области учења јесте тај да су младе особе које су учествовале у програму професионалне оријентације, оснажене и у стању да самостално донесу одлуку о даљем школовању и занимању.

Програмски/наставни садржаји, односно садржаји учења:

Млади сада усаглашавају изборе своје жељене школе и каријере и њихове остварљивости у склопу дејства, тј. утицаја, нпр. родитеља, вршњака, пријатеља, саветодавних установа, привреде и друштва, да профил личности још једном упореде са школским профилом, захтева и да донесу одлуку.

ПРОГРАМ РАДА СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и целисходног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа реализује слободне активности ученика.

Слободне активности организују се у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

Школа посебну пажњу посвећује формирању музичке и драмске групе ученика, школског листа, фолклора и спортских секција.

Циљ и задаци Слободних активности су:

- развијање комуникационих способности ученика, подстицање спонтаности и слободе у понашању, у односима са другима, адекватно коришћење слободног времена, развој креативности, развијање љубави према позоришту, драми, сликарству и осталим облицима уметничког изражавања,
- проширење културног видика ученика,
- развијање љубави према колективном стваралачком чину,
- развијање љубави према народном и уметничком стваралаштву народа и народности Србије,
- развијање смисла за музицирање, леп говор, литерарно и ликовно изражавање и сценски израз ,
- развијање и неговање љубави према природи.

ПРОГРАМ РАДА ПОДМЛАТКА И ОМЛАДИНЕ ЦРВЕНОГ КРСТА ОШ ”ТАКОВСКИ УСТАНАК“ У ТАКОВУ

У протеклој школској години, имали смо успешну сарадњу са Црвеним крстом из Горњег Милановца.

Све планиране активности васпитног су карактера и оне код младих треба да развијају исправне ставове према здрављу, друговима, драгим особама, хендикепираним и сиромашним лицима. Ту спадају повремене крупније здравствено–васпитне и социјалне активности и свакодневно испољавање спремности да се помогне онима којима је помоћ потребна.

Активности које ћемо изводити у овој школској години су:

- Прикупљање чланарине Црвеног крста;
- Спровођење акције ”Безбедност деце у саобраћају”;
- Организоваће се “Трка за срећније детињство”;
- Обележиће се Светски дан детета;
- Спровешће се акција прикупљања пакетића за помоћ сиромашнима;
- Продајом честитки за Нову годину и Божић прикупиће се новац намењен Фонду за болесно дете;
- Узећемо учешће у реализацији наградног конкурса “Крв живот значи”;
- Ученици првог разреда добиће пригодне поклоне.

У сарадњи и договору са Црвеним крстом Горњи Милановац, у току године организоваће се и додатне акције за којима се укаже потреба и на тај начин, заједно са другим школама, МУП-ом и локалном заједницом имамо у плану да реализујемо што већи број активности хуманитарног карактера.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа заједно са породицом чини стуб развоја личности. Васпитање и образовање су брига породице и школе. Све оно што породица подстиче и развија, школа треба да продубљује, а све оно што се у школи развија породица треба да подстиче.

Склад у сарадњи ове две институције доприноси да дете прихвати школски рад као област у којој може да се развија и шири своје образовне потенцијале и видике,а да при том школу не доживи као обавезу. Узајамном сарадњом породице и школе константно се прати рад и постигнуће ученика, његов напредак. Сарадњом се доприноси отклањању узрока који су довели до неуспеха, ученицима се пружа неопходна помоћ у раду, указује им се на евентуалне грешке и пропусте у раду.

Сарадња породице и школе је неопходна карика за успешну реализацију васпитно-образовних циљева и задатака.Том сарадњом се обезбеђује:

- да школа што боље упозна ученике, њихове особине, способности, радне навике, њихов положај у породици
- изградња поверења између породице и школе
- превентивно деловање на неуспех
- реализација васпитно-образовних циљева и задатака

Подстицање на испољавање креативности, развој интересовања, истраживачке способности, као и маотивација за рад, а са друге стране превенција неуспеха, анксиозности и друштвено неприхватљивих облика понашања – појачава и повећава потребу за сарадњом. Школа и породица функционишу у смеру подстицања, организације и остварења потпуне сарадње, као и у смеру њене евалуације.

Активности и облици сарадње наше школе и породице остваривање се кроз индивидуалне разговоре, сарадњу са групама родитеља, родитељске састанке, опште родитељске састанке, ванредне родитељске састанке, писмену комуникацију, посете радионицама , дане отворених врата, посете радионицама у оквиру професионалне орјентације, посете сајту школе, волонтирање у активностима поводом Дана школе, саветодавни рад уз укључивање стручне службе, израду ИОП-а, организовање и реализовање спортских манифестација уз подршку родитеља, укључивање родитеља у организацију и реализацију хуманитарних акција, едукацију родитеља, учешћу и раду у органима управљања као и у тимовима на нивоу школе.

Да би се сарадња успешно одвијала потребно је превазићи разлике које постоје између родитеља и наставника. Успешна сарадња огледа се кроз:

- уважавање личности детета од стране породице и школе
- поштовање личности родитеља као и одељењског старешине
- комуникацију са родитељима кроз њихово активно учешће у сарадњи
- сарадњу засновану по принципу узајамног разумевања и помагања
- заједнички рад на решавању и отклањању узрока неуспеха
- рад на подизању педагошке културе родитеља

Унапређивање сарадње са родитељима огледа се кроз:

- Помоћ родитељима у остваривању васпитне функције породице кроз сарадњу на родитељским састанцима, групним разговорима, индивидуалним контактима, разним предавањима;
- Укључивање родитеља у живот и рад школе одвија се успостављањем ближе и тешње сарадње одељењског старешине и родитеља посебно када је реч о ученицима са проблемима и посебним потребама, јер се на тај начин омогућава благовремено сагледавање узрока таквог стања;
- Организовање заједничких спортских манифестација за родитеље, наставнике и ученике;
- Укључивање родитеља у различите школске секције;
- Укључивање родитеља у организацију и реализацију хуманитарних акција;
- Организовање заједничких излета и екскурзија;
- Заједничко организовање презентација, трибина, округлих столова на актуелне и занимљиве теме – решавање конфликтних ситуација;
- Формирање Клуба родитеља;
- Израда водича за родитеље – на сајту школе, као едукативни облик рада.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ ШКОЛЕ СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

Основна школа „Таковски устанак“ у Таково је планирала низ активности у циљу што успешније сарадње са локалном заједницом. План сарадње је саставни део Годишњег плана рада школе.

Наша школа је одувек имала добру сарадњу са Месном заједницом, родитељима, Општинском управом, Установом за физичку културу, Културним центром, Библиотеком, основним и средњим школама на територији Моравичког округа. Значајна је сарадња и са Музејом рудничко-таковског краја, Туристичком организацијом Горњег Милановца, касарном „ Војвода Путник“, Здравственим центром Горњи Милановац, представницима МУП-а, саобраћајном полицијом, Центром за социјални рад, Црвеним крстом, привредним организацијама...

Сарадња се одвија кроз бројне активности ученика, родитеља и запослених у школи, зависно од тога које су активности у питању. Организују се трибине, предавања за ученике, запослене и родитеље. Организују се посете у циљу упознавања ученика са активностима појединих организација, сарађује се са центром за социјални рад како би што успешније решили проблеме уколико се појаве у раду са ученицима или у циљу решавања деликатних социјалних и породичних ситуација.

И за ову школску годину су у сарадњи са МУП-ом планирана предавања за ученике првог, шестог,седмог и осмог разреда. За ученике првог разреда предавања ће бити на тему правилног понашања и учествовања у саобраћају,а за старије разреде теме су сузбијање и пртевенција насиља и болести зависности.

Наша школа сваке године учествује са такмичарском представом на фестивалу Школска сцена у организацији Културног центра Горњи Милановац и постиже значајне резултате. Учесници смо Општинског кроса који се сваке године одржава у организацији Црвеног крста. Ученици наше школе и сви запослени подржавају све хуманитарне акције које се огранизују.

У априлу месецу смо учесници акције Очистимо општину где запослени и ученици учествују у чишћењу околине.

Наша школа је учествовала на више конкурса у оквиру Малих грантова, у организацији Министарства просвете науке и технолошког развоја и на другим конкурсима и више пута смо добијали финансијска средства која су доста допринела побољшању услова за одвијање наставе и боравак ученика и запослених у школи. Школске 2012/13.године школа је учествовала на конкурсу малих грантова Пољске амбасаде са пројектом под називом „Замена врата на школи у Горњим Бањанима“. Наш пројекат је одобрен и школа је добила средства за замену улазних врата и свих унутрашњих врата у школи. Замена врата ће обезбедити ученицима и запосленима пријатније окружење, изолован простор – звучно и топлотно.

У школи се планира време за Дан отворених врата када се приказују успеси ученика у наставним и ваннаставним активностима, организују изложбе ученика свега онога што ураде у радионицама које се организују из различитих предмета, на часовима грађанског васпитања,у оквиру ваннаставних активности.

У школи се организују и различита предавања за мештане из области које су намењене пољопривредницима као и систематски лекарски прегледи за мештане...

Сарадња наше школе са друштвеном средином је важан сегмент који употпуњује успешан дугогодишњи образовно-васпитни рад.

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне узаштите.

Уколико је потребно, школа организује прикупљање средстава за ове сврхе кроз акције школског спорта, волонтирања и других добротворних акција.

Програм социјалне заштите ученика биће реализован у сарадњи са Центром за социјални рад у Горњем Милановцу, Црвеним крстом и надлежним службама СО Горњи Милановац.

Одвијаће се кроз активности као што су:

- Прикупљање основних података о социо-економској структури породице ученика
- Упућивање родитеља на начине остваривања права (бесплатна месечна карта за треће дете, дечији додатак,..)
- Кроз хуманитарне акције у оквиру школе вршиће се прикупљање новца и пакета за ученике којима је помоћ потребна
- Пружање помоћи ученицима са проблемима у понашању кроз радионице Тима за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- Едукација о болестима зависности и њиховим узрочницима: наркотици, алкохол, дуван, интернет.
- Током школске године редовно ће се пратити социјално-економска ситуација сваког ученика и у случају потребе ситуација пријавити стручном сараднику, који ће обавестити Центар за социјални рад или неку другу надлежну службу.

ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ ОШ „ТАКОВСКИ УСТАНАК“ У ТАКОВУ

Школска библиотека је неопходан и саставни део образовно-васпитног процеса који доприноси његовом развоју, унапређивању учења, стручног усавршавања и јавне, културне делатности школе. Библиотечком грађом и информацијама, библиотека у школи допуњује сва образовно-васпитна подручја различитим изворима сазнања. Применом одређених метода и облика рада укључује се у наставни процес, помаже у учењу, у стварању трајних навика и способности за коришћење различитих извора информација и систематски врши оспособљавање ученика за самосталан рад, па је њена делатност саставни део Годишњег плана рада школе.

У Раду школске библиотеке издвајају се три главне функције:

- образовно-васпитна
- библиотечко-инфармациона
- културно-забавна и јавна делатност.

Ове функције одређују рад и задатке библиотеке у школи.

Образовно-васпитна функција обезбеђује услове за остваривање циљева и задатака савремене школе. Кроз ову делатност врши се систематско и организовано упознавање ученика са свим врстама библиотечко-информационе грађе и њихово оспособљавање за самостално коришћење различитих извора информација, уз континуиран рад на стварању навике коришћења школске библиотеке и библиотеке уопште. Ова делатност се у школи одвија у два правца: у односу на ученике и у односу на наставнике, стручне сараднике и организацију наставе.

Образовно-васпитна функција у односу на ученике пружа услове за самосталан рад ученика, упознаје ученике са начинима коришћења библиотечке грађе и информација и облицима њихове презентације, омогућава ученицима да користе библиотечке ресурсе у складу са својим могућностима, знањем и интересовањима, упознаје ученике са могућношћу коришћења различитих метода и средстава итд.

Образовно-васпитна функција у односу на наставнике, стручне сараднике и организацију наставе, односи се на развијање концепта савремене организације наставе уз примену различитих метода, облика и средстава рада, планирано коришћење ресурса библиотеке у процесу припреме наставе, коришћење библиотечких ресурса и после редовне наставе, организације допунске наставе и различитих облика додатног рада, усавршавање наставника, информационо-документациона делатност.

Библиотечко-информациона функција суштински одређује специфичан и комплексан рад библиотеке у школи. Из назива ове фунције се види да се она одвија у два правца: једна делатност је стручна, библиотечка и основна, док је друга информациона.

Основна делатност библиотеке је да набавља библиотечки материјал, стручно га обрађује и даје на коришћење ученицима, наставницима и стручним сарадницима. Стручни библиотечки послови обухватају: набавку библиотечке грађе, инвентарисање, обраду, класификацију, каталогизацију, заштиту, евиденцију и статистику, ревизију фондова, израду планова и програма рада.

Информциона делатност је та која дефинише школске библиотеке као савремене библиотечко-информационе ресурсе. Она обухвата: коришћење различитих медија и нових технологија, систематско информисање о приновљеним књигама и другим врстама библиотечке грађе, израду помоћних библиографија и библиографских података у вези са наставним предметима, а у циљу ширења знања ученика и стручног усавршавања наставника, презентовање фондова и различитих извора информација и њихову популаризацију.

Културно-забавна и јавна делатност школке библиотеке остварује „отварање“ школе према друштвеној средини. Културне и јавне активности су: учешће у планирању културне и јавне делатности школе, посебно планирање културне и јавне делатности школске библиотеке, организовање различитих активности и садржаја: прослава дана школе, трибине, такмичења, размена гостовања, сусрети, фестивали,промоције, изложбе и сл.

Рад и успешно извршавање свих функција школске библиотеке зависи од улагања у њен развој – фондове, простор, опрему, кадар

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Ради правилног раста и развоја, практиковања здравог начина живота, развијања свести о важности сопственог здравља, потреби да се негују и усавршавају физичке способности, школа ће кроз програм школског спотра, којим су обухваћени сви ученици бити у могућности да све ово и реализује.

Школа и локална заједница нису у материјалној и физичкој могућности да реализују овај по закону обавезан облик школског спорта и спортских активности у облику који је дат у Члану 40. Закона о основном образовање и васпитању. Сходно могућностима у матичној школи као и у издвојеним одељењима оранизоваће се такмичења свих ученика у спортским дисциплинама које су прилагођене узрасту и могућностима ученика.

ПЛАН АКТИВНОСТИ

ОКТОБАР

Планирано је да се поводом Дечје недеље тј. прве недеље у октобру организује низ спортских такмичења :

1. турнир у фудбалу за ученике и ученице од првог до осмог разреда
2. турнир у рукомету за ученике од петог до осмог разреда
3. турнир у стоном тенису за ученике од петог до осмог разреда
4. турнир у игри „између две или четири ватре“ за ученике од првог до четвртог разреда

ДЕЦЕМБАР

Последње недеље децембра у плану је турнир у стоном тенису (у синглу и дублу) за ученике од петог до осмог разреда и турнир у бадминтону за ученике млађих разреда.

АПРИЛ

Поводом Дана школе који је претпоследње недеље у априлу у зависности од временских услова организоваће се одељењско такмичење у фудбалу, кошарци, рукомету, стоном тенису.

Реализацију свих ових такмичења, као и организовање, суђење и све остало спровешће наставници физичког васпитања.

Поред горе поменутих такмичења ученици наше школе учествоваће у току године на:

1. такмичењима у организацији ОСИУРУС-а (стони тенис, фудбал, рукомет, кошарка, одбојка, атлетика), која су предвиђена за ученике од петог до осмог разреда,
2. на јесењем кросу (за ученике од првог до осмог разреда) у организацији Црвеног крста,
3. на пролећном кросу (сви ученици од првог до осмог разреда), у организацији РТС-а,

4. на турниру поводом Светог Саве у фудбалу, рукомету и одбојци, који организује општина Горњи Милановац а реализује установа за школски спорт, који је предвиђен за такмичење ученика од петог до осмог разреда.

Како календар такмичења ученика основних школа у организацији ОСИУРУС-а још увек није стигао прецизне информације о времену тј. датуму када ће поменута спортска такмичења бити организоване нема.

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	
		БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
1. **ЈЕЗИК** 1. ГРАМАТИКА 2. ПРАВОПИС	▪ Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; ▪ Описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; ▪ Поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; ▪ Упознавање језичких појмва и појав, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика; ▪ Увежбавње и усавршавање гласног читања и читања у себи	Језик представити ученицима као систем у коме ниједна појава није без веза са другим. Обезбедити поступност наставе распоредом наставних садржаја, а селективност избором најосновнијих језичких законитости. Правопис се савлађује путем често организованих, разноврсних облика писмених вежби. Акценте не обрађивати као самосталне наставне јединице.	
		85	**IX – VI**
2. **КЊИЖЕВНОСТ И КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ** 1. ЛИРИКА 2. ЕПИКА 3. ДРАМА	▪ Развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности; ▪ Оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста; ▪ Развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе, навикавање на смостално коришћење библиотеке и овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; ▪ Оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм); ▪ Усвајање основних функционалних и теоријских појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности; ▪ Упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких оставарења.	Обради текста приступа се после успешног читања наглас, примењујући аналитичко-синтетичке поступке и гледишта. Обрада треба да буде повезана са проблемским питањима и естетски мотивисана, усклађена са наставним циљевима, а пожељна је и локализација, мада је акценат на унутрашњем проучавању текста. С књижевнотеоријским појмовима ученици се упознају уз обраду одговарајућих текстова.	
		65	**IX – VI**
3. **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА** 1. ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ 2. УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	▪ Уочавање разлике између говорног и писаног језика; ▪ Уочавање разлике између месног говора и књижевног језика; ▪ Развијањ способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; ▪ Оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове писмене и усмене употребе.	Развијање језичког мишљења и језичке свести на основу којих се тек може прећи на дефинисање и нормирање. Нагласити значај лексичких, морфолошких и синтаксичких вежби и подстицати ученика на литерарно стваралаштво и неговање језичке чистоте. Развијање језичког мишљења чешћим стављањем ученика у позицију говорника.	
		30	**IX – VI**

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЈЕЗИК 1. <u>ГРАМАТИКА</u> ▪ Главни и зависни реченични чланови (обнављање и проширивање) ▪ Субјекат и предикат (именски и глаголски) ▪ Прави и неправи објекат ▪ Прилошке одредбе ▪ Атрибут и апозиција ▪ Појам променљивости и непроменљивеости, врсте речи и њихова подела; променљиве речи: именице, заменице, глаголи, придеви и бројеви; непроменљиве речи: прилози, предлози, узвици, везници и речце ▪ Основне функције и значења падежа (појам падежа, граматичка основа, наставак за облик, указати на гласовне алтернације, препознавање предлога и њихове функције) ▪ Значење и врсте придева,конгруенција са именицама, промена кроз падеже; компарација; придевски вид и функција придева у реченици ▪ Именичке заменице: врсте и промена, личне заменице, неличне заменице, лична заменица за свако лице *себе/се*, енклитички облици ▪ Глаголи, глаголски вид и род, значење и подела; лаголске основе (инфинитивна и презентска); грађење и основна функција глаголских облика (презент, радни и глаголски придев, перфекат, футур први); помоћни глаголи ▪ Појам и употреба бројева, врсте (главни и редни) и значење	Ученик: ▪ овладава простом реченицом и њеним деловима ▪ овладава појмом сложене реченице ▪ одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним и сложенијим примерима ▪ усваја појам променљивости и непроменљивости речи ▪ препознаје врсте речи, зна основне категорије променљивих врста речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи ▪ правилно употребљава падеже; препознаје главна значења и функције падежа ▪ правилно употребљава глаголске облике; препознаје главна значења и функцију глаголских облика	▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцену свог рада као и рада другог	Остварена је вертикална корелација међу предметима: Бројеви Читање и писање римских бројева (3. разред математика) Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Презент (садашње време) Present Simple (5. Разред енглескин језик

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. ПРАВОПИС ▪ Систематизација и увежбавање садржаја из претходних разреда ▪ Управни говор ▪ Писање присвојних придева ▪ Писање префикса **нај-** у суперлативу ▪ Писање придева изведених од именица у чијој се основи налази глас **ј** ▪ Писање одричне речце **не** ▪ Писање одричних замница и заменице **Ви** у обраћању ▪ Писање вишечланих географских назива ▪ Писање основних и редних бројева ▪ Писање назива предузећа, установа и организација ▪ Тачка и запета, запета уз вокатив и апозицију, три тачаке, цртица ▪ Навикавање ученика на коришћење правописа	Ученик: ▪ примењује правописну норму у једноставним примерима; зна правописну норму и примењује је доследно или у већини случајева ▪ зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) ▪ служи се школским издањем правописа	▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцену свог рада као и рада другог	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Поређење придева Comparasion of adjectives (5. разред енглески језик) Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Грчка митологија Култура, наука и уметност старе Грче (5. разред историја)
3. ОРТОЕПИЈА ▪ Интонације и паузе везане за интерпункцијске знакове ▪ Уочавање разлике у квантитету акцента на тексту ▪ Уочавање разлике у интонацији упитних реченица ▪ Правилан изговор гласова: **е, р с, з**	Ученик: ▪ уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације; уочава разлику у квантитету акцента; одређује место реченичног акцента у једноставним примерима; уочавање семантичке функције акцента ▪ правилно изговора речи				

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. КЊИЖЕВНОСТ И КЊИЖЕВНО-ТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ 1. ЛИРИКА ▪ Народна песма: *Вила зида град* ▪ Народна песма: *Војевао бели Виде, коледо* ▪ *Обредне народне коледарске песме* (избор) ▪ Бранко Радичевић: *Ђачки растанак* (одломак) ▪ Јован Јовановић Змај: *Песма о песми* ▪ Војислав Илић: *Зимско јутро* ▪ Душан Васиљев: *Домовина* ▪ Јован Дучић: *Поље* ▪ Десанка Максимовић: *Покошена ливада* ▪ Стеван Раичковић: *Лето на висоравни* ▪ Мирослав Антић: *Шашава песма* ▪ Бранко В. Радичевић: *Кад мати меси медењаке, Кад отац бије* ▪ Добрица Ерић: *Вашар у Тополи* (одломак) - Књижевнотеоријски појмови: лирски субјект, композиција (мотиви и песничке слике) , главни мотив, поента песме; врсте стихова према броју слогова; експресивност изражајност, ритмичност; језичкостилска изражајна средства (епитет, ономатопеја, поређење); врсте ауторске и народне лирске песме (описна песма, обредна и митолошка лирскс народна песма) 2. ЕПИКА ▪ Народна песма: *Свети Саво* ▪ Народна песма: *Женидба Душанова* ▪ Епске народне песме старијих времена (о Немањићима и Мрњавчевићима) /избор/ ▪ Народне питалице, загонетке и пословице (избор) ▪ Народна приповетка: *Еро с онога свијета* ▪ Народна приповетка: *Дјевојка цара надмудрила* ▪ Народне бајке, новеле, шаљиве народне приче и приче о животињама (избор)	Ученик: ▪ разликује типове књиже-вног стваралаштва (усме-но, ауторско) ▪ разликује основне књи-жевне родове и издваја основне одлике рода и врсте у књ. делу) ▪ повезује наслов дела из обавезне лектире и име аутора, род, врсту и лик из дела ▪ разликује аутора од ли-рског субјекта и припо-ведача ▪ препознаје врсте стиха ▪ препознаје различите облике казивања ▪ препознаје постојање сти-лских фигура у тексту; проналази и именује стилске фигуре и одре-ђује њихову функцију тексту ▪ уочава битне елементе књижевног текста ▪ уочава разлику између препричавања и анализе дела	▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактив-не методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички ма-теријал (тесто-ви, наставни ли-стићи, истражи-вачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литера-тура ▪ све из учени-чког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуира-но оцењивање ▪ посматрање и вредно-вање рада и активно-сти на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могу-ћностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са дифере-нцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестомину-тне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних са-дражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и кри-тичку оцену свог рада као и рада другог	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Падежи Падежи (5. разред руски језик)

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Вук Ст. Караџић: *Житије Ајдук-Вељка Петровића* (одломак) ▪ Милован Глишић: *Прва бразда* ▪ Стеван Сремац: *Чича Јордан* (одломак) ▪ Бранислав Нушић: *Хајдуци* ▪ Иван Цанкар: *Десетица* ▪ Бранко Ћопић: *Башта сљезове боје* (избор приче из циклу-са *Јутра плавог сљеза*) ▪ Иво Андрић: *Мостови* ▪ Гроздана Олујић: *Небеска река* ▪ Стеван Раичковић: *Мале бајке* или *Велико двориште* (избор) ▪ Данило Киш: *Дечак и пас* ▪ Данијел Дефо: *Робинзон Крусо* ▪ Марк Твен: *Доживљаји Тома Сојера* ▪ Жил Верн: *20 000 миља под морем* (одломак) - <u>Књижевнотеоријски појмови</u>: приповедач (разликовање епског приповедача и писца); облици приповедања (излагања): описивање, приповедање (у првом и трећем лицу), дијалог; фабула: елементи фабуле; уметнички поступци у развијању радње у епском делу; врсте стихова према броју слогова у епској народној песми: експресивност, изражајност, ритмичност; карактеризација: појам и врсте; етичка и језичка карактеризација ликова; врсте епских дела у стихи и прози: епска народна песма, бајка, новела шаљива прича, прича о животињама. 3. <u>ДРАМА</u> ▪ Бранислав Нушић: *Кирија* ▪ Душан Радовић: *Капетан Џон Пиплфокс* ▪ Љубиша Ђокић: *Биберче* - <u>Књижевнотеоријски појмови</u>: драмска радња (основни појмови о развијању драмске радње); драмски дијалог; чин, појава, лица; драма и позориште: драмски писац, глумац, редитељ, лектор, сценограф костимограф и гледалац; драмске врсте: драма за децу, радио и телевизијска драма.	▪ уме да води дневник о прочитаним књигама ▪ савладава елементе изра-жајног читања и казива-ња текстова, одређених програмом ▪ чита текст користећи ра-зличите стратегије чита-ња (*летимично читање, читање с оловком у руци*) ▪ изражава свој став о ко-нкретном делу и аргументује га ▪ проналази и издваја осно-вне информације из те-кста пема датим критеријумима	▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и кри-тичку оцену свог рада као и рада другог	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
ДОПУНСКИ ИЗБОР ▪ Душан Радовић: *Антологија српске поезије за децу* ▪ Милован Витезовић: *Шешир професора Косте Вујића* (одломак) ▪ Горан Петровић: *Пронађи и заокружи* (одломак) ▪ Вида Огњеновић: *Путовање у путопис* (одломак) ▪ Тиодор Росић: *Златна гора* ▪ Л. Н. Толстој: *Девојчица и крчаг* ▪ А. П. Чехов: *Шала* НАУЧНОПОПУЛАРНИ ТЕКСТОВИ ▪ Никола Тесла: *Моји изуми* ▪ Милутин Миланковић: *Успомене, доживљаји, сећања* (избор) ▪ Павле Софрић Нишевљанин: *Главније биље у народном веровању и певању код нас Срба* (одељци о ружи, босиљку, храсту, липи...) ▪ Веселин Чајкановић: *Студије из српске религије и фолклора* (Сунце, Месец, ружа, босиљак...) ▪ Грчки митови (избор) ▪ Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу. - Функционални појмови (које ученици треба да разумеју, усвоје и примењују): свест, машта, доживљај, расположење, емпатија; став, гледиште, запажање, поређење, закључак; реално – фантастично; узрок – последица, главно – споредно, лично - колективно; стил, сликовитост, изражајност; одломак, локализовање; писац, песник, читалац; искреност, правичност, солидарност, честитост, племенитост досетљивост, духовитост.		▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и кри-тичку оцену свог рада као и рада другог	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА ПИСМЕНО И УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ ▪ Препричавање и уочавање структуре и композиције приче; препричавање динамичне сцене из епског дела, филма или телевизијске емисије. ▪ Причање о догађајима и описивање доживљаја – према са-чињеном плану; причање о измишљеном догађају на осно-ву дате теме. ▪ Уочавање језичко-стилских средстава у одломцима де-скриптивног карактера у лирским и епским делима. ▪ Описивање ентеријере, екстеријера и пејзажа. ▪ Уочавање успелих књижевних портрета и језичко-стилских средстава којима су остварени; портретисање личности из непосредне близине према сачињеном плану. ▪ Извештавање - вест ▪ Писмо – општа правила о писму као облику општења. ▪ Увежбавање технике у изради писменог састава (тежиште теме, избор и распоред догађја, основни елементи композиције и груписања грађе. **Активности ученика:** слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, читање, разговор, размењивање знања и мишљења, анализа, исказивање властитих судова приликом анализе дела, самостално тумачење, истицање индивидуалности, неговање говорне и писане културе.	Ученик: ▪ разуме текст ћирилични и латинични који чита наглас и у себи ▪ разликује основне делове текста и књиге ▪ саставља разумљиву и граматички исправну реченицу ▪ саставља једноставан експозитурни наративни и дескриптивни текст и организује га у смисаоне целине ▪ уме да преприча текст ▪ саставља писмо и вест	▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и кри-тичку оцену свог рада као и рада другог	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ИНТЕРЕСОВАЊА**	▪ *Правилно изговарање гласова* ▪ *Развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика* ▪ *Стицање позитивног односа према другим језицима* ▪ *Једноставна усмена и писмена комуникација* ▪ *Богаћење речника* ▪ *Разумевање и давање кратких упутстава и команди* ▪ *Учествовање у једноставној комуникацији* ▪ *Способност давања личних података у писаној форми* ▪ *Сналажење у простору и времену (разумевање и давање информација)* ▪ *Разумевање писаног текста* ▪ *Упознавање са културом народа чији се језик учи*	**11**	Ученик треба да: ▪ усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме ▪ покушава да одгонетне значење на основу контекста и проверава питајући неког ко добро зна (друга, наставника) ▪ обраћа пажњу на речи / изразе који се више пута понављају, као и на поднаслове у писаним текстовима; ▪ обраћа пажњу на разне невербалне елементе (гестови, мимика, итд. у усменим текстовима; илустрације и други визуелни елементи у писаним текстовима); ▪ размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; ▪ тражи значење у речнику; ▪ покушава да употреби познату реч приближног значења уместо непознате (нпр. аутомобил уместо возило); ▪ покушава да замени или допуни исказ или део исказа адекватним гестом / мимиком; ▪ уз помоћ наставника ради континуирано на усвајању и примени општих стратегија учења (генерализација, индукција, дедукција и позитивни трансфер).	**IX, XI, XII**
2. **ОКРУЖЕЊЕ**		**8**		**X, XI, IV**
3. **ШИРОМ СВЕТА**		**10**		**V, VI**
4. **ЖИВОТИЊЕ**		**8**		**XII**
5. **ШКОЛА И ИГРЕ**		**16**		**II, III**
6. **ЗАНИМАЊА И ИСТРАЖИВАЊА**		**19**		**IV, V**

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ИНТЕРЕСОВАЊА **Free time** Hobbies and Interests Meeting people **Interrogative pronouns** Prepositions This, that, these, those **2. ОКРУЖЕЊЕ** **Description** -Adjectives - There is, there are - A, an, some, any **3. ШИРОМ СВЕТА** **My world** - Countries and nationalities - Likes and dislikes - Present simple - Routines -Adverbs of frequency -Irregular plurals	▪ представљање себе и других ▪ поздрављање ▪ идентификација и именовање особа,објеката, делова тела, животиња, боја, бројева, итд. (у вези са темама) ▪ разумевање и давање једноставних упутстава и команди ▪ постављање и одговарање на питања ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри / групној активности ▪ изражавање допадања и недопадања ▪ изражавање физичких сензација и потреба ▪ именовање активности (у вези са темама) ▪ исказивање просторних односа и величина (идем, долазим из.., лево, десно, горе, доле...) ▪ тражење и давање обавештења ▪ изрицање забране и реаговање на забрану ▪ тражење и давање обавештења о времену на часовнику ▪ исказивање извињења и оправдања	▪ комуникациона ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ конкретизација ▪ поредбена ▪ дескриптивна ▪ допуњавање ▪ систематизовање	▪ уџбеник енглеског језика ▪ радна свеска ▪ граматика енглеског језика ▪ речник енглеског језика ▪ предмети у учионици ▪ флеш картице ▪ школски прибор ▪ цртежи ▪ табеле ▪ постери	▪ праћење ученика у континуитету ▪ посматрање ▪ усмено испитивање ▪ писмене провере ▪ анализирање развијених вештина и знања и њихова примена на истим и новим ситуацијама ▪ вредновање домаћих задатака ▪ ангажованост ученика на часу ▪ напредак ученика у односу на почетно стање (постигнуће)	Остварена је вертикална к. са Српски језик, Поређење придева- Adjectives

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ЖИВОТИЊЕ **The red list** - Present Continuous and Present Simple - Recognizing verbs - Pronunciation - Describing wild life **Phoning a friend** Talking on the phone **5. ШКОЛА И ИГРЕ** **Boarding school** -time expressions -can-ability and permission -food and drink -Countable and uncountable nouns **Sport** Making nouns from verbs Past Simple Describing people **6. ЗАНИМАЊА И ИСТРАЖИВАЊА** **Jobs** Past Simple-to be Last weekend City history An adventure story Describing emotions To be going to Weather conditions Will and won`t Making suggestions	▪ представљање себе и других ▪ поздрављање ▪ идентификација и именовање особа,објеката, делова тела, животиња, боја, бројева, итд. (у вези са темама) ▪ разумевање и давање једноставних упутстава и команди ▪ постављање и одговарање на питања ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри / групној активности ▪ изражавање допадања и недопадања ▪ изражавање физичких сензација и потреба ▪ именовање активности (у вези са темама) ▪ исказивање просторних односа и величина (идем, долазим из.., лево, десно, горе, доле...) ▪ тражење и давање обавештења ▪ изрицање забране и реаговање на забрану ▪ тражење и давање обавештења о времену на часовнику ▪ исказивање извињења и оправдања	▪ комуникациона ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ конкретизација ▪ поредбена ▪ дескриптивна ▪ допуњавање ▪ систематизовање	▪ уџбеник енглеског језика ▪ радна свеска ▪ граматика енглеског језика ▪ речник енглеског језика ▪ предмети у учионици ▪ флеш картице ▪ школски прибор ▪ цртежи ▪ табеле ▪ постери	▪ праћење ученика у континуитету ▪ посматрање ▪ усмено испитивање ▪ писмене провере ▪ анализирање развијених вештина и знања и њихова примена на истим и новим ситуацијама ▪ вредновање домаћих задатака ▪ ангажованост ученика на часу ▪ напредак ученика у односу на почетно стање (постигнуће)	Остварена је хоризонтална корелација са ▪ српски језик (Садашње време)-Present Simple Српски језик (Бројиве и небројиве именице)-Countable and uncountable nouns Српски језик (Прошло време)-Past Simple

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **СКУПОВИ**	▪ *формирање и графичко приказивање скупова и њихових подскупова;* ▪ *извођење скуповних операција и правилно употребљавање одговарајућих ознака;* ▪ *приказивање геометријских фигура (права, дуж, полуправа, раван, кружница, круг, угао...) и као скупове тачака, уз њихово адекватно описивање, примењујући при том скуповне операције и ознаке;* ▪ *упознавање са угловима уз трансферзалу паралелних правих и угловима са паралелник крацима;* ▪ *упознавање са дељивошћу природних бројева и основних правила дељивости* ▪ *одређивање НЗД и НЗС;* ▪ *схватање појма разломка и његово записивање на разне начине и претварање из једног у други облик;* ▪ *упоређивање разломака и њихово представљање на бројевној правој;* ▪ *извођење основних рачунских опера-ција са разломцима (у оба записа);* ▪ *читање, састављање и израчунавање мање сложених бројевних израза;* ▪ *решавање једначина и неједначина у вези са разломцима;* ▪ *упознавање са осном симетријом, конструкција симетрале дужи и угла и нормале на дату праву кроз дату тачку*	**7 + 7**	Потребно је на разноврсним примерима користити различите симболе и уочавати законитости скуповних операција из помоћ Венеових дијаграма. На подесним примерима треба илустровати употребу речи „и“, „или“, „не“, „сваки“, „неки“, „следи“.	**IX**
2. **ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЈЕКТИ**		**5 + 6**	Геометријски објекти се развијају као идеје које настају у процесу опажања модела реалног света а такође и путем њиховог представљања геометријским сликама.	**X**
3. **УГАО**		**11 + 9**	Угао треба схватити као део равни који чине две полуправе са заједничком почетном тачком заједно са облашћу између њих. Однос између централног угла и одговарајућег лука, односно тетиве, треба утврдити експериментално („преношењем“).	**XI**
4. **ДЕЉИВОСТ БРОЈЕВА**		**7 + 7**	Подсетити се да дељење у скупу природних бројева без остатка није увек могуће, увести дељење са остатком. Увести појам дељивости, чинилаца и садржалаца природног броја.	**XII**
5. **РАЗЛОМЦИ**		**27 + 35**	Ова тема је основна у петом разреду и неопходно је да се она добро усвоји. Највећу пажњу посветити операцијама с разломцима и децималним записима бројева. Увести појам двојног разломка и објаснити га као дељење два разломка.	**I – V**
6. **ОСНА СИМЕТРИЈА**		**5 + 10**	Битни садржаји које обухвата ова тема су: илустровање осне симетрије помоћу модела, коришћењем природних ситуација и квадратне мреже, уочавање својстава која остају непромењена, конструкција осно-симетричних тачака и фигура, симетрала дужи и симетрала угла.	**V, VI**

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. СКУПОВИ ▪ Скуп, елементи, подскуп, једнакост скупова, празан скуп (са одговарајућим знаци-ма), Венов дијаграм. ▪ Скуповне операције: унија (U), пресек (∩), разлика (/). Речи: „и“, „или“, „не“, „сваки“, „неки“. ▪ Осврт на скуп природних бројева N и скуп N_0, изрази са променљивом, скуп и низ	▪ знају појам скупа, подскупа, једнакост скупова, празан скуп ▪ знају шта је Венов дијаграм ▪ знају да представе Венов дијаграм ▪ знају скуповне операције унија (U), пресек (∩), разлика (/). ▪ умеју да примене скуповне операције унија (U), пресек (∩), разлика (/). ▪ знају речи: „и“, „или“, „не“, „сваки“, „неки“. ▪ умеју да примене речи: „и“, „или“, „не“, „сваки“, „неки“. ▪ умеју да примене скупове на текстуалне задатке	▪ илустративно-демонстративна ▪ метода графичких радова ▪ дијалошка ▪ практични рад ученика	▪ објекти непосредне околине ▪ модели геометријских фигура ▪ апликације ▪ геометријски прибор ▪ књига за V разред ▪ збирка задатака ▪ мултимедијални CD ▪ дидактички материјал ▪ лењири	▪ усмено; ▪ писмена вежба; ▪ израда домаћих задатака. ▪ Иницијални тест ▪ Завршни тест	**Остварена је хоризонтална корелација међу предметима**: Размера 5 разред Размера техничко и информатичко образовање 5 разред
2. ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЈЕКТИ ▪ Геометријске фигуре као скупови тачака: права, дуж, полуправа, полураван, раван. ▪ Изломљена линија, област, фигура, многоугао. ▪ Кружна линија (кружница), круг, кружни лук. Кружница и права, тетива, тангента.	▪ знају појмове: права, дуж, полуправа, полураван, раван ▪ препознају праву, дуж, полупра-ву, полураван, раван као скупове тачака ▪ умеју да нацртају праву, дуж, полуправу, полураван, раван ▪ знају односе између праве, дужи, полуправе, полуравни, равни ▪ знају разлику између круга и кружнице ▪ знају да нацртају круг и кружницу ▪ знају односе између круга, кружнице и основних геометријских објеката ▪ знају да нацртају тетиву и тангенту	▪ илустративно-демонстративна ▪ метода графичких радова ▪ дијалошка ▪ практични рад ученика	▪ објекти непосредне околине ▪ модели геометријских фигура ▪ апликације ▪ геометријски прибор ▪ књига за V разред ▪ збирка задатака ▪ мултимедијални CD ▪ дидактички материјал ▪ лењири	▪ усмено; ▪ писмена вежба; ▪ израда домаћих задатака.	Осна симетрија у равни Појам линијске симетрије 5 разред ликовна култура

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. УГАО ▪ Угао: настанак, елементи, обележавање. ▪ Централни угао; кружни лук и тетива. Преношење углова. ▪ Врсте углова (опружен, прав, оштар, туп, пун угао). Преношење углова. ▪ Мерење углова (јединице: степен, минут, секунд; угломер). ▪ Сабирање и одузимање углова (методом преношења и рачунски). ▪ Појам комплементних и суплементних углова ▪ Суседни, упоредни и унакрсни углови. ▪ Паралелне праве и трансферзале и углови које оне одређују. ▪ Углови са паралелним крацима	▪ знају појам угла ▪ знају елементе угла ▪ знају различита обележавања угла ▪ знају врсте углова ▪ знају центрлни угао. Кружни лук и тетиву ▪ знају да пренесе угао ▪ знају мере углова (јединице: степен, минут, секунд) ▪ знају да користе угломер ▪ зна да упореди углове (рачунски и графички) ▪ знају да саберу и одузму углове (рачунски и графички) ▪ знају појам комплементних и суплементних углова ▪ умеју да реше текстуални задатак у вези са комплементним и суплементним угловима ▪ знају појам суседних, упоре-дних и углова са паралелним крацима. ▪ знају паралелне праве и трансферзале и углови које оне одређују.	▪ илустративно-демонстративна ▪ метода графичких радова ▪ дијалошка ▪ практични рад ученика	▪ објекти непосре-дне околине ▪ модели геоме-тријских фигура ▪ апликације ▪ геометријски прибор ▪ књига за V разред ▪ збирка задатака ▪ мултимедија-лни CD ▪ дидактички материјал ▪ лењири	▪ усмено; ▪ писмена вежба; ▪ израда домаћих задатака.	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Прости и сложени бројеви-Ератостеново сито Ератостен математичар-географ 5 разред географија

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ДЕЉИВОСТ ▪ Дељење у скупу N_0; појам и основна својства дељивости, чиниоци и садржаоци природног броја, дељење са остатком, једнакост $a = bq + r$ ▪ Дељивост декадним јединицама. Дељивост са 2, 5, 4. Дељивост са 3 и 9. ▪ Прости и сложени бројеви. Растављање природних бројева на просте чиниоце. ▪ Заједнички делилац и највећи заједнички делилац (чинилац) НЗД. Заједнички садржалац и најмањи заједнички садржалац НЗС	▪ знају појам дељивости бројева ▪ знају појам дељивости са остатком ▪ знају појмове: чинилац и садржалац природног броја ▪ знају дељивост са декадним јединицама ▪ знају дељивост са бројевима: 2,5,3,4,9 ▪ знају појам простог и сложеног броја ▪ знају да рстављају број на просте чиниоце ▪ знају појам НЗД и НЗС бројева ▪ знају да нађу НЗД и НЗС бројева ▪ знају да примене НЗД и НЗС у текстуалним задацима	▪ илустративно-демонстративна ▪ метода графичких радова ▪ дијалошка ▪ практични рад ученика	▪ објекти непосредне околине ▪ модели геометријских фигура ▪ апликације ▪ књига збирка задатака ▪ мултимедијални CD ▪ дидактички материјал	▪ усмено; ▪ писмена вежба; ▪ израда домаћих задатака.	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Појам и врсте разломака Кључ, такт јединица бројања 5 разред музичка култура
5. РАЗЛОМЦИ ▪ Појам разломка облика a/b, ($a,b \in N$). Проширивање и скраћивање разломака. ▪ Упоређивање разломака. ▪ Децимални запис разломка. ▪ Превођење децималног записа разломка у запис облика a/b. ▪ Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. ▪ Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа – обичном и децималном) и њихова својства. Изрази. ▪ Једначине и неједначине облика: $x \pm a = b$;$a \pm x = b$; $x \pm a < b$; $x \pm a > b$; $a \pm x < b$; $a \pm x > b$; $a x = b$; $x : a = b$; $ax + b= c$;$a x <b$; $a x >b$; $x : a < b$; $x : a > b$. ▪ Аритметичка средина. ▪ Размера и њене пропорције (бројевна и линијска размера)	▪ знају појам разломка ▪ знају да проширују, скраћују и упоређују разломке ▪ знају појам децималног записа броја ▪ умеју да претворе разломак у децимални број и обрнуто ▪ знају да придруже тачке бројевне полуправе разломцима ▪ знају основне рачунске операције с разломцима (у оба записа – обичном и децималном) ▪ знају својства рачунских операција ▪ знају да решавају једначине и неједначине са разломцима ▪ знају да примене разломке на текстуалне задатке ▪ знају појам аритметичке средине ▪ знају појам размере и пропорције	▪ илустративно-демонстративна ▪ метода графичких радова ▪ дијалошка ▪ практични рад ученика	▪ објекти непосредне околине ▪ модели геометријских фигура ▪ апликације ▪ књига збирка задатака ▪ мултимедијални CD ▪ дидактички материјал ▪ јабука	▪ усмено; ▪ писмена вежба; ▪ израда домаћих задатака.	

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
6. ОСНА СИМЕТРИЈА ▪ Осна симетрија у равни. Симетричне тачке; симетричност двеју фигура у односу на праву. Осна симетрија једне фигуре. ▪ Осна симетричност круга, међусобни положај два круга. ▪ Симетрала дужи и симетрала угла; конструкције.	▪ знају појам осне симетрије ▪ знају појам осно-симетричних фигура ▪ знају да нацртају осно-симетричне фигуре ▪ знају да примене осну симетрију у текстуалним задацима ▪ знају појам осне симетрије круга ▪ знају да нацртају осно-симетрични круг ▪ знају међусобни положај два круга ▪ знају појам симетрале дужи ▪ знају појам симетрале угла ▪ знају да конструишу симетрале дужи и угла ▪ знају да примене симетрале дужи и угла	▪ илустративно-демонстративна ▪ метода графичких радова ▪ дијалошка ▪ практични рад ученика	▪ књига за V разред ▪ збирка задатака ▪ лењир ▪ шестар ▪ квадратна мрежа ▪ симетричне фигуре ▪ мултимедијални CD	▪ усмено; ▪ писмена вежба; ▪ израда домаћих задатака.	

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД**	▪ *схвате значај биологије као науке за напредак људског друштва и заштиту природе* ▪ *оспособљавање за руковање лабораторијским прибором, микроскопм, лупом* ▪ *оспособљавање за израду једноставних привремених препарата* ▪ *оспособљавање са основним својствима живих бића – ћелијском грађом* ▪ *упознавање основне грађе ћелије* ▪ *схватање појма ткива, органа и система органа* ▪ *упознавање основне спољашње и унутрашње грађе вегетативних биљних органа* ▪ *упознавање грађе цвета, плода и семена и схвате појаве ових органа као резултат прилагођавања животној средини* ▪ *схватање процеса опрашивања оплођења и начина расејавања биљака* ▪ *упознавање са основним животним процесима код биљака (фотосинтеза, транспирација, дисање, раст, клијање* ▪ *схватање биљака као живих бића која се групишу према сродности* ▪ *упознавање са основним одликама микроорганизама, њиховим значајем и улогом у природи* ▪ *упознавање гљива и њихових основних карактеристика* ▪ *упознавање природног система биљака и најзначајних група талофита и кормофита* ▪ *упознају основне елементе заштите флоре*	**2+2+2+0**	▪ Примена различитих наставних метода ▪ Употреба информационо-комуникационих технологија ▪ Примена демонстративно илиустративних метода ▪ Практични рад реализовати ван учионице ▪ За часове вежбе користити групни рад, индивидуални рад и рад у паровима ▪ Максимално користити природне материјале за вежбе ▪ Примена сарадње са здравственим и ветеринарским институцијам ▪ Посете ботаничким баштама, зоолошким вртовима...	IX
2. **ОСОБИНЕ ЖИВИХ БИЋА И ЊИХОВА РАЗНОВРСНОСТ**		**6+4+2+0**		**IX - XI**
3. **ЦАРСТВО БИЉАКА – ГРАЂА И ЖИВОТНО ПРОЦЕСИ**		**15+7+7+0**		**XI - III**
4. **РАЗНОВРСНОСТ, ЗНАЧАЈ И ЗАШТИТА БИЉАКА**		**7+6+2+2**		**III-V**
5. **ЦАРСТВО ГЉИВА**		**2+4+1+0**		**V, VI**

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Биологија и њен значај ▪ Начини упознавања природе, лабораторијски прибор ▪ Лупа и микроскоп ▪ Начини упознавања природе ▪ Техника микроскопирања	▪ схвате појам биологије као науке и њен значај ▪ схвате појам биологије као науке и њен значај ▪ упознавање са начинима истраживања и руковање прибором ▪ оспособљавање за руковање лупом и микроскопом ▪ упознавање са начинима истраживања и руковање прибором ▪ оспособљавање за израду једноставних, привремених препарата	▪монолошка ▪дијалошка ▪демонстративна	▪ лупа ▪ микроскоп ▪ лабораторијски прибор ▪ природни материјали	▪ усмено оцењивање	▪ Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Ишчезавање биљака и гљива Стене, фосили 5 разред географија
2. ОСОБИНЕ ЖИВИХ БИЋА И ЊИХОВА РАЗНОВРСНОСТ ▪ Особине живих бића, ћелија ▪ Појам ткива, органа и система органа ▪ Посматрање биљних ћелија под микроскопом ▪ Упознавање са разноврсношћу живог света ▪ Вируси и бактерије ▪ Једноћелиски организми са организованим једром (једноћелијске алге и гљиве) ▪ Праживотиње ▪ Једноћелиски организми са организованим једром ▪ Натоп сена под микроскопом	▪ упознавање са грађом, обликом и функцијом ћелије ▪ схвате појам ткива, органа, једноћелијске и вишећелијске организме ▪ оспособљавање за израду једноставних, привремених препарата ▪ упознавање са основном грађом организама ▪ упознавање праживотиња под микроскопом ▪ упознавање грађе начина живота вируса и бактерија ▪ упознавање грађе начина живота и улоге у природи ▪ упознавање разноврсности живог света	▪монолошка ▪дијалошка ▪демонстративна	▪ зидна слика ▪ микроскоп и микропрепарати ▪ природни материјали ▪ енциклопедије	▪ усмено ▪ писмено ▪ тест ▪ праћење рада у вежбама	Скривеносе менице Јестиве и лековите биљке 5 разред биологија

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ЦАРСТВО БИЉАКА – ГРАЂА И ЖИВОТНИ ПРОЦЕСИ ▪ Ботаника. Свет биљака – настанак и развој ▪ Грађа биљака - биљни организми ▪ Корен, разликовање делова и облика коренова ▪ Стабло. Преображена стабла ▪ Лист као биљни орган ▪ Животни процеси - фотосинтеза ▪ Издвајање хлорофила из листа ▪ Дисање и транспирација ▪ Доказивање транспирације и дисања ▪ Лист – грађа, улога и животни процеси ▪ Цвет, опрашивање и оплођење ▪ Разликовање делова једнопо-лних и двополних цветова и цваста ▪ Плод ▪ Семе. Расејавање. Клијање семена. Услови клијања ▪ Израда школске збирке плодова и семена ▪ Вегетативно размножавање ▪ Раст, реаговање и покрети биљака ▪ Како биљке добијају имена	▪ схвате појам ботанике, настанак и развој биљака ▪ упознају и знају да објасне спољашњу грађу биљних органа ▪ упознају делове, облике и улогу корена ▪ упознавање грађе и улоге стабла, као и преображена стабла ▪ упознавање грађе, делова и улоге листа ▪ упознавање са процесом фотосинтезе и њеним значајем ▪ упознавање са дисањем и транспирацијом и њиховим значајем ▪ упознавање са деловима, облицима, једнополним и двополним цветовима и цвастима ▪ упознавање са опрашивањем и оплођењем цвета ▪ упознавање делова плода и разноврсност ▪ упознавање грађе семена, значајем семена и расејавањем ▪ упознавање са процесом и условима клијања ▪ упознавање са вегетативним размножавањем, његовим предностима и значајием ▪ развијање интереса за практичну примену - калемљење	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ зидна слика ▪ лабпраторијски прибор ▪ лупа ▪ природни материјали ▪ енциклопедије	▪ усмено ▪ писмено ▪ тест ▪ праћење рада у вежбама ▪ оцењивање домаћих задатака	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Праживотиње Животиње у праисторији 5 разред историја Лупа и микроскоп Технике микроскопирања 5 разред биологија

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. РАЗНОВРСНОСТ, ЗНАЧАЈ И ЗАШТИТА ▪ Алге (вишећелијске) ▪ Спирогира под микроскопом ▪ Маховине ▪ Папратнице ▪ Голосеменице ▪ Препознавање голосемениццa ▪ Скривеносеменице – одлике и разноврсност ▪ Прикупљање скривеносеменица ▪ Јестиве и лековите биљке ▪ Житарице ▪ Израда заједничког хербаријума ▪ Гљиве ▪ Лишајеви ▪ Посматрање квасца и хлебне буђи лупом и микроскопом ▪ Лишајеви ▪ Значај биљака и гљива. Ишчезавање и заштита ▪ Значај, ишчезавање и заштита биљака	▪ упознавање одлика, начина живота, разноврсности значаја и заштите алги ▪ упознавање одлика, начина живота, разноврсности значаја и заштите маховина ▪ упознавање основних одлика, адаптацијом, разноврсности, заначаја и заштите папратница ▪ одлике, поделом на монокотиле и дикотиле ▪ упознавање са одликама, поделом, заначајем и заштитом голосеменица ▪ упознавање скривеносеменица у слободној природи и њихово препознавање ▪ упознавање са најчешћим јестивим и лековитим биљкама и њиховим значајем ▪ упознавање основних одлика, разноврсности, заначаја и заштите гљива ▪ упознавање са најчешћим јестивим и лековитим биљкама, жититма и њиховим значајем	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ зидна слика ▪ микроскоп и микропрепарати ▪ природни материјали ▪ хербарски материјал ▪ енциклопедије	▪ усмено ▪ писмено ▪ тест ▪ праћење рада у вежбама ▪ оцењивање домаћих задатака	

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД**	▪ *Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету.* ▪ *Стицање знања о основним објектима, појавама и процесима у васиони.* ▪ *Картографском описмењавању, употреби географских и других извора информација у процесу учења и истраживања и у свакодневном животу.* ▪ *Усвајање знања о природно географским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међу собним везама и односима у геопростору*	**1**	▪ општи циљеви основног образовања и васпитања; ▪ образовни, васпитни и функционални задаци савремене на-ставе географије, уважавајући систем географије као научне дисциплине, њене принципе и њену филозофску основу; ▪ услови у којима се реализује наставни предмет; ▪ опремљеност школе наставним средствима; ▪ искуства и препоруке геогравске стручне јавности; ▪ препоруке Интернационалне географске уније и Српског географског друштва	**IX**
2. **ВАСИОНА И ЗЕМЉА**		**4+2**		**IX, X**
3. **ГЕОГРАФСКА КАРТА**		**6+2**		**X - XII**
4. **ПЛАНЕТА ЗЕМЉА**		**13+8**		**XII-VI**

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Предмет проучавања,подела и значај географије. **2. ВАСИОНА И ЗЕМЉА** ▪ Васиона: звезде, сазвежђа, галаксије, Млечни пут. ▪ Сунчев систем: Сунце, планете. ▪ Сателити: Месец, месечеве мене, мала тела Сунчевог система. ▪ Облик и величина Земље: континенти, океани, глобус.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе. ▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Историја V р.- Простор, време и рачунање времена
3. ГЕОГРАФСКА КАРТА ▪ Геграгска мрежа:меридијани и упоредници. ▪ Географска ширина и дужина. ▪ Географска карта: садржај гео-графске карте; подела карата према садржају. ▪ Математички елементи карте: картографска мрежа; размер; подела географских карата према размеру. ▪ Географски елементи и њихово представљање на карти. ▪ Мерење на карти и оријентација карте.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј активност на часу	Математика Vр.- Размера Ликовна култура Vр- Боја Техничко и информатичко образовање VIIр- Ортогонална пројекција

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ПЛАНЕТА ЗЕМЉА ▪ Земљина кретања (4) ▪ Ротација Земље и последице ротације: смена обданице и ноћи, привидно кретање. ▪ Сунце, локално време. ▪ Револуција Земље и последице револуције: неједнака дужина обданице и ноћи током године, воде) ▪ Ваздушни омотач Земље (6) ▪ Атмосфера: састав, структура, значај. ▪ Време: метереолошки елементи и појаве (температура, притисак, влажност, падавине, облаци); прогноза времена. ▪ Клима: климатски чиниоци, основни типови климе. ▪ Загађивање атмосвере: глобално загревање, озонске рупе, киселе кише, мере заштите.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Бијологија VIр.- Геолошка доба Хемија VIIIр- Азот – својства и примена Хемијар VIIIр - Загађивачи ваздуха, воде и земљишта

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД**	*Код ученика треба подстицати интересовање за прошлост, начин коришћења уџбеника и осталих наставних средстава. Упознавање са врстама историјских извора, њиховим значајем и начином коришћења.*	**3**	Мали фонд часова и психофизичке могућности ученика захтевају рационалност избора важних чињеница (без много хронологије и оперисања дефиницијама историјских појмова и социолошких категорија). Треба развијати кретаивно и критичко мишљење чиме се ствара могућност слободног и интересантнијег извођења наставе. Да би се наведени циљеви што успешније остварили неопходно је са се обезбеди корелација са сродним предметима, као што су географија, српски језик, ликовна култура, верска настава, грађанско васпитање и свакодневни живот у прошлости. Посебну могућност за међупредметну сарадњу пружа додатни рад, чије теме могу да обухвате садржаје сродних предмета обрађене уз стручно – методичку помоћ наставника тих предмета. У настави историје нагласак би требало ставити на активне облике рада. Они се најпотпуније могу остварити кроз групни рад, рад у паровима, индивидуални рад или дискусију свих ученика у одељењу. Поред две најзаступљеније методе рада монолошку и дијалошку, посебан значај има коришћење историјсих текстова, нарочито извора. Читањем и анализом историјских извора ученицима се пружа могућност да сагледају специфичност неког историјског проблема или појаве. Тежиште наставе у петом разреду требало би да буде на разумевању античког друштва и културе	**IX**
2. **ПРАИСТОРИЈА**	*Ученике треба упознати са различитим тумачењима постанка и развоја човека, значај развоја мозга и говора, предности живота у заједницама, да разликују научно од верског објашњења постанка човека. Научиће какав је био значај проналаска ватре, метала, појава трговине и знатства, појава писма и како су сви ти проналасци утицали на развој људског друштва и цивилизације*	**4**		**IX, X**
3. **СТАРИ ВЕК** **А) СТАРИ ИСТОК**	*Ученици треба да се упознају са најзначајнијим државама у старом веку као и важност географских услова (земљиште, рељеф, клима, воде) за тај процес. Упознати се са тешким положајем робова, поделом људи на сталеже, да увиде каква су била веровања људи старог века и у чему су се она разликовала*	**6**		**X, XI**
Б) СТАРА ГРЧКА	*Ученици треба де упознају са територијалним положајем Грчке, грчким племенима. Историјом Крита и Микене, хеленским јунацима из хомерског доба, разлозима и правцима грчке колонизације, значај и лепота грчке митологије, развојем и успоном грчких градова-држава, ратови са Персијом и унутар грчки сукоби. Ученике треба упознати са најзнаменитијим грчким историчарима, вајарима, књижевницима... као и да разумеју значај хеленизма у односима народа и континената.*	**11**		**XII-III**
В) СТАРИ РИМ	*Ученици треба да стекну сазнања о процесу који је довео до владавине Рима тада познатим светом (од оснивања града до проглашења царства), о римском друштвеном и државном уређењу. Треба да схвате и упознају значај Рима као светске силе, које све допринео да Рим влада светом, римско право као темељ цивилизације, упознати се са римским грађевинама, филозофима, историчарима, политичарима... Упознати их са римском религијом и појавом нове религије (хришћанства) и последице које је изазвало по римско друштво и државу.*	**12**		**III-VI**

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Прошлост (појам прошлости, историјски извори) ▪ Време (време и његова улога у проучавању прошлости, рачунање времена) ▪ Историја наука о прошлости (подела прошлости, историја као наука и као наставни предмет)	▪ разумеју појам прошлости ▪ знају да класификују врсте историјских извора и праве разлику међу њима ▪ уочавају временске одреднице и знају да одреде годину, деценију, век, миленијум и еру ▪ схвтају периодизацију историје	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ уџбеник ▪ историјска читанка ▪ радна свеска ▪ историјски атлас ▪ CD – ром	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Време, рачунање времена Основне рачунске операције 5 разред математика Животиње у праисторији Праживотиње 5 разред биологија

2. ПРАИСТОРИЈА ▪ Камено доба (подела каменог доба: старије камено доба и млађе камено доба) ▪ Метално доба (појава нових занимања, нови проналасци, подела металног доба (бакарно, бронзано и гвоздено доба)	▪ да знају где и кад је настао човек (и по Дарвиновом и по библијском тумачењу) ▪ разумеће живот, веровања и опстанак првих људи ▪ увидеће предност и значај живота у заједницима ▪ да схвате и разумују улогу првих проналазака (ватра, точак, једро, начин производње метала)	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања	▪ уџбеник ▪ историјска читанка ▪ радна свеска ▪ историјски атлас ▪ Библија	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања	Биологија Vр. – Почеци данашњег човека -Порекло и историјски развој човека.

И С Т О Р И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. СТАРИ ВЕК **А) СТАРИ ИСТОК** ▪ Појава првог писма, почетак историје ▪ Настанак и развој првих држава (Месопотамија, Египат) ▪ Веровања народа старог истока и њихова култура	▪ знаће најзначајније државе старог истока њихов настанак и развој ▪ уочиће прву поделу друштва и разумети термин "робовласничко доба" ▪ знаће најзначајније богове страог истока као и којој култури и народу припадају	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ историјска карта: Стари исток ▪ историјски атлас ▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ географска карта Азије	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Географија VIIр.- Југозападна Азија- природногеографске одлике. Друштвеноекономске одлике Југозападне Азије

Б) СТАРА ГРЧКА ▪ Најстарија историја Грчке ▪ Спарта и Атина ▪ Успон и опадање грчких полиса ▪ Религија и уметност древне Хеладе ▪ Књижевност и наука древне Хеладе ▪ Култура древне Хеладе ▪ Хеленизам	ученици ће ▪ знати називе грчких племена ▪ разумети облике друштвеног уређења и разлике међу њима (демократско и аристократско) ▪ узроке и последице грчко – персијских ратова ▪ знати најзначајније грчке богове и њихов утицај на свакодневни живот ▪ знати најпознатије грчке историчаре, књижевнике, уметнике и научнике као и њихова дела ▪ уочиће које су културне тековине античке грчке и данас присутне ▪ увидети узроке успона и пада Александра Македонског	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања	▪ историјска карта: Стара Грчка и хеленски свет ▪ историјски атлас ▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ географска карта Европе и Азије	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Географија VIр. - Друштвеноекономске одлике Јужне Европе. -Република Грчка

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
В) СТАРИ РИМ					

▪ Оснивање и успон Рима ▪ Рим као светска сила ▪ Римско царство ▪ Пропаст античког света ▪ Култура старог Рима ▪ Хришћанство ▪ Централни Балкан под римском влашћу	ученици ће знати ▪ кад је Рим Основан (легенда о Ромулу и Рему, структура друштва, хронолошке оквире) ▪ како је изгледала римска војска и њена освајања ▪ каква је била римска култура, религија, уметност, наука и свакодневни живот ▪ када се и где појавило хришћанство, како су хришћани прогањани, када је признато ▪ кад и како је пало Западно римско царство, велику сеобу народа ▪ на који начин је подељено Римско царство	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ Историјска карта: Римско царство ▪ историјски атлас ▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ географска Европе, Азије и Африке	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Географија VIр. - Регионална и политичка подела, интеграцијски процеси у Европи и свету -Република Италија

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. УВОД	*Циљ наставе техничког и информатичког образовања у основној школи јесте да се ученици упознају са техничко-технолошким развијеним окружењем, кроз стицање основне техничке и информатичке писмености, развојем техничког мишљења, техничке културе, радних вештина и културе рада;* *ученици:* ▪ *стичу основна техничко-технолошка знања, умења, вештине и оспособљавају се за њихову примену у учењу, раду и свакодневном животу;* ▪ *схвате законитости природних и техничких наука,* ▪ *упознају рад на једном од оперативних система и неколико најчешће коришћених корисничких програма за обраду текста, за графичке приказе, интерфејс и интернет;* ▪ *развијају прецизност у раду, упорност и истрајност приликом решавања задатака;* ▪ *комуницирају на језику технике (техничка терминологија, цртеж);* ▪ *стекну знања за коришћење мерних инструмената;* ▪ *препознају елементе(компоненте) из области грађевинарства, машинства, електротехнике, електронике и да их компонују у једноставније функционалне целине (графи-чки и кроз моделе, макете или предмете);* ▪ *примењују мере и средства за личну заштиту при раду, знају мере заштите и потребу за обнову и унапређење ивотног окружења.*	3+1+0	Упознати ученике са техником, техничким достигнућима и значајем технике и информатике. Обратити посебну пажњу посветити заштити на раду.	IX
2. ГРАФИЧКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ		6+0+2	Уводећи их у алгоритам конструкторског моделовања ученике треба научити како се скицом може исказати идеја и како се израђује технички цртеж.	IX, X
3. ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ		8+2+6	Објаснити основне појмове шта је информација и податак, шта је рачунар, хардвер, софтвер. Да кроз игру овладају вештином рада миша и тастатуре и нацртају једноставан технички цртеж.	X-XII
4. ОД ИДЕЈЕ ДО РЕАЛИЗАЦИЈЕ		2+0+6	Прве реализације својих идеја ученици остварују употребом конструкторских комплета тако да ће правити моделе и макете.	XII-II
5. МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНОЛОГИЈЕ		6+0+6	Упознати ученике са појмом и поделом материјала. Начин обраде материјала реализовати упознавањем принципа деловања алата за механичку обраду материјала.	II, III
6. ЕНЕРГЕТИКА		2+2+0	Обновити садржаје који се односе на топлоту, ваздух, кретање и отпори кретању тела. Упознати ученике са прецизнијим појмом, врстама и значајем енергије за човечанство.	III
7. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ-МОДУЛИ		0+0+12	Пројекат који је настао проласком кроз све етапе од идеје до реализације, у овом делу ученици примењују раније стечена знања из обликовања материјала	IV, V
8. САОБРАЋАЈ		4+2+2	Ученици треба да се на интересантан и очигледан начин упознају са правилима и прописима кретања пешака	V, VI

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ природни ресурси на Земљи: материја, енергија, простор и време ▪ појам технике и технологије ▪ утицај развоја технике на живот на Земљи ▪ значај техничког и информатичког образовања	▪ познавање значаја развоја технике за будућност и значаја техничког и информатичког образовања	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ графофолије ▪ цртежи	▪ ученике оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове активности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност) ▪ не треба одвојено оцењивати теоријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу	остварена је хоризонтална коорелација међу предметима: ▪ Подела прошлости – историја 5 разред
2. ГРАФИЧКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ ▪ моделовање од идеје до реализације ▪ техничко цртање као основ графичке комуникације: скица, технички цртеж, ▪ формати папира, врсте линија у техничком цртању ▪ просторно приказивање ▪ техничко писмо, размер, означавање мера на техничком цртежу	▪ познавање основних елемената техичког цртања, приказивање своје идеје помоћу скице и техничког цртежа.	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ графофолије ▪ цртежи ▪ дијапозитиви		▪ симетрија-ликовна култура ▪ паралелане линије – математика 5 разред ▪ размера - географија
3. ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ					

▪ увод у информатику и рачунарство; ▪ примена рачунара, рачунарски систем(основни делови, додатни уређаји и софтвер). ▪ повезивање и укључивање рачунара; ко-ришћење оперативног система рачуна-ра, радно окружење ▪ програм за обраду текста ▪ програм за техничко цртање	▪ коришћење једноставних софтверских пакета за израду једноставних техничких цртежа помоћу рачунара.	▪дијалошка ▪демонстративна ▪самостални рад ученика	▪ слике ▪ графофолије ▪ цртежи ▪ скице ▪ персонални рачунар ▪ радна свеска	сталног праћења	▪ увод у онформатику и рачунарство - информатика и рачунарство 5 разред

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ОД ИДЕЈЕ ДО РЕАЛИЗАЦИЈЕ ▪ алгоритам конструкторског моделовања од идеје до реализације ; упознавање елемената конструкторског комплета и начина њиховог повезивања у целину ▪ израда алгоритма модела према сопственој идеји ▪ самостални рад са конструкторским комплетима и готовим елементима према својој идеји; ▪ техничка документацијамодела **5. МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНОЛОГИЈЕ**	▪ израда модела из конструкторских кутија према својој идеји, скици и техничком цртежу.	▪дијалошка ▪демонстративна ▪самостални рад ученика	▪ конструкторски комлети (кутије)	▪ ученике оцењивати према резултатима које пости-жу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове активности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност) ▪ не треба одвојено оцењивати те-	▪ израда модела - ликовна култура 5 разред

▪ појам и подела материјала (природни, вештачки) ▪ врсте и својства материјала (физичка, хемијска и механичка): дрво, папир, текстил, кожа, пластични материјали ▪ начин обраде материјала ▪ припрема за обраду ▪ правилно коришћење алата за ручну обраду материјала, извођење операција и заштита на раду: обележавање, сечење, завршна обрада (бушење, равнање, брушење) ▪ избор материјала, операција и алата и редоследа њихове примене; рециклажа материјала и заштита животне средине	▪ коришћење једноставних софтверских пакета за израду једноставних техничких цртежа помоћу рачунара.	▪дијалошка ▪демонстративна ▪самостални рад ученика	▪ слике ▪ графофолије ▪ цртежи ▪ скице ▪ персонални рачунар ▪ радна свеска	оријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења	▪ грађа биљака – биолгоија 5 разред

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
6. ЕНЕРГЕТИКА ▪ појам и значај енергије ▪ извори енергије (необновљиви, обновљиви и алтернативни). ▪ трансформација, коришћење и штедња енергије ▪ коришћење енергије Сунца, ветра и воде	▪ познавање основних облика енергије, претварања у корисне облике, . познавање основних извора и значаја штедње.	▪дијалошка ▪демонстративна ▪самостални рад ученика	▪ слике, ▪ дијафилмови ▪ модели ▪ конструкторски комлети радна свеска	▪ ученике оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове активности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност) ▪ не треба одвоје-	
7. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ - МОДУЛИ ▪ конструкторско моделовање: ученици се слободно опредељују за активност (пројекат), а на основу тога следи алгоритам: израда скице и техничког цртежа (у оловци или на рачунару) ▪ планирање и припрема потребног материјала, редоследа и поступка обраде	▪ ученици израђују пројекатна основу раније стеченог знања из обликовања материјала.	▪самостални рад ученика	▪ конструкторски комлети (кутије)		▪ обликовање употребних предмета - ликовна култура 5 разред

▪ реализација пројекта: израда модела према сопственој конструкцији од лако обрадивих материјала или конструкторских елемената ▪ практична примена знања о обликовању модела овладаним технологијама обраде и коришћењем материјала од: дрвета, хартије, влакана, текстила, коже, пластичних материјала и др ▪ ученици који имају посебно интересовање за рад на рачунару могу користити софтвер за просторно моделовање и конструисање ▪ планирање и припрема потребног материја-ла, планирање редоследа и поступка обраде ▪ реализација пројекта: израда модела према сопственој конструкцији од лако обрадивих материјала или конструкторских елемената				но оцењивати теоријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења	

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
8. САОБРАЋАЈ ▪ саобраћај (појам): врсте, структура, функција. ▪ регулисање и безбедност друмског саобраћаја ▪ пешак у саобраћају ▪ бицикл у саобраћају ▪ хоризонтална, вертикална и светлосна сигнализација; ▪ обавезе и одговорност учесника у саобра-ћају ▪ утицај саобраћаја на заштиту животне средине	▪ понавање основних правила и прописа кретања пешака и бицикла у јавном саобраћају и његов утицај на заштиту животне средине	▪дијалошка ▪демонстративна ▪самостални рад ученика	▪ слике ▪ дијафилмови ▪ модели ▪ бицикл	▪ ученике оцењива-ти према резултатима које пости-жу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове акти-вности значајне у овој настави (уре-дност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност) ▪ не треба одвоје-но оцењивати теоријска и практи-чна знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења	

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ 5.

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
УПОЗНАВАЊЕ СА ПЛАНОМ РАДА	*упознати ученике са планом и програмом који ћемо обрађивати у току године*	**1**	• Основне карактеристике часова физичког васпитања треба да буду: јасноћа наставног садржаја, оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита, избор рационалних облика и метода рада, избор вежби оптималне образовне вредности, пуна ведрина и активност ученика током часа • Часови се морају добро организовати како у погледу јасних и прецизних облика и метода рада, тако и у погледу стварања радне и ведре атмосфере • Наставник саопштаваа наставне садржаје, демонстрира елеементе технике који се обрађују или утврђују, демонстрира комбинацију елемената технике и игру у целини, организује и усмерава процес учења, подстиче логичко закључивање, упознаје ученике са методама и техникама успешног учења, процењује квалитет и ниво усвојеног знања. • Физичко васпитање треба да омогући: - упућивање ученика у самостални рад на развијању и одржавању физичке кондиције у свакодневном животу - развијање здравствено-хигијенских навика за време наставних и ваннаставних облика физичког васпитања, тј. целокупног боравка ученика у школи	**IX**
МЕРЕЊЕ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ УЧЕНИКА	*затечено стање гипкости, брзине, раста и развоја код деце*	**10**		**IX, V, VI**
РУКОМЕТ	*увајање основних техничко – тактичких елемената из ове области*	**20**		**X, IV, V**
АТЛЕТИКА	*развијање и усавршавање моторичких способности, вешто извођење једноставних форми*	**17**		**X, III, V**
ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ	*Способност уочавања својих моторичких способности и особина, сличности и разлике међу вршњацима*	**18**		**I, II**
РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА	*усвајање одређеног фонда моторичког знања из ове области*	**2**		**XII, II**
НАРОДНА КОЛА, ПЛЕС	*задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром*	**2**		**X, III**
ЕЛЕМЕНТАРНЕ ИГРЕ	*увођење ученика у организован систем припрема за спортске игре*	**2**		**I, II**

Ф И З И Ч К О В А С П И Т А Њ Е 5 .					
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА**	**МЕТОДЕ**	**НАСТАВНА СРЕДСТВА**	**ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ**	**КОРЕЛАЦИЈА**
1.УПОЗНАВАЊЕ УЧЕНИКА СА ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ РАДА **2. МЕРЕЊЕ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ** • телесна висина - маса • трчање 4х10 м • shutlle run • претклон у седу • скок у даљ из места • издржај у згибу • трбушњаци **3. РУКОМЕТ** <u>Обучавање основних елемената технике са лоптом</u>: • техике држања, хватања и додавања лопте • додавање кратким замахом • додавање дугим замахом • техника вођења лопте • додавање и хватање лопте у паровима. • обучавање рукометног трокорака са додавањем лопте • скок шут • обучавање финте • обучавање игре у нападу • обучавање ученика у игри објашњавањем правила кроз игру (игра се спроводи на основу елемената технике са којима су ученици упознати) • усавршавање игре са применом новонау-ченог шутирања	• Утврђивање психофизичког статуса ученика,мерење психомоторних особина ученика кроз задате вежбе,утврђивање антрополошких мера ученика • затечено стање гипкости, снаге, брзине, издржљивости, раста и развоја деце • упознавање са правилима и пропозицијама игре • усвајање елементарних техника игре • развијање тимског и такмичарског духа • усвајање знања • посматрање • опажање, откривање и уочавање законитости • вежбање • знају да контролишу лопту • савлдали су кретање са лоптом • знају како да се поставе у зони одбране и напада • знају правила • знају да примене усвојено знање • демонстративни приказ усвојених елемената технике • демонстративни приказ игре	вербална метода вербална метода демонстрација практичан рад ученика • метода усменог излагања • демонстрација • практичаан рад ученика	• вага, • метар • штоперица, • сунђерчићи • струњаче • чуњеви • рачунар • клупица • рукометне лопте • сталци • голови	• Оцењивање се вр-ши бројчано, на основу остварива-ња оперативних задатака и мини-малних образо-вних захтева. • Праћење напре-тка ученика оба-вља се сукцеси-вно у току целе школске године, на основу једи-нствене методо-логије која пре-двиђа следеће тематске целине: • стање моторичких способности • усвојене здра-вствено хиги-јенске навике • достигнути ниво савладаности моторних знања • однос према раду • Праћење и вредновање *моторичких способности* врши се на основу савла-	Математика: „Мерење дужине“ -Физичко: „Мерење физичких способности: скок удаљ и претклон на клупици“ ***Хоризонтална корелација** -Математика: „Врсте кретања-праволинијско и кружно“ -Физичко: „Вођење лопте у месту и кретању“ ***Хоризонтална корелација**

• елементи одбране 6:0, 5:1 • игра у одбрани • поставка игре у нападу, игра на 2 гола уз примену правила и научених елемената **4. АТЛЕТИКА** • припрема за крос • различите техике трчања (спринт, штафета) • техника високог старта • техника ниског старта • скок у вис (варијанта маказе) • скок у даљ (увинуће) • бацање лоптице од 200 грама • бацање кугле из места • техника ниског старта и истрајно трчање • одељенско такмичење у атлетици	• да утичемо на развој опште кондиције и спретности детета • да свако дете истрчи стазу • савладати брзину реакције • да упознају различите врсте старта • правилан одскок и доскок код скокова • правилно држе куглу • правилно држе руке и постављ-ају ноге код различитих техника трчања • развијање борбеног духа • упознавање са основним техникама у атлетици • усвајање елемената школе трчања • приказ научених техника кроз одељењска такмичења	• метода усменог излагања • демонстрација • вежбање • практичаан рад ученика	• штафета • лоптица • штоперица • штафетна палица • ластиш • кугла • стартни блок • струњаче	даности програмског садржаја ко-јим се подстиче развој оних физи-чких способности за које је овај уз-раст критичан пе-риод због њихове трансформације под утицајем фи-зичких активности • Усвојеност *здра-вствено-хигије-нских* навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене. • Степен савладано-сти *моторичких знања и умења* спроводи се на основу минимаалних програмских захтева .	

5. ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ **Тло**: • колут унапред и уназад, летећи колут, ве-жбе равнотеже • премет странце улево и удесно • упор на рукама. • обнављање елемената из млађих разреда • из става раскорачног колут уназад до ста-ва раскорачног, из става раскорачног ко-лут унапред до става раскорачног • став о шакама уз помоћ. • самостално извођење става о шакама **Греда ниска** • наскок, ходање, трчање, окрети, • кораци са предножењем,одножењем и заножењем • равнотеже (мала и велика вага,у успону) • валцеров корак,мачији,дечији корак **Прескок:** • Разношка • Згрчка	• осећај за покрет и простор • развој координације и окретности • показати креативност • развијање осећаја за равнотежу • развијање снаге • показати минимум знања и умешности	• метода усме-ног излагања • демонстра ција • вежбање • самосталн и интерактиван рад	• козлић • ниска греда • висока греда • шведски сандук • струњача	• *Однос према раду* вреднује се на осно-ву редовног и акти-вног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ван-школским активно-стима • При оцењивању фи-зичких способности узима се у обзир ни-во личних физичких способности сваког појединца, остварен у току школске го-дине, према његов-им индивидуалним могућностима. За контролу физичких способности примењује се батерија тестова која обухвата следеће: • телесна висина – маса • трчање 4x10м • трчање shutlle run • дубоки претклон у седу •	-Математика: „Појам угла“ -Физичко: „Техника спринтерског трчања и ниски старт“ „Прескок згрчка и разношка“ ***Хоризонтална корелација**

Ф И З И Ч К О В А С П И Т А Њ Е 5 .					
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА**	**МЕТОДЕ**	**НАСТАВНА СРЕДСТВА**	**ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ**	**КОРЕЛАЦИЈА**
6. РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА • вежбе са вијачом • вежбе са обручем • вежбе са чуњевима **7. НАРОДНА КОЛА, ПЛЕС** • *Моравац* (прва, друга и трећа варијанта) • *Дуње ранке* • *Дивна „Дивна* • енглески валцер • ча-ча-ча **8. ЕЛЕМЕНТАРНЕ ИГРЕ**	• да развију осећај за ритам, покрет и простор • развијање окретности и равнотеже • упознавање са правилима и пропозицијама игре • усвајање елементарних техника игре • развијање тимског и такмичарског духа • естетско обликовање покрета и кретања без реквизита и са реквизитима	• вербални метод • демонстрација • самостални и интерактивни рад • вербални метод • демонстрација • самостални и интерактивни рад	• вијача • обруч • чуњеви • касетофон	• скок у даљ из места • трбушњаци • издржај у згибу Провера се врши на почетку и крају школске године помоћу критеријума за процену физичког развоја и физизичких способнсти	-Музичка култура:„Дивна, Дивна“, „Упознавање и слушање музике различитих епоха и народа“, „Слушање народне изворне музике“ -Физичко: обучавање корака за игре “Дивна, Дивна“, „Моравац ***Хоризонталнакорелација**
• између две ватре, између четири ватре, хваталице	• знају да контролишу лопту у мировању и у кретању • знају да чврсто ухвате лопту • развијање тимског и такмичарског духа	• вербални метод • демонстрација • самостални и интерактивни рад	• лопте различитих димензија		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ**	▪ *неговање смисла за заједничко музицирање,* ▪ *развијање музикалности и креативности* ▪ *неговање способности изво-ђења музике (певање/свира-ње)* ▪ *развијати дечје предиспозиције за музичко обликовање*	**33**	Певање по слуху и са нотног текста, свирање на фрулици, мелодици, Орфовом инструментарију, музичко описмењавање.	Дате теме се прожи-мају током целе школске године
2. **СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ**	▪ *стицање навике слушања музике* ▪ *подстицање доживљаја и оспособљавање за разумева-ње музике.*	**33**	Усмеравање пажње ученика на ана-литичко слушање, разликовање му-зичких инструмената, упознавање композитора.	
3. **СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ**	▪ *стварање дечјих песама* ▪ *развијање стваралачких способности*	**6**	Импровизовати мелодију на задати текст, креирати сопствене компози-ције. Стваралаштво се спроводи кроз: - музичка питања и одговоре; - компоновање мелодије на задани текст; - састављање мелодије од понуђених двотактних мотива; - импровизација игре на одређену музику	

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ					
▪ *певање песама* (пригодне, песме савремених де-чјих композитора као и композиције са фести-вала дечјег стваралаштва) ***Химне*** – Државна химна – Химна Светом Сави – Химна школе ***Народне песме и игре*** – Густа ми магла паднала – Банатско коло – Повела је Јела – Девојачко коло – Ти једина – На студенцу ***Дечје песме*** – З. Гргошевић – Јеж Д. Деспић – Оглас М. Милојевић - На ливади Песма из Финске - Пролеће у шуми Песма из Италије - Сад зиме више нема К. Бабић – Веверица Мина Пантелић ОШ "Краљ Петар Први" Београд - Круна од нота Ана Глумац ОШ "Лазар Саватић" Земун - Школа и љубав Александар Драгутиновић ОШ "Лаза Костић" Нови Београд - Ђачки дани ▪ ***свирање*** – Вишњичица род родила – Дивна, Дивна – Дед поиграј медо	▪ ученици се оспособљавају за певање по слуху и са нотног текста. ▪ деца развијају предиспо-зиције за музичко облико-вање и доживљавају радост свирања. ▪ ученици сазнају шта је по-висилица, разрешилица, ознаке за динамику, нове лествице.	▪ демонстративна ▪ дијалошка	▪ клавир ▪ синтисајзер ▪ CD плејер ▪ компакт дискови ▪ блок-флауте ▪ Орфов инс-трументариј ▪ уџбеник ▪ нотне свеске ▪ лап-топ ▪ пројектор	▪ оцењивање треба да обухвати посе-бан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност. ▪ оцену треба кори-стити као сре-дство мотивације у смислу да моти-више на бављење музиком и музи-чке активности. ▪ прати развој личности у целини и објективно одређује степен на којем је ученик савладао програмске захтеве	▪ настава књижевности ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање (фолклорна секција).

▪ ***основи музичке писмености*** -музички речник у вези са јачином -p, mp, f, mf), брзином (adagio, andante, moderato, allegro) и постепеним дина-мичким прелазима из тишег у јаче и обрнуто (srescendo, decrescendo). - Савлађивање тонских висина. - Усвајање музичког писма и појмова: шеснае-стина нота у групи, такт 6/8, а-мол лествица (природна и хармонска), појам предзнака – по-висилица, узмах и предтакт **2. СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ** ***Химне*** – Државна химна – Химна Светом Сави – Химна школе ***Народне песме и игре*** – Ј. Јовичић - Војвођанска свита – Б. Дугић - Чаробна фрула (избор) – С. Стевић - Бела вило (избор) ***Домаћи композитори*** – П. Коњовић - Велика чочечка игра из "Коштане" – С. Мокрањац - V руковет – М. Тајчевић - Балканске игре (избор) – С. Христић - игра "Грлица" из балета "Охридска легенда" ***Страни композитори*** – А. Вивалди - "Годишња доба" (Пролеће) – А. Дворжак - Хумореска – Е. Григ - Пролеће – Б. Сметана - Влтава – В. А. Моцарт - Мала ноћна музика I и III став – Л. В. Бетовен - Менует из II става Сонатина у Г дуру оп. 49 – А. Хачатурјан - Игра сабљама из балета "Гајана" – М. Мусоргски - Слике са изложбе (избор)	▪ ученици се оспособљавају за певање по слуху и са нотног текста. ▪ деца развијају предиспо-зиције за музичко облико-вање и доживљавају радост свирања. ▪ ученици сазнају шта је по-висилица, разрешилица, ознаке за динамику, нове лествице. ▪ слушањем музике ученици активно учествују у пси-хичком процесу који обу-хвата емоционално дожи-вљавање и мисаону акти-вност ▪ упознају различите компо-зиције, композиторе и му-зичке инструменте ▪ стичу искуство у слушном разликовању звучних боја	▪ демонстративна ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ дијалошка ▪ слушање ▪ анализа	▪ клавир ▪ синтисајзер ▪ CD плејер ▪ компакт дискови ▪ блок-флауте ▪ Орфов инс-трументариј ▪ уџбеник ▪ нотне свеске ▪ лап-топ ▪ пројекто р ▪ лап-топ ▪ пројектор ▪ CD плејер ▪ компакт дискови	▪ оцењивање треба да обухвати посе-бан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност. ▪ оцену треба кори-стити као сре-дство мотивације у смислу да моти-више на бављење музиком и музи-чке активности. ▪ прати развој личности у целини и објективно одређује степен на којем је ученик савладао програмске захтеве	▪ настава књижевности ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање (фолклорна секција).
3. СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ	▪ ученици постижу виши степен активирања музи-чких способности ▪ свирају на различитим инструментима, учествују у школским манифестаци-јама, активно учествују у групном музицирању	▪ демонстративна ▪ дијалошка	▪ клавир ▪ синтисајзер ▪ блок-флауте ▪ Орфов инс-трументариј ▪ Ритмички и мелодијски инструменти	▪ оцењивање треба да обухвати посе-бан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност. ▪ оцену треба кори-стити као сре-дство мотивације у смислу да моти-више на бављење музиком и музи-чке активности. ▪ прати развој личности у целини и објективно одређује степен на којем је ученик савладао програмске захтеве	▪ настава књижевности ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање (фолклорна секција).

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. СЛОБОДНО РИТМИЧКО КОМПОНОВАЊЕ	***Циљ*** *васпитно-образовног рада ликовне културе јесте да подстиче и развија код ученика стваралачко мишљење и деловање у овом наставном предмету* ***Задаци:*** ▪ *развијање способности за опажање ликовних елемената: линија, облик, боја* ▪ *упознавање визуелних својстава различитих техника и средстава* ▪ *развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности* ▪ *развијање моторичких способности и навика за лепо писање* ▪ *кроз ликовну уметност стварање услова за боље разумевање природних и друштвених законитости појава* ▪ *развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности* ***Оперативни задаци:*** ▪ *поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање* ▪ *поступно оспособљавање за препознатљиво ликовно изражавање, кроз слободно ритмичко компоновање ликовних елемената: линија, облик, боја*	6+4	1. примањем (учењем), тако што ће ученицима бити омогућено да стичу знања из области ликовне културе 2. давањем (стварањем) путем подстицања ученика да се изражавају у оквиру ликовних активности. За наставу ликовне културе, на основу садржаја и методичких облика усмерености васпитно – образовног преоцеса у правцу богаћења дечјег естетског искуства, одређени циљеви и задаци произашли су из ликовне уметности теорије стваралаштва и развојне психологије.	IX, X
2. ЛИНИЈА		10+8+2		X – XII
3. ОБЛИК		14+8+2		XI – III
4. ОРНАМЕНТ		2+2		III, IV
5. СВЕТЛОСНИ ОБЈЕКТИ И КОЛАЖ		2+2		IV
6. ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ		2+2		V
7. ОБЛИКОВАЊЕ И ПРЕОБЛИКОВАЊЕ УПОТРЕБНИХ ПРЕДМЕТА		4+2		V, VI

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. СЛОБОДНО РИТМИЧКО КОМПОНОВАЊЕ ▪ Ритам и структура природних и вештачких материјала ▪ Слободан и спонтан ритам линија, боја, облика и мрља ▪ Слободно ритмичко компоновање	▪ опажање ритма линија, боја, облика и структура материјала	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник ▪ литература из ликовне уметности ▪ дијапројектор ▪ репродукција уметничких дела ▪ уметнички прибор и материјал за извођење наставе	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности учени-ка, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	Остварена је хоризонтал корелација међу предметима: ▪ математика V – основни геометријски појмови ▪ ликовно – врсте облика ▪ математика V – осна симетрија ▪ ликовно – својства-карактеристике облика ▪ ликовно – орнамент ▪ географија – стене, састав, структура земље
2. ЛИНИЈА ▪ Непосредно извлачење линија са различи-тим цртачким материјалима, на различитим подлогама и колажирање ▪ Својства и врсте линија ▪ Линије у природи ▪ Линија као елемент за стварање различитих ликовних својстава површина ▪ Линија као ивица тродимензионалног тела ▪ Линија – вежбање ▪ Линија – естетска анализа	▪ Стварање ритмичких вредности линија цртањем, колажом и графиком	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			
3. ОБЛИК ▪ Природа и њени облици ▪ Својства – карактеристике облика ▪ Врсте облика ▪ Основни површински и тродимензионални облици ▪ Величина облика и међусобни однос величина ▪ Груписање облика у равни или простору ▪ Додиривање, мимоилажење, преклапање, прожимање и усецање ▪ Облик – вежбање; естетска анализа	▪ Повећање перцепције и искуства са материјалима за цртање, вајање и комбиноване технике	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			
4. ОРНАМЕНТ					

▪ Својства орнамента: ритмичност, симетричност и прецизност ▪ Орнамент – вежбе	▪ Стварање шаре игром линија, површина и облика	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник ▪ литература из ликовне уметности ▪ дијапројектор ▪ репродукција уметничких дела ▪ уметнички прибор и материјал за извођење наставе	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности учени-ка, кроз праћење ученичких радова и интеревовања за рад	
5. СВЕТЛОСНИ ОБЈЕКТИ И КОЛАЖ ▪ Светлосни објекти и колаж ▪ Светлосни објекти и колаж - вежбе	▪ Развој маште употребом разних материјала и учила	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			
6. ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ ▪ Увођење ученика у начине визуелног споразумевања ▪ Визуелно споразумевање – вежбе	▪ Спознаја визуелног споразуме-вања путем фотографије, филма, телевизије, видеа...	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			
7. ОБЛИКОВАЊЕ И ПРЕОБЛИКО-ВАЊЕ УПОТРЕБНИХ ПРЕДМЕТА ▪ Обликовање употребних предмета ▪ Преобликовање употребних предмета	▪ Усвајање аперцепције и перце-пције сликањем, вајањем и дидактичким средствима	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД**	**Циљ** наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православни погледна свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног).То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом.	**1**	Да би наставни садржаји били лако разумљиви ученицима потребно је: - препричавати библиске историје од пада Адама до позива Аврама да напусти родитељски дом и пође за Богом - препричавати библиске историје везане за Аврама - читати делове из Старог Завета - тумачити делове из Старог Завета из перспективе новозаветних догађаја и указивање да он има смисао у односу човека према Богу и другом човеку - описивати и објашњавати иконе Старог Завета и јединства старозаветне и новозаветне Цркве кроз иконе	**IX, X**
2. **РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА**		**2**		**X – XII**
3. **ОТКРИВЕЊЕ - СВЕТ БИБЛИЈЕ**		**2**		**XII – II**
4. **СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА**		**4**		**III – V**
5. **СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА**		**8**		**V, VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
I – УВОД ▪ **Упознавање садржаја програма и начина рада**	Ученици би требало да: - уоче да Бог није одустао од остварења свог првобитног плана о свету, који се огледа у сједињењу свих створених бића са Богом преко човека	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо ▪ иконе Старог Завета ▪ иконе Новог Завета	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура
II - РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА • **Религија и култура старог света** • **Човек тражи Бога**	Ученици би требало да: - уоче да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе - уоче да Бог поштује човекову слободу, али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо ▪ иконе Старог Завета ▪ иконе Новог Завета	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
III - ОТКРИВЕЊЕ - СВЕТ БИБЛИЈЕ • **Божје Откровење** • **Свето Писмо (настанак, подела)**	Ученици би требало да: - изграде свест да Бог воли човека и свет и да их никад не напушта, али вечни живот зависи од слободе човека и његове заједнице са Богом	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо ▪ иконе Старог Завета ▪ иконе Новог Заветав	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
IV - СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА • **Стварање света** • **Стварање човека** • **Прародитељски грех** • **Човек изван рајског врта**	Ученици би требало да: - развију свест да Бог није одустао од првобитног циља због кога је створио свет, а то је да се свет сједини с Њим посредством човека и да тако живи вечно	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо ▪ иконе Старог Завета ▪ иконе Новог Завета	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура
V - СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА • **Аврам и Божји позив** • **Исак и његови синови** **Праведни Јосиф** **Мојсије** **Пасха** ○ **На гори Синају** • **Десет Божјх заповести** • **Закон Божји као педагог за Христа**	Ученици би требало да: - развију способност уочавања сличности у структури старозаветне и новозаветне цркве	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо ▪ иконе Старог Завета ▪ иконе Новог Завета	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УПОЗНАВАЊЕ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА ПРОГРАМА**	*Представити ученицима, циљеве задатке, садржаје и методе рада. Ученици треба да упознају најзначајније појмове – права и одговорности, правила и дужности, школске мере и решења, начине вођења документације; регистри, позиви за састанке, активизам и партиципацију, као и шта представља кооперативни начин учења. Како формирати и изградити разредни тим.*	**6**	Ученицима треба да се омогуће: слобода изражавања мишљења и ставова о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне. Реализација програма се заснива на коришћењу интерактивних и истраживачких метода рада. Треба тежити да се имитира процес сазнања какав се одвија у аутентичним животним околностима. При овом се треба водити кључним фазама у раду: - ученици се најпре уводе у контекст теме којом желимо да се бавимо; - креира се ситуација која свима омогућава да активно учествују у истраживању и изналажењу решења за постављени проблем; - кроз дискусију се размењује, објашњава, прецизира и уобличује искуство: - успоставља се веза са постојећим знањима и праве се различите генерализације. - основна теза у остваривању програма је да ученици науче не **шта** да мисле већ **како** да мисле, а процес би требао да се одликује двосмерном комуникацијом са ученицима подстичући њихова запажања, мишљења и погледе на проблеме	**IX, X**
2. **САГЛЕДАВАЊЕ УСЛОВА ШКОЛСКОГ ЖИВОТА**	*Циљ теме је да ученици сами сагледају и излистају проблеме у школи и начине на који могу прикупити податке о тим проблемима; како и на који начин обавити разговоре са другим ученицима, родитељима, наставницима и другима који учествују у раду школе. Како користити штампане изворе и информације из медија. Учиће како се анализирају извештаји и како се води дискусија о изабраним проблемима.*	**4**		**X, XI**
3. **ИЗБОР ПРОБЛЕМА НА КОМЕ ЋЕ СЕ РАДИТИ**	*Ученици ће се учити култури дијалога у циљу процењивања прикупљених података и уважавања мишљења других ученика. Дискусија о проблемима и прикупљеним подацима. Ученике треба форсирати да уважавају излагања других група, као и да прихвате критике на своја излагања.*	**1**		**XI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
4. **САКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА О ИЗАБРАНОМ ПРОБЛЕМУ**	*Циљ је да се ученици упознају са техникама и поступцима прикупљања информација у оквиру истраживачких тимова; како ће и на који начин организовати састанке у оквиру школе, како се опходити приликом посета организацијама и институцијама, или како организовати гостовање особа из организација или институција.*	**12**	У том смислу, интерактивни рад треба да се одвија кроз следеће форме: кооперативни рад наставник –ученици; кооперативни рад у малим групама ученика; тимски рад. Дискусија као један од главних делова програма треба да се спроведе кроз више фаза од групне дискусије преко симулација и играња улога све до истраживачког рада. При истражива-чком раду ученицима треба дати одређе-не инструкције, како би самостално или у групама прикупљали различите информације. У току целе школске године потребно је мотивисати ученике за рад, кроз развијање и одржавање њиховог интересовања за живот и рад у школи: одржавати комуникацију са ученицима постављањем питања, захтева, давањем свог мишљења, подстицати ученике да износе своја гледишта, подстицати интеракцију, пружати повратну информацију. Простор у коме се изводи настава, треба да пружа могућност за седење у круг и рад у одвојеним мањим групама. За реализацију програма потребан је основни материјал и литература: фломастери, бојице, селојтеп, лепак, маказе, листови формата (А4 и А0, бели и у боји) и приручник за наставнике.	**XI – I**
5. **АКТИВИЗАМ И ПАРТИЦИПА-ЦИЈА – ПЛАН АКЦИЈЕ**	*Осмишљавање плана акције у решавању проблема на коме истраживачки тимови раде као и одабир начина презентације резултата. Фокус ове области је да се ученицима покаже како и на који начин могу уз активно учешће и тимски рад решити проблеме за који су се одлучили. Сврха теме је да се ученици оспособе за јавно представљање пред публиком, на који начин ће представити свој план и како да одговарају аргументовано на постављења питања.*	**1**		**II – IV**
6. **ЈАВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПЛАНА АКЦИЈЕ**	*Јавно предстаљање пред ученицима, родитељима, наставницима и другим заинтересованим за решавање проблема.*	**1**		**V**
7. **ОСВРТ НА НАУЧЕНО - ЕВАЛУАЦИЈА**	*Да ученици самостално разговарају и процењују знања и вештине које су стекли током програма.*	**4**		**V, VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УПОЗНАВАЊЕ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА ПРОГРАМА ▪ Представљање циљева, задатака, садржаја и метода рада ▪ Упознавање мајзначајнијих појмова ▪ Формирање и изграђивање разредног тима	Ученици ће: ▪ знати да размењују мишљења о заједничким очекивањима, потребама, захтевима и тешкоћама везаним за остваривање програма гра-ђанског васпитања ▪ научити да омогуће слободу изражавања мишљења и ставова, ▪ бити оспособљени за активно и одговорно учешће у животу и раду школе и друштва, ▪ проширити практична знања о демократији, њеним принципима и вредностима, ▪ схватити међусобне повезаности права, дужности, правила и закона, ▪ обучиће се техникама групног рада- група – тим	▪ радионичарска ▪ симулацијска ▪ интерактивна ▪ игровна	▪ фломастери, бојице ▪ селојтеп ▪ лепак ▪ маказе ▪ листови формата (А4 и А0, бели и у боји) ▪ приручник за наставнике	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура
2. САГЛЕДАВАЊЕ УСЛОВА ШКОЛСКОГ ЖИВОТА ▪ Излиставање проблема у школи и прикупљање података ▪ Разговор са ученицима, родите-љима, наставницима.... ▪ Коришћење штампаних извора и информација из медија ▪ Извештавање и дискусија о прикупљеним подацима	Ученици ће: ▪ бити оспособљени за слободно изражавање, ▪ упознати школска правила и процедуре ▪ упознаваће права и одговорности свих актера на нивоу школе ▪ развиће комуникацијске вештине, ▪ упознаће и вођење ученика са и кроз демократске процедуре одлучивања како би дошли до заједничког решења проблема за које се залажу	▪ радионичарска ▪ интерактивна ▪ истраживачка ▪ тимска ▪ мале групе ▪ игре улога	▪ фломастери, бојице, ▪ селојтеп, ▪ лепак, ▪ маказе, ▪ листови формата (А4 и А0, бели и у боји) ▪ приручник за наставнике	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ИЗБОР ПРОБЛЕМА НА КОМЕ ЋЕ СЕ РАДИТИ ▪ Процењивање прикупљених података, дискусија о проблемима и избор заједничког проблема	Ученици ће: ▪ научити да слободно и демократски изражавају сопствене идеје, ▪ бити оспособљени за слободно аргументовање ставова и идеја ▪ научити да прихвате и уваже другачија мишљења и ставове	▪ радионичарска ▪ тимска ▪ групна	▪ фломастери, бојице, ▪ селојтеп, ▪ лепак, маказе, ▪ листови формата (А4 и А0, бели и у боји) ▪ приручник за наставнике	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура
4. САКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА О ИЗАБРАНОМ ПРОБЛЕМУ ▪ Упознавање техника и поступака прикупљања информација у оквиру истраживачких тимова ▪ Сакупљање података о изабраном пробле-му; састанци у оквиру школе, посете уче-ника различитим организацијама и инсти-туцијама и/или организовање гостовања особа из организација или институција ▪ Разговор о прикупљеним подацима	Ученици ће; ▪ бити оспособљени да креативно и дивергентно мисле о могућим начинима за постизање њихових циљева, ▪ научиће комуникацијске вештине неопходне за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења ▪ бити припремљени за различите ситуације са којима се раније нису суочавали, као што су разговори са представницима школе, локалне средине итд.	▪ радионичарска ▪ интерактивна ▪ истраживачка ▪ тимска ▪ мале групе ▪ игра улога	▪ фломастери, бојице ▪ селојтеп ▪ лепак ▪ маказе ▪ листови формата (А4 и А0, бели и у боји) ▪ приручник за наставнике	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. АКТИВИЗАМ И ПАРТИЦИПА-ЦИЈА – ПЛАН АКЦИЈЕ ▪ Осмишљавање плана акције у решавању проблема на коме истраживачки тимови раде и одабир начина презентације	Ученици ће: ▪ научити не шта да мисле, него како да мисле ▪ знати да активно и самостално учествују у свим активностима, ▪ умети разумеју суштину тимског рада, чија је специфичност подела улога међу члановима тима, тако да свако обавља само одређени вид активности, а сви заједно доприносе решењу проблема на коме тим ради, ▪ боље разумети нове и непознате ситуације и за ублажавање страха од непознатог, као ометајућег фактора у различитим приликама јавног наступа.	▪ радионичарска ▪ интерактивна, ▪ игровна, ▪ улоге, ▪ тимски рад, ▪ кооперативни рад, ▪ „мозгалица“, ▪ групна дискусија	▪ фломастери, бојице ▪ селојтеп ▪ лепак ▪ маказе ▪ листови формата (А4 и А0, бели и у боји) ▪ приручник за наставнике	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
6. ЈАВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПЛАНА АКЦИЈЕ ▪ Јавно представљање: ученици пред школским жиријем и пу-бликом (ученици, родитељи, наставници и други заинтере-совани за решавање проблема) представљају свој план и одго-варају аргументовано на поста-вљена питања	▪ упознавање свих структура школе, родитеља, са остваренима резултатима програма	▪ симулативна, ▪ самосталан рад	▪ фломастери, бојице ▪ селојтеп ▪ лепак ▪ маказе ▪ листови фо-рмата (А4 и А0, бели и у боји) ▪ приручник за наставнике		▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура
7. ОСВРТ НА НАУЧЕНО – ЕВАЛУАЦИЈА ▪ Разговор о томе шта су ученици и како научили. Ученици само-стално процењују знања и ве-штине које су стекли током програма.	▪ Ученици ће развити способности процењивања и критичког мишље-ња о свом раду, раду групе и тима	▪ интерактивна ▪ демонстративна ▪ игровна	▪ фломастери, бојице ▪ селојтеп ▪ лепак ▪ маказе ▪ листови фо-рмата (А4 и А0, бели и у боји) ▪ приручник за наставнике	▪ аналитичност ▪ вербална комуникација	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **АЗБУКА**	▪ *упознавање руског ћириличног писма (сличности и разлике), акценат, писање великог и малог слова, нових гласова у руском језику*	**1+3**	Ученик треба да: ▪ усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; ▪ покушава да одгонетне значење на основу контекста и проваерава питајући неког ко добро зна (друга, наставника); ▪ обраћа пажњу на речи – изразе који се више пута понављају ▪ обраћа пажњу на разне неверба-лне елементе (гестови, мимика у усменим текстовима, илустра-ције и други визуелни елементи у писаним текстовима); ▪ размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; ▪ тражи значење у речнику; итд.	**IX**
2. **УПОЗНАВАЊЕ**	▪ *представљање, поздрављање при сусрету и растанку, распитивање о некој особи, усвајање реченичних модела и употреба гл. бити у презенту, учтиво обраћање и употреба патронима*	**2+4**		**IX**
3. **КОЛИКО ТИ ЈЕ ГОДИНА?**	▪ *Основни бројеви од 1-19* ▪ *Изражавање старосне доби.*	**1+2**		**X**
4. **ОДАКЛЕ СИ?**	▪ *Ред речи у реченици* ▪ *Интонација упитних и изјавних реченица*	**1+2**		**X**
5. **ШТА ТИ ВОЛИШ?**	▪ *Исказивање допадања и недопадања* ▪ *Род именица* ▪ *Падежи: номинатив и акузатив једнине* ▪ *Учење нових речи: јела, пића, врсте спортова*	**1+2**		**X-XI**
6. **ДАЈ МИ, МОЛИМ ТЕ, МАКАЗЕ!**	▪ *Упућивање молбе и исказивање захвалности* ▪ *Школски прибор*	**1+2**		**XI**
7. **СИСТЕМАТИЗАЦИЈА**	▪ *Надимци, патроними и презимена* ▪ *Јела и пића* ▪ *Дечије песме* ▪ *Писмена провера усвојених језичких и граматичких садржаја - тест*	**0+2**		**XI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
8. **КО ЈЕ ТО?**	▪ *Распитивање о некој особи и представљање некога* ▪ *Личне заменице – ном.јед.и множине* ▪ *Просвојне заменице „мој“ и „твој“* ▪ *Повезивање речи и интонација*	**1+3**	Ученик треба да: ▪ усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; ▪ покушава да одгонетне значење на основу контекста и проваерава питајући неког ко добро зна (друга, наставника); ▪ обраћа пажњу на речи – изразе који се више пута понављају ▪ обраћа пажњу на разне неверба-лне елементе (гестови, мимика у усменим текстовима, илустра-ције и други визуелни елементи у писаним текстовима); ▪ размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; ▪ тражи значење у речнику; итд.	**XII**
9. **ГДЕ ЈЕ БОРИС?**	▪ *Исказивање места – где се неко иили нешто налази* ▪ *Упитне заменице КТО, ЧТО, ГДЕ* ▪ *Предлози В и НА са локативом једнине (везивање и изгорор предлога В са именицом)* ▪ *Употреба глагола ЕСТЬ*	**1+2**		**XII**
10. **ИМАШ ЛИ БРАТА ИЛИ СЕСТРУ?**	▪ *Исказивање поседовања и непоседовања, употреба конструкције У+генитив јед. и глагола ЕСТЬ+номинатив, НЕТ+генитив* ▪ *Употреба бројева од 1- 4 уз именице* ▪ *Нове речи: чланови породице*	**1+2**		**XII**
11. **КАКО СИ?**	▪ *Форме поздрављања* ▪ *Именице уз датив једнине*	**1+2**		**I**
12. **СИСТЕМАТИЗАЦИЈА**	▪ *Читање писма, бројање на прсте* ▪ *Представљање личности*	**0+2**		**II**
13. **МОЈ ХОБИ - ШТА ВОЛИШ ДА РАДИШ?**	▪ *Изражавање допадања/недопадања, позив на заједничку радњу* ▪ *Гл. ЛЮБИТЬ, ДАВАЙ(ТЕ) + инфинитив* ▪ *Гл. II конјугације* ▪ *Именице+ инструментал једнине* ▪ *Изговор гласова В и Ф*	**1+3**		**II**
14. **МОЈ ХОБИ – КАДА СЕ ИГРАШ НА РАЧУНАРУ?**	▪ *Исказивање тачног времена, питање „Колико има сати?“, прилози за време* ▪ *Гл. I конјугације* ▪ *Основни бројеви од 20 - 100*	**1+2**		**II**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
15. **ШТА СИ РАДИО ЈУЧЕ?**	▪ *Исказивање радње и места налажења* ▪ *Презент и перфекат* ▪ *Везници*	**1+2**	Ученик треба да: ▪ усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; ▪ покушава да одгонетне значење на основу контекста и проваерава питајући неког ко добро зна (друга, наставника); ▪ обраћа пажњу на речи – изразе који се више пута понављају ▪ обраћа пажњу на разне неверба-лне елементе (гестови, мимика у усменим текстовима, илустра-ције и други визуелни елементи у писаним текстовима); ▪ размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; ▪ тражи значење у речнику; итд.	**III**
16. **ПРИЈАТНО!**	▪ *Исказивање жеље да се нешто поједе или попије* ▪ *Гл. ХОТЕТЬ+инфинитив* ▪ *Облици императива БЕРИ! И ПОПРОБУЙ!* ▪ *Честитање и позив у гостте*	**1+2**		**III**
17. **СИСТЕМАТИЗАЦИЈА**	▪ *Временске зоне* ▪ *Интервјуисање* ▪ *Одговор на писмо* ▪ *Презентација* ▪ *Писмена провера степена усвојености језичких и граматичких садржаја - Први писмени задатак*	**0+5**		**III**
18. **ДОМ – ГДЕ ТИ ЖИВИШ?**	▪ *Навођење места становања и описивање истог, употреба предлога НЕДАЛЕКО + генитив, В/НА уз именице* ▪ *Стране света* ▪ *Именице: номинатив множине* ▪ *Придеви: номинатив јед. и множине*	**1+3**		**IV**
19. **ДОМ – КАКО ТИ ЖИВИШ?**	▪ *Описивање начина становања – просторије и уређење стана* ▪ *Присвојне заменице НАШ/ВАШ* ▪ *Употреба гл. ЕСТЬ*	**1+2**		**IV**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
20. **ЗНАМЕНИТОСТИ МОСКВЕ?**	▪ *Знаменитости Москве* ▪ *Обраћање непознатој особи* ▪ *Сналажење у простору* ▪ *Гл. кретања: (ДО)ЕХАТЬ на + лок., ДОЙТИ+ген, превозна средства* ▪ *Прилози за место*	**1+2**		**V**
21. **СУВЕНИРИ**	▪ *Изражавање жеље за куповином, допадања и недопадања, питање за цену „Колико нешто кошта?“* ▪ *Показне замнице ЭТОТ, ЭТА, ЭТО, ЭТИ (номинатив и акузатив)*	**1+2**		**V**
22. **СИСТЕМАТИЗАЦИЈА**	▪ *Систематизација целокупног градива: причање о себи и родном месту, презентација „Мој град/Моје село“* ▪ *Редни бројеви од 1-21*	**0+2**		**VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. АЗБУКА ▪ Упознавање ученика са предметом и указивање на сличности матерњег и страног језика. ▪ Умекшавање сугласнике испред Е и И ▪ Акценат ▪ Писање малог и великог слова. **2. УПОЗНАВАЊЕ** ▪ представљање, поздрављање при сусрету и растанку, распитивање о некој особи –мушка и женска имена (поређење српских и руских имена) учтиво обраћање и употреба патронима ▪ називи градова и река – изговор акцентованих и неакцентованих вокала ▪ усвајање реченичних модела и употреба гл. бити у презенту – интонација изјавне и упитне реченице **3. КОЛИКО ТИ ЈЕ ГОДИНА?** ▪ Основни бројеви 1-19 ▪ Функција меког знака код бројева ▪ Личне заменице у дативу једнине и множине **4. ОДАКЛЕ СИ?** ▪ Називи земаља и језика који се тамо говоре, називи градова градова ▪ Упитна и изјавна интонација ▪ Граматичке специфичности руског језика	▪ представљање себе и других; ▪ поздрављање; ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, жи-вотиња, бројева итд. (у вези са темама); ▪ разумевање и давање једноста-вних упутстава и команди; ▪ постављање и одговарање на питања; ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за уче-шће у игри – групној активности; ▪ изражавање допадања и недопа-дања; ▪ изражавање стања ▪ употреба назива доба дана ▪ употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ А.В. средства	▪ на сваком часу вреднују се акти-вности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик (појам акцента и интонација у српском језику III разред) ▪ географија (III разред Свет око нас, VI разред географија Европе) ▪ историја (Досељављ-ње и покрштавање Словвена – Кирило и Методије VI разред) ▪ математика ▪ (основни бројеви – нижи разреди)

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ШТА ТИ ВОЛИШ? ▪ Изражавање (не)допадања ▪ Национална јеле и пића – њихови називи – разврставање именица по родовима ▪ Употреба простих реченица без гл. бити у садашњем времену. ▪ Употреба гл. любить у презенту ▪ Врсте спорта и разговор о њему **6. ДАЈ МИ, МОЛИМ ТЕ, МАКАЗЕ!** ▪ исказивање молбе ▪ именице у акузативу јед. по родовима ▪ школски инвентар и прибор ▪ локатив једнине – ГДЕ? В и НА **7. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА** ▪ писмена и усмена провера усвојених језичких и граматичких садржаја **8. КО ЈЕ ТО?** ▪ Знамените историјске личности Русије и Србије ▪ Тема о породици и пријатељима ▪ Присвојне заменице „Мој/твој“ уз именице (родови) **9. ГДЕ ЈЕ БОРИС?** ▪ Изражавање места уз предлоге В и НА са локативом једнине – корелација са српским језиком ▪ Изговор предлога В испред звучног и безвучног сугласника ▪ Захтев за понављање исказа	▪ представљање себе и других; ▪ поздрављање; ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, жи-вотиња, бројева итд. (у вези са темама); ▪ разумевање и давање једноста-вних упутстава и команди; ▪ постављање и одговарање на питања; ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за уче-шће у игри – групној активности; ▪ изражавање допадања и недопа-дања; ▪ изражавање стања ▪ употреба назива доба дана ▪ употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ А.В. средства	▪ на сваком часу вреднују се акти-вности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик (род именица-врсте именица 3. разред и 5. разред; глагол бити у нижим разредима и у 5 разреду; нижи разреди Ј.Ј. Змај,) ▪ физичко васпитање и спорт (подела спорта 5. разред) ▪ музичко васпитање (Чајковски, Мокрањац 5. разред) ▪ енглески језик (личне и присвојне заменице, 5. разред; предлози, 3. разред)

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
10. ИМАШ ЛИ БРАТА ИЛИ СЕСТРУ? ▪ Изражавање поседовања – изрази У+ген. заменица са и без гл. ЕСТЬ и НЕТ ▪ Падежи именица (по родовима) уз ЕСТЬ и НЕТ ▪ Неписање Ы после сугласника К,Г, Х, Ч, Щ, Ж, Ш ▪ Лексика: називи животиња и техничких помагала **12. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА** ▪ мимика, гестови ▪ писма, мејлови ▪ популарне личности – презентација **13. ХОБИ – ШТА ВОЛИШ ДА РАДИШ_** ▪ Изражавање допадања/недопадања-корелација са српским и енглеским језиком ▪ позив на заједничку радњу ДАВАЙ(ТЕ) + инфинитив ▪ Гл. II конјугације - ЛЮБИТЬ допуна у инфинитиву и акузативу ▪ Гл. ИГРАТЬ са предлозима В +спорт, и НА + музички инструменти, ▪ Именице+ инструментал једнине ▪ Изговор гласова В и Ф ▪ Родбински односи у поређењу са српским језиком	▪ представљање себе и других; ▪ поздрављање; ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, жи-вотиња, бројева итд. (у вези са темама); ▪ разумевање и давање једноста-вних упутстава и команди; ▪ постављање и одговарање на питања; ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за уче-шће у игри – групној активности; ▪ изражавање допадања и недопа-дања; ▪ изражавање стања ▪ употреба назива доба дана ▪ употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ А.В. средства	▪ на сваком часу вреднују се акти-вности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик (падежи, 5. разред, императив, нижи разреди) ▪ енглески језик (корелација с like/dislike, нижи разреди ▪ билогоија (зоологија, 6. разред) ▪ техничко образовање и информатика 5. разред

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
14. МОЈ ХОБИ – КАДА СЕ ИГРАШ НА РАЧУНАРУ? ▪ Мој радни дан – дневне активности. ▪ Изражавање тачног времена. ▪ Прилози за време ▪ Основни бројеви и употреба именица уз бр. 1, 2, 3, 4, 5 и надаље **15. ШТА СИ ЈУЧЕ РАДИО?** ▪ Презент и перфекат ▪ Прилошке одредбе за време ▪ Употреба лексике везане за дневне активности ▪ Писање мејла. **16. ПРИЈАТНО!** ▪ Исказивање жеље да се нешто поједе или попије ▪ Националне кухиње – корелација са српским и енглеским језиком ▪ Гл. ХОТЕТЬ+инфинитив ▪ Облици императива БЕРИ! И ПОПРОБУЙ! ▪ Честитање празника (верски ипородични) и позив у гостте ▪ Брзалице	▪ представљање себе и других; ▪ поздрављање; ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, жи-вотиња, бројева итд. (у вези са темама); ▪ разумевање и давање једноста-вних упутстава и команди; ▪ постављање и одговарање на питања; ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за уче-шће у игри – групној активности; ▪ изражавање допадања и недопа-дања; ▪ изражавање стања ▪ употреба назива доба дана ▪ употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ А.В. средства	▪ на сваком часу вреднују се акти-вности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик (прошло време – перфекат, садашње време – презент, нижи разреди, 6. разред) ▪

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
20. ЗНАМЕНИТОСТИ МОСКВЕ? ▪ Знаменитости Москве - Арбат ▪ Обраћање непознатој особи ▪ Сналажење у простору ▪ Гл. кретања: (ДО)ЕХАТЬ на + лок., ДОЙТИ+ген, превозна средства ▪ Прилози за место ▪ Изговор ненаглашеног О у предлогу ДО **21. СУВЕНИРИ** ▪ Изражавање жеље за куповином, допадања и недопадања, питање за цену „Колико нешто кошта?“ ▪ Показне замнице ЭТОТ, ЭТА, ЭТО, ЭТИ (номинатив и акузатив) **22. Систематизација** ▪ Систематизација целокупног градива: причање о себи и родном месту, презентација „Мој град/Моје село“ ▪ Редни бројеви од 1-21	▪ представљање себе и других; ▪ поздрављање; ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, бројева итд. (у вези са темама); ▪ разумевање и давање једноставних упутстава и команди; ▪ постављање и одговарање на питања; ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри – групној активности; ▪ изражавање допадања и недопадања; ▪ изражавање стања ▪ употреба назива доба дана ▪ употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ А.В. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик ▪ географија ▪ историја ▪ математика ▪ музичка култура ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ОДБОЈКА**	*Спортско техничко образовање* ▪ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела ▪ формирање морално-вољних квалитета ▪ упознавање са правилима игре ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ обука пријема и додавања лопте прстима и чекићем, сервиса и пријема сервиса, смеча и одбране од смеча ▪ упознавање са тактиком одбране и напада ▪ развој фине моторике шаке и координације покрета ▪ обука примене различитих врста поентирања у различитим условима и ситуацијама	**36**	Основне карактеристике часова физичког васпитања треба да буду: јасноћа наставног садржаја, оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита, избор рационалних облика и метода рада, избор вежби оптималне образовне вредности, пуна ведрина и активност ученика током часа. Часови се морају добро организовати како у погледу јасних и прецизних облика и метода рада, тако и у погледу стварања радне и ведре атмосфере. Од метода преовладава монолошки и дијалошки метод, демонстративни, практични прикази задатака од стране наставника, као и прикази путем слика, панела, прикази делова или целих утакмица. На крају часа наставник пригодним речима треба да да оцену рада током протеклог часа и упо-зна ученике са наредним садржајем.	**IX - VI**
2. **ФУДБАЛ**	*Спортско техничко образовање* ▪ задовољење социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем ▪ развој и усавршавање моторичких способности ▪ оспособљавање ученика да стечена знања, умења и навике користе у свакодневним условима ▪ обука контроле лопте ▪ обука примене различитих врста шутева,вођења и додавања лопте у различитим условима и ситуацијама ▪ упознавање са правилима игре ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ упознавање са тактиком одбране и напада	**36**		**IX - VI**
3. **СТОНИ ТЕНИС**	*Спортско техничко образовање* ▪ усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације ▪ примена стечених знања, умења и навика у свакодневном животу ▪ задовољење социјалних потреба за кретањем, потврђивањем ▪ формирање морално-вољних квалитета личности ▪ обука контролисања лоптице обема странама рекета, ▪ развој фине моторике шаке и координације покрета ▪ обука примене и враћање различитих врста сервиса, удараца и контра удараца у различитим условима и ситуацијама на столу ▪ комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри	**36**		**IX - VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ОДБОЈКА ▪ Повезивање одбојке са елементарним играма из претходних разреда ▪ Кроз такмичарске игре хватање, додавање лопте у месту и кретању ▪ Одбојкашки став и кретње у ставу ▪ Кроз игрице, увежбавање основних елемената (бацање, додавање,..) ▪ Техника додавања прстима ▪ Додавање прстима из скока ▪ Техника одигравања лопте чекићем ▪ Одигравање лопте чекићем једном руком ▪ Одигравање чекићем са одговарајућим искораком ▪ Доњи сервис, горњи сервис ▪ Сервис са задацима ▪ Техника смеча ▪ Техника блока ▪ Јединични и двојни блок ▪ Обнављање елемената ▪ Правила игре ▪ Падови – поваљка и сун ▪ Правила игре ▪ Систем игре 6:0, 4:2, 5:1 ▪ Попуњавање записника ▪ Специфичне вежбе снаге ▪ Вежбе за брзину ▪ Вежбе за повећање одраза ▪ Смеч пенала ▪ Смеч из друге линије ▪ Техника смеча - алма ▪ Селекција позиција у екипи ▪ Техника „кување“ ▪ Игра две екипе са применом правила ▪ Провера знања кроз задату ситуацију	▪ знају да хватају лопту и да гађају ▪ такмичење их тера да брже усвајају тражене елементе ▪ знају тражене елементе, само да их синхронизују ▪ линије представљају проблем ▪ проблем око задржавања,тј.ношења лопте ▪ знају кретање ▪ знају своје место у екипи ▪ знају своју улогу у тиму	▪ жива реч ▪ демонстративна метода	▪ одбојкашка лопта	Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напретка ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије Спортско техничка дотигнућа се оцењују утврђивањем обима и нивоа садржаја програма, прецизираних у поглављу спортско техничко образовање За праћење спортско техничких достигнућа служе минимални образовни стандарди на основу којих се вреднује постигнути успех. Резултати провере служе сваком појединцу да упоређујући утврђено стање са ранијим оцени напредак. Резултати провера служе наставницима физичког васпитања као основа за програмирање рада у наредном периоду, посебно за индивидуални приступ и одређи-вање радних задатака за сваког или групу ученика.	Упућивање ученика у самостални рад на развијању и одржавању физичке кондиције у свакодневном животу. У том смислу одређивати непосредне радне задатке, према индивидуалним потребама и могућностима које ће ученици извршити у слободно време, као јутарњу гимнастику или у оквиру свакодневне рекреације. Развијање здравствено-хигијенских навика за време наставних и ваннаставних облика физичког васпитања, тј. целокупног боравка ученика у школи остварује се помоћу свих наставних садржаја и других облика рада у школи. Физичко васпитање је моћан чинилац у јачању здравља и превентивно средство у спречавању обољења,само кад се спроводи у хигијенским условима. Основу физичког васпитања ученика мора чинити вежбање на отвореном, на игралишту,шуми и сл.Ученици највећи део дана проводе у затвореним просторима, у

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. ФУДБАЛ ▪ кроз такмичарске игре хватање и додавање лопте у месту и кретању ▪ вођење лопте,трчање и заустављање ▪ Кроз игрице, увежбавање основних елемената ▪ техника шута на гол ▪ различити шутеви са разних позиција ▪ постављање играча у одбрани и њихове позиције ▪ кретање играча у нападу ▪ врсте контра напада и њихове специфичности ▪ систематизација елемената ▪ напад и контра напад као целина ▪ правила игре ▪ примена правила у игри ▪ кретање голмана и техника одбране ▪ игра две екипе са применом правила ▪ правила гре ▪ специфичне вежбе снаге ▪ систем игре 1:3:4 ▪ тактика одбране: индивидуална и колективна ▪ постављање играча у одбрани, одузимање лопте , покривање играча ▪ игра две екипе са применом правила.	▪ навикавају се на простор ▪ контрола кретања ▪ основни ниво знања ▪ практично знање ▪ специфични покрети ▪ снаћи се без и са лоптом ▪ теоријско знање ▪ кондициона припрема ▪ ситуације у игри ▪ савладали вођење лопте и додавање, пажња је на разноликости комбинација ▪ проиграти што више играча и да је што занимљивија утакмица ▪ основни минимум знања ▪ знају да хватају лопту и да гађају ▪ такмичење их тера да брже усвајају тражене елементе ▪ знају тражене елементе	▪ жива реч ▪ демонстративна метода	▪ фудбалске лопте	Оцену пет добија ученик који је радом у току школске године по бољшао своје физичке способности и чији резултати знатно пре-вазлазе стандарде узраста и који у спортско техничким достигнућима знатно прелазилази постављене захтеве и који има веома активан однос према физичкој култури. Оцену врло добар 4 добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке способности и чији резултати превазилазе стандарде узраста и који у спортско техничким достигнућима прелазилази постављене захтеве и који има веома активан однос према физичкој култури. Оцену добар 3 добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке спо-собности у границама стандарда, чији резултати у спортско техничким достигнућима у границама минималних образовних захтева, чији је однос према физичкој култури задовољавајући.	седећем положају. Зато је важно да путем физичког вежбања надокнаде све изражену хиподинамику. По својој концепцији програм уклања границу између наставе и ванчасовних активности. Због тога је потребно да школа заједно са друштвеним организацијама помаже у свим облицима слободних активности ученика, а у првом реду у обезбеђивању стручног кадра, материјалних и просторних услова. Наставне јединице у склопу предмета физичко васпитање конципиране су тако да постоји велика повезаност са осталим предметима који се уче у другом циклусу васпитања и образовања. Корелација се огледа у различитим аспектима и облицима повезаности градива са следећим предметима: музичка култура, историја, географија, биологија, ликовна култура, физика и математика.

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. СТОНИ ТЕНИС ▪ основни ставови, рад ногу, покрети руку ▪ врсте држања рекета ▪ форхенд и бекенд ударци без ротације ▪ школски сервис обема странама, пријем сервиса ▪ пимпл игра обема странама ▪ форхенд и бекенд ударци са ротацијом ▪ форхенд и бекенд резане лоптице ▪ штоп ударци ▪ гуране лоптице ▪ ударци офанзивног карактера ▪ форхенд ударац (контраударац) ▪ игра сингл уз примену научених елемената ▪ игра дубл уз примену научених елемената ▪ извлачење – игра ▪ форхенд-спин ударац-игра ▪ форхенд спин са бочном ротацијом-игра ▪ форхенд контра спин-игра ▪ бекенд-чист ударац-игра ▪ бекенд-контра ударац-игра ▪ бекенд спин ударац-игра ▪ игра сингл и дубл партија одељењско такмичење	▪ контролисање лоптице обема странама рекета, ▪ развојена фина моторика шаке и координација покрета ▪ примене и враћање различитих врста сервиса, удараца и контра удараца у различитим условима и ситуацијама на терену ▪ самостална комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри ▪ развијена брзина реакције ▪ развијен осећај за простор, спретност, окретност, координацију	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метод демонстраци.	▪ рекети, лоптице, мрежица	Оцену довољан 2 добија ученик који у току школске године није побољшао своје физичке способности,чији су спортско технички резултати испод утврђених стандарда и који не показује минимум интересовања за физичку културу. Оцену не довољан 1 у принципу не би требало да добије ни један ученик.Ученик чије су физичке способностио пале, и који не ис-пуњава очекиване стандарде као и који не показује ни минимум интересовања за одржавање сво-јих физичких способности,а који је здрав упућује се на корективно – педагошки рад.	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ОПЕРАТИВНИ СИСТЕМИ**	***Циљ*** *образовно – васпитног рада изборног предмета је да се ученици оспособе за самостално коришћење рачунара.* ***Задаци образовно – васпитног рада****: упознавање ученика са применом рачунара у различитим областима људске делатности, развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду, подстицање креативног рада на рачунару, оспособљавање за рад на рачунару.* *Ученици треба да се:* ▪*упознају са графичким радним окружењем оперативног система* ▪*упознају са организацијом дискова, датотека и директоријума* ▪*упознају са подешавањем окружења за рад на српском језику* ▪*упознају са инсталацијом додатних уређаја и програма* ▪*упознају са радом у програму за обраду текста* ▪*упознају са основним програмима за рад у мултимедији* ▪*оспособе за самостално коришћење рачунарских програма.*	**14**	Упоунати ученике са појмом софтвер, а затим са појмом оперативни систем, након тога прећи на упознавање радног окружења. Вежбати по-дешавање параметара у Control Panel-у. Посебну пажњу посветити организовању података на хард диску,кроз задавање конкретних задатака креирања, копирања, премештања фолдера.	**IX-XII**
2. **РАД СА ТЕКСТОМ**		**14**	Вежбање рада у програму за обраду текста, обавити на основу штампанх докумената, које ученици треба да откуцају и форматирају како је предвиђено. Постепено уводити сложеније задатке. Посебно нагласи значај правилног чувања докумената.	**XII - IV**
3. **УВОД У МУЛТИМЕДИЈУ**		**8**	Објаснити појам мултимедије и коришћење програма за рад са мултимедијом. Практично коришћење CD-а и DVD-а, кроз употребу електронских књига, енциклопедија...	**IV-VI**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ОПЕРАТИВНИ СИСТЕМ ▪ Увод у предмет ▪ Графичко радно окружење оперативног система ▪ Рад у програму за управљање датотекама и директоријумима ▪ Подешавање радног окружења ▪ Инсталација програма ▪ Инсталација додатних уређаја	▪ правилно укључују и искључују рачунар ▪ правилно активирају програме ▪ разликују појмове фолдер и фајл ▪ разумеју принцип организације података на хард диску ▪ умеју да подесе карактеристике основних уређаја и основне параметре оперативног система ▪ самостално инсталирају програме ▪ самостално повезују уређаје ▪ инсталирају драјвере	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ метода само-сталних радова ▪ истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ пројектор ▪ уџбеник ▪ свеска ▪ тестови за вежбу ▪ нормативн и тестови	▪ усмено и писмено испитивање ▪ пригодно посматрање ▪ разговор ▪ нормативни тестови	▪ техничко и информатичко образовање
2. РАД СА ТЕКСТОМ ▪ Изглед основног прозора ▪ Унос и кориговање текста ▪ Форматирање странице, подешавање маргина ▪ Форматирање знакова ▪ Форматирање пасуса ▪ Штампање ▪ Рад са сликама ▪ Цртање у програму за обраду текста.	▪ познају елементе радног окру-жења програма ▪ користе све тастере на тастатури ▪ уносе текст ▪ подешавају изглед текста ▪ подешавају изглед стране ▪ креирају листе за набрајање ▪ убацију графичке елементе у текст ▪ штампају документ	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ метода само-сталних радова ▪ истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ свеске ▪ припремљени тестови за вежбу ▪ тестови за проверу знања	▪ посматрање ▪ усмено и писмено проверавање знања	▪ српски језик ▪ математика ▪ техничко и информатичко образовање

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. УВОД У МУЛТИМЕДИЈУ ▪ Увод у мултимедију ▪ Програми за рад са мултимедијом ▪ Примена мултимедије у настави ▪ Коришћење CD-а и DVD-а са аудио и видео садржајима (књиге, енциклопедије, атласи)	▪ разумеју појам мултимедије ▪ знају који програми се користе у раду да мултимедијом ▪ користе електронске садржаје са CD-а и DVD-а ▪ разумеју начин репродукције звука на рачунару	▪ демонстративна ▪ монолошка ▪ самостални рад ученика	▪ рачунари ▪ пројектор ▪ дискови са аудио и видео садржајем	▪ посматрање ▪ усмено проверавање знања ▪ провера знања практичним радом	▪ ликовна култура ▪ музичка култура ▪ техничко информатичко образовање

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЦРТАЊЕ ▪ Врсте и својства линије ▪ Линија као средство за стварање различитих квалитета површина ▪ Односи величина ▪ Лепо писање са калиграфијом ▪ Компоновање више ритмичких целина у простору	▪ опажање ритма линија, боја, облика и структура материјала	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник ▪ литература из ликовне уметности ▪ дијапројектор ▪ репродукција уметничких дела ▪ уметнички прибор и материјал за извођење наставе	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	
2. СЛИКАЊЕ ▪ Својства сликарских материјала и подлога ▪ Ритмичко компоновање боја и облика ▪ Коришћење разних материјала за компоновање ▪ Визуелно споразумевање ▪ Временски и просторни низови (цртани филм, стрип)	▪ Стварање ритмичких вредности линија употребом боје као средством изражавања	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			
3. ВАЈАЊЕ ▪ Вајање, врсте вајарског материјала ▪ Везивање тродимензионалних облика у простору ▪ Слободно компоновање ▪ Обликовање употребних премета	▪ Повећање перцепције и искуства са материјалима вајање и комбиноване технике	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			

З Д Р А В С Т В Е Н О В А С П И Т А Њ Е

* ***Настава здравственог васпитања реализоваће се кроз часове одељенског старешине, обавезне и изборне предмете***

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**	▪ *Циљ наставе здравственог васпитања је да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима у области здравства кроз учење засновано на искуству. То се постиже кроз: развијање здраве личности, одговорне према свом здрављу, стварање позитивног односа и мотивације за здрав начин живота, очување и унапређивање здравља, итд.*	**3**	Реализација програма се остварује на нивоу школе и разреда –укључени су сви актери у образовно-васпитном раду; и то кроз обавезне и изборне предмете, на часовима разредног старешине, ваннаставним активностима. Методе прилагодити садржају уз активно учешће ученика у наставном процесу.	**IX**
2. **ПУБЕРТЕТ**		**9**		**X, XI**
3. **ИСХРАНА**		**7**		**XII - II**
4. **КУЛТУРА ЖИВЉЕ-ЊА И ЉУДСКЕ ПОТРЕБЕ**		**12**		**III, IV**
5. **БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ**		**5**		**V, VI**

ДРУШТВЕНО КОРИСТАН РАД

Друштвено користан рад одвијаће се кроз сталне и повремене активности и задатке (реализација је кроз 15 школских часова)

ТЕМЕ	САДРЖАЈ РАДА
АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА ШКОЛУ И ШКОЛСКУ СРЕДИНУ	
	-сређивање и одржавање школских просторија
	- сређивање дворишта и игралишта
АКТИВНОСТИ У ОКОЛИНИ ШКОЛЕ	
	- уређење и одржавање спомен-обележја и споменика
	- брига и помоћ деци, старијим и болесним особама
	- учешће у акцијама солидарности (нивчани и други прилози)
УЧЕШЋЕ У АКЦИЈАМА „ПОДМЛАДАК ЦРВЕНОГ КРСТА“	
УСЛУЖНЕ И ДРУГЕ ДЕЛАТНОСТИ	
	- прикупљање секундарних сировина

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	- Отклањање недостатака у знањима и умењима ученика као и узрока заостајања у савладавању градива у односу на остале ученике. - Савладавање основних програмских садржаја које ученици не могу да савладају на часовима редовне наставе.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ	МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА
Уводни час – евидентирање ученика	1	Слушање, читање, уочавање, упоређивање, самостално закључивање, практична примена, усвајање знања	Монолошки, текстовни, дијалошки, метода писаних радова, демонстративни, индивидуални, рад у пару
Обнављање садржаја из граматике и правописа из четвртог разреда	2		
Правопис – основна правила	2		
Врсте речи (именске)	2		
Управни и неуправни говор	1		
Значење и употреба падежа	2		
Песнички мотив и песничка слика	1		
Глаголи и глаголски облици	3		
Непроменљиве врсте речи	2		
Реченични чланови	3		
Изражајно читање текста	2		
Елементи књижевноуметничког дела	2		
Правилан изговор гласова	1		
Интерпункција	1		
Народна и ауторска књижевност	1		
Књижевни родови и врсте	1		
Форме приповедања у књижевном делу	1		
Стилска изражајна средства	1		
Стих и строфа	1		
Читање и разумевање прочитаног	2		
Композиција писменог састава (припрема за писмени састав)	2		
Писмено изражавање (вест, писмо...)	2		

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви дадатне наставе	– Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина; развијање маште и подстицање на стваралачки рад и самостално коришћење различитих извора сазнања (књижевна и некњижевна грађа). Знања стечена на тај начин ученици користе и у редовној настави, слободним активностима и другим приликама (конкурси, такмичења итд.). – Развијање способности за правилно, течно и уверљиво умено и писмено изражавање. – Подстицање на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво. – Оспособљавање за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА
Уводни час – представљање садржаја рада	1	Слушање, упоређивање, самостално закључивање	Монолошка, дијалошка
Обнављање садржаја из граматике и правописа из четвртог разреда	1	Уочавање, упоређивање, размењивање знања и мишљења	Текстовни, дијалошки, рад у групи
Реченица. Субјекат и предикат као главни реченични чланови	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Основни облици језичког изражавања (препричавање, причање, описивање и извештавање)	1	Уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, практична примена	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи, практична примена
Управни и неуправни говор	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Текстовни, дијалошки, демонстративни, рад у групи
Тумачење приповетке по избору	1	Читање,уочавање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, рад у групи
Песнички мотив и песничка слика	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживањ, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, рад у групи
Локални говор и књижевни стандарди (на примеру *Чича Јордана)*	1	Читање,уочавање, разговор, упоређивање, истраживање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Тумачење драмског текста	1	Читање,уочавање, упоређивање, размењивање мишљења, самостално закључивање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Тумачење прозног поетског текста	1	Слушање, читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање размењивање мишљења	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Изражајно читање текста	1	Читање, уочавање, упоређивање	Текстовни, дијалошки, демонстративни
Тумачење, извођење и реализатори сценског дела	3	Уочавање, упоређивање, размењивање мишљења, извођење, практична примена	Монолошки, текстовни, дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА
Стилске вежбе	1	Уочавање, упоређивање, истраживање, разговор, практична примена	Текстовни, дијалошки, рад у групи
Значење и употреба падежа	2	Уочавање, препознавање, упоређивање, самостално закључивање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Главно и споредно у епском делу (догађаји, ликови, епизоде)	1	Читање, уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, рад у групи
Ко је приповедач, а ко писац; ко је песник а ко лирски субјекат?	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, рад у групи
Форме приповедања у књижевном делу	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, рад у групи
Драматизовање одломка из епске народне песме	1	Читање, уочавање, упоређивање, практична примена	Текстовни, дијалошки, , демонстративни, рад у групи
Лични и нелични глаголски облици	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, рад у групи
Хумор као уметничко изражајно средство	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, разговор,истраживање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, рад у групи
Час са библиотекаром	1	Уочавање, разговор, практична примена	Монолошки, дијалошки, демонстративни
Промена именских речи	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Текстовни, дијалошки, рад у групи
Конгруенција главних реченичних чланова	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Текстовни, дијалошки, рад у групи
Непромењиве речи и њихова употреба	1	Уочавање, упоређивање, закључивање	Текстовни, дијалошки, рад у групи
Вест, извештај, репортажа	1	Читање, уочавање, упоређивање, практична примена	Текстовни, дијалошки, метода писаних радова, рад у групи
Рад са ученицима на тестовима за такмичење и индивидуално припремање ученика за такмичење	4	Читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи, индивидуални
Час креативног писања и изложба најбољих радова	2	Упоређивање, разговор, практична примена	Дијалошки, текстовни, демонстративни, рад у групи, индивидуални
Осмишљавање и писање прилога за школске новине	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Текстовни, дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Завршни час – сумирање резултата рада	1	Разговор, размена мишљења	Дијалошки

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДРАМСКО-РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА)

Циљеви	Проширивање и продубљивање вештина, знања и умења; развијање маште ученика; подстицање на стваралачки рад; ослобађање у јавном наступу, учешће ученика у прославама различитих свечаности у школи; ближе упознавање са драмом као сценском уметношћу; подстицање ученика на сценско стваралаштво; оспособљавање за анализу текстова, овладавање вештином глуме, рецитовања, лепог говора, развијање љубави према матерњем језику и лепој речи.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ**	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	**МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
Проучавање драмских текстова	2	рад на тексту, слушање, читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	облици рада: ▪ фронтални, ▪ групни, ▪ рад у пару, ▪ индивидуални методе: ▪ текстуална, ▪ монолошка, ▪ дијалошка, ▪ демонстрациона, ▪ игровна, ▪ метода ученичких радова (писаних, графичких, практичних),
Основни појмови из позоришне уметности	1	упознавање основних појмова из позоришне уметности, упознавање занимања која постоје у позоришту, читање, уочавање, разговор, усвајање нових појмова, рад на тексту	
Чиниоци изражајног казивања	3	упознавање чиниоца изражајног казивања, слушање добрих примера, читање, снимање и анализа сопственог говора, уочавање, вежбе артикулације, динамике	
Такмичење у рецитовању	4	одабир песме, анализа песме, увежбавање изражајног, доживљајног и интерпретатикног казивања, снимање и анализа сопственог говора	
Такмичењ у лепом говору	4	одабир текста, анализа текста, увежбавање правилне атрикулације и акцентуације, увежбавање изражајног, доживљајног и интерпретатикног казивања, снимање и анализа сопственог говора	
Посета позоришту	2	гледање, анализа, критичка оцена	
Писање сценских дела (драматизација)	2	ближе упознавање одлика књижевних родова, драматизација текстова вођењем рачуна о елементима глуме и раду на сцени	
Свети Сава – наша слава	4	одабир или писање пригодних текстова, пробе читања, увежбавање извођења на сцени, израда костима, реквизита и сценогрфије, одабир музике	
Прослава Дана школе	4	одабир или писање пригодних текстова, пробе читања, увежбавање извођења на сцени, израда костима, реквизита и сценогрфије, одабир музике	
Учешће на неком од фестивала дечијег драмског стваралаштва	10	одабир драмског текста, подела улога и задужења, пробе читања, рад на ликовима, постављање на сцену, израда костима, реквизита и сценографије, одабир музике, осмишљавањ и увежбавање кореографије, осмишњавање и израда плаката	

СРПСКИ ЈЕЗИК (НОВИНАРСКО-ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА)

Циљеви	Проширивање и продубљивање вештина, знања и умења; развијање маште ученика; подстицање на стваралачки рад; овладавање облицима новинарског изражавања; примена стеченог знања на редовној настави (књижевности, граматике, правописа и језичке културе) у писању, корекцији и лекторисању литерарних и новинских текстова; учешће ученика у прославама различитих свечаности у школи и изради школског лист; развијање љубави према матерњем језику и лепој речи.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ**	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	**МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
Формирање редакције	2	Пријем нових чланова, организација рада и подела задужења	облици рада: ▪ фронтални, ▪ групни, ▪ рад у пару, ▪ индивидуални методе: ▪ текстуална, ▪ монолошка, ▪ дијалошка, ▪ демонстрациона, ▪ игровна, ▪ метода ученичких радова (писаних, графичких, практичних),
Едукација чланова Новинарске секције	5	Упознавање одлика различитих облика новинарског изражавања, овладавање техником писања, разговор, усвајање нових појмова, рад на тексту	
Рад и истраживање на терену	5	Прикупљање грађе, писање вести, извештаја, репортаже, интервјуа; спровођење анкете, сређивање грађе	
Ученичко стваралаштво	9	Писање и читање властитих литерарних радова, приказ и критике ученичког литерарног стваралаштва, одабир најбољих радова	
Учешће на конкурсима и такмичењима	3	Писање на задату тему, читање радова и критичка оцена, корекција, одабир најбољих радова, слање радова на конкурс	
Школски лист	12	Подела задужења у оквиру редакције. Осмишљавање концепције листа. Избор тема – најзанимљивије рубрике. Уређивање концепције листа. Осмишљавање и писање прилога за школске новине. Анализа и одабир прилога за нови број. Лекторисање и кориговање текстова.	

МАТЕМАТИКА (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање,са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА	
СКУПОВИ	1	Уочава, именује, повезује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- формирање појма скупа, под-скупа, кардинал скупа, прави-лна употреба симбола	- схватање смисла речи и, или, неки, сваки - извођење скуповних операција
СКУПОВИ ТАЧАКА	1	Разликује, именује, открива релације и изражава их, упоређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- схватање геометријских фи-гура као скуп тачака (дуж, пра-ва, полуправа, раван, кружница, круг)	- уочавање њихових међусо-бних односа -препознавање и правилно цртање
ДЕЉИВОСТ БРОЈЕВА	1	Уочава, закључује, проверава	- дијалошка - демонстративна	- уочавање дељивост бројева са остатком и без остатка - тумачење једначине $a=b\cdot g+r$ - увођење појма делилац и садржалац	- прости и сложени бројеви - одузимање НЗС и НЗД - растављање сложених броје-ва на просте чиниоце
УГАО (САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ УГЛОВА, ГРАФИЧКИ И АНАЛИТИЧКИ)	1	Уочава, именује, разликује, упоређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- формирање појма угла као геометријске фигуре - уочавање односа централног угла и одговарајућег лука и тетиве	- преношење углова и упоре-ђивање - мерење углова - операције са угловима у мерама
ВРСТЕ УГЛОВА	1	Уочава, именује, разликује	- илустративна - дијалошка - демонстративна		
РАЗЛОМЦИ (ОПШТЕ, ДЕЦИМАЛНИ ЗАПИС, ПРОЦЕНТНИ ЗАПИС)	3	Именује, упоређује	- дијалошка - демонстративна	- стварање појма разломка као количника два броја - скраћивање, проширивање и упоређивање разломака	- приказивање на бројној прави - основне операције са разломцима
ОСНА СИМЕТПИЈА (СИМЕТРАЛА ДУЖИ И УГЛА, НОРМАЛА)	1	Уочава, разликује, упоређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- стварање осне симетрије као релације - препознавање осносиметри-чних фигура и одређивање осе симетрије	- цртање осносиметричних фигура - конструкција симетрале дужи, симетрале угла и нормале

МАТЕМАТИКА (СЕКЦИЈА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ/ТЕМЕ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Историјат математичких ознака	2	Упознавање ученика са историјатом математичких ознака преко презентација, дискусија и интернета	-разговор -идеје -сугестије	-предметни наставник -ученици
Танграм, улога и својства танграма у математици	2	Упознавање ученика са танграмом, креирање танграма и састављање фигура помоћу танграма	-разговор -идеје -савети	-предметни наставник -ученици
Математика и информатика кроз занимљиве математичке игре	3	Проналажење одређених интенет сајтова за математику и њихова улога у математици	-разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Шах и улога шаха у математици	2	Упознавање са правилима шаха , подела ученика у тимове и њихова реализација	-разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Арабљанска математика	2	Упознавање ученика са арабљаском математиком и прављење презентација на задату тему	-разговор -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Израда математичких паноа у учионицама	6	Подела задужења ученицима и креирање математичких паноа	- едукативне радионице -разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Решавање занимљивих логичких математичких задатака	2	Подела задатака ученицима и њихово решавање	-разговор -дискусија -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Настанак и развој геометрије	2	Упознавање ученика са геометријом и улогом геометије у математици	- едукативне радионице -разговор	-предметни наставник -ученици
Повезаност математике и физике кроз научнике	2	Упознати ученике са научницима, одабрати ученике који ће направити презентације на задату тему и презентовати осталим ученицима	разговор	-предметни наставник математике и физике -ученици
Ератостеново сито	1	Упознавање ученика са простим и сложеним бројевиам и презентовање ученицима начин креирања Ератостеновог сита	-разговор	-предметни наставник -ученици

МАТЕМАТИКА (СЕКЦИЈА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ/ТЕМЕ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Настанак и развој децималних бројева	1	-упознавање ученика са децималним бројевима, њиховој примени и настанку, као и њихово коришћење у свакодневном животу	-разговор -савети	-предметни наставник -ученици
Златни пресек у математици	2	- Приказивање презентације о златном пресеку, упознавање ученика са појмом златног пресека и његовој примени у животу.	-разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Решавање задатака са магичним квадратом	1	-подела задатак а ученициам и њихово решавање.	-разговор -дискусија практичан рад	-предметни наставник -ученици
Све о нули	2	-Усвајање знања о нули и њеној примени у математици	-разговор -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Бројевни системи	2	- презентовање садржаја о бројевним системима преко презентација, као и употребу бројевних система у математици	- едукативне радионице -разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Рационални поступци у рачунању	1	-подела задатака ученицима и њихово решавање	-разговор -дискусија -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Израда математичког квиза знања	2	- подела ученика у тимове, подела задатака и њихово решавање. Проглашавање и награђивање најбољих	-едукативна радионица -разговор	-предметни наставник -ученици
Талесово мерење висине пирамиде	1	- упознавање ученика са Талесовом теоремом, њиховој примени у свакодневном животу	Разговор практичан рад	-предметни наставник -ученици

МАТЕМАТИКА (ДОДАТНА И ПРИПРЕМНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпу-није образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
СКУПОВИ; РЕШАВАЊЕ ТЕКСТУАЛНИХ ЗАДАТАКА ПРИМЕНОМ ВЕНОВОГ ДИЈАГРАМА	2	- именује - повезује - уређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-извођење скуповних операција
ГЕОМЕТРИЈСКЕ ФИГУРЕ КАО СКУПОВИ ТАЧАКА, ЛОГИЧКЕ ОПЕРАЦИЈЕ У УНИЈИ, ПРЕСЕКУ И РАЗЛИЦИ	2	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна - истарживачка	-уочавање њихових међусобних односа -препознавање и правилно цртање
БИНАРНИ БРОЈНИ СИСТЕМ	2	- закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- решавање сложених задатака
РАЦИОНАЛНИ ПОСТУПЦИ ПРИ РАЧУНАЊУ, ОДАБРАНИ ЗАДАЦИ	2	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- коришћењем олакшица, за што краће време доћи до решења
ДИЈАГРАМИ И ЊИХОВА ПРИМЕНА У РЕШАВАЊУ МАТЕМАТИЧКИХ ПРОБЛЕМА, МЕТОД ДУЖИ	2	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- прављење и читање дијаграма у решавању математичких проблема
ПРАВА И КРУЖНИЦА, КОНСТРУКТИВНИ ЗАДАЦИ	2	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- примена стеченог знања на решавање конструктивних задатака
ОДАБРАНИ ЗАДАЦИ СА ТАКМИЧЕЊА	5	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- развијање логичког мишљења и закључивања

МАТЕМАТИКА (ДОДАТНА И ПРИПРЕМНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпу-није образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
ЗАДАЦИ ЛОГИЧНО-КОМБИНАТОРНЕ ПРИРОДЕ	2	- открива релације - закључује	- демонстративна - илустративна - дијалошка	- развијање логичког мишљења и закључивања
РАЗЛОМЦИ,ОДАБРАНИ ЗАДАЦИ	2	- открива релације - закључује	- дијалошка - демонстративна	- сложене операције са разломцима
ОСНА СИМЕТРИЈА	6	- разликује - упоређује - проверава	- демонстративна - илустративна - дијалошка	-примена осне симетрије на решавање различитих проблема
КОНСТРУКЦИЈА ПРЕСАВИЈАЊЕМ ПАПИРА	1	- открива релације - закључује	- демонстративна - илустративна - дијалошка	-пресавијањем папира конструисати различите фигуре
ОДАБРАНИ КОНСТРУКТИВНИ ЗАДАЦИ-ПРИМЕНА ИЗОМЕТРИЈСКИХ ТРАНСФОРМАЦИЈА	2	- упоређује - открива релације - изражава их	- демонстративна - илустративна - дијалошка	-извођење различитих конструкција применом изометријских трансформација
РАЗЛОМЦИ И ПРИМЕНА, ОДАБРАНИ ЗАДАЦИ	4	- открива релације - закључује	- дијалошка - демонстративна	-примена разломака на решавање различитих задатака
ПРОЦЕНТНИ РАЧУН	2	- открива релације - закључује	- дијалошка - демонстративна	-решавање проблема применом процентног рачуна

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА И СЕКЦИЈА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпу-није образовање и усмеравање развоја надарених ученика.			
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА**	**ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА**
THE UK	1	- именује - повезује - уређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-упознавање ученика са историјом Велике Британије -анализа текста и усвајање непознатих речи -разговор о тексту
LISTENING TO SONGS IN ENGLISH	1	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна - истарживачка	-слушање и анализа песама на енглеском језику
FACTS ABOUT ME	1	- закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- разговор о породици и окружењу --анализа текста и усвајање непознатих речи
PLAYING GAMES	1	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	-увежбавање изговора и конструкција кроз игру
LIFE AND CULTURE	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- упознавање ученика са историјом и традицијом
EXTRA READING-LONDON	1	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-учење занимљивих података и разговор о Лондону
SCHOOLS IN ENGLISH SPEAKING COUNTRIES	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-вежбање сналажења у новој средини у различитим ситуацијама -учење о земљама енглеског говорног подручја
A DAY IN MY LIFE	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-усвајање новог вокабулара кроз текст
HOMES IN THE UK	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-разговор о породици и окружењу --анализа текста и усвајање непознатих речи

ИСТОРИЈА (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање,са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
УВОД	2	- слушају - питају - разговарају - цртај - вежбају - пишу	- дијалошки - наративни - илустративни	- боље разумевање појмова, - усвајање основних знања - препознавање
ПРАИСТОРИЈА	1	- питају - слушају - илуструју - разговарају - читају - упоређују	- дијалошки - текстуални - илустративни - рад у паровима	- боље разумевање појмова - уочавање, усвајање основних знања - обучавање ученика за примену и употребу историјских карата
СТАРИ ВЕК	6	разговарају - питају - илуструју - упоређују - користе историјски атлас	- текстуални - наративни - дијалошки - илустративни - рад у паровима - индивидуални	- разумевање појмова - усвајање знања - сналажење на карти, повезивање и примена наученог

ИСТОРИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.			
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА**	**ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА**
ИЗБОР УЧЕНИКА И УСВАЈАЊЕ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА	1	слушање, сугестије и усвајање, записивање плана	- наративни - дијалошки	упознавање са садржајем плана додатне наставе
УВОД	3	слушају, разговарају, пишу, прикупљају материјал (исечци из штампе,са интернета), праве паное, уређују кабинет	- наративни - дијалошки, - илустративни - текстуални - групни,	проширивање постојећих знања, развијање вештина, креативности и међусобне сарадње
ПРАИСТОРИЈА	2	примењују и користе историјски атлас, слушају, разговарају, читају, питају	- дијалошки - текстуални - рад у паровима	проширивање постојећих и усвајање нових знања, развијање сарадничког односа, сналаже на карти
СТАРИ ВЕК	4	слушају, питају, истражују, упоређују, илуструју и користе историјски атлас	- наративни - дијалошки - текстуални - илустративни - индивидуални	усвајање нових знања и утврђивање већ постојећих, употреба атласа и зидних историјских карата, повезивање и примена наученог
ПРИПРЕМА ЗА ТАКМИЧЕЊА	8	разговарају, слушају, самостално раде тестове и друге облике контролних вежби	- наративни - дијалошки - индивидуални - писмене вежбе - тестови	повезивање и примена наученог, анализа текстова,уочавање повезаности градива

РУСКИ ЈЕЗИК (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који не постижу задовољавајуће резултате и њен циљ је да ученици усвоје основне језичке садржаје предвиђене планом и програмом.			
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА**	**ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА**
АКЦЕНАТ	1	- препознавање - правилан изговор	- илустративна - вербална - демонстративна	– уочавање разлике у изговору српских и руских акцентованих вокала
УПОТРЕБА ГЛАГОЛА БЫТЬ У ПРЕЗЕНТУ	1	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна	– корелација са употребом глагола бити у српском језику
ОСНОВНИ БРОЈЕВИ ОД 1 ДО 19	1	- препознавање - правилан изговор и писање	- демонстративна	– усвајање и примена усвојеног садржаја
ПАДЕЖИ: НОМИНАТИВ И АКУЗАТИВ ЈЕДНИНЕ	1	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	– увежбавање изговора и конструкција кроз игру
ЛИЧНЕ ЗАМЕНИЦЕ	1	- уочава - открива релације	- илустративна - дијалошка - демонстративна	– корелација са српским језиком
ПРИСВОЈНЕ ЗАМЕНИЦЕ: МОЙ, ТВОЙ	1	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	– увежбавање изговора и конструкција кроз игру
УПОТРЕБА БРОЈЕВА ОД 1 ДО 4 УЗ МЕНИЦЕ	1	- открива релације - закључује - разликује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	– увежбавање изговора и конструкција кроз примере
ГЛ. КОНСТРУКЦИЈЕ ЛЮБИТЬ +ИНФИНИТИВ, ДАВАЙ(ТЕ)+ИНФИНИТИВ	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	– усвајање новог вокабулара кроз текст
ОСНОВНИ БРОЈЕВИ ОД 20 ДО 100	1	- препознавање - правилан изговор и писање	- демонстративна	– усвајање и примена усвојеног садржаја

РУСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА И СЕКЦИЈА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.			
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА**	**ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА**
АЗБУКА – Песма о азбуци, брзалица „Пчела“	2	- именује - повезује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	– корелација са српским језиком – анализа текста и усвајање непознатих речи
ПРЕДСТАВЉАЊЕ	1	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна - истарживачка	– усвајање нових језичких форми
ПОРОДИЦА – ПОРОДИЧНО СТАБЛО	1	- закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	– разговор о породици и окружењу
ЦРТАНИ ФИЛМ – Сказка о попе и его работнике Балде	1	- уочава - закључује - проверава	- демонстративна	– усвајање језика кроз слушање
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ – МОЈ ХОБИ	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	– демонстрација усвојеног је-зичког садржаја кроз примере
СКАЗКА О РЫБАКЕ И РЫБКЕ	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	– уочавање занимљивости и разговоро о бајци
ЗНАМЕНИТОСТИ РУСИЈЕ	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	– вежбање сналажења у новој средини у различитим ситуацијама – учење о знаменитости земље и поређење са знаменитостима Србије
ПРИЧА ПРЕМА СЛИКАМА	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	– -усвајање новог вокабулара кроз текст

ХОР И ОРКЕСТАР (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	-развијање музичке способности и жеље за активним музицирањем и суделовањем у школским ансамблима; - подстицање код ученика њихове креативне способности и смисла за колективно музицирање;

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Упознавање ученика са планом рада хора и оркестра	1	упознаје	демонстративна
2. Одабир ученика за похађање додатне наставе *хора и оркестра* – формирање хора	2	Интерпретира музички садржај,демонстрира, контролише	Демонстративна, индивидуални рад
3. Вокализе и вежбе правилног дисања, дикције и артикулације	2	Понавља, посматра, бележи	Демонстративна, индивидуални рад
4. Извођење химне Светом Сави и композиција сличне садржине, прикладних за светосавску приредбу	5	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
5. Дечије, народне и песме чији су ствараоци деца	15	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
6. Песме на тему Нова година	3	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
7. Обрада песама поводом дана школе	3	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
8. Песме о мајци – приредба поводом дана жена	1	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
9. Свирање дечијих песама на блок флаути	4	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна,

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	- Развијање самосталног размишљања ученика и њихове креативне способности - Развијање свести ученика као учесника у саобраћају према сопственој безбедности и безбедности других		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Пешак у саобраћају	3	1. Уводне напомене о саобраћају – историјски развој, средства... 2. Основна правила кретања пешака 3. „Како долазим у школу?“	1. и 2. Разговор са члановима Секције 3. Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима
2. Прелазак и кретање пешака коловозом	2	4. Правила - прелазак пешака преко коловоза 5. Правила - кретање пешака по коловозу	4. и 5. Разговор са члановима Секције
3 Саобраћајни знаци .	5	6. Изглед и значења знакова 7. Изглед и значења знакова 8. Изглед и значења знакова 9. Правила поступања по саобраћајним знацима 10.Правила поступања по саобраћајним знацима	6., 7., 8., 9. и 10. Група израда макета саобраћајних знакова у реалној величини, уз разговор
4. Правила у саобраћају	4	11.Решавање раскрснице 12.Кружни ток саобраћаја 13.Возила под пратњом 14.Улога милиционера на раскрсници	11., 12., 13. и 14. Активно учешће чланова секције
5. Тест	2	15.Решавање тестова 16.Решавање тестова	15. и 16. Провера стеченог знања писменим путем
6. Саобраћајна култура и безбедност	1	17. Искуства саобраћајне полиције	17. Разговор са представником локалне полицијске управе, укључити и остале ученике и родитеље
7. Саобраћајни полигон спретности „Шта знаш о саобраћају“	5	18. Техничка израда елемената полигона 19. Техничка израда елемената полигона 20. Техничка израда елемената полигона 21. Техничка израда елемената полигона 22. Постављање полигона	18., 19., 20. и 21. Група израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 22. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе
8. Полигон практичног понашања у саобраћају „Шта знаш о саобраћају“	2	23. Техничка израда елемената полигона 24. Постављање полигона	23. Група израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 24. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	- Развијање самосталног размишљања ученика и њихове креативне способности - Развијање свести ученика као учесника у саобраћају према сопственој безбедности и безбедности других		
9. Практичне вежбе на полигонима и школско такмичење	5	25. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 26. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 27. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 28. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 29. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	25., 26.,27., 28. и 29. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
10. „Саобраћајна патрола“	4	30. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 31. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 32. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 33. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају	30., 31., 32. и 33. Дежурство и асистенције пешацима, посебно ученицима, на саобраћајницама у близини школе уз помоћ саобраћајне полиције
11. Практичне вежбе на полигонима II	2	34. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције 35. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	34. и 35. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
12. Општинско такмичење „Шта знаш о саобраћају“	1	36. Припрема и организација такмичења	36. Организација такмичења, припрема полигона, суђење...

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Развијање самосталног размишљања ученика		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Упознавање ученика са планом рада ликовне секције	1		
2. Одабир ученика за похађање додатне наставе *ликовне секције*	2		
3. Обнављање основних ликовних техника	3		
4. Израда радова везаних за обележавање значајних датума (почетак школске године, Нова година, Ускрс, Свети Сава, 8. март, Дан школе, завршетак школске године)	10		
5. Израда радова везаних за учествовање на разним конкурсима	5		
6. Израда радова везаних за активности везане за декорацију школе (изада мурала, разних обележја – пиктограма,	5		
7. Истраживање и комбиновање са техникама рада	10		

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ТЕМЕ – САДРЖАЈ РАДА
СЕПТЕМБАР	**1.**	Организовање одељенске заједнице, избор руководства, организовање дежурства
	2.	Упознајмо се боље (социометрија)
	3.	Понашање у школи и израда правилника понашања у учионици (кућни ред)
	4.	Улога школе у екосистему *(здравствено васпитање)*
ОКТОБАР	**1.**	Образовање у функцији заштите животне средине *(здравствено васпитање)*
	2.	Остваривање програма из Дечје недеље
	3.	Раст и развој *(здравствено васпитање)*
	4.	Примарне и секундарне полне карактеристике *(здравствено васпитање)*
	5.	Хумани односи међу половима *(здравствено васпитање)*
НОВЕМБАР	**1.**	Индивидуални и групни саветодавни рад
	2.	Васпитање за правилну исхрану *(здравствено васпитање)*
	3.	Исхрана деце *(здравствено васпитање)*
	4.	Болести неправилне исхране *(здравствено васпитање)*
ДЕЦЕМБАР	**1.**	Анорексија *(здравствено васпитање)*
	2.	Анализа остварених резултата у протеклом квалификационом периоду
	3.	Контаминација хране
	4.	Помоћ у организовању прославе Нове Године
ЈАНУАР	**1.**	Родитељски састанак
	2.	Помоћ у организовању прославе Светог Саве

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ТЕМЕ – САДРЖАЈ РАДА
ФЕБРУАР	1.	Злоупотреба и манипулација људскм потребама *(здравствено васпитање)*
	2.	Социјални притисак вршњака и проблеми понашања *(здравствено васпитање)*
	3.	Култура исхране становања и одевања *(здравствено васпитање)*
	4.	Алкохолизан у породици *(здравствено васпитање)*
МАРТ	1.	Однос деце према родитељима (8. март)
	2.	Насиље у породици *(здравствено васпитање)*
	3.	Злостављање деце у породици и заједници *(здравствено васпитање)*
	4.	Култура рада – радне навике, одговорност према раду, стваралаштво *(здравствено васпитање)*
АПРИЛ	1.	Професионална оријентација (упознавање са светом занимања)
	2.	Организовање посете културним институцијама
	3.	Превенција алкохолизма *(здравствено васпитање)*
МАЈ	1.	Индивидуални и групни саветодавни рад
	2.	Пушење и здравље *(здравствено васпитање)*
	3.	Злоупотреба дроге *(здравствено васпитање)*
	4.	Превенција наркоманије *(здравствено васпитање)*
ЈУН	1.	Анализа успеха и владања на крају школске године
	2.	Завршетак школске године и договор о раду у наредној

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	
		БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
1. ЈЕЗИК 1. ГРАМАТИКА 2. ПРАВОПИС	▪ Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује. ▪ Описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика. ▪ Упознавање граматике и правописа српског језика. ▪ Упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима језика. ▪ Проверавање и увежбавање правилног изговора гласова, правилно акцентовање речи , интонација реченице	Језик представити ученицима као систем у коме ниједна појава није без веза са другом. Обезбедити поступност наставе распоредом наставних садржаја, а селективност избором најосновнијих је-зичких законитости. Правопис се савлађује путем често организованих, разноврсних облика писмених вежби. Акценте не обрађивати као самосталне наставне јединице.	
		55	**IX – VI**
2. КЊИЖЕВНОСТ И КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ	▪ Развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности. ▪ Оспособљавање за читање, доживљавање, разумевање, тумачење и вредновање књижевних дела различитих жанрова. ▪ Уоизнавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из енциклопедија и часописа за децу. ▪ Поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста. ▪ Развијање потребе за књигом, способности да се ученици њоме самостално служе; поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама. ▪ Оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм). ▪ Усвајање основних функционалних појмова и теоријских појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности. ▪ Упознавање, чување и поштовање националног и културног идентитета на делима српске књижевности.	Обради текста приступати после успешног читања наглас, примењујући аналитичко-синтетичке поступке и гледишта. Обрада треба да буде повезана са проблемским питањима и естетски мотивисана, усклађена са наставним циљевима, а пожељна је и локализација, мада је акценат на унутрашњем проучавању текста. С књи-жевнотеоријским појмовима ученике упознати уз обраду одговарајућих текстова.	
		50	**IX – VI**
3. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	▪ Развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза. ▪ Оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различи-тим видовима његове усмене и писмене употребе у различитим комуникацијским ситуацијама. ▪ Уочавање разлике између месног говора и књижевног језика.	Развијати језичко мишљење и језичку свест уочавањем језичких законитости, па тек онда прећи на дефинисање и нормирање. Нагласити значај лексичких, морфолошких и синтаксичких вежби, као и подстицати ученика на литерарно стваралаштво и неговање језичке чистоте. Пружити прилику ученику да више и чешће говори.	
		29	**IX – VI**

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЈЕЗИК 1. <u>ГРАМАТИКА</u> ▪ Обнављање, проверавање и систематизовање знања која се у овом и старијим разредима продубљују и проширују. ▪ Подела речи по настанку (просте, изведене и сложене); суфикси;префикси; творбена основа; корен речи. ▪ Атрибутска и предикатска функција именица и придева. ▪ Подела гласова на самогласнике и су-гласнике, слоготворно **Р**; подела сугласника по месту изговора и по звучности. ▪ Гласовне промене и алтернације: палатализација, сибиларизација, непостојано **а**, промена **л** у **о**, једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту изговора, јотовање, асимилација и сажимање самогласника, губљење сугласника. ▪ Придевске заменице, значење и функција; употреба повратне заменице **свој**. ▪ Грађење и значења глаголских облика: аорист, футур 2, имперфекат, плусквамперфекат, императив, потенцијал, трпни глаголски придев, глаголски прилози; прости и сложени глаг.облици; лични и нелични глаг.облици. ▪ Комуникативна и предикатска реченица; независне и зависне предикатске реченице. ▪ Вежбе у исказивању реченичних чланова речју, синтагмом и зависном реченицом.	Ученик: ▪ Разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање). ▪ Одређује реченичне чланове у сложенијим примерима. ▪ Зна особине и врсте гласова. ▪ Примењује књижевно-језичку норму у вези са гласовним променама; уме да препозна, објасни и именује гласовне промене. ▪ Препознаје придевске заменице – одређује њихово значење и функцију. ▪ Познаје главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези са њима). ▪ Упознаје појмове комуникативна и предикатска реченице и разликује независне и зависне предикатске реченице.	▪ текстуална ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ квизови и тест игре ▪ коришћење информација и систематизација знања ▪ учење путем откривања, упоређивања и препознавања грешака (хеуристичка метода) ▪ богаћење речника ▪ метода писаних радова	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктати ▪ мултимедијални садржаји ▪ индивидуални ученички радови ▪ правопис, лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средсто	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференци-раним задацима ▪ утврђивање и обнавља-ње ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ самопроцена својих и постигнућа других ученика ▪ редовно и континуирано оцењивање	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Футур (будуће време) Future Tense (5. разред енглески језик) Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Службено писмо Размена електронске поште (6. разред информатика и рачунарство)

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. ПРАВОПИС ▪ Проверавање, понављање и увежбавање правописних правила обрађених у претходним разредима. ▪ Писање одричних заменица уз предлоге. ▪ Писање заменица у обраћању: **Ви, Ваш.** ▪ Писање имена васионских тела. ▪ Писање глаголских облика: рад.глаг.придев, аорист, потенцијал, перфекат, футур 1. ▪ Интерпункција после узвика. ▪ Растављање речи на крају реда. ▪ Навикавање ученика на коришћење правописа (школско издање).	Ученик: ▪ Зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу). ▪ Зна и примењује правописну норму. ▪ Служи се Правописом (школским издањем).	▪текстуална ▪дијалошка ▪монолошка ▪хеуристичка ▪драмске игре ▪писани радови (анализе књижевних дела са разних аспеката, препричавање и описивање по самостално организованом плану) ▪рецитовање и разне врсте читања ▪самостални истраживачки рад ▪казивање инспирисано доживљајем прочитаног ▪богаћење речника	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ тестови ▪ дечија штампа ▪ речници ▪ разна литература ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ утврђивање и обнављање ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ самопроцена својих и постигнућа других ученика ▪ редовно и континуирано оцењивање	Остварена је вертикална корелација међу предметима: Писање назива небеских тела Васиона и васионска тела (5.разред географија) Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: „Бреза“, С.Јесењин Зима у музици (6.разред музичка култура)
3. ОРТОЕПИЈА ▪ Проверавање и увежбавање садржаја из претходних разреда (изговарање гласова, разликовање дугих и кратких акцената, интонација реченице). ▪ Вежбе у изговарању дугоузлазног и дугосилазног акцента. ▪ Интонација везана за изговор узвика.	Ученик: ▪ Правилно изговара гласове, разликује дуге и кратке акценте. ▪ Уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације. ▪ Одређује место реченичног акцента.				

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. КЊИЖЕВНОСТ И КЊИЖЕВНО-ТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ 1. <u>ЛИРИКА</u> ▪ Народна песма: *Највећа је жалост за братом* ▪ *Породичне народне лирске песме (*избор*)* ▪ *Обичајне лирске народне песме - свадбене* (избор) ▪ Ђура Јакшић: *Вече* ▪ Војислав Илић: *Свети Сава* ▪ Алекса Шантић*: Моја отаџбина* ▪ Милан Ракић: *Наслеђе* ▪ Јован Дучић: *Село* ▪ Вељко Петровић: *Ратар* ▪ Десанка Максимовић: *О пореклу* ▪ Мирослав Антић: *Плава звезда* ▪ Добрица Ерић: *Чудесни свитац* ▪ Стеван Раичковић: *Хвала сунцу, земљи, трави* ▪ Милован Данојлић: *Шљива* ▪ Сергеј Јесењин: *Бреза* ▪ Рабиндранат Тагор: песма по избору из *Градинара* **Књижевнотеоријски појмови:** - Врсте строфа: моностих, дистих, терцина, катрен. - Ритам (брз и спор); интонација и пауза; рима и њена улога у обликовању стиха. - Контраст, хипербола, градација – језичко-стилска изражајна средства. - Врсте ауторске и народне песме: родољубива и социјална; обичајне и породичне лир.нар.песме. 2. <u>ЕПИКА</u> ▪ Народна песма: *Смрт мајке Југовића* ▪ *Епске народне песме о Косовском боју* (избор) ▪ Народна песма: *Марко Краљевић укида свадбарину* ▪ *Епске народне песме о Марку Краљевићу* (избор)	Ученик: ▪ Наводи наслов дела, аутора, род, врсту, лик из дела. ▪ Разликује ауторску и усмену књижевност. ▪ Разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача. ▪ Разликује књ.родове и врсте и издваја њихове основне одлике. ▪ Препознаје врсте стиха и строфе. ▪ Проналази и именује стилске фигуре и одређује њихову улогу у тексту. ▪ Одређује мотиве, тему, фабулу, идеје, место и време радње, композицију, форму, карактеристике лика. ▪ Разликује облике казивања. ▪ Уочава разлику између препричавања и анализе. ▪ Изражава свој став о делу и повезује га са осталим прочитаним делима. ▪ Има изграђену потребу за читањем и води дневник о прочитаним књигама. ▪ Издваја и упоређује информације из два или више текста. ▪ Разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног. ▪ Издваја кључне речи и резимира текст. ▪ Чита користећи различите стратегије читања.	▪ текстуална ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ хеуристичка ▪ драмске игре ▪ писани радови (анализе књижевних дела са разних аспеката, препричавање и описивање по самостално организованом плану) ▪ рецитовање и разне врсте читања ▪ самостални истраживачки рад ▪ казивање инспирисано доживљајем прочитаног ▪ богаћење речника	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ тестови ▪ дечија штампа ▪ речници ▪ разна литература ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ утврђивање и обнављање ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ самопроцена својих и постигнућа других ученика ▪ редовно и континуирано оцењивање	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Ентеријер и екстеријер Конструкторско моделовање; израда макете стана на основу плана и предлог за уређење (6. разред ТИО)

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Народна приповетка: *Мала вила* ▪ Бранислав Нушић: *Аутобиографија* ▪ Петар Кочић: *Јаблан* ▪ Светозар Ћоровић: *Богојављенска ноћ* (одломак) ▪ Исидора Секулић: *Буре* (одломак) ▪ Иво Андрић: *Аска и вук* ▪ Бранко Ћопић: *Чудесна справа* ▪ Стеван Раичковић: *Бајка о дечаку и Месецу* ▪ Гроздана Олујић: *Златопрста* или *Седефна ружа* (избор) ▪ Светлана Велмар-Јанковић: *Улица Филипа Вишњића* (одломак) ▪ Вилијем Саројан: *Лето лепог белца* ▪ Антон Павлович Чехов: *Вањка* **Књижевнотеоријски појмови** - Основна тема и кључни мотиви. - Фабула: ретроспективни редослед догађаја. - Портрет (спољашњи и унутрашњи); карактеризација (социолошка, психолошка). - Биографија и аутобиографија. - Роман – пустоловни, историјски, научно-фантастични. - Предање. 3. <u>ДРАМА</u> ▪ Коста Трифковић: *Избирачица* ▪ Бранислав Нушић: *Аналфабета* ▪ Петар Кочић: *Јазавац пред судом* (одломак) **Књижевнотеоријски појмови** - Комедија – основне одлике; хумористично, иронично и сатирично у комедији; карактеризација ликова. - Монолог и дијалог у драми.	Ученик: ▪ Наводи наслов дела, аутора, род, врсту, лик из дела. ▪ Разликује ауторску и усмену књижевност. ▪ Разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача. ▪ Разликује књ.родове и врсте и издваја њихове основне одлике. ▪ Препознаје врсте стиха и строфе. ▪ Проналази и именује стилске фигуре и одређује њихову улогу у тексту. ▪ Одређује мотиве, тему, фабу-лу, идеје, место и време радње, композицију, форму, карактеристике лика. ▪ Разликује облике казивања. ▪ Уочава разлику између препричавања и анализе. ▪ Изражава свој став о делу и повезује га са осталим прочитаним делима. ▪ Има изграђену потребу за читањем и води дневник о прочитаним књигама. ▪ Издваја и упоређује информације из два или више текста. ▪ Разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног. ▪ Издваја кључне речи и резимира текст. ▪ Чита користећи различите стратегије читања.	▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцену свог рада као и рада другог	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
ДОПУНСКИ ИЗБОР ▪ Бранко Ћопић: *Орлови рано лете* ▪ Данило Киш: *Вереници* ▪ Слободан Селенић: *Очеви и оци* ▪ Владимир Андрић: *Пустолов* ▪ Џек Лондон: *Зов дивљине* ▪ Ференц Молнар: *Дечаци Павлове улице* ▪ Хенрик Сјенкјевич: *Кроз пустињу и прашуму* ▪ Реј Бредбери: *Маслачково вино* ▪ Ефраим Кишон: *Код куће је најгоре* ▪ Анђела Нанети: *Мој дека је био трешња* ▪ Ијан Мекјуан: *Сањар* НАУЧНОПОПУЛАРНИ ТЕКСТОВИ ▪ Вук Стефановић Караџић: *Живот и обичаји народа српског* ▪ Милутин Миланковић: *Кроз васиону и векове* ▪ Веселин Чајкановић: *Студије из српске религије и фолклора* ▪ М.Иљин: *Приче о стварима* ▪ Владимир Хулпах: *Легенде о европским градовима* ▪ *Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу* **Функционални појмови:** наслућивање, сумња, чежња, запрепашћење; савесност, предострожност, хуманост, достојанство; објективно, субјективно, посредно, непосредно, драматично; запажање, образлагање, аргументовано доказивање, анализа, синтеза, упоређивање; детаљ, атмосфера, перспектива.	Ученик: ▪ Наводи наслов дела, аутора, род, врсту, лик из дела. ▪ Разликује ауторску и усмену књижевност. ▪ Разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача. ▪ Разликује књ.родове и врсте и издваја њихове основне одлике. ▪ Препознаје врсте стиха и строфе. ▪ Проналази и именује стилске фигуре и одређује њихову улогу у тексту. ▪ Одређује мотиве, тему, фабулу, идеје, место и време радње, композицију, форму, карактеристике лика. ▪ Разликује облике казивања. ▪ Уочава разлику између препричавања и анализе. ▪ Изражава свој став о делу и повезује га са осталим прочитаним делима. ▪ Има изграђену потребу за читањем и води дневник о прочитаним књигама. ▪ Издваја и упоређује информације из два или више текста. ▪ Разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног. ▪ Издваја кључне речи и резимира текст. ▪ Чита користећи различите стратегије читања.	▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцену свог рада као и рада другог	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА ПИСМЕНО И УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ ▪ Препричавање – истицање карактеристика лика, промена гледишта, уочавање структуре приче грађене ретроспективно. ▪ Причање о догађајима – хронолошко и ретроспективно. ▪ Описивање – екстеријер и ентеријер; динамичке и статичке појаве. ▪ Портретисање особа из непосредне околине. ▪ Извештавање (о школској акцији, свечаности). ▪ Казивање напамет научених текстова. ▪ Некњижевне речи и туђице. ▪ Сажимање текста. ▪ Технике у изради писменог састава. ▪ Службено и приватно писмо. ▪ Домаћи писмени задаци и њихова анализа на часу. ▪ Израда школских писмених задатака, њихова анализа и писање побољшане верзије. **Активности ученика:** слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, чита-ње, разговор, размењивање знања и мишљења, анализа, исказивање властитих судова приликом анализе дела, само-стално тумачење, истицање индивидуалности, неговање говорне и писане културе.	Ученик: ▪ Разуме текст који чита наглас и у себи. ▪ Одређује сврху текста: излагање, описивање, приповедање. ▪ Разликује основне делове текста и књиге, препознаје цитат, служи се садржајем. ▪ Чита и тумачи легенде, табеле, графиконе, дијаграме. ▪ Саставља разумљиву, граматички исправну реченицу. ▪ Саставља текст који је повезан и има уводни, средишњи и главни део. ▪ Текст распоређује у пасусе и одређује му прикладан наслов. ▪ Саставља вест, реферат и извештај. ▪ Резимира текст. ▪ Попуњава различите обрасце са којима се среће у школи и свакодневном животу. ▪ Има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње.	▪ текстуална ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ изражајно читање и рецитовање ▪ препричавање ▪ описивање ▪ приповедање ▪ портретисање ▪ извештавање ▪ драмске и говорне игре ▪ писање по диктату ▪ анализа домаћег задатка ▪ писмени задатак ▪ исправка писменог задатка ▪ реферати	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата ▪ мултимедијални садржаји ▪ индивидуални ученички радови ▪ правопис, лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцену свог рада као и рада другог	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **СВОЈИНА**	▪ *препознавање реченичне интонације* ▪ *разумевање дијалога и кратких монолошких излагања* ▪ *усавршавање изговора гласова* ▪ *коришћење израза учтивости* ▪ *постављање питања везаних за текст или свакодневне ситуације* ▪ *представљање себе и других интересовања* ▪ *препричавање текста* ▪ *разумевање писаног текста* ▪ *савладавање основног писменог изражавања*	**11**	Ученик треба да: ▪ усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; ▪ покушава да одгонетне значење на основу контекста и проверава питајући неког ко добро зна (друга , наставника); ▪ обраћа пажњу на речи / изразе који се више пута понављају, као и на поднаслове у писаним текстовима; ▪ обраћа пажњу на разне невербалне елементе (гестови, мимика, итд. у усменим текстовима; илустрације и други визуелни елементи у писаним текстовима); ▪ размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; ▪ тражи значење у речнику; ▪ покушава да употреби познату реч приближног значења уместо непознате (нпр. аутомобил уместо возило); ▪ покушава да замени или допуни исказ или део исказа адекватним гестом / мимиком; ▪ уз помоћ наставника ради континуирано на усвајању и примени општих стратегија учења (генерализација, индукција, дедукција и позитивни трансфер)	**IX,X**
2. **ДОМ**		**8**		**X, XI, XII**
3. **ОСВРТ УНАЗАД**		**10**		**I,II**
4. **УСУДИ СЕ**		**8**		**II,III**
5. **ПАМЕТАН И ЖИВОТ У БРОЈЕВИМА**		**16**		**III, IV**
6. **СПОРТ И СТРАХОВИ**		**16**		**V, VI**

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. СВОЈИНА **People`s possesions** - Present Simple, affirmative and negative - Free- time activities **Adverbs of frequency** - Present Simple, questions - Asking for and giving opinion - An Internet profile **2. ДОМ** **- At home** **-Seeing stars** -Present Continuous Housework **Present Continuous, questions** Making compromises A perfect place to live **3.ОСВРТ УНАЗАД** **Adjectives, feelings and events** Remember this! - Past Simple, to be - Milestones - Past Simple - Your weekend - A past event	▪ представљање себе и других ▪ исказивање свакодневних рутина ▪ изражавање мишљења о интересовањима и активностима ▪ разумевање и давање једноставних упутстава и команди ▪ постављање и одговарање на питања ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри / групној активности ▪ изражавање допадања и недопадања ▪ изражавање физичких сензација и потреба ▪ именовање активности (у вези са темама) ▪ исказивање просторних односа и величина (идем , долазим из..., лево, десно, горе, доле...) ▪ исказивање радње у прошлости ▪ употреба бројева и датума ▪ именовање занимања	▪ комуникациона ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ конкретизација ▪ поредбена ▪ дескриптивна ▪ допуњавање ▪ систематизовање	▪ уџбеник енглеског језика ▪ радна свеска ▪ граматика енглеског језика ▪ речник енглеског језика ▪ предмети у учионици ▪ флеш картице ▪ школски прибор ▪ цртежи ▪ табеле ▪ постери	▪ праћење ученика у континуитету ▪ посматрање ▪ усмено испитивање ▪ писмене провере ▪ анализирање развијених вештина и знања и њихова примена на истим и новим ситуацијама ▪ вредновање домаћих задатака ▪ ангажованост ученика на часу ▪ напредак ученика у односу на почетно стање (постигнуће)	Остварена је хоризонтална корелација са Српски језик- Садашња времена- Present Simple Српски језик (Култура изражавања)- Perfect Place to Live

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. УСУДИ СЕ **Prepositions** Daredevils Past Continuous Geographical features Past Continuous, questions Expressing interest A narrative text **5. ПАМЕТАН И ЖИВОТ У БРОЈЕВИМА** **Time and numbers** - Superstitions - Future Simple - Adjectives, characteristics **First Conditional** - Comparati ve and superlative adjectives - Choosing a present - Polite requests	▪ поздрављање ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева, итд. (у вези са темама) ▪ разумевање и давање једноставних упутстава и команди ▪ постављање и одговарање на питања ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за ▪ учешће у игри / групној активности, ▪ изражавање физичких сензација и потреба ▪ именовање активности (у вези са темама) ▪ исказивање просторних односа и величина ▪ орјентација у простору ▪ искиазивање тренутне радње ▪ употреба компоаратива ▪ исказивање будуће радње ▪ познавање држава и градова	▪ комуникациона ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ конкретизација ▪ поредбена ▪ дескриптивна ▪ допуњавање ▪ систематизовање	▪ уџбеник енглеског језика ▪ радна свеска ▪ граматика енглеског језика ▪ речник енглеског језика ▪ предмети у учионици ▪ флеш картице ▪ школски прибор ▪ цртежи ▪ табеле ▪ постери	▪ праћење ученика у континуитету ▪ посматрање ▪ усмено испитивање ▪ писмене провере ▪ анализирање развијених вештина и знања и њихова примена на истим и новим ситуацијама ▪ вредновање домаћих задатака ▪ ангажованост ученика на часу ▪ напредак ученика у односу на почетно стање (постигнуће)	Остварена је вертикална к. са ▪ математика(1. разред) (Основни бројеви)-Time and Numbers Остварена је хоризонтална к. са Биологија (Дивље животиње и њихове особине)-Adjectives

6.СПОРТ И СТРАХОВИ **People in sport** - Be going to - Compound nouns - Making plans and arrangements **Feelings** - Arachnophobia - Present Perfect - Injuries					

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ЦЕЛИ БРОЈЕВИ**	▪ *проширивање појма броја и овладавање рачунским операцијама у новим скуповима бројева (Z , Q)* ▪ *допринос развијању менталних способности , објективном и логичком расуђивању и свестраном развијању личности* ▪ *оспособљавање ученика за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе* ▪ *надовезивање садржаја на раније стечено знање, усредсређујући тумачење на нове појмова, односе, терминологију, ознаке и класификацију* ▪ *оспособити ученике за усвајање појма математичких формула, схватање њихових повезаности, као и њихове примене у конкретним задацима.* *Ученици би требало да покажу:* ▪ *ниво знања и савладаности програмских садржаја;* ▪ *примену научених појмова и математичких чињеница у решавању задатака*	**11+13**	Проширење система N_0 негативним целим бројевима. Треба истаћи значење тих бројева који они имају на различитим скалама (термометарској, табли лифта...)	**X , X , XI**
2. **РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ**		**16+31**	Проширивање скупа Q^+ позитивних рационалних бројева тече на исти начин као и проширивање скупа N_0, при чему се треба позивати на одговарајуће поступке примењене у случају конструкције система Z и тиме скратити излагање.	**XII, I, III, IV, V**
3. **ТРОУГАО**		**13+17**	У овом периоду наставе математике дају се дефиниције троугла исказане истицањем његових карактеристичних својстава (и у терминима страница и углова). Осмислити релацију подударности изражавајући је преко једнакости елемената.	**X , XI , XII**
4. **ЧЕТВОРОУГАО**		**9+11**	Запазити да се четвороугао разлаже на троуглове, однос подударности користити и за извођење неких лаких својстава појединих врста четвороуглова.	**II , III**
5. **ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА**		**7+8**	Једначење површина геометријских фигура осмишљава се на класични начин, ослањајући се на појмове разложиве и допунске једнакости.	**V , VI**
6. **ПИСМЕНИ ЗАДАТАК**		**4+4**	У писменом задатку дати задатке из најмање две теме различите тежине.	**X , XII, III, V**

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЦЕЛИ БРОЈЕВИ ▪ Појам негативног броја ▪ Скуп целих бројева (Z) ▪ Цели бројеви и бројевна права; координате тачке ▪ Супротни бројеви ▪ Апсолутна вредност целог броја ▪ Упоређивање целих бројева ▪ Основне рачунске операције са целим бројевима ▪ Једначине и неједначине у скупу Z	▪ знају појам целог броја ▪ знају појам негативног целог броја ▪ умеју да представе цео број на бројевној правој ▪ знају појам супротног броја ▪ знају појма апсолутне вредности целог броја ▪ умеју да одреде апсолутну вредност целог броја ▪ знају да упоређују целе бројеве ▪ знају основне рачунске операције са целим бројевима ▪ знају својства рачунских операција са целим бројевима ▪ знају да решавају једначине са целим бројевима ▪ знају да решавају неједначине са целим бројевима ▪ знају да примене једначине и неједначине са целим бројевима на текстуале задатке	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ метода писаних радова	▪ уџбеник ▪ збирка задатака ▪ основни геометријски прибор ▪ креде у боји ▪ методички приручник за наставу математике ▪ збирка задатака за такмичење	▪ на сваком часу се вреднује активност ученика ▪ ученик ће добити по једну бројчану оцену како из усменог испитивања, тако и са писмене вежбе у оквиру ове теме	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Појам површине фигура Мерење површине 6 разред физика

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ ▪ Скуп рационалних бројева (Q) ▪ Приказивање рационалних бројева на бројевној правој ▪ Уређеност скупа Q ▪ Рачунске операције у скупу Q и њихова својства: (комутати-вност, асоцијативност, дистри-бутивност, супротан и реци-прочан број) ▪ Изрази са рационалним бројевима	▪ знају појам рационалног броја ▪ знају да представе рационални броја на бројевној правој ▪ знају уређеност скупа Q ▪ занју основне рачунске операције у скупу Q ▪ умеју да користе основне рачунске операције у скупу Q ▪ знају појма израз ▪ умеју да израчунају вредност израза са рационалним бројевима ▪ умеју да примене рачунске операције у скупу Q у једноставнијим и тежим тексталним задацима	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ метода писаних радова	▪ уџбеник ▪ збирка задатака ▪ основни геометријски прибор ▪ креде у боји ▪ методички приручник за наставу математике ▪ збирка задатака за такмичење	▪ на сваком часу се вреднује активност ученика ▪ ученик ће добити по једну бројчану оцену како из усменог испитивања, тако и са писмене вежбе у оквиру ове теме	▪ Конструкција троугла ▪ Примена програма за конструкцију у настави математике 6 разред информатика и рачунарство

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ТРОУГАО ▪ Троугао; однос страница, врсте троуглова према страницама ▪ Углови троугла, збир углова, врсте троуглова према угловима ▪ Однос између страница и углова троугла ▪ Конструкција неких углова (60˚, 120˚, 30˚, 45˚, 75˚, 135˚) ▪ Подударност троуглова (дефиниција) ▪ Основна правила (теореме) о подударности троуглова ▪ Основне конструкције троуглова ▪ Четири значајне тачке троугла и њихове конструкције; ▪ Правоугли троугао и описана му кружница	▪ знају појам троугла ▪ знају врсте троугла према страницама ▪ знају врсте троуглова према угловима ▪ знају однос страница у троуглу ▪ знају да израчунају непознати угао у троуглу ▪ знају да конструишу основне углове ▪ знају појам подударности ▪ знају правила о подударности ▪ знају да примене правила подударности на конкретан задатак ▪ знају да конструишу троугао ▪ знају све четири значајне тачке у троуглу ▪ знају да конструишу све четири значајне тачке у троуглу ▪ знају да опишу и упишу кружницу у троугао ▪ знају да конструишу висину и тежишну дуж	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ метода писаних радова	▪ уџбеник ▪ збирка задатака ▪ основни геометријски прибор ▪ креде у боји ▪ методички приручник за наставу математике ▪ збирка задатака за такмичење	▪ на сваком часу се вреднује активност ученика ▪ ученик ће добити по једну бројчану оцену како из усменог испитивања, тако и са писмене вежбе у оквиру ове теме	Остварена је вертикална корелација између предмета ▪ Конструкција углова ▪ Конструкција углова помоћу лењира 5 разред техничко и информатичко образовање

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ЧЕТВОРОУГАО ▪ Четвороугао; врсте четвороуглова; углови четвороугла ▪ Паралелограм, својства; појам централне симетрије ▪ Врсте паралелограма; правоугли паралелограм ▪ Конструкција паралелограма ▪ Трапез, својства, средња линија; једнакокраки трапез ▪ Основне конструкције трапеза	▪ знају појам четвороугла ▪ знају врсте четвороуглова ▪ знају да израчунају углове четвороугла ▪ знају појам паралелограма ▪ знају својства паралелограма ▪ знају врсте паралелограма ▪ умеју да конструишу паралелограм ▪ знају појам централне симетрије ▪ знају појам трапеза ▪ знају својства трапеза ▪ знају врсте трапеза ▪ умеју да конструишу и израчунају средњу линију трапеза ▪ умеју да конструишу трапез	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ метода писаних радова	▪ уџбеник ▪ збирка задатака ▪ основни геометријски прибор ▪ креде у боји ▪ методички приручник за наставу математике ▪ збирка задатака за такмичење	▪ на сваком часу се вреднује активност ученика ▪ ученик ће добити по једну бројчану оцену како из усменог испитивања, тако и са писмене вежбе у оквиру ове теме	Остварена је вертикална корелација између предмета ▪ Апсолутна вредност боја ▪ Мерње 6 разред физика

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ПОВРШИНА ТРОУГЛА И ЧЕТВОРОУГЛА ▪ Појам површине фигуре – површина правоугаоника ▪ Једнакост површина фигура ▪ Површина паралелограма, троугла, трапеза ▪ Површина четвороугла са нормалним дијагоналама	▪ знају појам површине ▪ знају формулу за израчунавање површине правоугаоника ▪ умеју да израчунају површину правоугаоника ▪ знају формулу за израчунавање површине паралелограма ▪ умеју да израчунају површину паралелограма ▪ знају формулу за израчунавање површине троугла ▪ умеју да израчунају површину троугла ▪ знају формулу за израчунавање површине трапеза ▪ умеју да израчунају површину трапеза ▪ знају формулу за израчунавање површине четвороугла са нормалним дијагоналама ▪ умеју да израчунају површину четвороугла са нормалним дијагоналама	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ метода писаних радова	▪ уџбеник ▪ збирка задатака ▪ основни геометријски прибор ▪ креде у боји ▪ методички приручник за наставу математике ▪ збирка задатака за такмичење	▪ на сваком часу се вреднује активност ученика ▪ ученик ће добити по једну бројчану оцену како из усменог испитивања, тако и са писмене вежбе у оквиру ове теме	

ФИЗИКА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД**	*Општи циљ наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу.* *Остали циљеви и задаци наставе физике су:* ▪ *развијање функционалне писмености* ▪ *упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици* ▪ *разумевање појава у природи на основу физичких закона* ▪ *развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање* ▪ *развијање логичког и апстрактног мишљења* ▪ *схватање смисла и метода оства-ривања експеримента и значаја мерења* ▪ *решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја* ▪ *развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи*	**2+0+0**	Упутства за остваривање програ-ма и наставе физике се могу сажети у следећем: ▪ смањити укупну оптерећеност ученика ▪ растеретити програм свих садржаја који нису примерени психофизичким могућностима ученика ▪ „вратити“ експеримент у наставу физике ▪ методски унапредити излагање програмских садржаја ▪ извршити бољу корелацију редоследа излагања садржаја физике са математиком	**IX**
2. **КРЕТАЊЕ**		**7+7+0**		**IX, X**
3. **СИЛА**		**6+8+0**		**X, XI**
4. **МЕРЕЊЕ**		**4+4+7**		**XII, I**
5. **МАСА И ГУСТИНА**		**5+7+3**		**II, III**
6. **ПРИТИСАК**		**5+6+1**		**IV – VI**

Ф И З И К А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Физика као природна наука и методе којима се она служи (посматрање, мерење, оглед...) ▪ Огледи који илуструју различите физичке појаве	▪ ученик треба да кроз већи број занимљи вих и атрактивних демонстрационих огледа, схвати како физика истражује природу. ▪ у оквиру развијања самосталности и способности за рад, ученик треба самостално исказивати своје идеје и размењује знања са другим ученицима. ▪ од ученика се очекује да користи правилно уџбеник и збирку	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна	▪ уџбеник из физике ▪ збирка задатака са лабораторијским вежбама из физике ▪ приручник за наставнике ▪ практикум из физике-једноставни огледи ▪ тестови знања из физике ▪ геометријскиприбор ▪ креде (беле, у боји)	▪ наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијскихвежби. ▪ ученик се оцењује кроз: - писмено и усмено излагање, - тест знања, - активност на часу, - праћење практичног рада.	▪ Примењена је вертикална корелација међу предметима ▪ Начини упознавања природе – биологија(5.разред)

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. КРЕТАЊЕ ▪ Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања ▪ Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут и време) ▪ Појмови и величине којима се описује кретање (брзина, правац и смер кретања) ▪ Подела кретања према облику путање и брзини тела ▪ Равномерно праволинијско кретање (РПК). Стална брзина *Демонстрациони огледи:* ▪ Кретање куглице по Галилејевом жљебу ▪ Кретање мехура ваздуха (или куглице) кроз вертикално постављену дугу провидну цев са течношћу ▪ Зависност пређеног пута од времена код равномерног пра-волинијског кретања ▪ Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина	▪ ученик треба да усвоји основне представе о механичком кретању и зна величине које карактеришу равномерно праволинијско кретање и средњу брзину као карактеристику променљивог праволинијског кретања. ▪ од ученика се очекује да зна да прикаже (табеларно и графички) зависност пређеног пута од времена код РПК-а.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна	▪ уџбеник из физике ▪ збирка задатака са лабораторијским вежбама из физике ▪ приручник за наставнике ▪ практикум из физике-једноставни огледи ▪ тестови знања из физике ▪ геометријски прибор ▪ креде (беле, у боји) ▪ Галилејев жљеб ▪ Куглица ▪ провидна цев са течношћу	▪ наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијскихвежби. ▪ ученик се оцењује кроз: - писмено и усмено излагање, - тест знања, - активност на часу, - праћење практичног рада.	▪ Примењена је хоризонтална корелација међу предметима ▪ Решавање једначина у скупу рационалних бројева – математика(6.разред)

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. СИЛА ▪ Узајамно деловање два тела у непосредном додиру (еластична сила, сила трења). *Демонстрациони огледи:* - Истезање и сабијање еластичне опруге - Трење при клизању и котрљању ▪ Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (електрична сила) *Демонстрациони оглед:* - Привлачење и одбијање наелектрисаних тела ▪ Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (магнетна сила) *Демонстрациони оглед:* - Привлачење и одбијање магнета ▪ Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања ▪ Процена (мерење) интензитета силе демонстрационим динамометром ▪ Сила Земљине теже. Тежина тела *Демонстрациони оглед:* - Слободно падање	▪ ученик треба да на основу појава узајамног деловања тела схвати силу као меру узајамног деловања тела која се одређује интензитетом, правцем и смером ▪ од ученика се очекује да разликују узајамно деловање два тела у непосредном и посредном додиру ▪ ученик на крају ове теме треба да зна да рукује са динамометром	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна	▪ опруга ▪ тела за демонстрацију трења ▪ прибор за демонстрацију наелектрисања ▪ магнети ▪ динамомета ▪ тела за демонстрацију слободног падања	▪ наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијскихвежби. ▪ ученик се оцењује кроз: - писмено и усмено излагање, - тест знања, - активност на часу, - праћење практичног рада.	▪ Примењена је хоризонтална корелација међу предметима ▪ Размера и њене пропорције – математика (6.разред)

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. МЕРЕЊЕ ▪ Основне и изведене физичке величине и њихове јединице. Међународни систем мера ▪ Мерила и мерни инструменти *Демонстрациони огледи:* - Приказивање неких мерних инструмената ▪ Мерење и одређивање дужине, површине,запремине и времена *Демонстрациони огледи:* - Мерење дужине - Мерење запремине - Мерење времена ▪ Појам средње вредности мерене величине и грешке при мерењу *Лабораторијске вежбе:* 1. Мерење димензија малих тела лењиром са милиметарском поделом 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре	▪ ученик треба да користи јединице SI система за одговарајуће основне и извдене физичке величине (m, s, kg, N, m/s, Pa,...) ▪ од ученика се на крају ове теме очекује да уме да рукује мерилима и мерним инструментима (метарска трака, хронометар, мензура, вага,...) ▪ ученик треба да зна да измери и одреди дужину, површину и запремину неког тела и да зна да користи то у свакодневном животу ▪ ученик треба да само упозна појам грешке и значај релативне грешке, а да зна шта је апсолутна грешка и како настаје грешка при очитавању скала мерних инструмената ▪ основно умење ученика јесте да оцени резултат независно од мерења и рачунања	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ вага ▪ термометри ▪ електрични инструменти ▪ метарска трака ▪ лењир ▪ балон ▪ мензура ▪ часовник ▪ хронометар ▪ помично мерило ▪ тела ▪ мензура ▪ конац ▪ тело неправилног облика	▪ наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијскихвежби. ▪ ученик се оцењује кроз: - писмено и усмено излагање, - тест знања, - активност на часу, - праћење практичног рада.	▪ Примењена је хоризонтална корелација међу предметима ▪ Појам површине фигуре – математика (6.разред) ▪ Апсолутна вредност целог броја – математика (6.разред)

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре 4. Одређивање средње брзине променљивог кретања тела помоћу стаклене цеви са мехуром 5. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге 6. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром 7. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ стаклена цев са мехуром ▪ сталак ▪ даска са жљебом ▪ куглица ▪ метарска трака ▪ хронометар ▪ равна плоча ▪ вертикални сталак ▪ милиметарска хартија ▪ опруга ▪ динамометар ▪ опруга ▪ тела ▪ динамометар ▪ тегови ▪ тела	▪ наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијскихвежби. ▪ ученик се оцењује кроз: - писмено и усмено излагање, - тест знања, - активност на часу, - праћење практичног рада.	

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ГУСТИНА И МАСА ▪ Инертност тела. Закон инерције (први Њутнов закон механике) *Демонстрациони огледи:* - Илустровање инертности тела ▪ Маса тела на основу појма о инертности и о узајамном деловању тела *Демонстрациони огледи:* - Судари двеју кугли а) исте величине, од истог материјала б) различите величине, од истог материјала в) исте величине, од различитог материјала ▪ Маса и тежина као различити појмови *Демонстрациони огледи:* - Мерење масе вагом ▪ Густина тела. Одређивање густине чврстих тела ▪ Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине *Демонстрациони огледи:* - Течности различитих густина у истом суду „течни сендвич“	▪ ученик треба да разуме први Њутнов закон механике и да га повезује са дешавањима у природи ▪ треба да зна појам масе и густине ▪ ученик треба да усвоји појам масе и тежине тела и прави разлику између њих ▪ ученик треба да уме да одреди густину чврстих тела и густину течности мерењем њене масе и запремине	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ кугле истих и различитих величина, као и истих и различитих материјала ▪ вага ▪ тела различитих маса ▪ суд ▪ течности различитих густина (нпр. вода и уље)	▪ наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијскихвежби. ▪ ученик се оцењује кроз: - писмено и усмено излагање, - тест знања, - активност на часу, - праћење практичног рада.	▪ Примењена је хоризонтална корелација међу предметима ▪ Решавање једначина у скупу рационалних бројева – математика(6.разред)

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
Лабораторијске вежбе: 1. Одређивање густине чврстих тела правилног облика 2. Одређивање густине чврстих тела неправилног облика 3. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ вага-теразије ▪ тегови ▪ тела правилног геометријског облика ▪ вага-теразије ▪ тегови ▪ тела неправилног геометријског облика ▪ мензура ▪ вага ▪ тегови ▪ течност	▪ наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијскихвежби. ▪ ученик се оцењује кроз: - писмено и усмено излагање, - тест знања, - активност на часу, - праћење практичног рада.	

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
6. ПРИТИСАК ▪ Притисак чврстих тела *Демонстрациони огледи:* - Зависност притиска од величине додирне површине и од тежине тела ▪ Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови *Демонстрациони огледи:* - Стаклена цев са покретним дном за демонстрацију хидростатичког притиска ▪ Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Барометри *Демонстрациони огледи:* - Огледи који илуструју разлику притисака ваздуха(како се ваздух може „видети“, како свећа може да гори под водом) ▪ Преношење спољњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон *Демонстрациони огледи:* - Преношење притиска кроз течност *Лабораторијска вежба:* 1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде	▪ ученик треба да усвоји појам притиска, од чега зависи притисак чврстих тела, и течности када је већи, а када је мањи притисак ▪ ученик треба да схвати преношење спољњег притиска кроз течности и гасове и разуме Паскалов закон	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ прибор за демонстрацију притиска чврстих тела ▪ прибор за демонстрацију хидростатичког притиска ▪ прибор за демонстрацију атмосферског притиска ▪ стаклена цев с мембраном ▪ Херонова боца ▪ спојени судови ▪ Хидраулична преса ▪ прибор за демонстрацију хидростатичког притиска	▪ наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијскихвежби. ▪ ученик се оцењује кроз: - писмено и усмено излагање, - тест знања, - активност на часу, - праћење практичног рада. - Завршни тест	Примењена је хоризонтална корелација међу предметима Решавање једначина у скупу рационалних бројева – математика(6.разред)

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД**	▪ ***Циљ*** *биологије у основној шко-ли је да ученици усвајањем образовно васпитних садржа-ја стекну основне појмове о живом свету, његовом исто-ријском развоју и законито-стима које у њему владају.* ▪ *Изучавањем биологије код уче-ника треба развијати одгова-рајуће квалитете и навике, за-пажања, способности крити-чног мишљења, објективног и логичног расуђивања, љубав према природи и осећање ду-жности да чувају и штите природу, да развијају хигије-нске навике и здравствену културу.*	**2+1+0+0**	▪ примена различитих наставних метода ▪ употреба информационо-кому-никационих технологија ▪ примена демонстративно илу-стративних метода ▪ практични рад реализовати ван учионице ▪ за часове вежбе користити гру-пни рад, индивидуални рад и рад у паровима ▪ максимално користити природне материјале за вежбе ▪ примена сарадње са здравстве-ним и ветеринарским институ-цијама ▪ посете ботаничким баштама, зоолошким вртовима...	IX
2. **ПРАЖИВОТИЊЕ**		**3+2+1+0**		**IX, X**
3. **ЦАРСТВО ЖИВОТИЊА**		**25+20+3+0**		**X - IV**
4. **УГРОЖЕНОСТ И ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА**		**3+3+0+0**		**IV, V**
5. **УВОД У ЕВОЛУЦИЈУ ЖИВОГ СВЕТА**		**4+5+0+0**		**V, VI**

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Разноврсност живог света ▪ Разлике између биљака, гљива и животиња ▪ Разноврсност живог света и разлике	▪ упознавање разноврсности живог света као и разлике између биљака, гљива и животиња	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ зидна слика ▪ енциклопедија	▪ усмено оцењивање ▪ писмено оцењивање	Осварена је хоризонтална повезаност међу предметима:
2. ПРАЖИВОТИЊЕ ▪ Праживотиње – амебе ▪ Бичари – еугена и волвокс ▪ Трепљари – папучица; паразитске животиње ▪ Посматрање праживотиња (папучице под микроскопом)	▪ упознавање са праживотињама као хетеротрофним протистима – њиховим одликама, животним простором, начином живота, разноврсношћу и значајем. ▪ упознавање са паразитским животињама, болестима које изазивају, начином преношења и мерама превенције	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ самостални рад ученика	▪ зидна слика ▪ енциклопедија ▪ микроскоп ▪ натоп сена	▪ усмено оцењивање ▪ писмено оцењивање ▪ тест ▪ оцењивање домаћих задатака	Разноврсност живог света Значај, заштита и унапређивање биљног и животињског света 6 разред географија
3. ЦАРСТВО ЖИВОТИЊА ▪ Сунђери ▪ Дупљари – хидра и морски дупљари ▪ Пљоснати црви – планарија ▪ Метиљи и пантљичаре ▪ Ваљкасти црви ▪ Чланковити црви – кишна глиста ▪ Морски чланковити црви и пијавице ▪ Мекушци – виноградарски пуж ▪ Пужеви ▪ Шкољке и главоношци Разноврсност пужева и шкољки на основу изгледа љуштуре ▪ Зглавкари – ракови ▪ Пауколики зглавкари – пауци и крпељи ▪ Скорпије и стоноге ▪ Инсекти (одлике на примеру пчеле)	▪ упознавање разноврсности живог света ▪ упознавање са представницима главних група бескичмењака и кичмењака	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика	▪ зидна слика ▪ енциклопедија ▪ природни материјали ▪ табела ▪ модели	▪ усмено оцењивање ▪ писмено оцењивање ▪ тест ▪ оцењивање домаћих задатака	Осварена је вертикална повезаност међу предметима Биодиверзитет Ишчезавање биљака и гљива , биодиверзитет 5 разред биологија

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Разноврсност инсеката ▪ Израда збирке инсеката ▪ Бодљокошци ▪ Упоредни преглед грађе представника бескичмењака ▪ Хордати – одлике на копљачи; разноврсност ▪ Рибе – основне одлике ▪ Дисекција рибе ▪ Разноврсност и значај риба ▪ Вододземци – одлике и разноврсност ▪ Гмизавци – основне одлике ▪ Разноврсност, порекло и изумрли гмизавци ▪ Птице – основне одлике ▪ Понашање, порекло и значај птица, разноврсност ▪ Сисари – основне одлике, прилагођеност, понашање ▪ Разноврсност и подела сисара ▪ Упоредни преглед грађе главних група кичмењака (табеларни и илиустративни)	▪ упознавање разноврсности живог света ▪ упознавање са представницима главних група бескичмењака и кичмењака ▪ упознавање њиховог животног простора, начином живота, адаптацијом на услове станишта, спољашњом и унутрашњом грађом, начином размножавања, бригом за потомство ▪ упознавање са болестима које преносе или изазивају поједини представници као и мерама превенције	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика	▪ зидна слика ▪ енциклопедија ▪ природни материјали ▪ табела ▪ модели	▪ усмено оцењивање ▪ писмено оцењивање ▪ тест ▪ оцењивање домаћих задатака	Осварена је вертикална повезаност међу предметима Посматрање праживотиња под микроскопом Лабараторијски прибор- лупа и микроскоп 5 разред биологија

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. УГРОЖЕНОСТ И ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА ▪ Разноврсност живог света и биодиверзитет ▪ Фактори угрожавања значај заштите животиња ▪ Суживот људи и животиња и одговоран однос према њима	▪ упознавање са биодиверзитетом животињског царства, факторима угрожавања и мерама заштите ▪ развијање одговорног односа прем животињама, као и нега кућних љубимаца, домаћих и огледних животиња	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ зидна слика ▪ енциклопедија	▪ усмено оцењивање ▪ писмено оцењивање	Дупљари, зрачна симетрија Осна симетрија 5 разред математика
5. УВОД У ЕВОЛУЦИЈУ ▪ Живот на Земљи ▪ Докази еволуције ▪ Геолошко доба и календар живота ▪ Дарвинова теорија	▪ упознавање са настанком живота на Земљи као и његовом еволуцијом кроз геолошка доба. ▪ упознавање са Дарвиновом теоријом еволуције.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ фодили ▪ шкољке	▪ усмено оцењивање ▪ писмено оцењивање ▪ тест	

ГЕОГРАФИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. УВОД	▪ *Усвајање знања о природно географским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међу собним везама и односима у геопростору* ▪ *Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету*	1	▪ потребно је истаћи облике поја-вљивања, основне облике, и ра-спрострањеност вода на Земљи, као и њихов значај, одлике биљног и животињског света ▪ тежиште треба да буде на осно-вним одликама становништва, врстама и типовима насеља ▪ треба нагласити утицај приро-дних и друштвених фактора на развој привреде ▪ ученици морају да савладају вештину практичног коришћења и познавања географске карте	IX
2. ПЛАНЕТА ЗЕМЉА		6+2		IX
3. СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА НА ЗЕМЉИ		4+1		X
4. ГЕОГРАФСКА СРЕДИНА И ЉУДСКЕ ДЕЛАТНОСТИ		2+1		X
5. РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ		29+23		XII-VI
6. ГОДИШЊА СИСТЕМАТИЗАЦИЈА		3		XII-VI

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Увод у програмске садржаје **2. ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** ▪ **Воде на Земљи** ▪ Светско море и његова хоризонтална подела: својства морске воде (сланост, температура, боја, провидност), кретање морске воде (таласи, плима и осека, морске струје), разуђеност обала. ▪ Воде на копну: издан и извори, реке, речна мрежа, речни сливови, језера - подела према постанку језерских басена. ▪ Загађивање мора и копнених вода и значај њихове заштите. ▪ Проблем нестачице воде на Земљи ▪ **Биљни и животињски свет на Земљи** ▪ Биљне заједнице на Земљи: утицаји рељефа, климе, земљишта и човека на распрострањеност биљног света. ▪ Животињски свет на Земљи: утицај климе, биљног света, и човека на распрострањеност животоњског света. ▪ Значај, заштита и унапређивање биљног и животињског света.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Биологија VI р- Геолошка доба Биологија VIII р.-Ерозија земљишта. Ширење пустиња Хемија VIII р.- Загађивачи ваздуха, воде и земљишта

ГЕОГРАФИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА НА ЗЕМЉИ ▪ Екумена: број становника на Земљи, густина насељености, природни прираштај светског становништва. ▪ Структура светског становништва (расна, национална, старосна, полна, верска, професионална...). ▪ Миграције светског становништва: узроци, врсте и последице миграција. ▪ Насеља: врсте и типови; повезаност насеља у конурбације и мегалополисе.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Биологија VIII р.- Организација и реализација разних активности и унапређивања заштите животне средине и културе живљења Историја VIр- Велика сеоба народа Биологија VIII р.- Популација – основне одлике Биологија V р- Порекло и историјски развој човека Биологија VIII р - Климатске промене. Ефекат стаклене баште Биологија VIII р - Унапређивање животне средине – значај и могућности Хемија VIII р.- Загађивачи ваздуха, воде и земљишта Биологија VIII р - Природни ресурси – одрживо коришћење Биологија VIII р Савремени начин живота и здравље (бука, брза храна, дувански дим…)
4. ГЕОГРАФСКА СРЕДИНА И ЉУДСКЕ ДЕЛАТНОСТИ ▪ Природна и географска средина; појам географске регије. ▪ Привреда: подела на привредне делатности и гране; утицај природних и друштвених фактора на развој привреде.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	
5. РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ ▪ **Опште географске одлике Европе** ▪ Основни географски подаци о континенту: име, географски положај, границе и величина ▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност европског континента, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, миграције), насеља. ▪ Природна богатства и привреда. ▪ Регионална и политичка подела, интеграцијски процеси у Европи и свету (ЕУ,НАТО, УН, Г 8...)	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ **Јужна Европа** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност Јужне Европе, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела, природна богатства и привреда. ▪ ***Државе на Балканском полуострву*:** ▪ Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Хрватска, Словенија, Македонија, Албанија, Бугарска и Грчка. ▪ Географски положај, границе и величина држава. ▪ Природногеографске одлике. ▪ Друштвеноекономске одлике. ▪ ***Државе на Апенинском полуострву*** ▪ Италија. ▪ Географски положај, границе и величина држава. ▪ Природногеографске одлике. ▪ Друштвеноекономске одлике. ▪ ***Државе на Пиринејском полуострву*** ▪ Шпанија и Португалија. ▪ Географски положај, границе и величина држава. ▪ Природногеографске одлике. ▪ Друштвеноекономске одлике. ▪ ***Географски преглед осталих држава Јужне Европе*** ▪ Андора, Монако, Ватикан, Сан Марино и Малта, географски положај и значај.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ **Средња Европа** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хорозонтална и вертикална разуђеност Средње Европе, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвено економске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела, природна богатства и привреда. ▪ ***Државе Средње Европе*** ▪ Немачка, Пољска, Чешка, Словачка, Швајцарска, Аустрија, Мађарска и Румунија. ▪ Географски положај, границе и величина држава. ▪ Основне природногеографске одлике. ▪ Основне друштвеноекономске одлике. ▪ **Западна Европа** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност Западне Европе, клима, биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела, природна богатства и привреда. ▪ ***Државе Западне Европе*** ▪ Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, Француска. ▪ Географски положај, границе и величина држава. ▪ Основне природногеографске одлике. ▪ Основне друштвеноекономске одлике	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Историја VIII р -Обликовање савременог света Техничко и информатичко образовање VIII р - Телекомуникације и аудио-визуелна средства Историја V р- Најстарије доба грчке историје Историја V р- Настанак и ширење хришћанства Биологија VIII р -Природни ресурси – одрживо коришћење

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ **Северна Европа** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике : хоризонтална и вертикална разуђеност Северне Европе, клима, биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције),насеља, политичка подела, природна богатства и привреда. ▪ ***Државе Северне Европе*** ▪ Шведска, Норвешка. ▪ Географски положај, границе и величина држава. ▪ Основне природно географске одлике. ▪ Основне друштвено економске одлике. ▪ **Источна Европа** ▪ Геогравски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност Источне Европе, клима, биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвено економске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела, природна богатства и привреда. ▪ ***Државе Источне Европе*** ▪ Руска Федерација, Украјина. ▪ Географски положај, границе и величина држава. ▪ Основне природно географске одлике. ▪ Основне друштвено економске одлике.	стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ЕВРОПА И СРЕДОЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ**	▪ *научити временске одреднице средњег века, његове карактеристике – феудално друштво, натурална и робно-новчана привреда, настанак градова, религије и њихова улога.* ▪ *упознавање ученика с`историјским и просторним одредницама средњег века, као и са историјским изворима на основу којих се проучава.* ▪ *усвајање знања о најзначајнијим државама средњег века (државе Медитерана – Византија, Млетачка република, држава Арабљана; западне и средње Европе – Франачка, Хабзбуршка монархија, Угарска..* ▪ *стећи сазнања о религијама на простору Медитерана, Балкана и Европе; знати религије карактеристичне за просторе европе и балкана и бити у стању да уочи утицај религије на средњовековни живот*	**12**	Дужина и значај периода средњег века, који се изучава у шестом разреду, а обухвата хиљаду година људске историје, захтевају велику пажњу у избору наставних садржаја. Наставни програм се може допунити садржајима из локалне средњовековне прошлости, чиме се код ученика постиже јаснија слика о томе шта од културне баштине њиховог краја потиче из овог периода. Ученицима треба пруже историјску слику српског народа и његове државе у средњем веку, али и слику средине у којој живе: како су и зашто населили те просторе, какав је био начин живота у средњем веку и које су значајне личности обележиле то раздобље српске прошлости. Ученици треба да се подстичу се кроз историју вежбају у логичком закључивању и схватању узрочно-последичних веза. *Историја* је изузетно погодан наставни предмет за подстицање развоја критичког мишљења, односно за разликовање чињеница од претпоставки, података од њихове интерпретације и битног од небитног. Наставни садржаји треба да буду представљени као „прича” богата информацијама и детаљима, не зато да би оптеретили памћење ученика, већ да би им историјски догађаји као и	**IX, X**
2. **СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ**	▪ *Упознати ученике са прапостојбином Словена, узроцима сеобе европских народа, правце сеобе Словена и народе које су затекли при досељавању. Однос староседеоца, Византије и Рима према Словенима. Упућивање у словенску религију и веровања Словена (посебно Јужних словена).* ▪ *Ученици ће сазнати како су прва словенка племена добијали имена, и где су основане прве насеобине јужних Словена на Балкану; процес романизације и хеленизције. Оснивање првих српских држава и сазнање о првим српским владарима и њиховој борби за самосталност са Византијом, Бугарском и Угарском; како и на који начин су Словени на Балкану примили религију из Византије и Рима, и како су страни културни центри утицали на развој писмености и културе код Словена.*	**10**		**X, XI**

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
3. ЕВРОПА У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	▪ *Циљ теме је упознавање са друштвеним и државним уређењем средњовековних држава, појмовим апсолутизам и феудализам, подела становништва и неједнакост људи услед класних разлика; место и време ницања првих средњовековних градова и њихов утицај на привреду у средњем веку, утицај културе на религију и религије на културу; развој писмености и стварање првих школа и универзитета. Ученици ће разликовати стилове у архитектури, разлике у верским грађевинама.*	7	појаве и процеси били описани јасно, детаљно, живо и динамично. Ученицима треба пружити помоћ у стварању што јасније слике код ученика не само о томе шта се тада десило, већ и зашто се то десило. Посебну пажњу имају питања како она која поставља наставник ученицима, тако и она која долазе од ученика, подстакнута „причом” коју су чули током наставе или ван ње. Да би схватио догађаје који су се збили у прошлости, ученик мора да их оживи у свом уму, у чему велику помоћ пружа употреба различитих историјских текстова, карата и других извора историјских података (документарни и играни видео и дигитални материјали, музејски експонати, илустрације, као и обиласци културно-историјских споменика). У раду са ученицима треба имати у виду интегративну функцију историје, која у образовном систему где су знања подељена по наставним предметима, помаже ученицима да постигну целовито схватање о повезаности и условљености биолошких, географских, економских и културних услова живота човека кроз простор и време.	XI, XII
4. СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	▪ *Ученици ће се упознати са највећим процватом српске средњовековне државе, са најистакнутијим српским владарима династије Немањића.* ▪ *Уочаваће узрочно-последичне везе између снажења српске и слабљења осталих држава на Балкану, као и узроке и последице краха српске државе;* ▪ *Сазнаће о узајамним односима Србије и оклних балканских држава, о њиховим заједничким али и супростављеним интересима на Балкану, као и утицај Византије и Угарске на балканске државе, као и како су се интереси свих балканских народа преплитали.*	24		XII-III
5. СРПСКЕ ЗЕМЉЕ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ДОБА ОСМАНЛИЈСКИХ ОСВАЈАЊА	▪ *Циљ теме је упознавање ученика са стањем српске државе пред османска освајања; шта је утицало на неслагање међу српским великашима и како је то допринело паду српске средњовековне државе; у каквој ситуацију су се нашле остале српске државе на челу са њиховим великашима и какву су борбу водили за самосталност.* ▪ *Сазнаће о успону и уређењу Османске империје, какви су били њени закони и војска, и како је османској држави успело да за кратко време покори све балканске народе*	19		III-VI

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЕВРОПА И СРЕДОЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ ▪ Основне одлике средњег века ▪ Велика сеоба народа и Франачка држава ▪ Хришћанска црква ▪ Византија до XII века ▪ Исламски свет у раном средњем веку ▪ Настанак феудалног друштва ▪ **2. СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ** ▪ Словени и њихово насељавање Балканског полуострва ▪ Јужни Словени према староседеоцима и суседима ▪ Срби од VII до XII века Покрштавање Срба и других Јужних Словена и њихова рана култура	Ученици ће знати: ▪ германске државе на територији Западног римског царства ▪ ко је био Карло Велики и улогу Викинга у средњем веку ▪ каква је била црквена организација (монаштво, манастири, процеси покрштавања) кад и ко је основао Цариград, покушај обнове римског царства, културни и религиозни утицај Византије Ученици ће знати: ▪ постојбину, уроке и правце словенских сеоба (подела Словена) ▪ које су народе Словени затекли на Балкану (Илири, Трачани, Келти) ▪ где су настале и како су се називале прве српске земље и однос тадашњих сила (Византије, Бугарске и Угарске) према првим српским владарима ▪ када су и од кога Срби и остали јужни Словени примили хришћанствона суседне народе	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања	▪ уџбеник ▪ историјска читанка ▪ радна свеска ▪ историјски атлас ▪ географска карта Европе ▪ уџбеник ▪ историјска читанка ▪ радна свеска ▪ историјски атлас географска карта Европе	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака ▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе)	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Географија VI - Друштвеноекономске одлике: природна богатства и привреда -Насеља Географја VI р. - Екумена: број становника на Земљи, густина насељености, природни прираштај светског становнишва - Биологија V р. – Биологија и њен значај за развој и напредак човека.

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ЕВРОПА У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ ▪ Развој и структура феудалних држава ▪ Крсташки ратови ▪ Постанак и развој средњовековних градова ▪ Свакодневни живот у средњем веку ▪ Опште одлике средњовековне културе	Ученици ће сазнати; ▪ како су настале и шта је одликовало прве срдњовековне монархије ▪ узроке крсташких ратова (ходочашћа, најзначајнији походи, најзначајније личности) ▪ где су настали први средњовековни градови, улогу занатства и трговине ▪ како је изгледао двор и дворски живот, живот на селу и граду, положај жене, какав је био верски карактер културе, први проналасци, прве школе	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ Историјска карта: Европа 14. век ▪ историјски атлас ▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ географска карта Европе	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Техничко и информатичко образовање VI – Историја архитектуре (стилови градње). Врсте грађевинских објеката. - Географија VIII - Трговина
4. СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ ▪ Србија у XII и почетком XIII века ▪ Успон српске државе у XIII и почетком XIV века и Византија Палеолога ▪ Српско царство ▪ Друштво у држави Немањића ▪ Крај српског царства ▪ Постанак и развој средњовековне босанске државе ▪ Средњовековна култура Срба	Ученици ће знати: ▪ како је настала династија Немањића, и како је текла борба за самосталност, како је српска црква стекла аутокефалност, шта је допринело јачању Србије, освајања Стефана Душана, како је изгледало и како се делило српско друштво. ▪ који су процеси допринели слабљењу српског царства, раскол међу српским великашима, као и шта је обележило српку средњовековну културу.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ Историјска карта: српске земље од 12 до 14. века ▪ историјски атлас ▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ географска Европе и Азије	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Музичко V р. – Певањем и свирањем упознајемо музику – Даворин Јенко Химна Св. Сави Географија VIII- Симболи Републике Србије

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. СРПСКЕ ЗЕМЉЕ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ДОБА ОСМАНЛИЈСКИХ ОСВАЈАЊА ▪ Турци Османлије и њихова освајања на Балкану ▪ Моравска Србија и њена улога у борби против Османлија ▪ Држава српских деспота и околне земље	Ученици ће знати: ▪ какво је било државно и друштвено уређење османског царства, шта је условило немоћ хришћанских држава пред турском најездом ▪ најважније битке са Турском и последице по Србију (Маричка и Косовска битка); шта косовска легенда представља и разлику између историјског и легендарног приказа косовског боја. ▪ како је Србија постала деспотовина и кад је коначно потпала под турско ропство	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ Историјска карта: српске земље од 12 до 14. века ▪ историјски атлас ▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ географска Европе и Азије	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Биологија VIII – Животна средина: Живот и станиште. Географија VII - Турска

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД У АРХИТЕКТУРУ И ГРАЂЕВИНАРСТВО**	*Циљ наставе техничког и информатичког образовања јесте да се ученици упознају са техничко-технолошким развијеним окружењем, кроз стицање основне техничке и информатичке писмености, развојем техничког мишљења, техничке културе, радних вештина и културе рада. ре рада.*	**4**	На интересантан начин, уз помоћ медија приказати развој грађевинарства и архитектуре од праисторије до данас (само на информативном нивоу). Сликом показати репрезентативне објекте из сваког периода градње.Појмове високоградња, нискоградња и хидрогрануда објаснити помоћу објеката који су њихови репрезенти. Помоћу слајдова или путем рачунара у 3Д приказу, приказати основне констр. елементе из којих се састоји објекат	**IX**
2. **ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ**	*Да упознају карактеристике грађевинског техничког цртања и основне грађевинске симболе; научае да читају и користе једноставније грађевинске цртеже, документацију за изградњу, адаптацију и уређење стана, одговарајуће проспекте; науче да користе једноставне софтверске алате за цртање.*	**8**	Уобради ове наставне теме ученицима јасно дефинисати основне фазе у реализацији једног грађевинског објекта. Посебну пажњу треба обратити на специфичности техничких цртежа (врсте цртежа,размере које примењују, приказ врата, прозора у основи и пресеку.	**IX, X**
3. **ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ**	*Да науче како се користи једноставан софтверски алат за цртање; науче да користе CD-ром, флеш меморију и штампач .*	**16**	Увођењем информатичке технологије у шести разред остварује се континуитет примене рачунара у настави техн.образовања. Постоје једноставни софтвери који се могу користити за цртање и пројектовање (Sketch up, Envisioner Express 3.0)	**XI-XII**
4. **ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛИ**	*Да упознају основне врсте, карактеристике и примену грађевинских материјала, знају мере заштите и потребу за обнову и унапређење животног окружења*	**4**	На нивоу обавештености проширити знања о материјалима који се користе у грађевинарству. Ученицима показати угледне примере грађевинских материјала који се обрађују (песак, цемент).	**XII**
5. **ЕНЕРГЕТИКА**	*Да стичу навике за рационално коришћење материјала и енергије, схвате улогу топлотне изолације објекта и коришћења сунчеве енергије.*	**4**	Указати на значај врсте изабраног материјала за градњу грђевинских објеката, на могућност шедње енергије и коришћења неконвенционалних извора енергије	**I**

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ				
ТЕМЕ	**ЦИЉ**	**БРОЈ ЧАСОВА**	**ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ**	**ВРЕМЕ**
6. ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ	*Да упознају основне алате и машине који се користе у грађевинарству, као и мере заштите при извођењу објекта*	**4**	Алате и машине обрадити тако да се у првом кораку направи груба подела механизације. Инсистирати на познавању заштитне опреме, обезбеђивању градилишта, као и околине.	**II**
7. САОБРАЋАЈНИ СИСТЕМИ	*Да ученици стекну представу о функционисању и организацији саобраћаја у саобраћајним објектима.*	**2**	У односу на претходну годину, градиво проширити са аспекта саобраћајних објеката, њихове намене, функционисања и организација. Користити актуелне медије.	**II**
8. КУЛТУРА СТАНОВАЊА	*Да стичу и развијају културу становања у савременим условима.*	**4**	Увести ученике у ову тему путем посматратрања својих станова. Користећи план стана, ученици треба да науче како се одређује намена сваке просторије и како се врши избор намештаја итд	**II, III**
9. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ - МОДУЛИ	*Да науче примењивати једноставније техничке цртеже у пројектовању модела или макета према сопственом избору: грађевинских, саобраћајних објеката.*	**22**	Реализација модула омогућава диференцијацију у настави с обзиром да се ученици могу опредељивати за подручје за које имају више афинитета. Обавеза свих је да израде „пројекат“ по коме изводе моделовање.	**III – V**
10. ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА У ПОЉОПРИВРЕДИ	*Да ученици упознају основне процесе у пољопривредној производњи.*	**4**	Указати на значај организације рада и примене савремених средстава у пољопривредној производњи	**VI**

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД У АРХИТЕКТУРУ И ГРАЂЕВИНАРСТВО ▪ историја архитекуре (стилови градње: грчки, римски, етрурски, ренесансни...) ▪ врсте грађ.објеката (високоградња, нискоградња, хидроградња) ▪ конструктивни елементи грађевинских објекта (темељ, зид, стуб, међуспратна конструкција, кров,сепенице ▪ системи градње у грађевинарству	▪ познавање грађевинских објеката и њихове намене као и познаватехнике грађења	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ графофолије ▪ цртежи ▪ 3D прикази на рачунару	▪ ученике оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове активности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност креативност) ▪ не треба одвојено оцењивати теоријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: ▪ визуелно споразимевање - ликовна култура 6 разред ▪ Средњи век – историја 6 разред
2. ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ ▪ поступци и фазе у реализацији грађевинских објеката, техничка документација (појам, врсте и примена пројеката ▪ технички цртеж као основ за израду пројеката - размера, котирање, симболи и ознаке у грађевинарству ▪ графичко представљање предмета-објеката прибором.	▪ познавање карактристика грађевинског техничког цртања и основних грађевинских симбола	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика	▪ слике ▪ графофолије ▪ цртежи ▪ 3D прикази на рачунару		Вертикална корелација ▪ Размера – техничко и инфорамтичко образовање 5 разред

3. ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ ▪ програм за једноставно цртање ▪ рад са CD-ом и флеш меморијом ▪ снимање цртажа, рад са штампачем, коришћење интернета	▪ коришћење готових једноставних софтверских алата за цртање (CD-рома, флеш меморије и штампача.	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика	▪ слике ▪ цртежи ▪ персонални рачунар		▪ Штампање - информатика и рачунарство 5 разред

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛИ ▪ подела и врсте грађевинских материјала ▪ природни грађевински материјали (својства и примена) ▪ вештачки грађевински материјали (својства и примена)	▪ познавање основних врста, карактеристика и примене грађевинских материјала	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ цртежи ▪ 3D прикази на рачунару	▪ ученике оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове активности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност креативност) ▪ не треба одвојено оцењивати теоријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења	▪ Живот у средњем веку - историја 6 разред
5. ЕНЕРГЕТИКА ▪ енергетика у грађевинарству ▪ мере за рационално коришћење топлотне енергије у грађевинарству: топлотна изолација зграде, коришћење сунчеве енергије	▪ стицање навике за рационално коришћење материјала и енергије	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ цртежи ▪ 3D прикази на рачунару		▪ Енергија – физика6 разред ▪ Енергенти – географија 6 разред
6. ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ ▪ Алати и машине у грађевинарству ▪ Мере заштите при извођењу објеката	▪ познавање машина и алата који се користе у грађевинарству; ▪ развијање свести о заштити на раду, очувања личног здравља, али и очувања животне средине	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ шеме ▪ модели		
7. САОБРАЋАЈНИ СИСТЕМИ					

▪ Грађевински објекти у саобраћају: аутопутеви, железничке станице, луке, аеродроми	▪ основна представа о функционисању и организацији саобраћаја у саобраћајним објектима	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ актуелни медији		▪

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
8. КУЛТУРА СТАНОВАЊА ▪ Етике становања(понашање станара у стану, стамбеној згради, на улици и другим јавним местима). ▪ Израда плана стана и предлог за његово уређење ▪ Уређење екстеријера и ентеријера	▪ развијена култура становања у савременим условима	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ макете ▪ цртежи	▪ ученике оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове активности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност креативност) ▪ не треба одвојено оцењивати теоријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења	▪ израда техничког цртежа – техничко и информатичко образовање 6 разред ▪ естетско обликовање - ликова култура6 разред
8. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ - МОДУЛИ ▪ Самосталан рад на сопственом пројекту: израда техничке документације, избор материјала, обрада, облагање површина, површинска заштита. ▪ Израда модела разних машинаи уређаја у грађевинарству из конструкторских комплета	▪ обавеза свих, без обзира на избор активности је да изради свој „пројекат“ по коме изводе моделовање	▪ самостални рад ученика	▪ конструкторски комплети ▪ модели		
9. ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА У ПОЉОПРИВРЕДИ ▪ Организација рада и примена савремених средстава у пољопривредној производњи. ▪ Техничка средства у пољопривреди, машине и уређаји.	▪ познавање организације рада и примене савремених средстава у пољопривредној производњи	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ саостални рад ученика	▪ конструкторски комплети ▪ модели ▪ слике		

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. УПОЗНАВАЊЕ СА ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ РАДА	*упознати ученике са планом и програмом који ћемо обрађива-ти у току године*	1	▪ Основне карактеристике часова физичког васпитања треба да буду: јасноћа наставног садржаја, оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита, избор рационалних облика и метода рада, избор вежби оптималне образовне вредности, пуна ведрина и активност ученика током часа ▪ Часови се морају добро организовати како у погледу јасних и прецизних облика и метода рада, тако и у погледу стварања радне и ведре атмосфере ▪ Од метода преовладава метод живе речи, практични прикази задатака од стране наставника, као и прикази путем слика. На крају часа наставник пригодним речима треба да да оцену рада током протеклог часа у упозна ученике са наредним садржајем.	IX
2. МЕРЕЊЕ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ УЧЕНИКА	*затечено стање гипкости, брзине, снаге, издржљивости, раста и развоја код деце*	11		IX, V, VI
3. КОШАРКА	*увајање основних техничко – тактичких елемената из ове области,познавање правила спортске игре,стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад*	20		XI, IV, V
4. АТЛЕТИКА	*разликовање правилног од неправилног држања тела, развијање и усавршавање моторичких способности, вешто извођење једноставних форми*	15		X, III, V
5. ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ	*Уочава своје моторичке способности и особине, сличности и разлике међу вршњацима,вешто изводи задате вежбе на справама и на тлу*	17		I, II
6. РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА, НАРОДНА КОЛА, ПЛЕС	*усвајање одређеног фонда м-торичког знања из ове области,разликује правилно од неправилног држања тела,изводи покрете у задатом смеру и ритму*	5		XII, II
7. ЕЛЕМЕНТАРНЕ ИГРЕ	*увођење ученика у организован систем припрема за спортске игре*	1		IX, X, III
8. САНКАЊЕ И КЛИЗАЊЕ	*Задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром*	2		I, II

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УПОЗНАВАЊЕ УЧЕНИКА СА ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ РАДА		▪ жива реч		Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напретка ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине: - стање моторичких способности - усвојене здравствено хигијенске навике - достигнути ниво савладаности моторних знања - однос према раду	▪ упућивање ученика у самостални рад на развијању и одржавању физичке кондиције у свакодневном животу ▪ развијање здравствено-хигијенских навика за време наставних и ваннаставних облика физичког васпитања, тј. целокупног боравка ученика у школи остварује се помоћу свих наставних садржаја и других облика рада у школи.
2. МЕРЕЊЕ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ ▪ телесна висина - маса ▪ трчање 4x10м ▪ трчање shutlle run ▪ дубоки претклон у седу ▪ скок у даљ из места ▪ трбушњаци ▪ издржај у згибу	▪ затечено стање гипкости, брзине, снаге, издржљивости, раста и развоја деце ▪ Утврђивање психофизичког статуса ученика,мерење психомоторних особина ученика кроз задате вежбе, утврђивање антрополошких мера ученика	▪ вербални мет. ▪ демонстрација	▪ вага, ▪ метар ▪ штоперица, ▪ сталци, ▪ струњача, ▪ рачунар ▪ клупица ▪ сунђерчићи		

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. АТЛЕТИКА ▪ припрема за крос ▪ различите техике трчања (спринт, штафета) ▪ техника високог старта ▪ техника ниског старта ▪ скок у вис (варијанта маказе,леђна варијанта) ▪ скок у даљ(увинуће) ▪ бацање лоптице од 200 грама ▪ бацање кугле из места, леђна варијанта технике ▪ техника истрајног трчања ▪ одељенско такмичење у атлетици	Упознавање са основним техникама у атлетици,усвајање елемената школе трчања, приказ научених техника кроз одељењска такмичења ▪ да утичемо на развој опште кондиције и спретности детета ▪ да свако дете истрчи стазу ▪ савладати брзину реакције ▪ да упознају различите врсте старта. ▪ правилан одскок и доскок ▪ правилно држе куглу ▪ правилно држе руке и постављају ноге ▪ развијање борбрног духа	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна	▪ штафета ▪ лоптица ▪ штоперица ▪ штафетна палица ▪ канап ▪ кугла	▪ Праћење и вредновање *моторичких способности* врши се на основу савладаности програмског садржаја којим се подстиче развој оних физичких способности за које је овај узраст критичан период због њихове трансформације под утицајем физиких активности ▪ Усвојеност *здравствено-хигијенских* навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене. ▪ Степен савладаности *моторичких знања и умења* спроводи се на основу минималних програмских захтева.	▪ физичко васпитање је моћан чинилац у јачању здравља и превентивно средство и спречавању обољења, само кад се спроводи у хигијенским условима. ▪ основу физичког васпитања ученика мора чинити вежбањем на отвореном, на игралишту, шуми и сл. Ученици највећи део дана проводе у затвореним просторима, у седећем положају. Зато је важно да путем физичког вежбања надокнаде све израженију хиподинамику. ▪ спортски живот ученика треба континуирано да се одвија током целе године.
5. КОШАРКА <u>Обучавање основних елемената технике са лоптом</u>: ▪ технике држања, хватања и додавања лопте ▪ хватање лопти у месту и кретању, хватање лопти које долазе: високо, средње и ниско. ▪ додавање са две руке са груди директно и о под, додавање са једном руком директно и о под, додавање са две руке изнад главе у месту у паровима у троуглу, четвороуглу ▪ основни кошаркашки став у нападу са лоптом, основни став у одбрани дијагонални, паралелни. ▪ обучавање кошаркашког дриблинга; дриблиг у месту једном руком у ставу, пребацивање лопте из руке у руку	▪ упознавање са правилима и пропозицијама игре, усвајање елементарних техника игре, развијање тимског и такмичарског духа ▪ осећају величину и тежину лопте ▪ знају да контролишу лопту ▪ добро контролишу лопту и кретање са њом	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна	▪ кошаркашка лопта		

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ полазак у дриблинг: укрштени полазак, праволинијски дриблинг ▪ обучавање ученика у игри објашњавањем правила кроз игру, игра се спроводи на основу елемената технике са којима су ученици упознати ▪ обучавање кошаркашког двокорака ▪ усавршавање игре са применом новонаученог ▪ шутирање: продор двокораком са полагањем лопте у кош (горње и доње полагање) ▪ скок шут из места, подбацивањем лопте, из додавања ▪ кретање у дијагоналном ставу 1:1 дириговано у цик –цак кретању (нападач вежба дриблинг одбрана кретање) ▪ повезивање нападачких елемената у акционе целине; полазак у дриблинг – дриблинг – продор двокораком ▪ правила игре кретање без лопте у нападу, демаркирање ▪ контра напад са два и три играча групно ▪ сарадња 2 и 3 играча у нападу. ▪ сарадња на принципу додај и утрчи	▪ добро контролишу лопту и кретање са њом ▪ ми водимо лопту а не она нас ▪ знају како се поставити у зони одбране ▪ напад је увек интезивнији ▪ знају тражене елементе само да их синхронизују ▪ знају кретање ▪ развијање борбеног духа ▪ спретност окретност, координација ▪ знати своје место у екипи и кретати се у складу са тим	▪ демонстрација ▪ самостални и интерактивни рад	▪ кошаркашка лопта	▪ *Однос према раду* вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима ▪ При оцењивању физичких способности узима се у обзир ниво личних физичких способности сваког појединца, остварен у току школске године, према његовим индивидуалним могућностима ▪ Степен савладаности *моторичких знања и умења* спроводи се на основу минималних програмских захтева	▪ по својој концепцији програм уклања границу између наставе и ванчасовних активности. Због тога је потребно да школа заједно са друштвеним организацијамапомаже свим облицима слободних активности ученика, а у првом реду у обезбеђивању стручног кадра, материјалних и просторних услова. ▪ да би подстицање ученика на самостално вежбање било успешно потребан је демократски однос у настави, под чиме подразумевам спремност наставника да ученике доведе на ниво активног рада и сарадње
5. ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ **Партер:** ▪ поновити вежбе и комбинације из петог разреда ▪ премет странце упором у обе стране ▪ став на глави уз асистенцију ▪ став на шакама уз помоћ ▪ из става раскорачног колут уназад до става раскорачног,	▪ развој координације, снаге,осећаја за равнотежу у отежаним условима рада, корелација са екипним спортовима у домену припреме			▪ *Однос према раду* вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима	

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ из става раскорачног колут уназад до става раскорачног, ▪ из става раскорачног колут унапред до става раскорачног. ▪ став на шакама –мост уз помоћ **Греда ниска** ▪ наскок, ходање, трчање, окрети, ▪ кораци са предножењем,одножењем и заножењем ▪ равнотеже (мала и велика вага,у успону) ▪ валцеров корак,мачији,дечији корак **Прескок:** ▪ Разношка ▪ Згрчка	▪ осећај за покрет и простор ▪ развијеморавнотежу ▪ показати креативност ▪ развијање ▪ осећаја за равнотежу ▪ немају страх од козлића ▪ показати минимум знања и умешности ▪ развијање осећаја за ритам и покрет ▪ осећај за покрет и простор ▪ развијамо равнотежу	▪ демонстрација ▪ самостални и интерактивни рад	▪ струњача, ▪ козлић, ▪ ниска греда	▪ При оцењивању физичких способности узима се у обзир ниво личних физичких способности сваког појединца, остварен у току школске године, према његовим индивидуалним могућностима ▪ За контролу физичких способности примењује се батерија тестова завода за физички културу која обухвата следеће: ▪ телесна висина - маса ▪ трчање 4x10м ▪ трчање shutlle run ▪ дубоки претклон у седу ▪ скок у даљ из места ▪ трбушњаци ▪ издржај у згибу	▪ по својој концепцији програм уклања границу између наставе и ванчасовних активности. Због тога је потребно да школа заједно са друштвеним организацијамапомаже свим облицима слободних активности ученика, а у првом реду у обезбеђивању стручног кадра, материјалних и просторних услова. ▪ Наставне јединице у оквиру предмета физичког васпитања конципиране су тако да постоји корелација са другим предметима(историја,географија,математика,биологија,физика,музичко)
6. РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА, НАРОДНА КОЛА, ПЛЕС ▪ *Моравац* (трећа и четврта варијанта ▪ *Ерско коло* ▪ рокенрол, енглески валцер,ча-ча-ча ▪ вежбе са вијачом(осмице вијачом у бочној и хоризонталној равни) ▪ вежбе са обручем ▪ вежбе са лоптом	▪ да развију осећај за ритам и покрет ▪ упознавање са правилима и прпозицијама игре,усвајање елементарних техника,развијање тимског и такмичарског духа,естетско обликовање покрета и кретања без реквизита и са реквизитима. ▪ Упознавање са народним колима нашег краја	▪ демонстрација ▪ самостални и интерактивни рад	▪ вијача ▪ касетофон		
7. САНКАЊЕ И КЛИЗАЊЕ ▪ игре на снегу	▪ задовољити примарне потребе за кретањем	▪ демонстрација ▪ самостални раад	▪ санке		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ**	▪ *неговање смисла за заједничко музицирање, развијање музикалности и креативности* ▪ *неговање способности изво-ђења музике (певање/свирање).* ▪ *упознавање музичке традиције и културе свога и других народа* ▪ *упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности*	**15**	Певање по слуху и са нотног текста, свирање на фрулици, Орфовом инструментарију, музичко описмењавање.	Дате теме се прожи-мају током целе школске године
2. **СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ**	▪ *стицање навике и културе слушања музике* ▪ *подстицање доживљаја и оспособљавање за разумева-ње музике.*	**15**	Усмеравање пажње ученика на ана-литичко слушање, разликовање му-зичких инструмената, упознавање композитора.	
3. **СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ**	▪ *стварање дечјих песама* ▪ *развијање стваралачких способности*	**6**	Импровизовати мелодију на задати текст, креирати сопствене компози-ције.	

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ ▪ ***певање*** - (химне, народне, дечје, уметничке песме, каноне и песме наших и страних композитора, песме чији су ствараоци деца); ***Химне*** - Државна химна - Химна светом Сави - Химна школе ***Народне песме*** - Избор народних песама из различитих крајева Србије - Песма из Јапана - Шушти, шушти бамбусов лист - Народна из Индонезије - Кочија - Песме других народа ***Дечје песме*** - З. Вауда - Бржимир и Бржимирка - З. Вауда - Лептирова успаванка - С. Мокрањац - Повела је Јела - С. Мокрањац - Ој, за гором - В. А. Моцарт - Чежња за пролећем - К. Бабић - Коњски реп - Ј. С. Бах - Зима - Ј. С. Бах - Ах, што волим - Ђ. Б. Перголези - Где је онај цветак жути - Д. Кабалевски - Спокојно спавај ***Песме чији су ствараоци деца*** - Награђене композиције са дечјег конкурса. ▪ ***свирање*** - (На дечјим ритмичким и мелодијским инструментима изводити песме одговарајуће тежине);	▪ ученици се оспособљавају за певање по слуху и са нотног текста. ▪ упознају основне појмове из музичке писмености ▪ деца развијају предиспозиције за музичко обликовање и доживљавају радост свирања. ▪ ученици сазнају шта је повисилица, разрешилица, ознаке за динамику, нове лествице.	▪ демонстративна ▪ дијалошка ▪ групни и индивидуални рад	▪ клавир ▪ синтисајзер ▪ CD плејер ▪ компакт дискови ▪ блок-флауте ▪ Орфов инструментариј ▪ уџбеник ▪ нотне свеске ▪ лап-топ пројектор	▪ оцењивање треба да обухвати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност. ▪ оцену треба користити као средство мотивације у смислу да мотивише на бављење музиком и музичке активности	▪ настава књижевности ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање (фолклорна секција).

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ ***основи музичке писмености*** – (обнављање целе ноте, половине, четвртине, осмине, шеснаестине у групи и одговарајућих пауза; триола и синкопа; лествица F-dur, D-dur и d-moll) **2. СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ** ▪ вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције наших и страних композитора. ***Химне*** - Државна химна - Химна светом Сави - Химна школе ***Народне песме и игре*** - Избор песама из различитих крајева Србије ***Домаћи композитори*** - С. Мокрањац - Пета руковет - С. Мокрањац - Осма руковет - Ј. Маринковић - Отче наш - С. Бинички - Марш на Дрину - М. Милојевић - Муха и комарац - М. Тајчевић - Седам балканских игара (избор) - К. Бабић - Гимнастика за два цванцика - Д. Радић - Гунгулице (избор) - Р. Петровић - Сватовске шаљивке - Избор из доступних инструменталних дела савремених композитора	▪ ученици се оспособљавају за певање по слуху и са нотног текста. ▪ упознају основне појмове из музичке писмености ▪ деца развијају предиспозиције за музичко обликовање и доживљавају радост свирања. ученици сазнају шта је повисилица, разрешилица, ознаке за динамику, нове лествице. ▪ слушањем музике ученици активно учествују у психичком процесу који обухвата емоционално доживљавање и мисаону активност ▪ упознају различите композиције, композиторе и музичке инструменте	▪ демонстративна ▪ дијалошка ▪ групни и индивидуални рад ▪ демонстративна ▪ дијалошка	▪ клавир ▪ синтисајзер ▪ CD плејер ▪ компакт дискови ▪ блок-флауте ▪ Орфов инструментариј ▪ уџбеник ▪ нотне свеске ▪ лап-топ ▪ пројектор ▪ лап-топ ▪ пројектор ▪ CD плејер ▪ компакт дискови	▪ оцењивање треба да обухвати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност. ▪ оцену треба користити као средство мотивације у смислу да мотивише на бављење музиком и музичке активности	▪ настава књижевности ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање (фолклорна секција) ▪ настава књижевности ▪ ликовна култура ▪ историја физичко васпитање (фолклорна секција).

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
Страни композитори - Ј. С. Бах - Друга свита за флауту и оркестар, последњи став, Бадинера - Вивалди - концерти из циклуса Годишња доба – Зима - Тартини - Ђавољи трилер, соната за виолину и клавир, први став - В. А. Моцарт - дует Папагена и Папагене из опере Чаробна фрула - Бетовен - Први став Пете симфоније - Ф. Шуберт - Дивља ружица - Ф. Менделсон - Виолински концерт, први став - Ј. Брамс - Мађарске игре (избор) - П. И. Чајковски - одломци из балета Успавана лепотица - А. Бородин - Половецке игре из опере Кнез Игор - Е. Григ - Прва свита из музике за драму Пер Гинт, Јутро (први став) и У двору планинског краља (четврти став) - Н. Римски-Корсаков - одломци из свите Шехерезада - Избор из доступних дела композитора XX века	▪ слушањем музике ученици активно учествују у психичком процесу који обухвата емоционално доживљавање и мисаону активност ▪ упознају различите композиције, композиторе и музичке инструменте	▪ демонстративна ▪ дијалошка	▪ лап-топ ▪ пројектор ▪ CD плејер ▪ компакт дискови	▪ оцењивање треба да обухвати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност. ▪ оцену треба користити као средство мотивације у смислу да мотивише на бављење музиком и музичке активности	▪ настава књижевности ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање (фолклорна секција)
▪ соло и хорска песму уз основне информације о делу и композитору. **3. СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ**	▪ ученици постижу виши степен активирања музичких способности ▪ свирају на различитим инструментима, учествују у школским манифестацијама, активно учествују у групном музицирању	▪ демонстративна ▪ дијалошка ▪ групни и индивидуални рад	▪ клавир ▪ синтисајзер ▪ блок-флауте ▪ Орфов инструментариј		▪ настава књижевности ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање (фолклорна секција)

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. СЛОБОДНО РИТМИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ БОЈЕНИМ МРЉАМА, ЛИНИЈАМА, СВЕТЛИНАМА, ОБЛИЦИМА И ВОЛУМЕНИМА	***Циљ*** *васпитно-образовног рада ликовне културе јесте да подстиче и развија код ученика стваралачко мишљење и деловање у овом наставном предмету* ***Задаци***: ▪ *развијање способности за опажање ликовних елемената: линија, облик, боја* ▪ *упознавање визуелних својстава различитих техника и средстава* ▪ *развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности* ▪ *развијање моторичких способности и навика за лепо писање* ▪ *кроз ликовну уметност стварање услова за боље разумевање природних и друштвених законитости појава* ▪ *развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности* ***Оперативни задаци***: ▪ *поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање* ▪ *поступно оспособљавање за препознатљиво ликовно изражавање, кроз слободно ритмичко компоновање ликовних елемената: линија, облик, боја*	2 + 1 + 1	4. примањем (учењем), тако што ће ученицима бити омогућено да стичу знања из области ликовне културе 5. давањем (стварањем) путем подстицања ученика да се изражавају у оквиру ликовних активности. За наставу ликовне културе, на основу садржаја и методичких облика усмерености васпитно – образовног преоцеса у правцу богаћења дечјег естетског искуства, одређени циљеви и задаци произашли су из ликовне уметности теорије стваралаштва и развојне психологије.	IX, X
2. ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ		2 + 1		IX, X
3. ТЕКСТУРА		4 + 1 + 1		XI
4. СВЕТЛИНА		5 + 2 + 1		XII-II
5. БОЈА		8 + 3 + 1		I – V
6. СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ДЕЛИМА ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ		2 + 1		V, VI

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. СЛОБОДНО РИТМИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ БОЈЕНИМ МРЉАМА, ЛИНИЈАМА, СВЕТЛИНАМА, ОБЛИЦИМА И ВОЛУМЕНИМА ▪ Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, светлинама, облицима и волуменима ▪ Вежбање ▪ Естетска анализа	▪ поимање правилности у ритмичком кретању елемемната	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник ▪ литература из ликовне уметности ▪ дијапројектор ▪ репродукција уметничких дела ▪ уметнички прибор и материјал за извођење наставе	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	▪ техничко и информатичко образовање VI – материјали и врсте материјала ▪ ликовно – материјали и врсте материјала
2. ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ ▪ Визуелно споразумевање ▪ Вежбање	▪ Развијање критичке свести код деце за визуелне комуникације				
3. ТЕКСТУРА ▪ Текстуралне и тактилне вредности површине и облика ▪ Материјали и врсте материјала (традиционални и савремени) ▪ Својства и врста текстуре	▪ Постизање материјализације облика и истицање особености материјала				
4. СВЕТЛИНА ▪ Тонске разлике ▪ Светло – тамно ▪ Степен светлине и затамљености ▪ Градација светлости у односу на одређеност узвора ▪ Илузија заобљености и пластичности волумена ▪ Вежбање	▪ Спознаја значаја светлине за опажај ▪ Како видимо предмете, објекте и боје				

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. БОЈА ▪ основне и изведене боје ▪ топле и хладне боје ▪ комплементарне боје ▪ контраст тоналитета ▪ слојевито сликање ▪ боја – вежбање ▪ естетско процењивање	▪ употреба и утицај боје на људска бића – групно и појединачно	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник ▪ литература из ликовне уметности ▪ дијапројектор ▪ репродукција уметничких дела ▪ уметнички прибор и материјал за извођење наставе	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	
6. СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ДЕЛИ-МА ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ ▪ Свет уобразиље у ликовним уметностима ▪ Вежбање	▪ Сликање снова и бајки				

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. УВОД	**Циљ** наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православни погледна свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот(историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот(будућу димензију идеалног).То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење(литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота(однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом.	2	Да би наставни садржаји били лако разумљиви ученицима потребно је: - описати Христов живот забележеног у Јеванђељима из Литургијске перспективе - читати сведочанстава забележена у Новом Завету и светоотачка тумачења - описати Христов живот забележеног у Јеванђељима и одлукама 1. и 4. Васељенског сабора протумаченог кроз Литургију - указивати на сличности и разлике између Христа и Адама кроз Стари Завет и описе стварања и живота првог човека - читати сведочанстава из Новог Завета и светоотачких тумачења - објашњавати иконе Господњих празника	IX, X
2. ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГ		5		X, XI
3. УВОД У НОВИ ЗАВЕТ		6		XII, I
4. БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС		18		II, III
5. ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА		5		III IV,V V,VI

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
I – УВОД					
▪ **Упознавање садржаја програма и начина рада**	Ученици би требало да: ▪ уоче да је слобода кључни елемент у разумевању Тајне Христове	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура
II - ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГ					
• **Историјске околности пред долазак Христов** • **Јеврејско ишчекивање Месије** • **Свети Јован Претеча**	Ученици би требало да: ▪ уоче да је зачеће Господа Исуса Христа од Духа Светог и Марије Дјеве акт слободе, како Бога, тако и човека	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура
III - УВОД У НОВИ ЗАВЕТ					
• **Нови Завет је испуњење Старог Завета** • **Новозаветни списи** • **Јеванђелисти**	Ученици би требало да: ▪ изграде свест да је Син Божији постао нови Адам преко кога се остварује јединство створене природе и Бога	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
IV - БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС • **Пресвета Богородица – Благовести** • **Богородичини празници** • **Рођење Христово** • **Христос је Богочовек** • **Крштење Христово** • **Христова чуда** • **Новозаветне заповести и Беседа на гори** • **Христос – „пут, истина и живот”** • **Лазарева Субота и Цвети** • **Тајна Вечера – прва Литургија** • **Страдање Христово**	Ученици би требало да: ▪ запазе да слобода кључни елемент у остваривању јединстава Бога и тварне природе у коме створена природа превазилази смрт	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура
V - ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА • **Вазнесење и Педесетница** • **Црква у Јерусалиму** • **Павле – апостол незнабожаца** • **Прогони хришћана** • **Свети цар Константин и крштење царства**	Ученици би требало да: ▪ науче да се слобода поистовећује са личносшћу, односно да се личност поистовећује с љубављу према другој личности	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ Православни катихизис ▪ Свето писмо	▪ кроз утврђивање ▪ систематизација кроз писмене вежбе	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УПОЗНАВАЊЕ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА ПРОГРАМА**	*Упознати ученике са најзначајнијим појмовима везаним за пројекат грађанин, обучити ученике за тимски рад, као и објаснити им разлику између тимског и групног рада. Оспособити их за активно учешће у животу и раду локалне заједнице*	**6**	Ученицима треба да се омогуће: слобода изражавања мишљења и ставова о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне. Реализација програма се заснива на коришћењу интерактивних и истраживачких метода рада. Треба тежити да се имитира процес сазнања какав се одвија у аутентичним животним околностима. При овом се треба водити кључним фазама у раду: - ученици се најпре уводе у контекст теме којом желимо да се бавимо; - креира се ситуација која свима омогућава да активно учествују у истраживању и изналажењу решења за постављени проблем; - кроз дискусију се размењује, објашњава, прецизира и уобличује искуство: - успоставља се веза са постојећим знањима и праве се различите генерализације. - основна теза у остваривању програма је да ученици науче не **шта** да мисле већ **како** да мисле, а процес би требао да се одликује двосмерном комуникацијом са ученицима подстичући њихова запажања, мишљења и погледе на проблеме	**IX, X**
2. **ПРВИ КОРАК – УОЧАВАЊЕ ПРОБЛЕМА У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ**	*Циљ теме је да ученици уведу у праксу слободног размишљања и изношења размишљања о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали у локалној средини као значајне и упечатљиве. Трба да схвате и упознају права и одговорности грађанина на нивоу локалне заједнице, као и да разумеју функционисање нивоа и органа власти. Упознаће се мерама власти.*	**4**		**X, XI**
3. **ДРУГИ КОРАК – ИЗБОР ПРОБЛЕМА**	*Сврха ове теме је усмеравање ученика ка слободном, демократском изражавању сопствених идеја. Учиће да преузму одговорност за сопствене одлуке кроз анализу проблема на локалном нивоу. Оспособиће се за неутралну анализу представљених проблема и прихватање сугестија и критика на њихова излагања. Оспособљаваће се за уважавање ставова других ученика и група.*	**1**		**XI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
4. **ТРЕЋИ КОРАК – САКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА О ИЗАБРАНОМ ПРОБЛЕМУ**	*Унапређивање комуникацијских вештина у различитим социјалним ситуацијама, кроз међусобне дијалоге, разговоре са представницима јавних институција, организација и другим учесницима у животу локалне заједнице. Оспособиће се за развијање способности критичког мишљења, аргументовања и залагања за сопствене ставове.*	**8**	У том смислу, интерактивни рад треба да се одвија кроз следеће форме: кооперативни рад наставник –ученици; кооперативни рад у малим групама ученика; тимски рад. Дискусија као један од главних делова програма треба да се спроведе кроз више фаза од групне дискусије преко симулација и играња улога све до истраживачког рада. При истражива-чком раду ученицима треба дати одређе-не инструкције, како би самостално или у групама прикупљали различите информације. У току целе школске године потребно је мотивисати ученике за рад, кроз развијање и одржавање њиховог интересовања за живот и рад у школи: одржавати комуникацију са ученицима постављањем питања, захтева, давањем свог мишљења, подстицати ученике да износе своја гледишта, подстицати интеракцију, пружати повратну информацију. Простор у коме се изводи настава, треба да пружа могућност за седење у круг и рад у одвојеним мањим групама. За реализацију програма потребан је основни материјал и литература: фломастери, бојице, селојтеп, лепак, маказе, листови формата (А4 и А0, бели и у боји) и приручник за наставнике.	**XI – I**
5. **ИЗРАДА СТУДИЈЕ**	*Ученици ће се обучавати за рад у групи и тиму, као и да самостално и ативно учествују у свим активностима и преузитим одговорностима кроз своју улогу у групи или тиму*	**12**		**II – IV**
6. **ЈАВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПЛАНА АКЦИЈЕ**	*Циљ је боље разумевање нових и непознатих ситуација и ублажавања страха од непознатог као ометајућег фактора у различитим ситуацијама током јавног наступа: упознавање свих структура: школе, родитеља, представника локалне заједнице са оствареним резулататима програма.*	**1**		**V**
7. **ОСВРТ НА НАУЧЕНО - ЕВАЛУАЦИЈА**	*Оспособљавање да самостално процене, искуства и вештине које су стекли током програма*	**4**		**V, VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УПОЗНАВАЊЕ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА ПРОГРАМА ▪ Представљање циљева задатака и садржаја програма ▪ Упознавање са најзначајнијим појмовима из програма ▪ Мере и решења: проучавање уводног текста, размена ми-шљења, уочавање проблема у заједници, предлози могућих решења одређених проблема ▪ Правила и захтеви тимског рада ▪ Упознавање са корацима кроз који се реализује програм ▪ Студија одељења: Упознавање са израдом студије	Ученици ће: ▪ знати да размењују мишљења о заједничким очекивањима, потребама, захтевима и тешкоћама везаним за остваривање програма пројекат грађанин ▪ на који начин да обаве разговор са родитељима и осталим представницима локалне заједнице ▪ знати разлику између тимског и групног рада ▪ знати који су органи локалне самоуправе надлежни за решавање одређених проблема	▪ радионичарска ▪ симулацијска ▪ интерактивна	▪ приручник за наставнике и ученике ▪ четвороделна табла димензија 100x80 за израду разредне студије ▪ фломастери ▪ селојтеп ▪ маказе ▪ листови А4 формата бели и у боји	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура ▪ грађанско васпитање (знање из петог разреда)
2. ПРВИ КОРАК – УОЧАВАЊЕ ПРОБЛЕМА У ЗАЈЕДНИЦИ ▪ Уочавање проблема у локалној заједници ▪ Подела ученика у групе за прикупљање података ▪ Прикупљање података (разговор са родитељима, наставни-цима...; коришћење штампаних извора и информација из медија ▪ Извештавање и дискусија о прикупљеним проблемима	Ученици ће: ▪ бити оспособљени за слободно изражавање ▪ упознати се са мерама власти ▪ упознаваће права и одговорности свих актера на нивоу локалне заједнице ▪ развиће комуникацијске вештине, ▪ упознаће и вођење ученика са и кроз демократске процедуре одлучивања како би дошли до заједничког решења проблема за које се залажу	▪ радионичарска ▪ симулацијска ▪ интерактивна ▪ тимска	▪ приручник за наставнике и ученике ▪ четвороделна табла димензија 100x80 за израду разредне студије, ▪ фломастери ▪ селојтеп ▪ маказе ▪ листови А4 (бели и у боји)	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура ▪ грађанско васпитање (знање из петог разреда)

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ДРУГИ КОРАК – ИЗБОР ПРОБЛЕМА ▪ Процењивање прикупљених по-датака, дискусија о проблемима и избор заједничког проблема	Ученици ће: ▪ научити да слободно и демократски изражавају сопствене идеје, ▪ бити оспособљени за слободно аргументовање ставова и идеја ▪ научити да прихвате и уваже другачија мишљења и ставове	▪ радионичарска ▪ симулацијска ▪ интерактивна ▪ тимска	▪ приручник за наставнике и ученике ▪ четвороделна табла димензија 100x80 за израду разредне студије, ▪ фломастери ▪ селојтеп ▪ маказе ▪ листови А4 (бели и у боји)	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура ▪ грађанско васпитање (знање из петог разреда)
4. ТРЕЋИ КОРАК – САКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА О ИЗАБРАНОМ ПРОБЛЕМУ ▪ Идентификовање извора информација ▪ Упознавање са техникама и поступцима прикупљања информација ▪ Подела на истраживачке тимове и припрема потребних материјала ▪ Сакупљање података о изабраном проблему ▪ Разговор о прикупљеним подацима	Ученици ће; ▪ бити оспособљени да креативно и дивергентно мисле о могућим начинима за постизање њихових циљева, ▪ научиће комуникацијске вештине неопходне за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења ▪ бити припремљени за различите ситуације са којима се раније нису суочавали, као што су разговори са представницима школе, локалне средине итд.	▪ радионичарска ▪ симулацијска ▪ интерактивна ▪ тимска	▪ приручник за наставнике и ученике ▪ четвороделна табла димензија 100x80 за израду разредне студије, ▪ фломастери ▪ селојтеп ▪ маказе ▪ листови А4 (бели и у боји)	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура ▪ грађанско васпитање (знање из петог разреда)

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ЧЕТВРТИ КОРАК – ИЗРАДА СТУДИЈЕ ▪ Подела ученика на студијске групе ▪ Разврставање и класификовање сакупљених материјала према захтевима делова студије. ▪ Критеријуми за израду студије ▪ Израда студије ▪ Припрема за јавну презентацију	Ученици ће: ▪ знати да активно и самостално учествују у свим активностима, ▪ умети разумеју суштину тимског рада, чија је специфичност подела улога међу члановима тима, тако да свако обавља само одређени вид активности, а сви заједно доприносе решењу проблема на коме тим ради, ▪ боље разумети нове и непознате ситуације и за ублажавање страха од непознатог, као ометајућег фактора у различитим приликама јавног наступа.	▪ радионичарска ▪ интерактивна, ▪ игровна, ▪ улоге, ▪ тимски рад, ▪ кооперативни рад, ▪ „мозгалица“, ▪ групна дискусија	▪ приручник за наставнике и ученике ▪ четвороделна табла димензија 100x80 за израду разредне студије, ▪ фломастери ▪ селојтеп ▪ маказе ▪ листови А4 (бели и у боји)	▪ актиност на часу ▪ иницијатива ▪ вербална комуникација ▪ учешће у дискусијама ▪ аналитичност	▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура ▪ грађанско васпитање (знање из петог разреда)
6. ЈАВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПЛАНА АКЦИЈЕ ▪ Јавно представљање: ученици пред школским жиријем и публиком (ученици, родитељи, наставници и други заинтересовани за решавање проблема) представљају свој план и одговарају аргументовано на постављена питања	▪ упознавање свих структура школе, родитеља, са оствареним резултатима програма	▪ симулативна ▪ самостални рад,	▪ четвороделна табла димензија 100x80 за израду разредне студије, ▪ листови А4 (бели и у боји)		▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура ▪ грађанско васпитање (знање из петог разреда)
7. ОСВРТ НА НАУЧЕНО – ЕВАЛУАЦИЈА ▪ Разговор о томе шта су ученици и како научили. Ученици самостално процењују знања и вештине које су стекли током програма.	▪ Ученици ће развити способности процењивања и критичког мишљења о свом раду, раду групе и тима	▪ интерактивна, ▪ игровна ▪ демонстративна	▪ четвороделна табла димензија 100x80		▪ српски језик ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ДОБРО ДОШЛИ У РУСИЈУ! Ускоро стижу деца из Србије**	▪ *Изражавање добро дошлице* ▪ *Лексика везана за тему путовања* ▪ *Употреба глагола ИДТИ и ЕХАТЬ*	**6**	Ученик треба да: ▪ усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; ▪ покушава да одгонетне значење на основу контекста и проваерава питајући неког ко добро зна (друга, наставника); ▪ обраћа пажњу на речи – изразе који се више пута понављају, као и на поднаслове у писаним текстовима; ▪ обраћа пажњу на разне невербалне елементе (гестови, мимика у усменим текстовима, илустрације и други визуелни елементи у писаним текстовима); ▪ размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; ▪ тражи значење у речнику; итд.	**IX**
2. **ЖЕЛИМ СВЕ ДА ЗАМ О ТЕБИ**	▪ *Боје* ▪ *Одевни предмети* ▪ *Граматика: лич.заменице, придеви (јенина), упитна заменица КАКОЙ (једнина)*	**3**		**IX**
3. **ШТА ЋЕМО РАДИТИ?**	▪ *Изношење предлога за неку радњу и реаговање на исти* ▪ *Сложено будуће време, именице у множ., упитна заменица КТО*	**3**		**X**
4. **ПОНАВЉАЊЕ**	▪ *Проверавање усвојене лексике и граматике* ▪ *контролна вежба*	**4**		**X**
5. **НАША ШКОЛА Где ти учиш?**	▪ *Школска лексика* ▪ *Граматика: повратни гл., редни бр., придеви – множ., присвојне заменице - множ*	**4**		**X**
6. **МОЈ РАСПОРЕД ЧАСОВА**	▪ *Школска лексика – распоред часова, предмети и оцене* ▪ *Дани у недељи* ▪ *Гл. НАЧИНАТЬ(СЯ), суфикси за означавање особа*	**3**		**XI**
7. **У НАШОЈ ШКОЛИ НИЈЕ ДОСАДНО**	▪ *Школске секције* ▪ *Граматика: гл са –ОВА/ЕВА, прилози (грађење и употреба), творба речи са - НЕ, изговор - ТСЯ*	**3**		**XI**
8. **ПОНАВЉАЊЕ**	▪ *Проверавање усвојене лексике и граматике* ▪ *I писмени задатак*	**5**		**XI-XII**
9. **ПРАЗНИЦИ У РУСИЈИ Када ти је рођендан?**	▪ *Тема рођендан – честитање* ▪ *Прилози за време – летом, зимой* ▪ *Одредбе за време: називи месеци, датум*	**4**		**XII**
10. **ДОЂИ КОД МЕНЕ У ГОСТЕ!**	▪ *Тема: Празници и прославе: позивање у госте, представљање некога* ▪ *Граматика: безличне реченице, присвојне заменице,*	**3**		**I**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
11. **СРЕЋАН ПРАЗНИК!**	▪ *Форма честитања празника* ▪ *Упитне заменице КТО и ЧТО*	**3**	Ученик треба да: ▪ усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; ▪ покушава да одгонетне значење на основу контекста и проваерава питајући неког ко добро зна (друга, наставника); ▪ обраћа пажњу на речи – изразе који се више пута понављају, као и на поднаслове у писаним текстовима; ▪ обраћа пажњу на разне невербалне елементе (гестови, мимика у усменим текстовима, илустрације и други визуелни елементи у писаним текстовима); ▪ размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; ▪ тражи значење у речнику; итд.	**I**
12. **ПОНАВЉАЊЕ**	▪ *Проверавање усвојене лексике и граматике* ▪ *Контролна вежба*	**4**		**II**
13. **СЛОБОДНО ВРЕМЕ Шта радиш у слободно време?**	▪ *Активности у слободно време, договарање сусрета* ▪ *Изражавање могућности и способности (модални глаголи МОЧЬ И УМЕТЬ)*	**4**		**II-III**
14. **НАШ МУЗИЧКИ ИДОЛ**	▪ *Описивање свог музичког идола* ▪ *Употреба гл. вида, просто будуће време*	**3**		**III**
15. **КАКО ПРОВЕСТИ СЛОБОДНО ВРЕМЕ?**	▪ *Тражење дозволе и формулисање забране* ▪ *Модални изрази НАДО, МОЖНО, НЕЛЬЗЯ+гл.*	**3**		**III**
16. **ПОНАВЉАЊЕ**	▪ *Проверавање усвојене лексике и граматике* ▪ *II Писмени задатак*	**5**		**III-IV**
17. **КАКО ПРОВЕСТИ РАСПУСТ?**	▪ *Тема распуст, планови за путовање* ▪ *Објекатске реченице са ЧТО, узрочне реченице са ПОТОМУ ЧТО, гл. кретања*	**4**		**IV**
18. **КАКВО ЈЕ ВЕРЕМЕ КОД ВАС?**	▪ *Информисање о времену* ▪ *Модални изрази НАДО, МОЖНО, НУЖНО+гл у прошлом/будућем времену*	**3**		**V**
19. **ПУТОВАЊЕ ПО РУСИЈИ**	▪ *Треминологија везана за путовање, туристичке дестинације* ▪ *Гл. кретања – прошло време* ▪ *Неодређени бројеви МНОГО и НЕСКОЛЬКО*	**3**		**V**
20. **СИСТЕМАТИЗАЦИЈА**	▪ *Систематизација целокупног градива*	**2**		**VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ДОБРО ДОШЛИ У РУСИЈУ! ▪ Форма телефонског разговора; ▪ Ред вожње – поздрави при доласку и одласку ▪ Наставци садашњег времена у поређењу са српским језиком; ▪ Глаголи кретања – промена **2. ЖЕЛИМ СВЕ ДА ЗАМ О ТЕБИ** ▪ Рад на теми и текстовима – боје, одећа ; ▪ Дијалози; ▪ Личне заменице ▪ упитна заменица КАКОЙ ▪ придеви **3. ШТА ЋЕМО РАДИТИ?** ▪ Рад на теми и текстовима – планови за сутра; ▪ Дијалози; ▪ Сложено будуће време, ▪ именице у множ. са бројевима, ▪ упитна заменица КТО **4. ПОНАВЉАЊЕ** ▪ Дијалози; ▪ Ред вожње, анегдота ▪ Контролна вежба. **5. НАША ШКОЛА** ▪ Увод у тему и обрада текста ▪ Обрада текстова ▪ Дијалози ▪ Граматика: повратни глаголи, ▪ редни бројеви, ▪ придеви – множина, ▪ присвојне заменице – множина.	▪ представљање себе и других; ▪ поздрављање; ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева итд. (у вези са темама); ▪ разумевање и давање једноставних упутстава и команди; ▪ постављање и одговарање на питања; ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри – групној активности; ▪ изражавање могућности и немогућности испуњавања одређене радње; ▪ изражавање физичких сензација и потреба; ▪ употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ А.В. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности уче-ника кроз усме-но испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик (Презент 6. разред, Придевске категорије, повратни глаголи 5. Разред; Футур I и II, 6. разред) ▪ руски језик (Кто это? Что это?, Бројеви 5. разред) ▪ енглески језик (присвојне заменице 2. Разред) ▪ географија (Оријентација у простору 3. Разред, Источна Европа с Русијом 6.разред) ▪ математика (Редни бројеви 2. Разред) ▪ ликовна култура (Спектар боја 5. разред)

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
6. МОЈ РАСПОРЕД ЧАСОВА ▪ Увод у тему и обрада текстова ▪ Дијалози ▪ Дани у недељи ▪ Гл. НАЧИНАТЬ(СЯ), ▪ суфикси за означавање особа **7. У НАШОЈ ШКОЛИ НИЈЕ ДОСАДНО** ▪ Увод у тему и обрада текстова ▪ Дијалози ▪ Школске секције ▪ Граматика: гл са –ОВА/ЕВА, прилози (грађење и употреба), ▪ творба речи са - НЕ, ▪ исгзовор - ТСЯ **8. ПОНАВЉАЊЕ** ▪ Проверавање усвојене лексике и граматике ▪ I контролна вежба **9. ПРАЗНИЦИ У РУСИЈИ** ▪ Увод у тему и обрада текстова ▪ Форме честитања ▪ Прилози за време – летом, зимой ▪ Одредбе за време: називи месеци, датум **10. ДОЂИ КОД МЕНЕ У ГОСТЕ** ▪ Увод у тему и обрада текстова – Празници и прославе: позивање у госте, представљање некога ▪ безличне реченице, ▪ присвојне заменице	▪ представљање себе и других; ▪ поздрављање; ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева итд. (у вези са темама); ▪ разумевање и давање једноставних упутстава и команди; ▪ постављање и одговарање на питања; ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри – групној активности; ▪ изражавање допадања и недопадања; ▪ изражавање физичких сензација и потреба; ▪ употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ А.В. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик (Презент глагола са суфиксима – ОВА/ЕВА, 6. разред ▪ српски језик (обредне и обичајне песме 5. И 8. Разред)

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
11. СРЕЋАН ПРАЗНИК! ▪ Увод у тему и обрада текстова Форма честитања празника ▪ Дијалози ▪ Упитне заменице КТО и ЧТО **12. ПОНАВЉАЊЕ** ▪ Проверавање усвојене лексике и граматике ▪ Контролна вежба **13. СЛОБОДНО ВРЕМЕ** ▪ Увод у тему и обрада текстова Активности у слободно време, договарање сусрета ▪ Дијалози ▪ Изражавање могућности и способности (модални глаголи МОЧЬ И УМЕТЬ) **14. НАШ МУЗИЧКИ ИДОЛ** ▪ Увод у тему и обрада текстова Описивање свог музичког идола ▪ Дијалози ▪ Употреба гл. вида, просто будуће време **15. КАКО ПРОВЕСТИ СЛОБОДНО ВРЕМЕ?** ▪ Увод у тему и обрада текстова - Тражење дозволе и формулисање забране ▪ Дијалози ▪ Модални изрази НАДО, МОЖНО, НЕЛЬЗЯ+гл.	▪ представљање себе и других; ▪ поздрављање; ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева итд. (у вези са темама); ▪ разумевање и давање једноставних упутстава и команди; ▪ постављање и одговарање на питања; ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри – групној активности; ▪ изражавање допадања и недопадања; ▪ изражавање физичких сензација и потреба; ▪ употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ А.В. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ енглески језик (модални глаголи 3-8. разреда) ▪ музичка култура (Чајковски 5. Разред, Савремена музика 8. Разред) ▪

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
16. ПОНАВЉАЊЕ ▪ Проверавање усвојене лексике и граматике ▪ II Писмени задатак **17. КАКО ПРОВЕСТИ РАСПУСТ?** ▪ Увод у тему и обрада текстова - Тема распуст, планови за путовање ▪ Дијалози ▪ Објекатске реченице са ЧТО, узрочне реченице са ПОТОМУ ЧТО, ▪ гл. кретања **18. КАКВО ЈЕ ВРЕМЕ КОД ВАС?** ▪ Увод у тему и обрада текстова - Информисање о времену ▪ Дијалози ▪ Модални изрази НАДО, МОЖНО, НУЖНО+гл у прошлом/будућем времену **19. ПУТОВАЊЕ ПО РУСИЈИ** ▪ Увод у тему и обрада текстова - Треминологија везана за путовање, туристичке дестинације ▪ дијалози ▪ Гл. кретања – прошло време ▪ Неодређени бројеви МНОГО и НЕСКОЛЬКО **20. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА** ▪ Систематизација целокупног градива	▪ представљање себе и других; ▪ поздрављање; ▪ идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева итд. (у вези са темама); ▪ разумевање и давање једноставних упутстава и команди; ▪ постављање и одговарање на питања; ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри – групној активности; ▪ изражавање допадања и недопадања; ▪ изражавање физичких сензација и потреба; ▪ употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ А.В. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик (Узрочно – последничке реченице 8. разред)

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ОДБОЈКА**	*Спортско техничко образовање* ▪ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела ▪ формирање морално-вољних квалитета ▪ упознавање са правилима игре ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ обука пријема и додавања лопте прстима и чекићем, сервиса и пријема сервиса, смеча и одбране од смеча ▪ упознавање са тактиком одбране и напада ▪ развој фине моторике шаке и координације покрета ▪ обука примене различитих врста поентирања у различитим условима и ситуацијама	**36**	Основне карактеристике часова физичког васпитања треба да буду: јасноћа наставног садржаја, оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита, избор рационалних облика и метода рада, избор вежби оптималне образовне вредности, пуна ведрина и активност ученика током часа. Часови се морају добро организовати како у погледу јасних и прецизних облика и метода рада, тако и у погледу стварања радне и ведре атмосфере. Од метода преовладава монолошки и дијалошки метод, демонстративни, практични прикази задатака од стране наставника, као и прикази путем слика, панела, прикази делова или целих утакмица. На крају часа наставник пригодним речима треба да да оцену рада током протеклог часа и упо-зна ученике са наредним садржајем.	**IX - VI**
2. **ФУДБАЛ**	*Спортско техничко образовање* ▪ задовољење социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем ▪ развој и усавршавање моторичких способности ▪ оспособљавање ученика да стечена знања, умења и навике користе у свакодневним условима ▪ обука контроле лопте ▪ обука примене различитих врста шутева,вођења и додавања лопте у различитим условима и ситуацијама ▪ упознавање са правилима игре ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ упознавање са тактиком одбране и напада	**36**		**IX - VI**
3. **СТОНИ ТЕНИС**	*Спортско техничко образовање* ▪ усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације ▪ примена стечених знања, умења и навика у свакодневном животу ▪ задовољење социјалних потреба за кретањем, потврђивањем ▪ формирање морално-вољних квалитета личности ▪ обука контролисања лоптице обема странама рекета, ▪ развој фине моторике шаке и координације покрета ▪ обука примене и враћање различитих врста сервиса, удараца и контра удараца у различитим условима и ситуацијама на столу ▪ комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри	**36**		**IX - VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. ОДБОЈКА ▪ Повезивање одбојке са елементарним играма из претходних разреда ▪ Кроз такмичарске игре хватање, додавање лопте у месту и кретању ▪ Одбојкашки став и кретње у ставу ▪ Кроз игрице, увежбавање основних елемената (бацање, додавање,..) ▪ Техника додавања прстима ▪ Додавање прстима из скока ▪ Техника одигравања лопте чекићем ▪ Одигравање лопте чекићем једном руком ▪ Одигравање чекићем са одговарајућим искораком ▪ Доњи сервис, горњи сервис ▪ Сервис са задацима ▪ Техника смеча ▪ Техника блока ▪ Јединични и двојни блок ▪ Обнављање елемената ▪ Правила игре ▪ Падови – поваљка и сун ▪ Правила игре ▪ Систем игре 6:0, 4:2, 5:1 ▪ Попуњавање записника ▪ Специфичне вежбе снаге ▪ Вежбе за брзину ▪ Вежбе за повећање одраза ▪ Смеч пенала ▪ Смеч из друге линије ▪ Техника смеча - алма ▪ Селекција позиција у екипи ▪ Техника „кување“ ▪ Игра две екипе са применом правила ▪ Провера знања кроз задату ситуацију	▪ знају да хватају лопту и да гађају ▪ такмичење их тера да брже усвајају тражене елементе ▪ знају тражене елементе, само да их синхронизују ▪ линије представљају проблем ▪ проблем око задржавања,тј.ношења лопте ▪ знају кретање ▪ знају своје место у екипи ▪ знају своју улогу у тиму	▪ жива реч ▪ демонстративна метода	▪ одбојкашка лопта	Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напретка ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије Спортско техничка дотигнућа се оцењују утврђивањем обима и нивоа садржаја програма, прецизираних у поглављу спортско техничко образовање За праћење спортско техничких достигнућа служе минимални образовни стандарди на основу којих се вреднује постигнути успех. Резултати провере служе сваком појединцу да упоређујући утврђено стање са ранијим оцени напредак. Резултати провера служе наставницима физичког васпитања као основа за програмирање рада у наредном периоду, посебно за индивидуални приступ и одређи-вање радних задатака за сваког или групу ученика.	Упућивање ученика у самостални рад на развијању и одржавању физичке кондиције у свакодневном животу. У том смислу одређивати непосредне радне задатке, према индивидуалним потребама и могућностима које ће ученици извршити у слободно време, као јутарњу гимнастику или у оквиру свакодневне рекреације. Развијање здравствено-хигијенских навика за време наставних и ваннаставних облика физичког васпитања, тј. целокупног боравка ученика у школи остварује се помоћу свих наставних садржаја и других облика рада у школи. Физичко васпитање је моћан чинилац у јачању здравља и превентивно средство у спречавању обољења,само кад се спроводи у хигијенским условима. Основу физичког васпитања ученика мора чинити вежбање на отвореном, на игралишту,шуми и сл.Ученици највећи део дана проводе у затвореним просторима, у

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. ФУДБАЛ ▪ кроз такмичарске игре хватање и додавање лопте у месту и кретању ▪ вођење лопте,трчање и заустављање ▪ Кроз игрице, увежбавање основних елемената ▪ техника шута на гол ▪ различити шутеви са разних позиција ▪ постављање играча у одбрани и њихове позиције ▪ кретање играча у нападу ▪ врсте контра напада и њихове специфичности ▪ систематизација елемената ▪ напад и контра напад као целина ▪ правила игре ▪ примена правила у игри ▪ кретање голмана и техника одбране ▪ игра две екипе са применом правила ▪ правила гре ▪ специфичне вежбе снаге ▪ систем игре 1:3:4 ▪ тактика одбране: индивидуална и колективна ▪ постављање играча у одбрани, одузимање лопте , покривање играча ▪ игра две екипе са применом правила.	▪ навикавају се на простор ▪ контрола кретања ▪ основни ниво знања ▪ практично знање ▪ специфични покрети ▪ снаћи се без и са лоптом ▪ теоријско знање ▪ кондициона припрема ▪ ситуације у игри ▪ савладали вођење лопте и додавање, пажња је на разноликости комбинација ▪ проиграти што више играча и да је што занимљивија утакмица ▪ основни минимум знања ▪ знају да хватају лопту и да гађају ▪ такмичење их тера да брже усвајају тражене елементе ▪ знају тражене елементе	▪ жива реч ▪ демонстративна метода	▪ фудбалске лопте	Оцену пет добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке способности и чији резултати знатно пре-вазлазе стандарде узраста и који у спортско техничким достигнућима знатно прелазилази постављене захтеве и који има веома активан однос према физичкој култури. Оцену врло добар 4 добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке способности и чији резултати превазилазе стандарде узраста и који у спортско техничким достигнућима прелазилази постављене захтеве и који има веома активан однос према физичкој култури. Оцену добар 3 добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке спо-собности у границама стандарда, чији резултати у спортско техничким достигнућима у границама минималних образовних захтева, чији је однос према физичкој култури задовољавајући.	седећем положају. Зато је важно да путем физичког вежбања надокнаде све изражену хиподинамику. По својој концепцији програм уклања границу између наставе и ванчасовних активности. Због тога је потребно да школа заједно са друштвеним организацијама помаже у свим облицима слободних активности ученика, а у првом реду у обезбеђивању стручног кадра, материјалних и просторних услова. Наставне јединице у склопу предмета физичко васпитање конципиране су тако да постоји велика повезаност са осталим предметима који се уче у другом циклусу васпитања и образовања. Корелација се огледа у различитим аспектима и облицима повезаности градива са следећим предметима: музичка култура, историја, географија, биологија, ликовна култура, физика и математика.

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
6. СТОНИ ТЕНИС ▪ основни ставови, рад ногу, покрети руку ▪ врсте држања рекета ▪ форхенд и бекенд ударци без ротације ▪ школски сервис обема странама, пријем сервиса ▪ пимпл игра обема странама ▪ форхенд и бекенд ударци са ротацијом ▪ форхенд и бекенд резане лоптице ▪ штоп ударци ▪ гуране лоптице ▪ ударци офанзивног карактера ▪ форхенд ударац (контраударац) ▪ игра сингл уз примену научених елемената ▪ игра дубл уз примену научених елемената ▪ извлачење – игра ▪ форхенд-спин ударац-игра ▪ форхенд спин са бочном ротацијом-игра ▪ форхенд контра спин-игра ▪ бекенд-чист ударац-игра ▪ бекенд-контра ударац-игра ▪ бекенд спин ударац-игра ▪ игра сингл и дубл партија одељењско такмичење	▪ контролисање лоптице обема странама рекета, ▪ развојена фина моторика шаке и координација покрета ▪ примене и враћање различитих врста сервиса, удараца и контра удараца у различитим условима и ситуацијама на терену ▪ самостална комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри ▪ развијена брзина реакције ▪ развијен осећај за простор, спретност, окретност, координацију	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метод демонстраци.	▪ рекети, лоптице, мрежица	Оцену довољан 2 добија ученик који у току школске године није побољшао своје физичке способности,чији су спортско технички резултати испод утврђених стандарда и који не показује минимум интересовања за физичку културу. Оцену не довољан 1 у принципу не би требало да добије ни један ученик.Ученик чије су физичке способностио пале, и који не ис-пуњава очекиване стандарде као и који не показује ни минимум интересовања за одржавање сво-јих физичких способности,а који је здрав упућује се на корективно – педагошки рад.	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЦРТАЊЕ ▪ Тачка, линија и смер ▪ Слободан ритам маса и волумента, бојених мрља, линија, светлина ▪ Компоновање основних тродимензионалних облика ▪ Компоновање више ритмичких целина у простору (употребни предмети)	▪ опажање ритма линија, облика и структура материјала	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник ▪ литература из ликовне уметности ▪ дијапројектор ▪ репродукција уметничких дела ▪ уметнички прибор и материјал за извођење наставе	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	
2. СЛИКАЊЕ ▪ Хроматски и ахроматски скуп ▪ Интензивне (јарке, чисте) боје и боје ослабљеног интезитета (замућене боје) ▪ Топле и хладне боје ▪ Визуелно споразумевање ▪ Пантомима, говор тела ▪ Амбијент – сценски простор	▪ Стварање ритмичких вредности линија сликарском техиком	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			
3. ВАЈАЊЕ ▪ Тактилне вредности површине и облика ▪ Чврста и мека форма ▪ Моделовање геометријских и неправилних форми ▪ Конвексна и конкавна форма ▪ Односи маса и волумена	▪ Повећање перцепције и искуства са материјалима за вајање и комбиноване технике	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			▪ музичка култура ▪ историја ▪ филм ▪ архитектура

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **РАД СА ТЕКСТОМ**	▪ *Оспособљавање ученика за коришћење рачунара* ▪ *Упознавање ученика са основним појмовима из информатике и рачунарства* ▪ *Развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу* ▪ *Оспособљавање за рад на рачунару* ▪ *Разликовање појмова графике и анимације* ▪ *Разумевање начина креирања програма*	**10**	Постепено увођење ученика у поступак креирања табела. Задавање вежби са једноставним табелама, а затим уводити вежбе са сложенијим елементима. Вежбати употребу текста и слика у комбинацији са табелама.	**IX - XI**
2. **ИНТЕРНЕТ**		**4**	Након упознавања са појмовима у вези рачунарских мрежа, прећи на кришћење сервиса Интернета. Комбиновати самостално истраживање, са задавањем конкретног задатка који ученици треба да ураде на Интернету. Размену електронских порука извежбати, тако што ће ученици креирати сопствене налоге и размењивати поруке међусобно.	**XI - XII**
3. **ГРАФИКА**		**10**	Прве вежбе реализовати реализовати на постојећим сликама различитих извора. Затим креирати једноставне цртеже. Упознати ученике са различитим форматима, увожењем слика са рарличитих медија.	**XII - III**
4. **АНИМАЦИЈА**		**3**	Вежбу реализовати на постојећем фајлу, где ученици треба да додају једноставне анимације.	**IV**
5. **ИЗБОРНИ МОДУЛИ** ***програмирање графика***		**9**	Након упознавања основних типова података, урадити једноставне задатке; сабирање два броја, испитивање који број од унетих је већи, основне рачунске операције... За ученике који се определе за интерактивну графику, вежбе реализовати у програму Google Skech up, тако да буду повезане са наставом математике, физике и техничко информатичког образовања.	**IV- VI**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. РАД СА ТЕКСТОМ ▪ Рад са табелама (креирање табела, унос текста, форматирање, рад са текстом у табели, кретање по табели) ▪ Уметање редова и колона, брисање редова и колона, спајање и дељење ћелија, ширина и висина редова и колона ▪ Оквири и сенчење табеле ▪ Уметање табеле у стране са текстом и сликама ▪ Уметање заглавља и подножја стране. Броја стране, датума и времена ▪ Прелом стране, позадина стране ▪ Подешавање формата папира и маргина ▪ Преглед пред штампу, штампање	▪ ученици самостално креирају табела ▪ врше измене у оквиру постојеће табела ▪ бришу и додају нове редове и колоне ▪ мењају изглед ћелија, спајају и деле ћелије ▪ постављају оквире на табелу ▪ распоређују текст у оквиру табела ▪ постављају текст и слике око табеле ▪ постављају заглавље и подножје странице ▪ подешавају изглед и величину стране ▪ штампају документ	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ метода самосталних радова ▪ истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ штампач ▪ пројектор ▪ уџбеник ▪ свеска ▪ тестови за вежбу ▪ нормативни тестови	▪ усмено и писмено испитивање ▪ пригодно посматрање ▪ разговор ▪ нормативни тестови	▪ српски језик ▪ математика ▪ географија ▪ техничко образовање
2. ИНТЕРНЕТ ▪ Појам глобалне и локалне рачунарске мреже ▪ Повезивање на Интернет. Рад са основним услугама интернета ▪ Претраживање Интернета, преузимање текста и слика са Интернета ▪ Понашање на мрежи и заштита личних података. Сигурност на Интернету	▪ успешно повезивање са Интернетом ▪ коришћење услуга Интернета ▪ проналажење потребних података и њихово преузимање ▪ заштита рачунара ▪ користи Интернет ради проналажења материјала потребног за савладавање осталих наставних предмета	▪ монолшка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова ▪ истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ рачунарска мрежа ▪ софтвер за заштиту рачунара	▪ посматрање ▪ усмено и писмено проверавање знања	▪ ова област је у корелацији са целокупним наставним програмом

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ГРАФИКА ▪ Извори дигиталних слика (цртање, скенирање, фотографисање, преузимање са Интернета) ▪ Обрада слика ▪ Типови записа дигиталних слика ▪ Конверзија између формата ▪ Припрема слика за штампу ▪ Екрански приказ и објављивање на Интернет странама	▪ проналажење слика, као и самостално креирање ▪ обрада слика ▪ разликовање формата слика ▪ подешавање слике за штампање и пупликовање ▪ израда графичких елемената за потребе других наставних предмета	▪ демонстративна ▪ истраживачки рад ученика ▪ самостално закључивање	▪ рачунари ▪ штампач ▪ скенер ▪ дигитални апарат ▪ интернет конекција	▪ помсатрање ▪ вредновање обрађених слика	▪ ликовна култура
4. АНИМАЦИЈА ▪ Основе анимације ▪ Израда једноставне анимације	▪ познавање појма анимације ▪ успешно креирање једноставних анимација ▪ приказивање процеса и појава кретања у природи	▪дијалошка ▪монолошка ▪рад на тексту ▪метода самосталног рада ▪истраживачки рад ученика	▪ уџбеници ▪ рачунари ▪ софтвер	▪ пригодно посматрање ▪ усмено и писмено испитивање ▪ нормативни тестови	▪ ликовна култура ▪ музичка култура ▪ физика
5. ИЗБОРНИ МОДУЛИ *интрерактивна графика* ▪ Упознавање ученика са програмима за рад са графиком ▪ Употреба програма за графику ▪ Савладавање градива других предмета *прорамирање* ▪ Типови података ▪ Дефинисање променљивих ▪ Линиска структура ▪ Испиривање услова ▪ For петља	▪ израда графике потребне за савладавање других наставних предмета ▪ разумевање начина креирања програма ▪ способност декларисања променљивих	▪дијалошка ▪монолошка ▪рад на тексту ▪демонстративна ▪истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ одговарјући програми ▪ припремље н материјал за вежбу ▪ нормативни тестови	▪ посматрање ▪ вредновање израђених графичких елемената	▪ ликовна култура ▪ техничко информатичко образовање

З Д Р А В С Т В Е Н О В А С П И Т А Њ Е

* ***Настава здравственог васпитања реализоваће се кроз часове одељенског старешине, обавезне и изборне предмете***

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ЗДРАВЉЕ И ЗДРАВИ СТИЛОВИ ЖИВОТА**	▪ *Циљ наставе здравственог васпитања је да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима у области здравства кроз учење засновано на искуству. То се постиже кроз: развијање здраве личности, одговорне према свом здрављу, стварање позитивног односа и мотивације за здрав начин живота, очување и унапређивање здравља, итд.*	**3**	Реализација програма се остварује на нивоу школе, разреда –укључени су сви актери у образовно-васпи-тном раду; и то кроз обавезне (био-логија, српски језик, енглески језик, руски језик, физичко васпитање) и изборне предмете, на часовима оде-љењског старешине, ваннаставним активностима, и у сарадњи са Здравственим центром. Методе прилагодити садржају уз активно учешће ученика у наставном процесу.	**IX-VI**
2. **ПСИХОЕМОТИВНИ РАЗВОЈ**		**4**		**IX-VI**
3. **ЛИЧНА ХИГИЈЕНА**		**3**		**IX-VI**
4. **ОРАЛНО ЗДРАВЉЕ**		**7**		**IX-VI**
5. **ХИГИЈЕНА СПОРТА**		**6**		**IX-VI**
6. **ПРАВИЛНА ИСХРАНА**		**5**		**IX-VI**
7. **ПРОБЛЕМИ ПОНА-ШАЊА МЛАДИХ И СОЦИЈАЛНИ ПРИТИСАК ВРШЊАКА**		**8**		**IX-VI**

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ТЕМЕ – САДРЖАЈ РАДА
СЕПТЕМБАР	**1.**	Кућни ред – правила понашања у школи
	2.	Избор руководства, подела задужења
	3.	Први разговори са родитељима
	4.	Хигијена уста и зуба *(здравствено васпитање)*
ОКТОБАР	**1.**	Дечја недеља
	2.	Конвенција о правима детета
	3.	Односи са наставницима
	4.	Анализа оцена
	5.	Како добро научити лекцију?
НОВЕМБАР	**1.**	Помоћ слабијим ученицима
	2.	Рад са ученицима који имају проблема
	3.	Анализа понашања
	4.	Психомоторни развој *(здравствено васпитање)*
ДЕЦЕМБАР	**1.**	Култура понашања у школи и ван ње *(здравствено васпитање)*
	2.	Помоћ повређеном другу
	3.	Прослава Нове године
	4.	Анализа успеха у првом полугођу
ЈАНУАР	**1.**	Саветодавни рад
	2.	Помоћ у организовању прославе Светог Саве

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ТЕМЕ – САДРЖАЈ РАДА
ФЕБРУАР	**1.**	Односи са родитељима
	2.	Какву би школу волели?
	3.	Негативне особине личности
	4.	Посета музеју
МАРТ	**1.**	Правилна исхрана *(здравствено васпитање)*
	2.	Еколошка секција *(здравствено васпитање)*
	3.	Индивидуални разговор са ученицима
	4.	Анализа успеха
АПРИЛ	**1.**	Дан школе
	2.	Како се заштити од инфекција *(здравствено васпитање)*
	3.	Одговорно понашање *(здравствено васпитање)*
МАЈ	**1.**	Разговор о оценама
	2.	Наставници
	3.	Хигијена спорта *(здравствено васпитање)*
	4.	Анализа успеха у шестом разреду
ЈУН	**1.**	Договор о раду у седмом разреду
	2.	Сређивање документације

ДРУШТВЕНО КОРИСТАН РАД

***Друштвено користан рад одвијаће се кроз сталне и повремене активности и задатке (реализација је кроз 15 школских часова)**

ТЕМЕ	САДРЖАЈ РАДА
АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА ШКОЛУ И ШКОЛСКУ СРЕДИНУ	
	-сређивање и одржавање школских просторија
	- сређивање дворишта и игралишта
АКТИВНОСТИ У ОКОЛИНИ ШКОЛЕ	
	- уређење и одржавање спомен-обележја и споменика
	- брига и помоћ деци, старијим и болесним особама
	- учешће у акцијама солидарности (нивчани и други прилози)
УЧЕШЋЕ У АКЦИЈАМА „ПОДМЛАДАК ЦРВЕНОГ КРСТА“	
УСЛУЖНЕ И ДРУГЕ ДЕЛАТНОСТИ	
	- прикупљање секундарних сировина

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе:	- Отклањање недостатака у знањима и умењима ученика као и узрока заостајања у савладавању градива у односу на остале ученике. - Савладавање основних програмских садржаја које ученици не могу да савладају на часовима редовне наставе.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА
Уводни час – евидентирање ученика	1	Слушање, читање, уочавање, упоређивање, самостално закључивање, практична примена, усвајање знања	Монолошки, текстовни, дијалошки, метода писаних радова, демонстративни, индивидуални, рад у пару
Обнављање садржаја из граматике и правописа из петог разреда	2		
Правопис (писање глаголских облика, писање одричних заменица, растављање речи на крају реда...)	2		
Просте, изведене и сложене речи	2		
Гласовне промене и алтернације	4		
Придевске заменице	2		
Грађење и значење глаголских облика	5		
Комуникативна и предикатска реченица	1		
Независне и зависне реченице	1		
Реченични чланови исказани речју, синтагмом и зависном реченицом	1		
Изражајно читање текста	1		
Правилан изговор гласова	1		
Књижевни родови и врсте	1		
Биографија и аутобиографија	1		
Форме приповедања у књижевном делу	1		
Стилска изражајна средства	2		
Стих и строфа	1		
Песнички мотив и песничка слика	1		
Читање и разумевање прочитаног	2		
Композиција писменог састава (припрема за писмени састав)	2		
Екстеријер и ентеријер; описивање статичких и динамичких појава у природи	2		

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе:	- Проширивање и продубљивање знања , умења и вештина; развијање маште и подстицање на стваралачки рад и самостално коришћење различитих извора сазнања (књиж.и некњиж.грађа). Знања стечена на тај начин ученици користе и у редовној настави, слободним активностима и другим приликама (конкурси, такмичења итд.). - Развијање способности за правилно, течно и уверљиво умено и писмено изражавање. - Подстицање на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво. - Оспособљавање за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА
Уводни час – представљање садржаја рада	1	Слушање, упоређивање, самостално закључивање	Монолошки, дијалошки
Креативно писање	2	Упоређивање, разговор, практична примена	Дијалошки, текстовни, индивидуални, метода писаних радова
Хронолошко и ретроспективно приповедање	1	Уочавање, разговор, упоређи-вање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Употреба туђица	1	Уочавање, разговор, упоређивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Изражајно читање и казивање. Реченична интонација	1	Читање, слушање, упоређивање	Монолошки, дијалошки, текстовни, индивидуални
Синтаксичке и стилске вежбе – богаћење речника и тражење погодног израза	1	Уочавање, разговор, упоређивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Описивање динамичних и статичних појава у природи	1	Уочавање, упоређивање, практична примена знања	Дијалошки, демонстративни, индивидуални
Портретисање	1	Уочавање,упоређивање самостално закључивање	Дијалошки, индивидуални
Препричавање текста са променом тачке гледишта	1	Читање,уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Дијалошки, монолошки, текстовни, индивидуални
Хумористично, иронично и сатирично у комедији	1	Читање, уочавање, разговор, упоређива-ње, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Језичкостилска анализа одабраних поетских текстова	1	Читање, уочавање, разговор, упо-ређивање, самостално закључивање,	Дијалошки, текстовни, рад у групи
Творба речи – специфичности и недоумице	2	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, истраживачки, рад у групи
Гласовне промене и алтернације	2	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Именичке и придевске заменице (њихова граматичка функција у тексту)	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА
Приказ прочитане књиге ван школског програма	1	Разговор, упоређивање, самостално закључивање,	Дијалошки, текстовни, индивидуални
Час са библиотекаром	1	Уочавање, разговор, практична примена	Монолошки, дијалошки, тимски рад, демонстративни
Истраживачки рад на речницима	1	Читање, уочавање, разговор, упоређивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Избор и коментарисање текстова из дечјих часописа	1	Читање, разговор, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, индивидуални
Ученик у улози наставника	1	Упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења	Дијалошки, демонстративни, индивидуални
Глаголски облици – рад на тексту	2	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Дијалошки, текстовни, рад у групи
Особености стиха и строфе	1	Слушање, читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Монолошки, дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи
Падежи – обнављање и проширивање знања	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Дијалошки, текстовни, рад у групи
Рад са ученицима на тестовима за такмичење и индивидуално припремање ученика за такмичење	5	Читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи, индивидуални
Вежбе у говору са правилним акцентовањем	1	Уочавање, упоређивање, практична примена	Дијалошки, текстовни, индивидуални
Језичке недоумице и њихово решавање	1	Читање, уочавање, разговор,упоређивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи
Проучавање локалног говора	1	Уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи
Оспособљавање ученика за руковање разноврсним техничким и електронским наставним средствима	1	Размењивање сопствених знања и практична примена	Дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Завршни час – сумирање резултата рада	1	Разговор, размена мишљења мишљења	Дијалошки

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДРАМСКО-РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА)

Циљеви	Проширивање и продубљивање вештина, знања и умења; развијање маште ученика; подстицање на стваралачки рад; ослобађање у јавном наступу, учешће ученика у прославама различитих свечаности у школи; ближе упознавање са драмом као сценском уметношћу; подстицање ученика на сценско стваралаштво; оспособљавање за анализу текстова, овладавање вештином глуме, рецитовања, лепог говора, развијање љубави према матерњем језику и лепој речи.		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ**	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	**МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
Проучавање драмских текстова	2	рад на тексту, слушање, читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	облици рада: ▪ фронтални, ▪ групни, ▪ рад у пару, ▪ индивидуални методе: ▪ текстуална, ▪ монолошка, ▪ дијалошка, ▪ демонстрациона, ▪ игровна, ▪ метода ученичких радова (писаних, графичких, практичних),
Основни појмови из позоришне уметности	1	упознавање основних појмова из позоришне уметности, упознавање занимања која постоје у позоришту, читање, уочавање, разговор, усвајање нових појмова, рад на тексту	
Чиниоци изражајног казивања	3	упознавање чиниоца изражајног казивања, слушање добрих примера, читање, снимање и анализа сопственог говора, уочавање, вежбе артикулације, динамике	
Такмичење у рецитовању	4	одабир песме, анализа песме, увежбавање изражајног, доживљајног и интерпретатикног казивања, снимање и анализа сопственог говора	
Такмичењ у лепом говору	4	одабир текста, анализа текста, увежбавање правилне атрикулације и акцентуације, увежбавање изражајног, доживљајног и интерпретатикног казивања, снимање и анализа сопственог говора	
Посета позоришту	2	гледање, анализа, критичка оцена	
Писање сценских дела (драматизација)	2	ближе упознавање одлика књижевних родова, драматизација текстова вођењем рачуна о елементима глуме и раду на сцени	
Свети Сава – наша слава	4	одабир или писање пригодних текстова, пробе читања, увежбавање извођења на сцени, израда костима, реквизита и сценогрфије, одабир музике	
Прослава Дана школе	4	одабир или писање пригодних текстова, пробе читања, увежбавање извођења на сцени, израда костима, реквизита и сценогрфије, одабир музике	
Учешће на неком од фестивала дечијег драмског стваралаштва	10	одабир драмског текста, подела улога и задужења, пробе читања, рад на ликовима, постављање на сцену, израда костима, реквизита и сценографије, одабир музике, осмишљавањ и увежбавање кореографије, осмишњавање и израда плаката	

СРПСКИ ЈЕЗИК (НОВИНАРСКО-ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА)

Циљеви	Проширивање и продубљивање вештина, знања и умења; развијање маште ученика; подстицање на стваралачки рад; овладавање облицима новинарског изражавања; примена стеченог знања на редовној настави (књижевности, граматике, правописа и језичке културе) у писању, корекцији и лекторисању литерарних и новинских текстова; учешће ученика у прославама различитих свечаности у школи и изради школског лист; развијање љубави према матерњем језику и лепој речи.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА
Формирање редакције	2	Пријем нових чланова, организација рада и подела задужења	облици рада: ▪ фронтални, ▪ групни, ▪ рад у пару, ▪ индивидуални методе: ▪ текстуална, ▪ монолошка, ▪ дијалошка, ▪ демонстрациона, ▪ игровна, ▪ метода ученичких радова (писаних, графичких, практичних),
Едукација чланова Новинарске секције	5	Упознавање одлика различитих облика новинарског изражавања, овладавање техником писања, разговор, усвајање нових појмова, рад на тексту	
Рад и истраживање на терену	5	Прикупљање грађе, писање вести, извештаја, репортаже, интервјуа; спровођење анкете, сређивање грађе	
Ученичко стваралаштво	9	Писање и читање властитих литерарних радова, приказ и критике ученичког литерарног стваралаштва, одабир најбољих радова	
Учешће на конкурсима и такмичењима	3	Писање на задату тему, читање радова и критичка оцена, корекција, одабир најбољих радова, слање радова на конкурс	
Школски лист	12	Подела задужења у оквиру редакције. Осмишљавање концепције листа. Избор тема – најзанимљивије рубрике. Уређивање концепције листа. Осмишљавање и писање прилога за школске новине. Анализа и одабир прилога за нови број. Лекторисање и кориговање текстова.	

МАТЕМАТИКА (ДОДАТНА И ПРИПРЕМНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
РЕД ВРШЕЊА РАЧУНСКИХ ОПЕРАЦИЈА СА РАЦИОНАЛНИМ БРОЈЕВИМА	3	- рачуна - примењује	- дијалошка - демонстративна	- састављање и решавање сложених бројевних израза у скупу рационалних бројева
БРОЈЕВНИ ИЗРАЗИ У СКУПУ Z СА И БЕЗ ЗАГРАДЕ	5	- сређује по редоследу - рачуна - примењује	- дијалошка - демонстративна	- састављање и решавање сложених бројевних израза у скупу рационалних бројева
ПРИКАЗИВАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА ТАБЕЛОМ, ПОЛИГОНОМ, ХИСТОГРАМОМ	3	- закључује - рачуна - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- правилно цртање и читање графика различитог облика
КОНСТРУКЦИЈА ТРОУГЛА - СЛОЖЕНИ ЗАДАЦИ	4	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- конструкција троугла помоћу збира и разлике страница, тежишне дужи, висине
КОНСТРУКЦИЈА ЧЕТВОРОУГЛА	4	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- конструкција помоћу дијагонала и висине
КОНСТРУКЦИЈА САМО СА ШЕСТАРОМ	1	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- коришћење шестара као радног прибора у конструкцији
КОНСТРУКЦИЈА САМО СА ЛЕЊИРОМ	1	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- помоћу два лењира вршити конструкцију задате фигуре

МАТЕМАТИКА (ДОДАТНА И ПРИПРЕМНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
КОНСТРУКЦИЈА НЕДОСТИЖНЕ ТАЧКЕ	1	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- помоћу нормалности и паралелности доћи до недостижне тачке
РАЗЛАГАЊЕ И САСТАВЉАЊЕ ФИГУРА	2	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- од истих елемената допуном или разлагањем склопити различите фигуре
ЗАДАЦИ ЛОГИЧНО – КОМБИНАТОРНЕ ПРИРОДЕ	3	- рачуна - закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- решавање тежих мисаоних задатака помоћу логичког закључивања
НЕСТАНДАРДНИ ЗАДАЦИ	1	- рачуна - закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- решавање нестандардних задатака помоћу дрваца, пресипања и сл. метода
ЗАДАЦИ КОЈИ СЕ СВОДЕ НА ДИРИХЛЕОВ ПРИНЦИП	2	- рачуна - закључује - примењује	- дијалошка - демонстративна	- Дирлихеовом методом најбрже доћи до решења
ПОВРШИНА РАВНИХ ФИГУРА	3	- рачуна - закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- решавање практичних задатака
ТАКМИЧАРСКИ ЗАДАЦИ	3	- рачуна - закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- одабрани задаци са разних такмичења

МАТЕМАТИКА (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање,са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	1	-пребројава -групише -упоређује	-демонстративна -дијалошка	-основне рачунске операције са целим бројевима и њихова својства -сабирање и одузимање, једначине и неједначине
ТРОУГАО	1	-посматра -уочава -именује -разликује	-демонстративна -илустративна -дијалошка	- елементи, врсте троуглова, конструкција
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	1	-пребројава -групише -упоређује	-демонстративна -дијалошка	- множење, дељење, једначине и неједначине
ТРОУГАО	2	-посматра -уочава -именује -разликује	-демонстративна -илустративна -дијалошка	-подударност и значајне тачке
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	1	-разликује -именује -упоређује -пребројава -рачуна	-демонстративна -дијалошка	-сабирање, одузимање, једначине и неједначине
ЧЕТВОРОУГАО	1	-посматра -уочава -именује -разликује	-демонстративна -илустративна -дијалошка	-врсте и конструкције
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	1	-разликује -именује -упоређује -пребројава	-демонстративна -дијалошка	-множење, дељење, једначине и неједначине
ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА	1	-уочава -рачуна -упоређује	-илустративна -демонстративна -дијалошка	-појам јединичне површи -уочавање да подударне фигуре имају једнаке површине -уочавање зависности површине од одређених елемената -правилно тумачење формуле -израчунавање површине

МАТЕМАТИКА (СЕКЦИЈА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ/ТЕМЕ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Историјат математичких ознака	2	Упознавање ученика са историјатом математичких ознака преко презентација, дискусија и интернета	-разговор -идеје -сугестије	-предметни наставник -ученици
Танграм, улога и својства танграма у математици	2	Упознавање ученика са танграмом, креирање танграма и састављање фигура помоћу танграма	-разговор -идеје -савети	-предметни наставник -ученици
Математика и информатика кроз занимљиве математичке игре	3	Проналажење одређених интенет сајтова за математику и њихова улога у математици	-разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Шах и улога шаха у математици	2	Упознавање са правилима шаха , подела ученика у тимове и њихова реализација	-разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Арабљанска математика	2	Упознавање ученика са арабљаском математиком и прављење презентација на задату тему	-разговор -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Израда математичких паноа у учионицама	6	Подела задужења ученицима и креирање математичких паноа	- едукативне радионице -разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Решавање занимљивих логичких математичких задатака	2	Подела задатака ученицима и њихово решавање	-разговор -дискусија -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Настанак и развој геометрије	2	Упознавање ученика са геометријом и улогом геометије у математици	- едукативне радионице -разговор	-предметни наставник -ученици
Повезаност математике и физике кроз научнике	2	Упознати ученике са научницима, одабрати ученике који ће направити презентације на задату тему и презентовати осталим ученицима	разговор	-предметни наставник математике и физике -ученици
Ератостеново сито	1	Упознавање ученика са простим и сложеним бројевиам и презентовање ученицима начин креирања Ератостеновог сита	-разговор	-предметни наставник -ученици

МАТЕМАТИКА (СЕКЦИЈА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ/ТЕМЕ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Настанак и развој децималних бројева	1	-упознавање ученика са децималним бројевима, њиховој примени и настанку, као и њихово коришћење у свакодневном животу	-разговор -савети	-предметни наставник -ученици
Златни пресек у математици	2	- Приказивање презентације о златном пресеку, упознавање ученика са појмом златног пресека и његовој примени у животу.	-разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Решавање задатака са магичним квадратом	1	-подела задатак а ученициам и њихово решавање.	-разговор -дискусија практичан рад	-предметни наставник -ученици
Све о нули	2	-Усвајање знања о нули и њеној примени у математици	-разговор -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Бројевни системи	2	- презентовање садржаја о бројевним системима преко презентација, као и употребу бројевних система у математици	- едукативне радионице -разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Рационални поступци у рачунању	1	-подела задатака ученицима и њихово решавање	-разговор -дискусија -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Израда математичког квиза знања	2	- подела ученика у тимове, подела задатака и њихово решавање. Проглашавање и награђивање најбољих	-едукативна радионица -разговор	-предметни наставник -ученици
Талесово мерење висине пирамиде	1	- упознавање ученика са Талесовом теоремом, њиховој примени у свакодневном животу	Разговор практичан рад	-предметни наставник -ученици

ФИЗИКА (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање,са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.			
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА**	**ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА**
КРЕТАЊЕ -Равномерно праволинијско кретање. Стална брзина. -Одређивање пређеног пута и времена трајања кретања	3	-слушају -питају -упоређује -решава	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да препозна равномерно кретање -да препозна врсту кретања према облику путање -да научи и израчуна брзину, пређени пут и време помоћу датих формула
СИЛА -Појам силе -Врсте сила (еластична сила, сила трења, електрична сила, магнетна сила, сила Земљине теже)	2	-посматра -уочава -разликује -питају	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да разуме шта је то сила и како се она дефинише -да препозна смер деловања сила -да разликује врсте сила
МЕРЕЊЕ -Основне физичке величине и њихове јединице -Мерила и мерни инструменти -Одређивање дужине, површине, запремине и времена	3	-питају -разликује -упоређује -решава	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да научи ознаке основних физичких величина као и ознаке њихових мерних јединица -да препозна мерила и мерне инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена -зна основна правила мерења и чита мерну скалу -користи основне јединице као и формуле
МАСА И ГУСТИНА -Први Њутнов закон –закон инерције -Маса и густина тела	2	-посматра -уочава -решава -разликује	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да препозна особине инерције -да разликује масу и густину тела -зна да мери масу и користи основне јединице за масу
ПРИТИСАК -Притисак чврстих тела -Хидростатички притисак-спојени судови -Атмосферски притисак	2	-разликује -упоређује -питају -решава	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да разуме од чега зависи притисак чврстих тела -да разуме принцип спојених судова -да разуме појам атмосферског притиска

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА И СЕКЦИЈА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
I LIVE IN NEW YORK	1	- именује - повезује - уређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-Упознавање ученика са животом тинејџера у Њујорку -разговор о разликама између британског и америчког енглеског
PLAYING GAMES	1	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна - истарживачка	- усвајање изговора и значења нових речи кроз игру
THE GARDEN CHAIR PILOT	1	- закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- повезивање слика и склапање приче користећи прошло време - анализа новинског чланка
MAKING MOVIES	1	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	-разговор о филмовима и телевизијским програмима које ученици воле - анализа текста о историји филма
THE FIRST AMERICANS	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- упознавање ученика са историјом и првим досељеницима у Америци
A WEEKEND IN MANCHESTER	1	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-увежбавање описивања места у коме ученици живе
POEM- MUM, DAD AND ME	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-анализа поезије на енглеском језику
LISTENING TO THE SONGS	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-усвајање новог вокабулара и конструкција кроз музику

РУСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА И СЕКЦИЈА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
ХОЋУ СВЕ ДА ЗНАМ О ТЕБИ!	1	- употребљава лексику - повезује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	- усвајање непознатих речи кроз игру
ПЕСЕНЬКА ДРУЗЕЙ	1	- уочава	- монолошка -демонстративна	- усвајање нових језичких форми
НАША ШКОЛА	1	- закључује - уочава	- дијалошка -демонстративна	- разговор о школи и окружењу
„ФИЛИПОК“ бајка	1	- уочава - закључује - проверава	-демонстративна	-усвајање језика кроз слушање
ПРАЗНИЦИ	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	- демонстрација усвојеног језичког садржаја кроз примере
В ЛЕСУ РОДИЛАСЬ ЕЛОЧКА	1	- уочава	- монолошка -демонстративна	- усвајање нових језичких форми
СЛОБОДНО ВРЕМЕ	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	- опис свог хобија и демонстрација кроз примере
РАСПУСТ	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	-усвајање новог вокабулара кроз текст
Песма „Здравствуй лето“	1	- уочава	- монолошка -демонстративна	- усвајање нових језичких форми

РУСКИ ЈЕЗИК (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који не постижу задовољавајуће резултате и њен циљ је да ученици усвоје основне језичке садржаје предвиђене планом и програмом.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
УПОТРЕБА ГЛ. ИДТИ и ЕХАТЬ	1	- препознавање - правилан изговор	- илустративна - вербална - демонстративна	- уочавање разлике у употреби српских и руских глагола кретања
ЛИЧНЕ ЗАМЕНИЦЕ ЈЕДНИНЕ И МНОЖИНЕ	1	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- усвајање и примена усвојеног садржаја
СЛОЖЕНО БУДУЋЕ ВРЕМЕ	1	- препознавање - правилан изговор и писање	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- корелација са српским и енглеским језиком
ИМЕНИЦЕ МНОЖИНА	1	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	-увежбавање изговора и граматичка промена кроз примере
РЕДНИ БРОЈЕВИ	1	- уочава - открива релације - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- корелација са српским језиком
ПОВРАТНИ ГЛАГОЛИ, ПРИСВОЈНЕ ЗАМЕНИЦЕ	1	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- увежбавање изговора кроз примере
ПРИЛОЗИ – ГРАЂЕЊЕ И УПОТРЕБА	1	- открива релације - закључује - разликује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	увежбавање изговора и конструкција кроз примере
МОДАЛНИ ГЛАГОЛИ МОЧЬ И УМЕТЬ	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-усвајање новог вокабулара кроз текст
УЗРОЧНЕ РЕЧЕНИЦЕ СА ПОТОМУ ЧТО	1	- препознавање - правилан изговор и писање	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- усвајање и примена усвојеног садржаја

ХОР И ОРКЕСТАР (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	-развијање музичке способности и жеље за активним музицирањем и суделовањем у школским ансамблима; - подстицање код ученика њихове креативне способности и смисла за колективно музицирање;

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Упознавање ученика са планом рада хора и оркестра	1	упознаје	демонстративна
2. Одабир ученика за похађање додатне наставе *хора и оркестра* – формирање хора	2	Интерпретира музички садржај,демонстрира, контролише	Демонстративна, индивидуални рад
3. Вокализе и вежбе правилног дисања, дикције и артикулације	2	Понавља, посматра, бележи	Демонстративна, индивидуални рад
4. Извођење химне Светом Сави и композиција сличне садржине, прикладних за светосавску приредбу	5	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
5. Дечије, народне и песме чији су ствараоци деца	15	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
6. Песме на тему Нова година	3	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
7. Обрада песама поводом дана школе	3	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
8. Песме о мајци – приредба поводом дана жена	1	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
9. Свирање дечијих песама на блок флаути	4	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна,

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	- Развијање самосталног размишљања ученика и њихове креативне способности - Развијање свести ученика као учесника у саобраћају према сопственој безбедности и безбедности других		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Пешак у саобраћају	3	1. Уводне напомене о саобраћају – историјски развој, средства... 2. Основна правила кретања пешака 3. „Како долазим у школу?“	1. и 2. Разговор са члановима Секције 3. Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима
2. Прелазак и кретање пешака коловозом	2	4. Правила - прелазак пешака преко коловоза 5. Правила - кретање пешака по коловозу	4. и 5. Разговор са члановима Секције
3 Саобраћајни знаци .	5	6. Изглед и значења знакова 7. Изглед и значења знакова 8. Изглед и значења знакова 9. Правила поступања по саобраћајним знацима 10.Правила поступања по саобраћајним знацима	6., 7., 8., 9. и 10. Групна израда макета саобраћајних знакова у реалној величини, уз разговор
4. Правила у саобраћају	4	11.Решавање раскрснице 12.Кружни ток саобраћаја 13.Возила под пратњом 14.Улога милиционера на раскрсници	11., 12., 13. и 14. Активно учешће чланова секције
5. Тест	2	15.Решавање тестова 16.Решавање тестова	15. и 16. Провера стеченог знања писменим путем
6. Саобраћајна култура и безбедност	1	17. Искуства саобраћајне полиције	17. Разговор са представником локалне полицијске управе, укључити и остале ученике и родитеље
7. Саобраћајни полигон спретности „Шта знаш о саобраћају“	5	18. Техничка израда елемената полигона 19. Техничка израда елемената полигона 20. Техничка израда елемената полигона 21. Техничка израда елемената полигона 22. Постављање полигона	18., 19., 20. и 21. Групна израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 22. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе
8. Полигон практичног понашања у саобраћају „Шта знаш о саобраћају“	2	23. Техничка израда елемената полигона 24. Постављање полигона	23. Групна израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 24. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	- Развијање самосталног размишљања ученика и њихове креативне способности - Развијање свести ученика као учесника у саобраћају према сопственој безбедности и безбедности других		
9. Практичне вежбе на полигонима и школско такмичење	5	25. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 26. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 27. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 28. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 29. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	25., 26.,27., 28. и 29. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
10. „Саобраћајна патрола“	4	30. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 31. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 32. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 33. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају	30., 31., 32. и 33. Дежурство и асистенције пешацима, посебно ученицима, на саобраћајницама у близини школе уз помоћ саобраћајне полиције
11. Практичне вежбе на полигонима II	2	34. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције 35. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	34. и 35. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
12. Општинско такмичење „Шта знаш о саобраћају“	1	36. Припрема и организација такмичења	36. Организација такмичења, припрема полигона, суђење...

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Развијање самосталног размишљања ученика		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Упознавање ученика са планом рада ликовне секције	1		
2. Одабир ученика за похађање додатне наставе *ликовне секције*	2		
3. Обнављање основних ликовних техника	3		
4. Израда радова везаних за обележавање значајних датума (почетак школске године, Нова година, Ускрс, Свети Сава, 8. март, Дан школе, завршетак школске године)	10		
5. Израда радова везаних за учествовање на разним конкурсима	5		
6. Израда радова везаних за активности везане за декорацију школе (изада мурала, разних обележја – пиктограма,	5		
7. Истраживање и комбиновање са техникама рада	10		

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	
		БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
1. **ЈЕЗИК** 1. ГРАМАТИКА 2. ПРАВОПИС 3. ОРТОЕПИЈА	▪ Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује. ▪ Описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика. ▪ Упознавање граматике и правописа српског језика. ▪ Упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима језика. ▪ Проверавање и увежбавање правилног изговора гласова, правилно акцентовање речи, интонација реченице	Језик представити ученицима као систем у коме ниједна појава није без веза са другим. Обезбедити поступност наставе распоредом наставних садржаја, а селективност избором најосновнијих језичких законитости. Правопис се савлађује путем често организованих, разноврсних облика писмених вежби. Акценте не обрађивати као самосталне наставне јединице.	
		50	**IX – VI**
2. **КЊИЖЕВНОСТ И КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ**	▪ Развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности. ▪ Оспособљавање за читање, доживљавање, разумевање, тумачење и вредновање књижевних дела различитих жанрова. ▪ Упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из енциклопедија и часописа за децу. ▪ Поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста. ▪ Развијање потребе за књигом, способности да се ученици њоме самостално служе; поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама. ▪ Оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм). ▪ Усвајање основних функционалних појмова и теоријских појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности. ▪ Упознавање, чување и поштовање националног и културног идентитета на делима српске књижевности.	Обради текста приступа се после успешног читања наглас, примењујући аналитичко-синтетичке поступке и гледишта. Обрада треба да буде повезана са проблемским питањима и естетски мотивисана, усклађена са наставним циљевима, а пожељна је и локализација, мада је акценат на унутрашњем проучавању текста. С књижевнотеоријским појмовима ученици се упознају уз обраду одговарајућих текстова.	
		65	**IX – VI**
3. **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА**	▪ Развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза. ▪ Оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе у различитим комуникацијским ситуацијама. ▪ Уочавање разлике између месног говора и књижевног језика.	Основни циљ је развијање језичког мишљења и језичке свести уочавањем језичких законитости, на основу којих се тек може прећи на дефинисање и нормирање. Наглашен је значај лексичких, морфолошких и синтаксичких вежби, као и подстицања ученика на литерарно стваралаштво и неговање језичке чистоте.	
		29	**IX – VI**

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЈЕЗИК 1. <u>ГРАМАТИКА</u> ▪ Систематизација и проширивање знања о врстама речи и њиховим граматичким категоријама; гласовне промене у промени облика речи. ▪ Значење и употреба падежа; падежна синонимија. ▪ Врсте глагола: безлични и лични; прелазни, непрелазни и повратни. ▪ Безличне реченице; састав реченица у вези са врстама глагола. ▪ Реченични чланови исказани речју и синтагмом; напоредни односи међу реченичним члановима (саставни, раставни, супротни). ▪ Појам синтагме; састав именичке синтагме: главна реч и атрибути; апозиција; апозитив. ▪ Појам актива и пасива. ▪ Независне предикатске реченице – појам комуникативне реченице; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне, узвичне. ▪ Комуникативна реченица као синтаксичка јединица. ▪ Конгруенција; слагање придева и глагола са именицом; конгруентне категорије придева (род, број, падеж) и глагола (лице, број, евентуално род). ▪ Уочавање разлике између кратких акцената; реченични акценат. ▪ Језик Словена у прапостојбини; сеобе Словена; мисија Ћирила и Методија; примање писмености код Срба; глагољица и ћирилица; старословенски споменици.	Ученик: ▪ препознаје врсте и подврсте речи; зна основне граматичке категорије и уме да одреди облик промењљивих речи; користи одговарајућу терминологију; примењује књижевнојезичку норму у вези са облицима речи ▪ уме да препозна објасни и именује гласовне промене ▪ правилно употребљава падеже; познаје главна значења падежа у синтагми и реченици (уме да их објасни и зна терминологију у вези са њима ▪ одређује језичке и синтагматске чланове ▪ познаје и именује синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску и комуникативну реченицу) и њихове подврсте ▪ разликује основне врсте независних реченица ▪ одређује место реченичног акцента; прави разлику између књижевне и некњижевне акцентуације ▪ уочава разлику између акцената по квантитету ▪ зна основне податке о развоју књижевног језика код Срба	▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садаржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцну свог рада као и рада другог	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Пасивне реченице Passive – Present and Past Passive (7. разред енглески језик) Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Епске народне песме о хајдуцима Српски народ у Османском царству (исламизација, свакодневни живот, хајдуци и ускоци) (7.разред историја)

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. <u>ПРАВОПИС</u> ▪ Проверавање и увежбавање садржаја из претходних разреда. ▪ Интерпункција у сложеној реченици (запета, тачка и запета). ▪ Црта; заграда; запета у набрајању скраћеница. ▪ Навикавање ученика на коришћење правописа (школско издање). 3. <u>ОРТОЕПИЈА</u> ▪ Проверавање и увежбавање садржаја из претходних разреда: разликовање дугих и кратких акцената, дугоузлазних и дугосилазних. ▪ Вежбе у изговору краткоузлазног и краткосилазног акцента.	Ученик: ▪ зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) ▪ зна да се служи Правописом ▪ примењује правописну норму у једноставним примерима; зна правописну норму и примењује је доследно или у већини случајева	▪ текстуална метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема – хеуристички приступ	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцну свог рада као и рада другог	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Епске народне песме о ускоцима Српски народ у Османском царству (исламизација, свакодневни живот, хајдуци и ускоци) (7.разред историја) Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: „Хајдук Станко“, Ј. Веселиновић Српски народ у Османском царству (исламизација, свакодневни живот, хајдуци и ускоци) (7.разред историја)

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. КЊИЖЕВНОСТ И КЊИЖЕВНО-ТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ 1. <u>ЛИРИКА</u> ▪ Народна песма: *Кујунџија и хитропрељa* ▪ *Посленичке народне песме* (избор) ▪ Народна песма: *Љубавни растанак* ▪ Јован Дучић: *Подне* ▪ Милан Ракић: *Симонида* ▪ Владислав Петковић Дис: *Међу својима* ▪ Сима Пандуровић: *Бисерне очи* ▪ Милутин Бојић: *Плава гробница* ▪ Десанка Максимовић: *Крвава бајка, Стрепња* ▪ Стеван Раичковић: *Небо* ▪ Мирослав Антић: *Плави чуперак* (избор) ▪ Добрица Ерић: *Песник и месец* ▪ Васко Попа: *Манасија* ▪ Иван В. Лалић: *Ветар* ▪ Миодраг Павловић: *Светогорски дани и ноћи* (избор) ▪ Александар Сергејевич Пушкин: *Волео сам вас* **Књижевнотеоријски појмови:** - Функција мотива у композицији лирске песме. - Језичко стилска изражајна средства: симбол, метафора, алегорија; словенска антитеза. - Слободни стих. - Однос народне и ауторске лирике; љубавна, елегична и рефлексивна песма; посленичке лирске народне песме. - Песма у прози. 2. <u>ЕПИКА</u> ▪ Кратке фолклорне форме (пословице, загонетке, питалице) ▪ Народна песма: *Диоба Јакшића* ▪ *Епске народне песме покосовског тематског круга* (избор)	Ученик: ▪ повезује наслов књижевног дела са именом аутора, са временом настанка и временом приповедања; са књижевним родом, врстом и ликом из дела ▪ разликује типове књижевног стваралаштва (усмена, ауторска) ▪ разликује основне књижевне родове; издваја основне одлике књижевног рода и врста у конкретном тексту ▪ препознаје врсте стиха и строфе и именује их ▪ препознаје различите облике казивања ▪ препознаје постојање стилских фигура у књижевном тексту, разликује их и именује ▪ уочава битне елементе књижевноуметничког текста, тумачи их позивајући се на само дело ▪ издваја основне информације из текста према датим критеријумима ▪ изражава свој став о конкретном делу и аргументује га	▪ текстуална ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ хеуристичка ▪ драмске игре ▪ писани радови (анализе књижевних дела са разних аспеката, препричавање и описивање по самостално организованом плану) ▪ рецитовање и разне врсте читања ▪ самостални истраживачки рад ▪ казивање инспирисано доживљајем прочитаног ▪ богаћење речника	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ тестови ▪ дечија штампа ▪ речници ▪ разна литература ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ утврђивање и обнављање ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ самопроцена својих и постигнућа других ученика ▪ редовно и континуирано оцењивање	Остварена је вертикална корелација међу предметима: „Бој на Косову“, Љ.Симовић Крај српског царства (6. разред, историја)

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Народна песма: *Мали Радојица* ▪ Народна песма: *Иво Сенковић и ага од Рибника* ▪ *Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима* (избор) ▪ Народна приповетка: *Златна јабука и девет* пауница ▪ Свети Сава: *Писмо игуману Спиридону* ▪ *Свети Сава у књижевности* (избор из Савиних списа, народних прича, предања, народне и ауторске поезије о Светом Сави) ▪ Доситеј Обрадовић: *Живот и прикљученија* (одломак) ▪ Стефан Митров Љубиша: *Кањош Мацедоновић* (одломак) ▪ Јанко Веселиновић: *Хајдук Станко* ▪ Стеван Сремац: *Поп Ћира и поп Спира* ▪ Радоје Домановић: *Мрт*во *море* (одломак) ▪ Вељко Петровић: *Јабука на друму* ▪ Павле Угринов: *Стара породична кућа* ▪ Пеђа Милосављевић: *Потера за пејзажима* (одломак) ▪ Иво Андрић: *Прича о кмету Симану* (одломак) ▪ Антон Павлович Чехов: *Чиновникова смрт* ▪ Антоан де Сент Егзипреи: *Мали принц* Ана Франк: *Дневник* (одломак) **Књижевнотеоријски појмови** - Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. - Композиција и мотивација. Епизода. - Хумор, иронија и сатира. - Карактеризација књижевног лика. - Унутрашњи монолог. - Дневник. Легендарне приче. Врсте романа. 3. <u>ДРАМА</u> ▪ Јован Стерија Поповић: *Покондирена тиква* ▪ Бранислав Нушић: *Власт* (одломак) ▪ Љубомир Симовић: *Бој на Косову* (одломак)	Ученик: ▪ разликује књижевнонаучне врсте ▪ уочава разлику између препричавања и анализе ▪ разликује аутора од лирског субјекта и приповедача ▪ разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног ▪ чита текст користећи различите стратегије читања (*летимично читање, читање с оловком у руци*)	▪ текстуална ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ хеуристичка ▪ драмске игре ▪ писани радови (анализе књижевних дела са разних аспеката, препричавање и описивање по самостално организованом плану) ▪ рецитовање и разне врсте читања ▪ самостални истраживачки рад ▪ казивање инспирисано доживљајем прочитаног ▪ богаћење речника	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ тестови ▪ дечија штампа ▪ речници ▪ разна литература ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ утврђивање и обнављање ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ самопроцена својих и постигнућа других ученика ▪ редовно и континуирано оцењивање	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
Књижевнотеоријски појмови - Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет; драмска ситуација. - Дидаскалије (ремарке). - Врсте комедије: комедија карактера и комедија ситуације. - Драма у ужем смислу. ДОПУНСКИ ИЗБОР ▪ Борисав Станковић: *Наш Божић* (одломак) ▪ Бранко Ћопић: *Доживљаји Николетине Бурсаћа* ▪ Иво Андрић: *Панорама, Немири* (избор) ▪ Антоније Исаковић: *Кашика* ▪ Гроздана Олујић: *Звезда у чијим је грудима нешто куцало* ▪ Данило Киш: *Ливада у јесен* ▪ Милорад Павић: *Руски хрт* (одломак) ▪ Тургењев: *Шума и степа* ▪ Алфонс Доде: *Писма из моје ветрењаче* ▪ Исак Башевис Сингер: *Приповедач Нафтали и његов коњ Сус* ▪ Корнелија Функе: *Срце од мастила* (одломак) НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ ▪ Вук Стефановић Караџић: *Живот и обичаји народа Српског – Обичаји о различнијем празницима* ▪ Павле Софрић Нишевљанин: *Главније биље у народном веровању и певању код нас Срба* (јабука) ▪ Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима Србије (избор) ▪ Giorgio Vasari: *Портрети великих сликара и архитеката* (поглавље о Леонарду да Винчију) ▪ Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу **Функционални појмови** (схватање и усвајање**):** естетско, морално, психолошко, социјално, елегично, вишезначно, релативно, аналитичко, синтетичко, аргументовано.	Ученик: ▪ Наводи наслов дела, аутора, род, врсту, лик из дела. ▪ Разликује ауторску и усмену књижевност. ▪ Разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача. ▪ Разликује књ.родове и врсте и издваја њихове основне одлике. ▪ Препознаје врсте стиха и строфе. ▪ Проналази и именује стилске фигуре и одређује њихову улогу у тексту. ▪ Одређује мотиве, тему, фабу-лу, идеје, место и време радње, композицију, форму, карактеристике лика. ▪ Разликује облике казивања. ▪ Уочава разлику између препричавања и анализе. ▪ Изражава свој став о делу и повезује га са осталим прочитаним делима. ▪ Има изграђену потребу за читањем и води дневник о прочитаним књигама. ▪ Издваја и упоређује информације из два или више текста. ▪ Разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног. ▪ Издваја кључне речи и резимира текст. ▪ Чита користећи различите стратегије читања.	▪ текстуална ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ хеуристичка ▪ драмске игре ▪ писани радови (анализе књижевних дела са разних аспеката, препричавање и описивање по самостално организованом плану) ▪ рецитовање и разне врсте читања ▪ самостални истраживачки рад ▪ казивање инспирисано доживљајем прочитаног ▪ богаћење речника	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ тестови ▪ дечија штампа ▪ речници ▪ разна литература ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ утврђивање и обнављање ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ самопроцена својих и постигнућа других ученика ▪ редовно и континуирано оцењивање	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА ПИСМЕНО И УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ ▪ Подела текстова и облика изражавања (излагање, описивање, приповедање). ▪ Технички и сугестивни опис; техничка и сугестивна нарација. ▪ Експозиција: писање обавештења из текућег школског живота; најава догађаја; интервју. ▪ Писање честитке, позивнице, захвалнице, и-мејл поруке. ▪ Препричавање текста. ▪ Причање о стварном или измишљеном догађају. ▪ Вежбе на некњижевном тексту. ▪ Сажимање текста; писање резимеа (сажетка). ▪ Развијање флексибилне брзине читања у себи. ▪ Синтаксичке вежбе: употреба различитих падежа; отклањање грешака у конгруенцији. ▪ Лексичке вежбе: исказивање особине предмета, исказивање радњи одговарајућим придевима, прилозима и глаголима. ▪ Читање и разумевање легенди, табела. ▪ Анализа домаћих писмених задатака. ▪ Писмени задаци – израда, анализа и писање побољшане верзије. **Активности ученика:** слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, чита-ње, разговор, размењивање знања и мишљења, анализа, исказивање властитих судова приликом анализе дела, само-стално тумачење, истицање индивидуалности, неговање говорне и писане културе.	Ученик: ▪ разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи ▪ зна и користи оба писма ▪ разликује уметнички и неуметнички текст; познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, техничко приповедање, расправа, реклама); уме да одреди сврху текста ▪ разликује основне (наслов, наднаслов, поднаслов основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор; препознаје цитат ▪ издваја кључне речи и резимира текст ▪ издваја из текста аргументе у прилог некој тези или против ње ▪ проналази издваја и упоређује информације из два текста ▪ чита нелинеарне елементе текста ▪ саставља разумљиву граматички исправну реченицу ▪ саставља експозиторни, наративни и дескрипривни текст и организује га у смисаоне целине ▪ уме да преприча текст ▪ влада основним жанровима писане комуникације: ▪ саставља писмо, попуњава различите обрасце и формуларе	▪ текстуална ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ изражајно читање и рецитовање ▪ препричавање ▪ описивање ▪ приповедање ▪ портретисање ▪ извештавање ▪ драмске и говорне игре ▪ писање по диктату ▪ анализа домаћег задатка ▪ писмени задатак ▪ исправка писменог задатка ▪ реферати	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ дечија штампа ▪ тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата ▪ мултимедијални садржаји ▪ индивидуални ученички радови ▪ правопис, лексикони и речници ▪ разна литература ▪ све из ученичког личног искуства што може послужити као наставно средство	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно терстирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садражаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцену свог рада као и рада другог	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. ТЕЛЕВИЗИЈА И ВЕСТИ	▪ *разумевање краћих дијалога и других врста текстова* ▪ *усавршавање изговора и интонације* ▪ *писање реченица и краћих текстова* ▪ *изражавање осећања и ставова везаних за одређени текст* ▪ *описивање лица, догађаја, ситуација из окружења* ▪ *разумевање и препричавање писаног текста* ▪ *коришћење израза учтивости*	32	Ученик треба да: ▪ усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; ▪ покушава да одгонетне значење на основу контекста и проверава питајући неког ко добро зна (друга , наставника); ▪ обраћа пажњу на речи / изразе који се више пута понављају, као и на поднаслове у писаним текстовима; ▪ обраћа пажњу на разне невербалне елементе (гестови, мимика, итд. у усменим текстовима; илустрације и други визуелни елементи у писаним текстовима); ▪ размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; ▪ тражи значење у речнику; ▪ покушава да употреби познату реч приближног значења уместо непознате (нпр. аутомобил уместо возило); ▪ покушава да замени или допуни исказ или део исказа адекватним гестом / мимиком; ▪ уз помоћ наставника ради континуирано на усвајању и примени општих стратегија учења (генерализација, индукција, дедукција и позитивни трансфер)	IX X XII I II
2. ЖИВОТ НА ИНТЕРНЕТУ		15		IV V
3. ЖИВОТ У ШКОЛИ		12		X XI
4. ФИЛМ И АКЦИЈА		13		III IV

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ТЕЛЕВИЗИЈА И ВЕСТИ **Television** ▪ Reality TV ▪ Past Simple **On TV** ▪ Past Tenses ▪ My news ▪ A new article **Household goods** ▪ The `no impact`family ▪ Relative pronouns **Pollution and the environment** ▪ too much, too many ▪ Offering and asking for help **An environmental problem** **2.ЖИВОТ НА ИНТЕРНЕТУ** **The Internet** ▪ Internet addiction **Present Perfect** ▪ Cybercrime **Present Perfect** ▪ Nouns and ajectives ▪ For and since **Identifying and describing people** ▪ A biography	▪ представљање себе и других ▪ поздрављање ▪ индетификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева, итд. ▪ разумевање и давање једноставних упустава и команди ▪ постављање и одговарање на питања ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри или групној активности ▪ изражавање допадања/ недопадања ▪ изражавање физичких сензација и потреба ▪ именовање активности (у вези са темама) ▪ исказивање просторних ▪ односа и величина (идем, долазим из ...) ▪ давање и тражење информација о себи и другима	▪ комуникациона ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ конкретизација ▪ поредбена ▪ дескриптивна ▪ допуњавање ▪ систематизовање	▪ уџбеник енглеског језика ▪ радна свеска ▪ граматика енглеског језика ▪ речник енглеског језика ▪ предмети у учионици ▪ флеш картице ▪ школски прибор ▪ цртежи ▪ табеле ▪ постери	▪ праћење ученика у континуитету ▪ посматрање ▪ усмено испитивање ▪ писмене провере ▪ анализирање развијених вештина и знања и њихова примена на истим и новим ситуацијама ▪ вредновање домаћих задатака ▪ ангажованост ученика на часу ▪ напредак ученика у односу на почетно стање (постигнуће)	Остварена је вертикална к. са Српски језик(Развијање различитих техника читања и усменог изражавања)-Reality TV Грађанско васпитање (Васпитни задаци)-The Environmental Problem

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ЖИВОТ У ШКОЛИ **School life, verbs** ▪ Should and must ▪ transport, weapons, jobs ▪ Cheating ▪ Have to, not have to ▪ School life, nouns ▪ Asking for and giving advice ▪ An opinion essay **Action and protest** ▪ Negative prefixes ▪ First Conditional **Phrasal Verbs** ▪ Be going to and will Plans and arrangements ▪ A formal letter ▪ giving opinions ▪ phrasal verbs **4. ФИЛМ И АКЦИЈА** **Books and films, genres** ▪ Movie technology ▪ Modal verbs **Second Conditional** Expressing preferences and recommending **A review of a book** ▪ Art, nouns ▪ Present Passive **Synonyms** ▪ Past Passive ▪ Adjectives **Present and Past Passive** ▪ Expressing doubt A Description of a piece of art	▪ тражење и давање обавештења ▪ описивање лица и предмета ▪ изрицање забране и реаговање на забрану ▪ изражавање припадања и поседовања ▪ тражење и давање обавештења о времену на часовнику ▪ скретање пажње ▪ тражење мишљења и изражавање слагања/неслагања ▪ исказивање извињења и оправдања	▪ комуникациона ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ конкретизација ▪ поредбена ▪ дескриптивна ▪ допуњавање ▪ систематизовање	▪ уџбеник енглеског језика ▪ радна свеска ▪ граматика енглеског језика ▪ речник енглеског језика ▪ предмети у учионици ▪ флеш картице ▪ школски прибор ▪ цртежи ▪ табеле ▪ постери	▪ праћење ученика у континуитету ▪ посматрање ▪ усмено испитивање ▪ писмене провере ▪ анализирање развијених вештина и знања и њихова примена на истим и новим ситуацијама ▪ вредновање домаћих задатака ▪ ангажованост ученика на часу ▪ напредак ученика у односу на почетно стање (постигнуће)	Српски језик (Књижевни жанрови)-Books and films, genres Ликовна култура (Уметност и уметничка дела)-Art, nouns

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	
		БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
1. **РЕАЛНИ БРОЈЕВИ**	*Циљ ове теме је да ученици схвате појам квадрата рационалног броја и квадратног корена , схвате реалне бројеве као дужинске мере, да добију основна знања о својствима операција са реалним бројевима.*	Увести појам квадрата рационалног броја $\frac{p}{q}$ и илустровати га површином квадрата. Инсистирати на томе да је $\left(\frac{p}{q}\right)^2 > 0$ и када је $\frac{p}{q}<0$	
		16 (7 + 9)	**IX**
2. **ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА**	*Циљ ове теме је да ученици схвате појам Питагорине теорема и њен значај како у прошлости тако и данас. Оспособити ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, да представља основу за успешно настављање математичког образовања и самообразовања.*	Ова теорема изражава једну значајну везу страница правоуглог троугла и има широку примену у рачунским и конструктивним задацима, па јој треба посветити одговарајућу пажњу (познавање формулације, једноставнијег доказа и разумевање суштине). Треба постићи увежбаност у њеној примени код разних фигура. Подстицати ученике да препознају правоугле троуглове на основу дужина страница.	
		16 (5 + 11)	**X**
3. **ЦЕЛИ РАЦИОНАЛНИ И АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ**	*Основни циљ ове теме јесте да се код ученика изгради навика да успешно врше идентичне трансформације полиномијалних израза (полинома). Циљ је оспособити ученике да изводе основне операције (сабирање, одузмање, множење) са полиномима.*	Рачунске операције са полиномима, односно идентичне трансформације збира и производа полинома врше се на основу познатих закона рачунских операција са бројевима. Обрадити само растављање на чиниоце полиноме типа $ax+bx$, a^2-b^2, $a^2+2ab+b^2$.	
		46 (19 + 27)	**XI, I, II**
4. **МНОГОУГАО**	*- Циљ ове теме је упознавање најважнијих геометријских објеката (линија, фигура) и разумевање њихових узајамних односа.* *- Оспособљавање ученика за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама.*	Многоугао треба дефинисати као део равни ограничен многоугаоном линијом. Треба обрадити зависност између елемената правилног многоугла, као и његову симетрију. Осим конструкција неких правилних многоуглова (са 3, 4, 6, 8, 12 страница), могу се цртати и други правилни многоуглови (са 7, 9, 10, ... страница) уз коришћење угломера. При томе треба јасно разликовати конструкцију од приближног цртања.	
		13 (5 + 8)	**XII**
5. **ЗАВИСНЕ ВЕЛИЧИНЕ И ЊИХОВО ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ**	*Циљ ове теме је да ученици упознају правоугли координатни систем и његову примену и да добро упознају директну и обрнуту пропорционалност и практичне примене.*	Примере зависних величина графички представити . Читање својстава с графика. За две променљиве величине x и y дефинисати директну (и обрнуту) пропорционалност везом $y = kx$ ($x \cdot y = k$, $x \neq 0$ и $y \neq 0$). Директну пропорционалност везивати за размере на географским картама и рачунање стварног растојања.	
		20 (7 + 13)	**IV, V**

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	
		БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
6. **КРУГ**	*Циљ ове теме је да ученици упознају појам круга и његових делова, да развију способност прецизног мерења, израчунавања, цртања и конструисања.*	Централна тема треба да буде одређивање обима и површине круга. То треба започети кроз практичне аспекте проблема (пут који пређе точак, ...).За π не треба увек узимати приближну вредност 3,14, него повремено радити и с другим приближним вредностима.	
		15 (6 + 9)	**III, IV**
7. **СЛИЧНОСТ**	*Циљ ове теме је да ученици схвате појам сличнсти, размеру дужи и својства пропорције, користе елементе дедуктивног закључивања(иизводе једноставније доказе у оквиру изучаваних садржаја).*	Два низа реалних бројева a, b, c, ... и a', b', c', ... су пропорционални ако је $\frac{a}{a'} = \frac{b}{b'} = \frac{c}{c'} = \dots$. Троуглови са једнаким угловима се дефинишу као слични. Код сличних троуглова аналогне странице су пропорционалне (без доказа).	
		10 (4 + 6)	**V, VI**
* **ПИСМЕНИ ЗАДАТАК**	У току школске године планирана су четири једночасовна школска писмена задатка са исправкама (укупно 8 часова). Писмени задаци ће бити реализовани у X, XII, IV И VI месецу.		

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. РЕАЛНИ БРОЈЕВИ ▪ Квадрат рационалног броја ▪ Решавање једначине облика $x^2=a$, $a>0$; постојање ирационалног броја; реални бројеви и бројевна права. ▪ Квадратни корен, једнакост $\sqrt{a^2}=\lvert a\rvert$ ▪ Децимални запис реалног броја; приближна вредност реалног броја; основна својства операција са реалним бројевима.	Ученици би требало да: ▪ схвате појам квадрата рационалног броја и квадратног корена, схвате реалне бројеве као дужинске мере, да добију основна знања о својствима операција са реалним бројевима ▪ знају да реше једначине облика $x^2=a$, $a>0$ ▪ знају да одреде приближну вредност квадратног корена рационалног броја разним методама ▪ умеју да напишу рационалан број различитим записима ▪ умеју да одреде приближну вредност реалног броја.	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ калкулатор ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове теме планиран је и један контролни задатак.	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: ▪ Правоугли координатни систем у равни ▪ Графичко представљање зависности величина 7 разред физика
2. ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА ▪ Питагорина теорема ▪ Важније примене Питагорине теореме ▪ Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2},\sqrt{3},\sqrt{5}$ итд.	Ученици би требало да: ▪ схвате појам и суштину Питагорине теореме и њен значај ▪ увежбају примену Питагорине теореме код разних геометријских фигура у којима се појављује правоугли троугао ▪ препознају правоугле троуглове на основу дужина страница ▪ науче да конструишу тачке бројевне праве које одговарају бројевима $\sqrt{2},\sqrt{3},\sqrt{5}$ итд. ▪ примене стечена знања у конкретним задацима.	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове и предходне теме планиран је и Први школски писмени задатак.	▪ Примена директне и обрнуте пропорционалности ▪ Ссатављање хемијских једначина применом пропорције7 разред хемија

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ЦЕЛИ И РАЦИОНАЛНИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ ▪ Степен чији је изложилац природан број; операције са степенима; степен производа , количника и степена. ▪ Алгебарски изрази, полиноми и операције. ▪ Операције са полиномима, квадрат бинома, разлика квадрата и примена. ▪ Растављање полинома на чиниоце	Ученици би требало да: ▪ схвате појам и суштину целог и рационалног алгебарског израза ▪ успешно врше идентичне трансформације полиномијалних израза (полинома) ▪ умеју да израчунају вредност алгебарског израза ▪ знају да раставе на чиниоце полиноме типа $ax+bx$, a^2-b^2, $a^2+2ab+b^2$ ▪ решавају једначине облика $ax^2+bx=0$ и $x^2-c^2=0$ ▪ примене стечена знања у конкретним задацима	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове теме планиран је и један контролни задатак.	▪ Примена процената у текстуалним задацима ▪ Процентна концентрација раствора 7 разред хемија
4. МНОГОУГАО ▪ Многоугао – појам и врсте ▪ Збир углова многоугла ▪ Број дијагонала многоугла ▪ Правилни многоуглови (појам, својства, конструкције) ▪ Обим и површина многоугла	Ученици би требало да: ▪ схвате појам многоугла ▪ препознају различите врсте многоуглова ▪ знају да израчунају унутрашње и спољашње углове многоугла ▪ знају да одреде број дијагонала ▪ знају појам правилног многоугла и његова својства ▪ умеју да конструишу неке правилне многоуглове ▪ знају формуле за израчунавање обима и површине правилних многоуглова ▪ знају да израчунају обим и површину правилних многоуглова	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ калкулатор ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове и предходне теме планиран је и Други школски писмени задатак.	• Алгебарски изрази Сила и кретање задаци 7 разред физика

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ЗАВИСНЕ ВЕЛИЧИНЕ И ЊИХОВО ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ ▪ Правоугли координатни систем у равни ▪ Пропорција. ▪ Примери практичне примене директне и обрнуте пропорционалности (пропорционална подела суме, проценти и др.)	Ученици би требало да: ▪ схвате појам правоуглог координантног система у равни ▪ умају да уцртају и одреде координате тачака ▪ умеју да одреде растојање две тачке преко њихових координата ▪ схвате појам зависних величина ▪ умеју да графички представе зависне величине ▪ умеју да за две променљиве величине x и y дефинишу директну (и обрнуту) пропорционалност везом $y=kx$ ($xy=k$, $x \neq 0$ и $y \neq 0$). ▪ умеју да реше пропорцију по једном непознатом члану ▪ умеју да израчунају стварно растојање између објеката уз помоћ размере на географској карти	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове теме планиран је и један контролни задатак.	▪ Круг, елементи и обележавање Рад са облицима 7 разред информатика и рачунарство
6. КРУГ ▪ Централни и периферијски угао у кругу. ▪ Обим круга, број π. ▪ Дужина кружног лука. ▪ Површина круга, кружног исечка и кружног прстена	Ученици би требало да: ▪ схвате појмове централног и периферијског угла у кругу ▪ умеју да израчунају централни и периферијски угао ▪ знају формуле за израчунавање обима и површине круга и његових делова ▪ умеју да израчунају обим и површину круга и његових делова ▪ примене стечена знања у конкретним задацима	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ калкулатор ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове и претходне теме планиран је и Трећи школски писмни задатак	

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
7. СЛИЧНОСТ ▪ Пропорционалне величине. ▪ Троуглови са једнаким угловима – слични троуглови – и пропорционалност њихових страница. ▪ Примена сличности.	Ученици би требало да: ▪ схвате појам сличности, размере дужи и својства пропорције ▪ знају дефиницију сличности троуглова преко једнакости углова ▪ умеју да израчунају дужине одговарајућих страница сличних троуглова ▪ умеју да примене знања из сличности у решавању конкретних проблема: одређивање висине дрвета мерењем углова и дужине његове сенке, мерење растојања до неприступачних места, итд	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове теме планиран је и Четврти школски писмени задатак	

ФИЗИКА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. СИЛА И КРЕТАЊЕ	***Општи циљ*** *наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу.* ***Остали циљеви*** *и задаци наставе физике су:* ▪ *развијање функционалне писмености* ▪ *упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици* ▪ *разумевање појава у природи на основу физичких закона* ▪ *развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање* ▪ *развијање логичког и апстрактног мишљења* ▪ *схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења* ▪ *решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја* ▪ *развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи*	9+14+2	Упутства за остваривање програма и наставе физике се могу сажети у следећем: ▪ смањити укупну оптерећеност ученика ▪ растеретити програм свих садржаја који нису примерени психофизичким могућностима ученика ▪ „вратити“ експеримент у наставу физике ▪ методски унапредити излагање програмских садржаја ▪ извршити бољу корелацију редоследа излагања садржаја физике са математиком.	IX X XI
2. КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА		4+6+2		XI XII
3. РАВНОТЕЖА ТЕЛА		5+5+1		XII I
4. МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА		6+7+2		II III IV
5. ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ		3+5+1		V VI

Ф И З И К А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. СИЛА И КРЕТАЊЕ ▪ Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања *Демонстрациони огледи:* - Илустровање инерције тела помоћу папира и тега - Кретање куглице низ Галилејев жљеб ▪ Успостављање везе између силе, масе тела и убрзања.Други Њутнов закон *Демонстрациони огледи:* - Кретање тела под дејством сталне силе - Мерење силе динамометром ▪ Равномерно променљиво праволинијско кретање (РППК-е). Интензитет, правац и смер брзине и убрзања ▪ Тренутна и средња брзина тела ▪ Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању ▪ Графичко представљање зависности брзине и пута од времена код равномерно праволинијског кретања (РПК-а) ▪ Графичко представљање зависности брзине тела од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања (РППК-а) ▪ Међусобно деловање два тела-силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон ▪ *Демонстрациони оглед:* - Илустровање закона акције и реакције помоћу динамометара и колица, колица са опругом...	▪ Ученик треба да кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, схвати како физика истражује природу. ▪ Ученик треба да разликује физичке вели чине које су одређене само бројном вредношћу од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (време, маса, температура, рад, брзина, убрзање, сила) ▪ Ученик треба да користи, на нивоу примене основне законе механике-Њутнове законе. ▪ Ученик треба да разликује РПК-е од РППК-а. ▪ Од ученика се очекује да зна да прикаже (табеларно и графички) зависност брзине и пута од времена код РПК-а као и зависност брзине тела од времена код РППК-а.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ Уџбеник ▪ Збирка задатака са лабораторијским вежбама ▪ Приручник за наставнике ▪ Практикум из физике-једноставни огледи ▪ Тестови знања из физике ▪ Геометријски прибор ▪ Креде (беле, у боји) ▪ Папир. ▪ Модел Галилејевог жљеба. ▪ Куглица. ▪ Разни модели тела ▪ Динамометар. ▪ Колица ▪ Опруга ▪ Метарска трака (тачношћу од 1,0 mm) ▪ Граничник ▪ Хронометар (штоперица)	▪ Иницијални тест ▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада.	▪ Примењена је хоризонтална корелација међу предметима ▪ Правоугли координатни систем – математика (7.разред)

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
Лабораторијске вежбе: 1. Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жљеб 2. Провера Другог Њутновог закона помоћу покретног тела(колица) или помоћу Атвудове машине	▪ Ученик треба да уме да рукује мерним инструментима. ▪ Ученик треба да користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.		▪ Радни сто са хоризонталном површи ▪ Комплет тегова. ▪ Котур са жлебом ▪ Конац ▪ Тас		
2. КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА ▪ Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед ▪ Слободно падање тела, бестежинско стање. Хитац навише и хитац наниже *Демонстрациони огледи:* - Слободно падање тела различитих облика и маса (Њутнова цев, слободан пад везаних новчића...) - Падање тела у разним срединама - Бестежинско стање тела (огледи са динамометром, с два тега и папиром између њих, са пластичном чашом која има отвор на дну и напуњена је водом) ▪ Силе трења (трење мировања, клизања и котрљања) *Демонстрациони оглед:* - Трење на столу, косој подлози и сл. - Мерење силе трења помоћу динамометра ▪ Силе отпора средине ***Лабораторијске вежбе:*** 1. Одређивање убрзања тела које слободно пада 2. Одређивање коефицијента трења клизања	▪ Ученик треба да кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, схвати како физика истражује природу. ▪ Ученик треба да стекне појам о гравитацији и разликује силу теже од тежине тела (бестежинско стање) ▪ Ученик треба да разликује слободан пад од хица наниже. ▪ Ученик треба да упозна силу трења и да разликује трење мировања, клизања и котрљања ▪ Ученик треба да уме да рукује мерним инструментима. ▪ Ученик треба да користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ модели тела различитих облика и маса за демонстрацију слободног падања ▪ Њутнова цев ▪ новчићи ▪ динамометар ▪ комплет тегова ▪ папир ▪ пластична чаша ▪ хоризонтална и коса подлога ▪ модел за одређивање убрзања слободног падања ▪ тело (колица). ▪ вага ▪ хронометар (штоперица)	▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада.	

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. РАВНОТЕЖА ТЕЛА ▪ Деловање две силе на тело дуж истог правца ▪ Појам и врсте равнотеже тела. Полуга, момент силе. *Демонстрациони оглед:* - Врсте равнотеже помоћу лењира или штапа ▪ Равнотежа полуге и њена примена *Демонстрациони оглед:* - Равнотежа полуге ▪ Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон и његова примена ▪ Пливање и тоњење тела *Демонстрациони огледи:* - Услови пливања тела (тегови и стаклена посуда на води, Картезијански гњурац, суво грожђе у минералној води, свеже јаје у води и воденом раствору соли, мандарина сакором и без коре у води, пливање коцке леда на води...) ***Лабораторијске вежбе:*** 1. Одређивање густине чврстог тела применом Архимедовог закона	▪ Ученик треба да зна шта је то равнотежа, да користи равнотежу у свакодневном животу. ▪ Ученик треба да зна шта је то полуга и њену примену као и равнотежу полуге. ▪ Ученик треба да зна примену Архимедовог закона и појам силе потиска. ▪ Ученик треба да разликује када тело испливава, лебди и када тоне ▪ Ученик треба да уме да рукује мерним инструментима. ▪ Ученик треба да користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ лењир. ▪ штап. ▪ модел полуге. ▪ комплет тегова. ▪ стаклена посуда. ▪ мензура	▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада.	Примењена је вертикална корелација међу предметима Размера и њене пропорције – математика (6.разред) Решавање једначина рационалних бројева – математика (6.разред)

Ф И З И К А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА ▪ Механички рад. Рад силе. ▪ Рад силе теже и силе трења *Демонстрациони оглед:* - Илустровање рада утрошеног на савлађивање силе трења при клизању тела по различитим подлогама, уз коришћење динамометра ▪ Појам механичке енергије тела. Кинетичка енергија тела. ▪ Потенцијална енергија. Гравитациона потенцијална енергија тела. *Демонстрациони оглед:* - Коришћење потенцијалне енергије воде или енергије надуваног балона за вршење механичког рада ▪ Веза између промене механичке енергије тела и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије *Демонстрациони огледи:* - Примери механичке енергије тела - Закон о одржању механичке енергије (Максвелов точак) ▪ Снага. Коефицијент корисног дејства	▪ Ученик треба да разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто. ▪ Ученик треба да на нивоу примене користи законе одржања (масе, енергије). ▪ Ученик треба да разликује кинетичку од потенцијалне енергије ▪ Ученик треба да разуме појам снага тела.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ хоризонтална површ са различитим подлогама (храпава и глатка). ▪ тело (колица) ▪ динамометар ▪ балон ▪ Максвелов точак	▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада.	
Лабораторијске вежбе: 1. Одређивање рада силе под чијим дејством се тело креће по различитим подлогама 2. Провера закона одржања механичке енергије помоћу колица	▪ Ученик треба да уме да рукује мерним инструментима. ▪ Ученик треба да користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.				

Ф И З И К А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ ▪ Топлотно ширење тела. Појам и мерење температуре. *Демонстрациони огледи:* - Ширење чврстих тела, течности и гасова (надувани балон на стакленој посуди- флаши и две посуде са хладном и топлом водом, Гравесандов прстен, издужење жице, капилара...) ▪ Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа ▪ Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање. Унутрашња енергија и температура. *Демонстрациони оглед:* - Дифузија и Браоново кретање ***Лабораторијске вежба:*** 1. Мерење температуре мешавине топле и хладне воде после успостављања топлотне равнотеже	▪ Ученик треба да прави разлику између температуре и топлоте. ▪ Ученик треба да зна правилно да користи термометар и да зна његов принцип рада. ▪ Ученик треба да разуме појаву топлотнеравнотеже ▪ Ученик треба да уме да рукује мерним инструментима. ▪ Ученик треба да користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ балон ▪ стаклена посуда ▪ флаша ▪ Гравесандов прстен ▪ посуда са топлом водом. ▪ посуда са хладном водом ▪ мензура ▪ термометри ▪ извор топлоте	▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада. ▪ Завршни тест	▪ Примењена је вертикална корелација међу предметима ▪ Атом и грађа атома, језгро – хемија (7.разред)

ХЕМИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	
		БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
1. **ХЕМИЈА И ЊЕН ЗНАЧАЈ**	*- Разуме шта је предмет изучавања хемије и како се у хемији долази до сазнања.* *- Схвата да је хемија једна од природних наука која објашњава промене у природи*	- Оспособи се за коришћење уџбеника и радне свеске - Овлада основним операцијама лабораторијске технике, мерама опрезности, заштите и прве помоћи како би самостално изводио једноставне експерименте. - Организује радно место, припрема и одлаже прибор и други материјал за рад.	
		3 (1 + 2)	**IX**
2. **ОСНОВНИ ХЕМИЈСКИ ПОЈМОВИ**	*- Разуме разлику између супстанце и физичког тела, супстанце и физичког поља* *- Разуме разлику између физичких и хемијских својстава супстанце.* *- Препознаје примере физичких и хемијских промена* *- Разуме разлику између елемената и једињења.* *- Препознаје примере елемената и једињење у свакодневном окружењу* *- Разуме разлику између чистих супстанци и смеша*	- Препознаје примере елемената и једињење у свакодневном окружењу. - Разуме разлику између чистих супстанци и смеша. - Препознаје примере смеша у свакодневном окружењу. - Уме да изабере и примени поступак за раздвајање састојака смеше на основу физичких својстава супстанци у смеши.	
		14 (6 + 8)	**IX, X**
3. **СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ.** АТОМ И СТРУКТУРА АТОМА	*- Развијање способности комуницирања коришћењем хемијских термина, симбола, формула и једначина.* *- Разуме квалитативно и квантитативно значење симбола на структуру атома.* *- Разуме да је маса атома и да се из практичних разлога користи релативна атомска маса..*	Ученици би требало да разумеју које честице изграђују атом, својства тих честица и својства атома у целини. Они сад могу да дефинишу хемијски елемент из угла изграђивачких честица - атоми истог елемента имају исти број протона.	
		15 (7 + 8)	**XI**
4. **СУПСТАНЦЕ** ОСНОВНЕ ЧЕСТИЦЕ КОЈЕ ИЗГРАЂУЈУ СУПСТАНЦЕ АТОМИ, МОЛЕКУЛИ, ЈОНИ	*- Зна да је атом најмања честица хемијског елемента* *- Разуме квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола* *- Зна структуру атома* *- Зна однос маса протона, неутрона и електрона* *- Зна релативна наелектрисања протона, неутрона и електрона* *- Зна да се електрони у атому разликују по енергији* *- Разуме да је маса атома мала и да се из практичних раззлога користи релативна атомска маса* *-Уме да користи дате податке у таблици периодног система*	- Од ученика се очекује да науче да су атоми, молекули и јони основне врсте честица које изграђују хемијске елементе и једињења. - Ученици треба да разумеју зашто су јонска једињења под стандардним условима увек у чврстом агрегатном стању, док се ковалентна једињења појављују у сва три аггратна стања. - Развијање способности за решавање експерименталних проблема.	
		14 (6 + 8)	**XII, I, II**

ХЕМИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	
		БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
5. **ХОМОГЕНЕ СМЕШЕ - РАСТВОРИ**	*- Разуме појам раствора и растворљивости* *- Разуме начин изражавања квантитативног састава раствора као незасићен, засићен и презасићен раствор* *- Разуме изражавање преко процентне концентрације* *- Уме да израчуна процентну концентрацију раствора* *- Уме да направи раствор одређене процентне концентрације* *- Разликује воду као једињење и смешу* *- Разуме да је вода растварач за супстанце са јонском и поларном ковалентном везом* *- Зна значај воде за живот* *-Зна да је вода за пиће драгоцена и да је чува од загађења*	- На основу сопственог експерименталног рада ученици треба да формирају појам засићеног и незасићеног раствора. - Ученици изводе израчунавања и припремају раствор задате масе - Изводе узрачунавања и припремају ратвор задате масене процентне концентрације. - Примери раствора из свакодневног окружења.	
		9 (4 + 5)	**II, III**
6. **ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ИЗРАЧУНАВАЊЕ**	*- Зна да се хемијским симболима и формулама представљају супстанце, реакције* *- Разуме квалитативно и квантитативно значење симбола, формула и једначина хемијскх реакција* *- Примењује значе о закону одржања масе при писању реакција* *- Разуме закон сталних масених односа.* *- Зна да хемијским једначинама прокаже једноставне хемијске реакције* *- Изводи једноставна израчунавања на основу хемијске реакције* *- Зна да су све промене супстанци праћене променом енергије*	- Разликује реакције анализе и синтезе - Разликује појам масе од појма количине супстанце као и њихове основне јединице - Зна да на основу формуле израчуна моларну масу супстанце. - Законе по којима се хемијске промене одвијају ученици треба да разумеју са становишта честичне структуре супстанце односно да супстанце међусобно реагују у тачно одређеним масеним односима. - Решавање стехиометријских задатака треба да омогући разумевање квантитативног аспекта хемијских реакција.	
		17 (7 + 10)	**IV, V, VI**

ХЕМИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ХЕМИЈА И ЊЕН ЗНАЧАЈ ▪ Предмет изучавања хемије. Хемија у склопу природних наука и њена примена ▪ Увођење ученика у самосталан рад у хемијској лабораторији ▪ Мерење	▪ Ученик би требало да схвати да је хемија природна наука која објашњава промене у природи. ▪ Да овлада основним операцијама лабораторијске технике мерама опрезности, заштите и прве помоћи. ▪ Зна да организује радно место припрема и одлаже прибор и други материјал за рад.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ експериментална ▪ лабораторијска	▪ уџбеник ▪ шеме ▪ илустрације ▪ мензуре ▪ пипете ▪ бирете ▪ вода	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација	▪ биологија ▪ физика
2. ОСНОВНИ ХЕМИЈСКИ ПОЈМОВИ ▪ Материја и супстанца ▪ Физичка и хемијска својства супстанци ▪ Физичке и хемијске промене супстанци ▪ Чисте супстанце. Елементи и једињења ▪ Смеше и раздвајање састојака смеше	▪ Ученик би требало да зна шта је материја, супстанца, да зна својства супстанци , разликује физичку и хемијску промену супстанце, самостално ради експерименталне задатке везане за физичку и хемијску промену, да зна испитати својства супстанци. ▪ Треба да зна да разликује смешу и једињење, треба да уме да изведе основне операције, цеђење , кристализација, упаравање,. ▪ Ученик треба да схвати основне представе у структури атома.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ експериментална ▪ лабораторијска	▪ вода ▪ гвожђе, ▪ натријум хлорид ▪ сахароза, ▪ сумпор ▪ етанол ▪ лед ▪ парафин ▪ магнезијумова трака ▪ кафа	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација	▪ техничко и информатичко образовање ▪ физика ▪ математика

ХЕМИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ ▪ Атом, грађа атома, језгро ▪ Хемијски симболи ▪ Атомски и масени број. Изотопи ▪ Релативна атомска маса ▪ Електронски омотач ▪ Периодни систем елемената	▪ да схвати квантитативно и квалитативно значење симбола, да зна одредити атомски масени број, да правилно усвоји појам изотопа ▪ да усвоји појам атомске јединице масе и повеже са појмом релативне атомске масе ▪ да стекне преставу о електронској структури и правилно усвоји појам енергетских нивоа ▪ да зна кратак историјат ПСЕ, да усвоји класичну структуру ПСЕ да зна закон периодичности и да на основу положаја у ПСЕ напише структуру његовог атома	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ експериментална ▪ лабораторијска	▪ периодни систем елемената ▪ модели ▪ шематски прикази	▪ Праћење постигућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација	▪ техничко и информатичко образовање ▪ физика ▪ математика
4. СУПСАТАНЦА ▪ Молекул. Хемијске формуле ▪ Ковалентна веза. Грађење молекула, елемената и једињења ▪ Јонска веза ▪ Валенца елемената у ковалентним и јонским једиње. ▪ Релативна молекулска маса ▪ Атомске, молекулске и јонске кристалне решетке	▪ да схвати квантитативно и квалитативно значење хемијских формула, да усвоји појам атомске јединице масе повеже је са појмом релативне молекулске масе. ▪ да стекне основна знања око валентне везе, да схвати значај валентних електрона и промена које се врше при стварању ковалентне везе. ▪ да усвоји појам јона, да схвати значај валентних електрона и промена које се врше при стварању јонске везе, да стекне основна знања о јонској вези и јонској кристалној решетки. ▪ да зна сличности и разлике у структури јонских и ковалентних једињења, да зна да користи валенце.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ експериментална ▪ лабпраторијска	▪ периодни систем елемената ▪ слике ▪ модели молекула	▪ Праћење постигућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација	▪ техничко и информатичко образовање ▪ физика ▪ математика ▪ биологија

ХЕМИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ХОМОГЕНЕ СМЕШЕ – РАСТВОРИ ▪ Раствор и растворљивист ▪ Процентни састав раствора ▪ Вода. Значај воде за живи свет	▪ ученик треба да схвати појам раствора и растворљивости ▪ да зна одредити шта је растварач а шта растворена супстанца ▪ да испита растворљивост воде у етанолу ▪ да зна израчунати процентни састав раствора ▪ да упозна воду као једињење, смешу, чисту супстанцу, растварач ▪ значај воде за живи свет ▪ да упозна главне загађиваче воде, њихово штетно дејство ▪ да упозна важност заштите воде од загађивача	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона	▪ вода ▪ калијум перманганат ▪ јод ▪ шећер ▪ чаша ▪ збирке задатака из хемије	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација	▪ техничко и информатичко образовање ▪ физика ▪ математика
6. ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ИЗРАЧУНАВАЊА ▪ Хемијске једначине ▪ Анализа и синтеза ▪ Закон о одржању масе ▪ Закон сталних односа маса ▪ Количина супстанце ▪ Мол. Моларна маса ▪ Израчунавања у хемији	▪ ученик треба да самостално дође до закључка да је производ сваке хемијске промене нова супстанца. ▪ да покаже да је правилно усвојио појам анализа, синтеза, елемент , једињења. ▪ да зна да хемијским једначинама прикаже једноставне хемијске реакције ▪ да зна да на основу хемијских једначина објаснио Закон о одржању масе. ▪ да зна да објасни Закон сталних односа маса. ▪ требало би да уоче и разумеју везе између две основне величине масе супстанце и њене количине и њихових јединица..	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона	▪ вода ▪ натријум ▪ шећер ▪ чаша ▪ гвожђе ▪ сумпор ▪ жива (II оксид) ▪ модели ▪ збирке задатака из хемије ▪ периодни систем елемената	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација	▪ техничко и информатичко образовање ▪ физика ▪ математика ▪ биологија

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. ПОРЕКЛО И РАЗВОЈ ЉУДСКЕ ВРСТЕ	▪ ***Циљ*** *наставе биологије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвајањем образовно-васпитних садржаја стекну основна знања о грађи и функционисању човечијег организма, развијају здравствену културу, хигијенске навике и схвате значај репродуктивног здравља.* ▪ *Изучавањем биологије код ученика треба развијати одговарајуће квалитете живота, навике, запажања, способности критичког мишљења, објективно и логичко расуђивање као и хумане односе међу половима.*	**4**	▪ Примена различитих врста наставних метода ▪ Употреба информационо-комуникационих технологија ▪ Примена демонстративно-илустративних метода ▪ Практичан рад реализован ван учионице ▪ За часове вежбе користити групни, индивидуални рад и рад у паровима ▪ Максимално користити природне материјале за вежбе ▪ Примена сарад ње са здрарвственим и ветеринарским институцијама ▪ Посете ботаничким баштама и музејима ▪ Избор метода зависи од циља и опремљености кабинета ▪ Избор облика рада препуштен је наставнику ▪ Наставник треба да препозна различите нивое знања ученика ▪ Настојати да се побољшавају квалитети и проверавају резултати учења ▪ Наставник за примену рада на часу треба да користи одобрени уџбеник од стране Министарства просвете и спорта ▪ Наставник треба да се усавршава пратећи семинаре и најновију стручну литературу	**IX**
2. ГРАЂА ЧОВЕЧИЈЕГ ТЕЛА		**59**		**X-IV**
3. РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ		**9**		**IV, V**

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ПОРЕКЛО И РАЗВОЈ ЉУДСКЕ ВРСТЕ ▪ Антропологија ▪ Преци данашњег човека ▪ Људи данас	▪ упознавање појма и предмета антропологије	▪ монолошка ▪ дијалошка	▪ уџбеник	▪ кроз израду домаћих задатака ▪ усмено и писмено оцењивање ▪ практичан рад	
2. ГРАЂА ЧОВЕЧИЈЕГ ТЕЛА ▪ Ћелија, грађа, облик, величина ▪ Деоба ћелије, појам ткива и органа ▪ Посматрање ткива под микроскопом ▪ Кожа, нега, заштита и обољења коже ▪ Посматрање коже под микроскопом ▪ Скелетни систем – коштано ткиво, кости ▪ Скелет главе, трупа и удова ▪ Нега, обољења и оштећења ▪ Посматрање костију и зглобова ▪ Мишићни систем – својства, грађа, нега ▪ Посматрње мишићног ткива микроскоп ▪ Нервни систем – неурон, ганглија, нерви ▪ Кичмена мождина и рефлекси ▪ Посматрање нервног ткива, испитивање рефлекса ▪ Мозак, грађа и улога ▪ Аутономни и периферни нервни систем ▪ Обољења, нега и заштита нервног система ▪ Систем чулних органа. Чула у кожи ▪ Чула укуса и мириса ▪ Чуло вида ▪ Чуло слуха и равнотежа ▪ Органи за дисање ▪ Нега и обољења органа за дисање	▪ ученик треба да се упозна са основним фазама деобе ћелије, појмом ткива и органа ▪ да зна грађу и функцију ћелије, ткива, органа ▪ зна грађу и функцију коже ▪ да је упознат са обољењима и заштитом коже ▪ зна грађу коштаног ткива и костију ▪ зна кости главе, трупа и удова ▪ зна грађу костију и скелета ▪ упознат са најчешћим болестима и оштећењима костију ▪ зна грађу мишића, физиолошка својства и негу ▪ зна грађу и улоге кичмене мождине и рефлекса ▪ зна грађу и улогу мозга ▪ зна грађу и функцију аутономног и периферног нервног система ▪ зна грађу и улогу нервног система ▪ зна грађу чулног система и улоге чула коже ▪ зна грађу чулног система вида, слуха и равнотеже и улогу чула ▪ зна најчешће болести органа за дисање	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ самостални рад ▪ практични рад ▪	▪ зидне слике ▪ уџбеник ▪ микроскоп ▪ микропрепарати ▪ модели костију ▪ модел мозга ▪ импровизована средства	▪ кроз израду домаћих задатака ▪ усмено и писмено оцењивање ▪ практичан рад	Остварена је вертикална корелација међу претметима: Мишићни систем Техника трчања, покрети руку и ногу, положај тела 5 разред физичко васпитање Обољења система органа за дисање Бактерије и вируси 5 разред биологија

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Систем органа за варење, варење у устима ▪ Варење у желуцу и цревима. Јетра и гуштерача ▪ Нега и обољења органа за варење ▪ Систем органа за циркулацију – крв и лимфа ▪ Срце, крвни судови, крвоток ▪ Нега и болести крвног система. Крварење и прва помоћ ▪ Ендокрини систем – хипофиза, тироидна и грудна жлезда ▪ Гуштерача, надбубрежна и полне жлезде ▪ Ендокрини систем ▪ Систем органа за излучивање ▪ Полни органи и полне болести	▪ зна органе усне дупље и њихово функционисање ▪ зна грађу и улоге желуца, црева, јетре, гуштераче ▪ зна најчешће болести органа за варење ▪ зна грађу и улогу крви и лимфе ▪ зна грађу срца и крвних судова, крвотока ▪ зна најчешће болести крвног система, типова крварења, реанимација ▪ зна појам хормона, улоге и болести хипофизе, тироидне и грудне жлезде ▪ зна појам хормона и болести гуштераче, надбубрежне и полних жлезда ▪ зна грађу, улогу и болести система органа за излучивање ▪ зна грађу, улогу и болести полних органа	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ▪ практични рад	▪ зидне слике ▪ уџбеник ▪ микроскоп ▪ микропрепарати ▪ кречно млеко ▪ апарат за мерење крвног притиска ▪ прибор за Прву помоћ	▪ кроз израду домаћих задатака ▪ усмено и писмено оцењивање . практичан рад	Остварена је вертикална корелација међу претметима Нивои организације биолошких система, ћелија Особине живих бића, грађа ћелија 5 разред биологија
3. РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ ▪ Породица – улога породице и деликвенција ▪ Болести зависности, сузбијање и лечење ▪ Заразне болести, однос, одговорност према болестима и злоупотреба лекова	▪ зна значај породице и малолетничке деликвенције ▪ упознат са болестима, мерама сузбијања и лечење болести зависности ▪ упознат са заразним болестима и правилним односом према њима	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ уџбеник	▪ кроз израду домаћих задатака ▪ усмено и писмено оцењивање ▪ практичан рад	Посматрање коже ткива под микроскопом Лупа и микроскоп оптички инструменти 5 разред биологија

ГЕОГРАФИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. УВОД	*Изучавањем географије ученици треба да:* ▪ *стекну знања о битним природно географским одликама ван европских континената, њихових регија и појединих држава* ▪ *стекну знања о друштвено-географским одликама ван европских континената, њихових регија и појединих држава* ▪ *разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и др.)* ▪ *развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и мулти културним срединама у свету* ▪ *упознају различите културе континената, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу* ▪ *кроз рад у настави географије проширују знања из картографије и оспособе се за самостално коришћење географске карте у стицању нових знања и у свакодневном животу*	1	▪ Усвајање знања од стране ученика зависи од добре организације часа. Добра организација подразумева добро планиран час, осмишљен, занимљив, инспиративан час који ће се одвијати у ведрој и пријатној атмосфери... ▪ Потребно је применити разноврсне облике и технике рада, одговарајућа наставна средства, комбиновати разне методе у настави и сл.	IX
2. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АЗИЈЕ		21		IX X
3. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АФРИКЕ		14		XI XII
4. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ		12		XII I
5. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРЕДЊЕ АМЕРИКЕ		3		II
6. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ		9		III IV
7. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АУСТРАЛИЈЕ И ОКЕАНИЈЕ		6		IV V
8. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АРКТИКА		2		V
9. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АНТАРКТИКА		2		V VI
10. СВЕТ КАО ЦЕЛИНА		2		VI

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Сврха, циљеви, задаци и програмски садржаји регионалне географије ваневропских континената.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	
2. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АЗИЈЕ ▪ Основни географски подаци о континенту: име, географски положај, границе и вели-чина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност азијског континента, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, миграције), насеља. ▪ Природна богатства и привреда. ▪ Регионална и политичка подела **ЈУГОЗАПАДНА АЗИЈА** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност Југозападне Азије, клима и биљни свет, воде на копну.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Биологија VI р-Геолошка доба Историја VIр-Велика географска открића Историја VIр-Арабљани – исламски свет у раном средњем веку Историја VIр-Балканске земље и Османско царство

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка ра-зноврсност, миграције), насеља, политичка подела. ▪ Природна богатства и привреда. ▪ Државе Југозападне Азије: **Турска**, геогра-фски положај, границе и величина. Основне природногеографске и друштвено-еконо-мске одлике **ЈУЖНА АЗИЈА** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонта-лана и вертикална разуђеност Јужне Азије, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка ра-зноврсност, миграције), насеља, политичка подела. ▪ Природна богатства и привреда. ▪ Државе Јужне Азије: **Индија**, географски положај, границе и величина. Основне при-родногеографске и друштвено-економске одлике. **ЈУГОИСТОЧНА АЗИЈА** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природно географске одлике: хоризонта-лана и вертикална разуђеност Југоисточне Азије, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка ра-зноврсност, миграције), насеља, политичка подела.	▪ стечена знања треба да буду при-мењљива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Биологија VI р -Свет животиња – настанак и развој животиња Биологија VIII р.- Организација и реализација разних активности и унапређивања заштите животне средине и културе живљења

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Природна богатства и привреда. ▪ Државе Југозападне Азије: **Индонезија**, ге-ографски положај, границе и величина. Основне природногеографске и друштвено-економске одлике **СРЕДЊА АЗИЈА** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонта-лана и вертикална разуђеност Средње Азије, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становни-штво (број, насељеност, састав, етничка ра-зноврсност, миграције), насеља, политичка подела. ▪ Природна богатства и привреда. **ИСТОЧНА АЗИЈА** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природно географске одлике: хоризонта-лана и вертикална разуђеност источне Азије, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становни-штво (број, насељеност, састав, етничка ра-зноврсност, миграције), насеља, политичка подела. ▪ Државе Југозападне Азије: **Кина и Јапан**, географски положај, границе и величина. Основне природногеографске и друштвено-економске одлике	▪ стечена знања треба да буду при-мењљива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Биологија VIII р.-Ерозија земљишта. Ширење пустиња Хемија VIII р.-Загађивачи ваздуха, воде и земљишта

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АФРИКЕ ▪ Основни географски подаци о континенту: име, географски положај, границе и вели-чина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонта-лана и вертикална разуђеност афричког ко-нтинента, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становни-штво (број, насељеност, састав, миграције), насеља. ▪ Природна богатства и привреда. ▪ Регионална и политичка подела. **СЕВЕРНА АФРИКА** ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонта-лана и вертикална разуђеност Северне Африке, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становни-штво (број, насељеност, састав, етничка ра-зноврсност, миграције), насеља, политичка подела. ▪ Природна богатства и привреда. ▪ Државе Северне Африке: **Египат**, геогра-фски положај, границе и величина. Основне природногеографске и друштвено-еконо-мске одлике	▪ стечена знања треба да буду при-мењљива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Српски језик VIIIр.-Наставна обрада одломка из путописа Африка Растка Петровића Историја Vр-Државе и народи Старог истока Историја VIр-Велика сеоба народа

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
ИСТОЧНА АФРИКА ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност Источне Африке, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела ▪ Природна богатства и привреда	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Биологија VI р -Основне разлике између биљака, гљива и животиња
ЗАПАДНА АФРИКА ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност Западне Африке, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела ▪ Природна богатства и привреда					Биологија VIII р -Екосистеми копнених вода; загађивање и могућности заштите
ЈУЖНА АФРИКА ▪ Географски положај, границе и величина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност Јужне Африке, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела ▪ Природна богатства и привреда ▪ Државе Јужне Африке: **Јужноафричка Република**, географски положај, границе и величина. Основне природногеографске и друштвеноекономске одлике					Биологија VI р -Разноврсност птица, сеобе птица, значај птица

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ ▪ Основни географски подаци о континенту: име, географски положај, границе и вели-чина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонта-лана и вертикална разуђеност северно аме-ричког континента, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела ▪ Природна богатства и привреда. ▪ Регионална и политичка подела. ▪ Државе Северне Америке: **Сједињене Америчке Државе** и **Канада**, географски положај, границе и величина. Основне при-родногеографске и друштвеноекономске одлике.	▪ стечена знања треба да буду при-мењљива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Историја VIIр-Велика географска открића Историја VIIр-Сједињене Америчке Државе у XIX веку
5. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРЕДЊЕ АМЕРИКЕ ▪ Основни географски подаци о континенту: име, географски положај, границе и вели-чина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонта-лана и вертикална разуђеност средње аме-ричког континента, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела ▪ Природна богатства и привреда.					Биологија VIII р.-Популација – основне одлике

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Природна богатства и привреда ▪ Регионална и политичка подела. ▪ Државе Средње Америке: **Мексико**, географски положај, границе и величина. Основне природногеографске и друштвеноекономске одлике. **6. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ** ▪ Основни географски подаци о континенту: име, географски положај, границе и вели-чина. ▪ Природногеографске одлике: хоризонталана и вертикална разуђеност јужно америчког континента, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела ▪ Природна богатства и привреда. ▪ Државе Јужне Америке: **Бразил** и **Аргентина**, географски положај, границе и величина. Основне природногеографске и друштвеноекономске одлике. **7. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АУСТРАЛИЈЕ И ОКЕАНИЈЕ** ▪ Основни географски подаци о континенту: име, географски положај, границе и вели-чина.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	Биологија VII р -Проблеми везани за период одрастања (делинквенција, болести зависности) Биологија VIII р -Травни екосистеми; угроженост и могућности заштите

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност аустралијског континента, клима и биљни свет, воде на копну. ▪ Друштвеноекономске одлике: становништво (број, насељеност, састав, етничка разноврсност, миграције), насеља, политичка подела ▪ Природна богатства и привреда. ▪ Државе Аустралије и Океаније: **Нови Зеланд**, географски положај, границе и ве-личина. Основне природногеографске и друштвеноекономске одлике.	▪ стечена знања треба да буду примењива, а ученици оспособљени да сами истражују и анализирају одређене географске објекте, појаве и процесе.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ текстуална ▪ илустративна	▪ интернет ▪ дијапозитив ▪ фотографије ▪ глобус ▪ зидне географске карте ▪ географски атлас ▪ скице ▪ епископ	▪ усмено излагање ▪ тест ▪ есеј ▪ активност на часу	
8. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АРКТИКА ▪ Основни географски подаци: откриће и истраживања Арктика, име, географски положај и величина. Природна и економска обележја.					Биологија VIII р -Климатске промене. Ефекат стаклене баште
9. ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АНТАРКТИКА ▪ Основни географски подаци: откриће и истраживања Антрктика, име, географски положај и величина. Природна и економска обележја					Биологија VIII р - Унапређивање животне средине – значај и могућности
10. СВЕТ КАО ЦЕЛИНА ▪ Савремени политичкогеографски процеси у свету. Неоколонијализам, интеграције и глобализам. ▪ Формирање политичке карте света.					Историја VIIIр- Обликовање савременог света

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ЕВРОПА ОД КРАЈА XV ДО КРАЈА XVIII ВЕКА**	▪ разумевање појма „нови век“ и основних одлика тог историјског периода ▪ упознавање нових културних и научних достигнућа у периоду новог века ▪ коришћење историјских карата за период новог века ▪ стицање знања о личностима које су обележиле период новог века	**10**	Дужина и значај периода који се изучава у седмом разреду а обухвата четири века људске историје, захтевају велику пажњу у избору наставних садржаја. Програм садржи најважније догађаје, појаве и процесе, као и знамените личности које су обележиле раздобље од краја XV века до седамдесетих година XIX века. Пожељно је овако осмишљен програм допунити садржајима из локалне прошлости, чиме се код ученика постиже јаснија слика о томе шта од историјске и културне баштине њиховог краја потиче из овог периода (положај под турском или хабзбуршком влашћу, учешће у устанцима, револуцији или ослободилачким ратовима 1876–1878...). Наставни садржаји треба да буду представљени као „прича” богата информацијама и детаљима, не зато да би оптеретили памћење ученика, већ да би им историјски догађаји, појаве и процеси били описани јасно, детаљно, живо и динамично. Настава не би смела бити статистичка збирка података и извештај о томе шта се некада збило, већ треба да помогне ученицима у стварању што јасније слике не само о томе шта се тада десило, већ и зашто се то десило и какве су последице из тога проистекле. Добро осмишљена питања наставника имају подстицајну функцију за развој историјског мишљења и критичке свести не само у фази утврђивања и систематизације градива, већ и у самој обради наставних садржаја. Прецизно постављена питања као позив на размишљање и трагање за одговором „како је уистину било”, обезбеђују разумевање, а самим тим и	**IX, X**
2. **СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД XVI ДО XVIII ВЕКА**	▪ стицање основних знања о турском друштву и држави од 16. до 18.века и о положају Срба у Турском царству ▪ упознавање са облицима отпора турској власти ▪ упознавање са верским и културним установама Срба у том периоду ▪ стицање знања о личностима које су обележиле период од 16. до 18.века ▪ коришћење историјских карата	**19**		**X, XI**

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
3 **ДОБА РЕВОЛУЦИЈА**	▪ упознавање са привредним и друштве-ним променама у Европи крајем 18.века и у првој половини 19. ▪ разумевање појмова индустријска рево-луција,грађанска револуција ▪ стицање знања о основним карактеристи-кама појединачних револуција у Европи и свету ▪ стицање знања о личнистима тог историјског периода ▪ коришћење историјских карата	13	успешно памћење и трајно усвајање знања и вештина код ученика. У зависности од тога шта наставник жели да постигне, питања могу имати различите функције, као што су: фоку-сирање пажње на неки садржај или аспект, подстицање поређења, трагање за појашње-њем, процена могућих последица... Да би схватио догађаје који су се збили у прошлости, ученик мора да их оживи у свом уму, у чему велику помоћ пружа употреба различитих историјских текстова, карата и других извора историјских података (документарни и играни видео и дигитални материјали, музејски експо-нати, илустрације, као и обиласци културно-историјских споменика и посете установама културе). Где год је могуће, треба избегавати појмове високог нивоа апстрактности. Како немају сви ученици једнак дар за вербално изражавање, наставник ће позитивно вредно-вати када се ученик добро сналази на историј-ској карти, поставља промишљена питања или вешто аргументује у дискусији, чак и онда ка-да је његово изражавање, посматрано по броју речи, сиромашно. Постоји природна веза исто-рије са другим обавезним и изборним наста-вним предметима (*географија*, *српски језик*, *ликовна култура*, *музичка култура*, *свакодне-вни живот у прошлости*, *верска настава*, *гра-ђанско васпитање*...) и зато је пожељна сара-дња између предметних наставника, која се може остваривати на различите начине (редо-вна настава, додатни рад, слободне активно-сти, излети и екскурзије...).	**XI, XII**
4 **НОВОВЕКОВНЕ СРПСКЕ ДРЖАВЕ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА**	▪ стицање основних знањао српској револу-ционији, о настанку и развоју модерне српске државе до 1878.године ▪ упознавање културних и научних до-стигнућа срба у том периоду ▪ стицање знања о личностима тог периода ▪ коришћење историјских карата	24		**XII-III**
5 **СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД КРАЈА XVIII ВЕКА ДО СЕДАМДЕСЕТИХ ГОДИНА XIX ВЕКА**	▪ упознавање са положајем Срба на терито-ријама Аусто-угарског и османског царства ▪ упознавање културних, политичких и научних достигнућа срба на тим територијама ▪ утицај српске револуције устанци Луке Вукаловића, Невесињска пушка	6		**III-VI**

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЕВРОПА ОД КРАЈА XV ДО КРАЈА XVIII ВЕКА ▪ Основне одлике новог века ▪ Велика географска открића ▪ Градови у новом веку ▪ Хуманизам и ренесанса ▪ Реформација и противреформација ▪ Апсолутистичке монархије	**Ученици ће знати:** ▪ да усвоје појам нови век и стекну знања о основним одликама тог периода (хронолошки и просторни оквири), схватиће улогу и значај великих европских градова, колонизација Новог света, индијанска цивилизација. ▪ упознаће се са улогом протестантизма, језуитима, верским сукобима и ратовима, као и шта значи појам апсолутистичка монархија и сталешко друштво.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ уџбеник ▪ историјска читанка ▪ радна свеска ▪ историјски атлас ▪ географска карта Европе	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Остварена је хоризонталнакорелација међу предметима: Географија VII р - Америка: име, географски положај, открића Ликовна култура VI р. Светлост у скулптури и архитектури
2. СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ ▪ Турска освајања, држава и друштво од XVI до XVIII века ▪ Положај Срба у Турском царству ▪ Српска православна црква ▪ Срби у ратовима Аустрије и Млетачке републике против Турског царства ▪ Срби под хабзбуршком и млетачком влашћу ▪ Почеци грађанске класе код Срба	**Ученици ће знати:** ▪ Када је Турска достигла врхунац моћи; Сулејман Величанствени; какав је положај Срба у Турској (раја, власи, исламизација, хајдуци); положај сропске цркве (пећка патријаршија: верске, културне, националне и политичке установе); ▪ Каква је била улога Срба у међусобним аусто-турским ратовима (велики бечки рат, кочина крајина итд..); узроке и последице сеоба Срба; статус Срба у Аустрији и Млетачкој републици, какав је био статус и које привилегије су срби имали (Војна крајина, Карловачка митрополија, покатоличавање и унијаћење...)	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања	▪ уџбеник ▪ историјска читанка ▪ радна свеска ▪ историјски атлас ▪ географска карта Европе	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе)	Српски језик V р. – Бранислав Нушић- Хајдуци. Географија VIII р – Миграције становништва.

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ДОБА РЕВОЛУЦИЈА ▪ Индустријска револуција ▪ Политичке револуције ▪ Француска револуција ▪ Наполеоново доба ▪ Револуције 1848/49. Године ▪ Уједињење Италије и Немачке ▪ Грађански рат у САД ▪ Велике силе, Источно питање и балкански народи	**Ученици ће сазнати;** ▪ Појам револуције; шта значи израз индустријска револиција (парна машина, железница...) ▪ Шта значи израз политичка револуција (социјална, верска и национална обележја); упознаће се са најзначајнијим револуцијама (низоземска, енглеска и америчка); разумеће појам уставности и поделе власти; знаће повод и урок француске револуције (укидање феудализма, декларација о правима човека и грађанина, устав, идеје уставне монархије, републике, Наполеонопве ратове, наполеонов кодекс и бечки конгрес)	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ Историјска карта: Европа 18. век ▪ историјски атлас ▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ географска карта Европе	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Географија VI р- Република Француска - Република Немачка
4. НОВОВЕКОВНЕ СРПСКЕ ДРЖАВЕ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА ▪ Српска револуција 1804–1835 ▪ Први српски устанак ▪ Други српски устанак ▪ Прва владавина Милоша и Михаила Обреновића ▪ Уставобранитељски режим 1842–1858 ▪ Друга владавина Милоша и Михаила Обреновића ▪ Србија на путу ка независности 1868–1878 ▪ Црна Гора у доба владичанства ▪ Кнежевина Црна Гора	**Ученици ће знати:** ▪ Најважнија обележја српске револуције (национална, социјална и културна); почетак и ток Првог српског устанка (Збор у Орашцу, битке на Иванковцу, Мишару, Делиграду, заједничко ратовање Срба и Руса; Букурешки мир и пропаст устанка; организацију устаничке државе; ▪ Почетак и развој Другог српског устанка (сабор у Такову, битке на Љубићу, Палежу, Дубљу...); како се водила борба око власти између две српске династије; Прву и другу владавину Милоша и Михаила Обреновића; ▪ Територију и становништво Црне Горе (племена и братства, Цетињска митрополија, појам световне државе. Ратови 1868 –	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ Историјска карта: српске земље од 12 до 14. века ▪ историјски атлас ▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ географска Европе и Азије	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Географија VIII р – Јужни обод панонске низије. Српски језик VI р – Хајдук Станко- Јанко Веселиновић

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД КРАЈА XVIII ВЕКА ДО СЕДАМДЕСЕТИХ ГОДИНА XIX ВЕКА ▪ Срби под хабзбуршком влашћу ▪ Положај Срба у Турској	Ученици ће знати: ▪ Које су територије насељавали Срби у Аустрији и Угарској (Јужна Угарска, Хрватска, Славонија, Далмација и Бока Которска; Које су најважније институције и личности српског народа на тим територијама (Темишварски сабор, Матица Српска, Војводство Србија и тамишки Банат, Хрватско-угарска нагодба – личности: Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић, патријарх Јосиф Рајичић, Светозар Милетић). ▪ Какав је био положај Срба у Турској (Босни и Херцеговини, Старој Србији и Македонији); покушај реформи турског царства, одјеци српке револуције: устанци Луке Вукаиловића, Невесињска пушка; личности: Хусеин капетан Градашчевић, Омер паша Латас, Мића Љубибратић)	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрација ▪ метода самосталног уочавања и закључивања ▪ истраживање	▪ историјска карта ▪ историјски атлас ▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ географска Европе и Азије	▪ учешће на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама знања (тестови и вежбе) ▪ израда домаћих задатака	Географија VI р – Република Аустрија Географија VI р-Република Мађарска

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД У МАШИНСКУ ТЕХНИКУ**	***Циљ*** *наставе техничког и информатичког образовања у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку, техничку и информатичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа*	**2**	**Увод у машинску технику** има задатак да уведе и заинтересује ученике за нову техничку област – машинство. Увођење у машинство остварити обрадом основних појмова из области машина и механизама и њихових задатака.	**IX**
2. **ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ У МАШИНСТВУ**	*Да комуницирају на језику технике (користе стручну терминологију и израђу-ју технички цртеж-основним прибором и рачунаром)*	**2**	**Техничко цртање у машинству** - у оквиру техничког цртања проширивати знања са ортогоналним пројектовањем и просторним приказивањем објеката, затим специфичностима у области машинства (техничка документација у машинству ортогонална пројекција, котирање, пресеци, и упрошћавање, просторно приказивање).	**IX, X**
3. **ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ**	*Да користе рачунар у прикупљању информација као и у њиховој обради и презентацији*	**14**	**Информатичка технологија** – област која остварује континуитет информатичке писмености с циљем да ученици науче да користе рачунар за цртање и израду презентаци-ја. Посебан аспект употребе рачунара и периферних уре-ђаја је у функцији управљања техничким системима и процесима (интерфејс – систем веза са рачунаром). У ту сврху се са рачунаром повезује интерфејс а користе се готови програми (софтвер) за управљање.	**X, XI**
4. **МАТЕРИЈАЛИ**	*Да на основу физичких, хемијских и технолошких својстава одаберу одговарајући материјал (метал, легуру, неметал и погонски материјал) за модел или употребно средство*	**2**	**Материјали** - проширити знања о техничким материјалима које су ученици стекли у претходним разредима. Акценат је на машинским материјалима: метали, легуре, композити, неметали, погонски материјали. Упознати ученике са својствима метала и легура (испитивање тврдоће, чврстоће и др.)	**XII**
5. **МЕРЕЊЕ И КОНТРОЛА**	*Да се служе мерним инструментима за мерење дужине, углова, масе, силе*	**2**	**Мерење и контрола** - ова наставна јединица се надовезује на наставне садржаје из физике из претходног разреда. За техничко и информатичко образовање посебно је важно да упознају мерење и мерна средства: дужине, угла, масе, силе и момента, размеравање и обележавање на металу	**XII**

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
6. **ТЕХНОЛОГИЈА ОБРАДЕ МАТЕРИЈАЛА**	▪ *Да примењују одговарајуће поступке обраде материјала кроз алгоритам* ▪ *Да правилно употребљавају стандардни прибор, алат и машине при обликовању елемената за моделе и употребна средства*	**4**	**Технологија обраде материјала** - ова наставна тема се ослања на наставне садржаје из претходних разреда. У току реализације треба указати на принципе обраде метала са и без скидања стуготине, разлике у обради метала у односу на друге материјале, као и спајање металних делова. Није предвиђено да ученици раде на обради тешко обрадивих материјала. Посебно обратити пажњу на мере заштите на раду.	**XII**
7. **МАШИНЕ И МЕХАНИЗМИ**	▪ *Да препознају елементе (компоненте) из области машинства и да их компонују у једноставније функционалне целине (графички и кроз моделе или употребне предмете)* ▪ *одређују адекватне везе између елемената (завртањ, закивак...)*	**16**	**Машине и механизми** - представља комлексну област која обухата: основне појмове и принципе рада машина и механизама, елементе машина и механизама, елементе за везу, елеме-нте за пренос снаге и кретања, специјалне елементи. Обрада ових елементарних појмова представља основу за следеће садржаје у оквиру ове теме тј. подсистеме саобраћајних машина и уређаја.	**I, II, III**
8. **РОБОТИКА**	*Да разумеју технолошке процесе и производе различитих технологија*	**2**	**Роботика** је област која треба да интегрише наставне садржаје других области као што су информатичка технологија, машине и механизме, енергетику, технологију обраде материјала. Ученици треба да упознају врсте робота, намену, конструкција (механика, погон и управљање) идт. За реализацију ове теме треба користити адекватне мултимедијалне презентације	**III**
9. **ЕНЕРГЕТИКА**	▪ *да препознају природне ресурсе, њихову ограниченост у коришћењу* ▪ *да прилагоде динамичке конструкције (моделе) енергетском претварачу*	**6**	**Енергетика** - ученици треба да упознају принципе рада енергетских преображајника, изворе, коришћење и трансформацију енергије.). Детаљније обрадити принципе рада и делове СУС мотора. При реализацији по могућности користити делове мотора, моделе и аудиовизуелне медије, односно мултимедију.	**IV**
10. **КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ-МОДУЛИ**	▪ *да одаберу оптимални систем управљања за динамичке конструкције (моделе)* ▪ *да одаберу једноставнији програм за управљање рачунаром* ▪ *примењују мере и средства за личну заштиту при раду* ▪ *знају мере заштите и потребе за обнову и унапређивање животног окружења* ▪ *да на основу знања о врстама делатности и сагледавања својих интересовања и знања, правилно одаберу своју будућу професију.*	**16**	**Конструкторско моделовање** - Модули – реализација модула је заснована на примени конструкторских елемената и самосталној изради неких делова конструкције на основу пројекта. Ученици се могу определити по сопственом избору за различите модуле: конструкција модела машина и механизама, интерфејс технологија, роботика, рад на рачунару и др. Реализацијом модула остварује се диференцијација и индивидуализација ученика према способностима, интересовању и полу. Ученици приступају реализацији модула израдом пројекта који садржи алгоритам од идеје до реализације.	**IV V VI**

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД У МАШИНСКУ ТЕХНИКУ ▪ Појам и задаци машина и механизама: трансформација материје и енергије, пренос и трансформација оптерећења и кретања	▪ Познавање машина и механизама, трансформација кретања	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ графофолије ▪ цртежи ▪ 3D прикази на рачунару	▪ Ученике оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове акти-вности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност). ▪ Не треба одвојено оцењивати теоријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења рада ученика.	▪ Индустријска револуција – историја 7 разред ▪ Енергија – физика 7 разред
2. ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ У МАШИНСТВУ ▪ Техничка документација у машинству. ▪ Ортогонална пројекција. ▪ Котирање, пресеци и упрошћавање, просторно приказивање ▪ Од идеје до реализације.	▪ познавање карактристика техничког цртања	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика	▪ слике ▪ графофолије ▪ цртежи ▪ 3D прикази на рачунару		▪ Ортогонална пројекција – математика7 разред
3. ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ ▪ Цртање коришћењем рачунара и израда презентације. ▪ Интерфејс-систем веза са рачунаром. ▪ Управљање моделима помоћу рачунара. ▪ Рад са конструкторима на бази интерфејс-технологије.	▪ раде на једном од оперативних система и неколико најчешће коришћених корисничких програма и стицање навике да их ученик користи у свакодневним активностима	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика	▪ слике ▪ цртежи ▪ рачунар		▪ Израда презентација - информатика и рачунарство 7 разред
4. МАТЕРИЈАЛИ ▪ Машински материјали: метали, легуре, композити, неметали, погонски материјали. ▪ Својства метала и легура (испитивање тврдоће, чврстоће...)	▪ Знају машинске материјале и њихова својства	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ графофолије ▪ цртежи ▪ 3D прикази на рачунару		▪ Метали, легуре – хемија 7 разред

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. МЕРЕЊЕ И КОНТРОЛА ▪ Мерење и мерна средства: дужине, угла, масе и момента. ▪ Размеравање и обележавање на металу. ▪ Појам контроле	▪ Коришћење мерних средства	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика	▪ слике ▪ шема ▪ модели	▪ Ученике оцењива-ти према резулта-тима које постижу у усвајању наста-вних садржаја, узимајући у обзир и све њихове акти-вности значајне у овој настави (уре-дност, системати-чност, залагање, самоиницијати- вност, креати-вност). ▪ Не треба одвојено оцењивати теори-јска и практична знања, нити при-мењивати класи-чно пропитивање ученика, већ изво-дити оцене на основу сталног праћења рада ученика.	Вертикална корелација: ▪ Мерење и контрола-физика 6 разред
6. ТЕХНОЛОГИЈА ОБРАДЕ МАТЕРИЈАЛА ▪ Принципи обраде метала са и без скидања струготине. ▪ Спајање металних делова. ▪ Мере заштите на раду.	▪ Познавање принципа обраде метала	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ цртежи ▪ 3D прикази на рачунару		
7. МАШИНЕ И МЕХАНИЗМИ ▪ Основни појмови и принципи рада машина и механизама. ▪ Елементи машина и механизама: елементи за везу, елементи за пренос снаге и крета-ња, специјални елементи. ▪ Производне машине: принцип рада, састав, коришћење. Машине спољашњег (бицикл, аутомобил, железничка возила, бродови, авиони и др.) и унутрашњег (транспортери, дизалице и др.) транспорта: принцип рада, састав.	▪ Познавање принципа рада машина и механизама. ▪ Елементи за везу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи.	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика	▪ слике ▪ цртежи ▪ модели ▪ 3D анимације		▪ Момент силе – физика 7 разред

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
8. РОБОТИКА ▪ Појам робота. Врсте робота, намена, конструкција (механика, погон и управљање). ▪ Моделирање робота из конструкторских комплета и коришћење интерфејса.	▪ Познавање ▪ појма робота. врсте робота, намена	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ цртежи ▪ модели ▪ 3D анимације	▪ Ученике оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове акти-вности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност). ▪ Не треба одвојено оцењивати теоријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења рада ученика.	Вертикална корелација: ▪ Појам притиска – физика 6 разред
9. ЕНЕРГЕТИКА ▪ Извори, коришћење и трансформација ене-ргије. ▪ Погонске машине-мотори: хидраулични, пнеуматски, топлотни (цилиндри, турбине, парне машине и турбине, двотактни бензи-нски мотори, четворотактни бензински мотори, дизел мотори и остали мотори)	▪ стицање навике за рационално коришћење материјала и енергије ▪ познавање рада двотактних, четворотактни бензинских мотора	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ слике ▪ цртежи ▪ модели ▪ 3D анимације ▪ актуелни медиј		
10. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ – МОДУЛИ ▪ Конструкторско моделовање-самосталан рад на сопственом пројекту према алгоритму: дефинисање задатка, решење извора енергије, избор кретних, преносних и извршних механизама, решење управљања, компоновања конструкције или модела, провера испуњености еколошких и ерго-номских захтева, израда техничке докуме-нтације. ▪ Моделовање производних машина, саобраћајних средстава, транспортних машина и уређаја и др	▪ обавеза свих, без обзира на избор активности је да израде свој „пројекат“ по коме изводе моделовање	▪ самостални рад ученика	▪ конструкторски комплети ▪ модели		

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УПОЗНАВАЊЕ СА ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ РАДА**	*Упознати ученике са планом и програмом који ћемо обрађивати у току године*	**1**	▪ Основне карактеристике часова физичког васпитања треба да буду: јасноћа наставног садржаја, оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита, избор рационалних облика и метода рада, избор вежби оптималне образовне вредности,пуна ведрина и активност ученика током часа. ▪ Часови се морају добро организовати како у погледу јасних и прецизних облика и метода рада, тако и у погледу стварања радне и ведре атмосфере. ▪ Од метода преовладава метод живе речи, практични прикази задатака од стране наставника, као и прикази путем слика. ▪ На крају часа наставник пригодним речима треба да да оцену рада током протеклог часа у упозна ученике са наредним садржајем.	**IX**
2. **МЕРЕЊЕ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ УЧЕНИКА**	*Затечено стање,снаге,издржљивости, гипкости, брзине, раста и развоја код деце*	**6**		**IX, V**
3. **ФУДБАЛ**	*Усавршавање основних техничко – тактичких елемената из ове области*	**10**		**X, IV, V**
4. **АТЛЕТИКА**	*Усавршавање одређеног фонда моторичког знања из ове области*	**13**		**X, III, V**
5. **ОДБОЈКА**	*Усавршавање основних техничко – тактичких елемената из ове области*	**20**		**I, II**
6. **РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА, НАРОДНА КОЛА, ПЛЕС**	*Естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности*	**10**		**XII, II**
7. **ВЕЖБАЊЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ**	*Спортско техничко образовање*	**12**		**IX, X, III**

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УПОЗНАВАЊЕ УЧЕНИКА СА ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ РАДА		▪ вербални мет.		Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напретка ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине: - стање моторичких способности - усвојене здравствено хигијенске навике - достигнути ниво савладаности моторних знања - однос према раду.	Упућивање ученика у самостални рад на развијању и одржавању физичке кондиције у свакодневном животу. У том смислу одређивати непосредне радне задатке, према индивидуалним потребама и могућностима које ће ученици извршити у слободно време, као јутарњу гимнастику или у оквиру свакодневне рекреације. Развијање здравствено-хигијенских навика за време наставних и ванна-ставних облика физичког васпитања, тј. целокупног боравка ученика у школи остварује се помоћу свих наставних садржаја и других облика рада у школи.
2. МЕРЕЊЕ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ ▪ телесна висина - маса ▪ трчање 4x10м ▪ трчање shutlle run ▪ дубоки претклон у седу ▪ скок у даљ из места ▪ трбушњаци ▪ издржај у згибу	▪ затечено стање гипкости, брзине, снаге, издржљивости, раста и развоја деце ▪ утврђивање психофизичког статуса ученика,мерење психомоторних особина ученика кроз задате вежбе, утврђивање антрополошких мера ученика	▪ демонстрација ▪ вербални мет.	▪ вага, ▪ метар ▪ штоперица, ▪ сталци, ▪ струњача, ▪ рачунар ▪ клупица ▪ сунђерчићи		
3. ФУДБАЛ ▪ игра на терену ▪ обнављање научених елемената технике фудбала ▪ праволинијско вођење лопте ▪ вођење лопте са променом правца кретања ▪ примање лопте разним деловима тела у месту и кретању ▪ одузимање лопте,избијањем, уклизавањем ▪ вођење лопте и шутирање на гол ▪ одбијање лопте главом ▪ правила игре ▪ тактика одбране и напада	▪ могућност контролисања лопте ▪ развој осећаја за простор ▪ развој колективног духа ▪ развој специфичне моторике ▪ упознавање са правилима и пропозицијама игре, усвајање елементарних техника игре, развијање тимског и такмичарског духа	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ фудбалска лопта		

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. **АТЛЕТИКА** ▪ припрема за крос ▪ различите техике трчања (спринт, штафета) ▪ техника високог старта ▪ техника ниског старта ▪ скок у вис (варијанта маказе,леђна варијанта) ▪ скок у даљ(увинуће,згрчна техника) ▪ бацање кугле из места, леђна варијанта технике ▪ техника истрајног трчања ▪ одељенско такмичење у атлетици	▪ да утичемо на развој опште кондиције и спретности детета ▪ савладати брзину реакције ▪ упознати и научити различите врсте старта ▪ упознавање са основним техникама у атлетици, усвајање елемената школе трчања, приказ научених техника кроз одељењска такмичења	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ штоперица ▪ штафетна палица ▪ канап ▪ струњаче ▪ кугла	Праћење и вредновање *моторичких способности* врши се на основу савладаности програмског садржаја којим се подстиче развој оних физичких способности за које је овај узраст критичан период због њихове трансформације под утицајем физичких активности. Усвојеност *здравствено-хигијенских* навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене. Степен савладаности *моторичких знања и умења* спроводи се на основу минималних програмских захтева. *Однос према раду* вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима.	Физичко васпитање је моћан чинилац у јачању здравља и превентивно средство у спречавању обољења, само кад се спроводи у хигијенским условима. Основу физичког васпитања ученика мора чинити вежбање на отвореном, на игралишту, шуми и сл. Ученици највећи део дана проводе у затвореним просторима, у седећем положају. Зато је важно да путем физичког вежбања надокнаде све израженију хиподинамику. Развијање здравствено-хигијенских навика за време наставних и ваннаставних облика физичког васпитања, тј. целокупног боравка ученика у школи остварује се помоћу свих наставних садржаја и других облика рада у школи.
5. **ОДБОЈКА** ▪ пријем и додавање лопте прстима ▪ пријем и додавање лопте чекићем ▪ школски сервис, тенис сервис и пријем сервиса ▪ игра на мрежи са применом правила треће лопте ▪ смеч и блокирање смеча ▪ игра 3:3, игра 6:6 уз примену правила и суђење ▪ групна и колективна тактика у нападу и одбрани ▪ одељењски турнир уз примену правила и суђење	▪ упознавање са правилима и пропозицијама игре, усвајање елементарних техника игре, развијање тимског и такмичарског духа ▪ развити осећај за простор, спретност, окретност, координацију ▪ развој специфичне моторике познавање свог места у екипи и кретање у складу правилима	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ одбојкашка лопта		

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
6. **РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА, НАРОДНЕ ИГРЕ И ПЛЕС** ▪ *Моравац* (трећа и четврта варијанта ▪ *Зупчанка* ▪ рокенрол, енглески валцер,ча-ча-ча ▪ вежбе са вијачом ▪ вежбе са обручем ▪ вежбе са лоптом вежбе са чуњевима ▪ **ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ** **Партер:** ▪ поновити вежбе и комбинације из претходних разреда ▪ премет странце упором у обе стране ▪ мост заклоном и усклон уз помоћ ▪ став на шакама уз помоћ ▪ став на шакама колут напред спојено уз помоћ ▪ из става раскорачног колут уназад до става раскорачног, ▪ из става раскорачног колут унапред до става раскорачног. ▪ летећи колут ▪ вага, велика, мала(комбинације) ▪ **Греда ниска** ▪ наскок, ходање, трчање, окрети, ▪ кораци са предножењем,одножењем и заножењем ▪ равнотеже (мала и велика вага,у успону) ▪ валцеров корак,мачији,дечији корак ▪ **Прескок:** ▪ Разношка ▪ Згрчка	▪ развити осећај за ритам и покрет ▪ упознавање са правилима и прпозицијама игре, развијање тимског и такмичарског духа, естетско обликовање покрета и кретања без реквизита и са реквизитима. ▪ упознавање са народним колима нашег краја ▪ развити осећај за покрет и простор ▪ развијати равнотежу ▪ вешто извођење задатих вежби на справама и у партеру ▪ показати креативност ▪ показати минимум знања и умешности ▪ развијање осећаја за ритам и покрет ▪ развој координације, снаге, осећаја за равнотежу у отежаним условима рада, корелација са екипним спортовима у домену припреме ▪ усмеремо стицање и усавршавање моторичких умења ▪ естетско изражавање кретњом ▪ примена стечених знања, умења и навика	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода ▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ вијача ▪ касетофон ▪ лопте ▪ чуњеви ▪ обруч ▪ струњача ▪ козлић ▪ ниска греда	При оцењивању физичких способности узима се у обзир ниво личних физичких способности сваког појединца, остварен у току школске године, према његовим индивидуалним могућностима. За контролу физичких способности примењује се батерија тестова која обухвата следеће: ▪ телесна висина - маса ▪ трчање 4x10м ▪ трчање shutlle run ▪ дубоки претклон у седу ▪ скок у даљ из места ▪ трбушњаци ▪ издржај у згибу Провера се врши на почетку и крају школске године помоћу критеријума за процену физичког развоја и физизичких способнсти	По својој концепцији програм уклања границу између наставе и ванчасовних активности. Због тога је потребно да школа заједно са друштвеним организацијама помаже свим облицима слободних активности ученика, а у првом реду у обезбеђивању стручног кадра, материјалних и просторних услова. Спортски живот ученика треба континуирано да се одвија током целе године. Да би подстицање ученика на самостално вежбање било успешно потребан је демократски однос у настави. Наставне јединице у оквиру предмета физичког васпитања конципиране су тако да постоји корелација са другим предметима (историја, географија, физика, математика, биологија, музичко)

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ**	▪ *неговање смисла за заједничко музицирање, развијање музикалности и креативности* ▪ *неговање способности извођења музике (певање/свирање).*	**15**	Певање по слуху и са нотног текста, свирање на фрулици, мелодици, Орфовом инструментарију, музичко описмењавање.	**IX - VI**
2. **СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ**	▪ *стицање навике слушања музике* ▪ *подстицање доживљаја и оспособљавање за разумева-ње музике.*	**15**	Усмеравање пажње ученика на аналитичко слушање, разликовање музичких инструмената, упознавање композитора.	**IX - VI**
3. **СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ**	▪ *стварање дечјих песама* ▪ *развијање стваралачких способности*	**6**	Импровизовати мелодију на задати текст, креирати сопствене композиције.	**IX - VI**

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ ▪ певање ▪ свирање ▪ основи музичке писмености	▪ ученици се оспособљавају за певање по слуху и са нотног текста. ▪ деца развијају предиспозиције за музичко обликовање и доживљавају радост свирања ▪ ученици упознају музику праисторије, антике, средњег века, ренесансе, барока, класицизма.	▪ демонстративна ▪ дијалошка ▪ групни и индивидуални рад	▪ клавир ▪ синтисајзер ▪ CD плејер ▪ компакт дискови ▪ блок-флауте ▪ Орфов инструментариј ▪ уџбеник ▪ нотне свеске ▪ лап-топ ▪ пројектор	▪ оцењивање треба да обухвати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност. ▪ оцену треба користити као средство мотивације у смислу да мотивише на бављење музиком и музичке активности	▪ настава књижевности ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање (фолклорна секција).
2. СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	▪ слушањем музике ученици активно учествују у психичком процесу који обухвата емоционално доживљавање и мисаону активност. ▪ упознају различите композиције, композиторе и музичке инструменте	▪ демонстративна ▪ дијалошка	▪ лап-топ ▪ пројектор ▪ CD плејер ▪ компакт дискови		
3. СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ	▪ ученици постижу виши степен активирања музичких способности. ▪ свирају на различитим инструментима, учествују у школским манифестацијама, активно учествују у групном музицирању	▪ демонстративна ▪ дијалошка	▪ клавир ▪ синтисајзер ▪ блок-флауте ▪ Орфов инструментариј		

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. АРАБЕСКА	***Циљ*** *васпитно-образовног рада ликовне културе јесте да подстиче и развија код ученика стваралачко мишљење и деловање у овом наставном предмету* ***Задаци***: ▪ *развијање способности за опажање ликовних елемената: линија, облик, боја* ▪ *упознавање визуелних својстава различитих техника и средстава* ▪ *развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности* ▪ *развијање моторичких способности и навика за лепо писање* ▪ *кроз ликовну уметност стварање услова за боље разумевање природних и друштвених законитости појава* ▪ *развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности* ***Оперативни задаци***: ▪ *поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање* ▪ *поступно оспособљавање за препознатљиво ликовно изражавање, кроз слободно ритмичко компоновање ликовних елемената: линија, облик, боја*	**4 (1+3)**	7. примањем (учењем), тако што ће ученицима бити омогућено да стичу знања из области ликовне културе 8. давањем (стварањем) путем подстицања ученика да се изражавају у оквиру ликовних активности. За наставу ликовне културе, на основу садржаја и методичких облика усмерености васпитно – образовног преоцеса у правцу богаћења дечјег естетског искуства, одређени циљеви и задаци произашли су из ликовне уметности теорије стваралаштва и развојне психологије.	**IX**
2. ПРОПОРЦИЈЕ		**4 (1+3)**		**X**
3. КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР		**20 (17+2+ 1)**		**XI - IV**
4. ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА, ИГРЕ И ЗВУКА		**6 (2+4)**		**IV, V**
5. ФОТОГРАФИЈА		**2**		**VI**

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. АРАБЕСКА ▪ Арабеска ▪ Перцепција – аперцепција. ▪ Цртање, сликање, вајање; одговарајућа средства и материјали. ▪ Арабеска – вежбање	▪ поимање орнамента, средњевековне уметности, етнографског и уметничког наслеђа	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник, ▪ литература из ликовне уметности, ▪ дијапројектор ▪ репродукције уметничких дела ▪ ученички прибор ▪ материјали за извођење наставе.	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	Остварена је хоризонтална корелација: математика VII – директна и обрнута пропорционалност ликовно - пропорције
2. ПРОПОРЦИЈЕ ▪ Пропорције. ▪ Перцепција – аперцепција. ▪ Цртање; материјали и пробор за цртање. ▪ Пропорције – вежбање	▪ однос величина и облика у простору у уметничким делима – различит опажај и доживљај	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метода индивидуалних радова			
3. КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР ▪ Равнотежа облика и масе у простору. ▪ Цртање, сликање и вајање. ▪ Равнотежа боје у простору. ▪ Перцепција – аперцепција. ▪ Компоновање облика у простору. ▪ Цртање, сликање, вајање. ▪ Компоновање више ритмичких целина различитог значења у простору. ▪ Понављање и степеновање облика у простору ▪ Контраст, светлина, површина и облика у одређеном простору. ▪ Сродност ликовних вредности у одређеном простору. ▪ Композиција и простор – Естетска анализа	▪ значај целине, пропорција, ликовних елемената и принципа за стварање композиције у одређеном простору.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник, ▪ литература из ликовне уметности, ▪ дијапројектор ▪ репродукције уметничких дела ▪ ученички прибор ▪ материјали за извођење наставе.	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА, ИГРЕ И ЗВУКА ▪ Обједињавање покрета, игре и звука. ▪ Постављање на сцену једноставне приче ▪ Ритам дешавања (успорен, убрзан, наизме-ничан). ▪ Груписање и преплитање различитих врста опажаја. ▪ Комбиновање. ▪ Вежбање – естетска анализа	▪ повезаност између древних цивилизација и савремених уметности ▪ перформансом створити представу са мултимедијалним обележјем са нагласком на покрет и звук	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник, ▪ литература из ликовне уметности, ▪ дијапројектор ▪ репродукције уметничких дела ▪ ученички прибор ▪ материјали за извођење наставе.	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	▪ музичка култура ▪ историја ▪ филм ▪ архитектура ▪ балет ▪ позориште
5. ФОТОГРАФИЈА ▪ Фотографија. ▪ Перцепција – аперцепција.	▪ фотографија – цртање светлом ▪ Класична и савремена (дигитална фотографија)	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник, ▪ литература из ликовне уметности, ▪ дијапројектор ▪ репродукције уметничких дела ▪ ученички прибор ▪ материјали за извођење наставе.	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	▪ музичка култура ▪ историја ▪ филм ▪ архитектура ▪ балет ▪ позориште

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. УВОД	*Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то се остварује како на информативно-сазнајном, тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом).*	1	Потребно је најпре детаљно изложити православно учење о Богу као Св. Тројици, а затим и саму структуру Литургије	
2. БОГОПОЗНАЊЕ		4	Божанска природа не постоји безлично, већ као конкретне личности: Отац, Син и Св. Дух. Да бисмо ово показали, треба се позвати на реалност нашег постојања, односно људске природе, која једино постоји као конкретна личност: Милан, Марко, Милица итд.	
3. СИМВОЛ ВЕРЕ		4	У овој теми подвући да је постојање божанске природе слободно постојање, због тога што је њено постојање израз слободе личности Оца. Јер, мимо личности Оца не постоји божанска природа. Отац слободно постоји, жели и постоји, и зато је Један Бог Отац, једна конкретна личност, а не безлична божанска природа.	
4. СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ		8	Постојање личности Оца, која је носилац постојања природе у Богу, претпоставља постојање Св. Тројице. То има за последицу да се у Богу личност поистовећује са слободом, односно с љубављу према другој личности, и стога је Бог љубав зато што је Св. Тројица, као и то да постојање једне конкретне личности не искључује многе, већ напротив, постојање многих је претпоставка постојања једне конкретне личности.	
5. СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ		5	Теме Антрополошке последице вере у Бога као Св. Тројицу и Кроз Литургију се пројављује Св. Тројица треба реализовати тумачењем одељка Светог писма Старог завета који говори о стварању човека као иконе Божије и опис Литургије.	

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	Остварена је хоризонтална корелација: математика VII –директна и обрнута пропорцио-налност ликовно - пропорције	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Упознавање ученика са садржајима програма и начином рада **II – БОГОПОЗНАЊЕ**	▪ Ученици знају садржај програма и начине остваривања	комбиновани метод: ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ демонстрација	▪ Св. писмо Старог и Новог завета, ▪ Библија		▪ српски језик ▪ руски језик ▪ историја ▪ музичка култура
• **Процес сазнавања** • **Личносно познање** • **Познање Бога** • **Бог је један, али није сам** **III - СИМВОЛ ВЕРЕ**	Ученици би требало да: ▪ знају да је слобода Божија онтолошка тј. да се изражава само као љубав према другој личности ▪ да знају да личност у Богу предходи у онтолошком смислу	комбиновани метод: ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ демонстрација	▪ Св. писмо Старог и Новог завета, ▪ Библија ▪ Иконе Свете Тројице	▪ пригодно посматрање ▪ усмено испитивање	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ историја ▪ музичка култура
IV - СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ		комбиновани метод: ▪ дијалошка ▪ монолошка	▪ Св. писмо Старог и Новог завета, ▪ Библија	▪ пригодно посматрање ▪ усмено испитивање	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ историја ▪ музичка
Светотајински живот Цркве					

Света Литургија – светајна Цркве **Свете Тајне крштења и миропомазања** **Света Тајна исповести** **Света Тајна брака** **Монашка заједница** **Света Тајна рукоположења** **Молитвословља Цркве**	знају да се код створених бића тј. људи слобода може изрази-ти и као негација, што није случај у Богу				
V - СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ **Света браћа Кирило и Методије** **Свети Сава** **Срби светитељи** **Крсна слава и обичаји** Српска црквена баштина	▪ знају да се код створених бића тј. људи слобода може изрази-ти и као негација, што није случај у Богу	комбиновани метод: ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ демонстрација	▪ Св. писмо Старог и Новог завета, ▪ Библија ▪ Иконе Свете Тројице	▪ пригодно посматрање ▪ усмено испитивање	▪ српски језик ▪ руски језик ▪ историја ▪ музичка култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. УВОД	**Општи циљ предмета:** Циљ предмета је да ученици стекну сазнања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за компетентан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву **Задаци предмета:** - разумевање значења кључних појмава који се односе, на грађанина, државу и власт и схватање историјског развоја грађанских права и слобода - упознавање са карактеристикама одговорног и активног грађанина и разумевање улоге детета као грађанина у друштву и разумевање односа између грађанских права, појединца и општег добра - упознавање са начинима развијања грађанске одговорности - разумевање волонтерског покрета и значаја волонтерских акција - подстицање ученика да се ангажују у различитим иницијативама и разумевање значаја иницијативе за постизање промена у друштву - разумевање неопходности постојања власти и концепта неограничене власти - упознавање са институцијом Ђачког парламента и оспособљавање за самоиницијативност и извођење конкретних акција	2	▪ Током остваривања програма потребно је уважити високу образовну и мотивациону вредност активних и интерактивних (кооперативних) метода наставе/учења те кроз све програмске целине доследно осигурати да најмање једна трећина наставе буде организована употребом ових метода. ▪ У настави користити, најмање у трећини случајева, задатке који захтевају примену наученог у разумевању и решавању свакодневних проблемских ситуација препоручених од стране Министарства и Завода, а приликом оцењивања обезбедити да су ученици информисани о критеријумима на основу којих су оцењивани. ▪ Програм седмог разреда наставља развојни правац предмета са фокусом на појмове који се односе на друштво као што су политика, држава, власт и грађанин. Ти појмови су дати кроз историјски контекст са намером да ученици схвате како је текао развој грађанских права и слобода. То је потребно да би се разумело пуно значење демократије и карактеристика одговорног и активног грађанина савременог друштва. За ученике је посебно важно да разумеју своје место и улогу у демократском друштву и да се оснаже да активно учествују у друштвеном животу заједница којима припадају. Ученик као грађанин, са својим правима, обавезама и одговорностима треба да постане свестан да се његово понашање и одлуке не тичу само њега, већ и других људи.	IX
2. ГРАЂАНИН		19		IX - III
3. ДРЖАВА И ВЛАСТ		7		III, IV
4. ЂАЧКИ ПАРЛАМЕНТ И ИНИЦИЈАТИВА		5		IV, V
5. ЗАВРШНИ ДЕО		3		V, VI

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНИ СТАНДАРДИ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Поглед уназад ▪ Планирање активности	▪ подсећање ученика на права и одговорности на нивоу школе и локалне заједнице и на спроведене активности из ГВ у 5. и 6. разреду ▪ упознавање са програмом и активно учешће ученика у осмишљавању и планирању активности	▪ радионичарска ▪ интерактивна			
2. ГРАЂАНИН ▪ грађанин и политика у прошлости ▪ грађанин и политика у садашњости ▪ одговоран и акативан грађанин ▪ дете као грађанин ▪ породица, школа, локална заједница, држава – заједнице у којима живимо ▪ права ▪ одговорност ▪ волонтерски покрет ▪ извођење волонтерске акције ▪ анализа успешности волонтерске акције	▪ разуме значења појма грађанин ▪ схвата историјски развој грађанских права и слобода ▪ зна карактеристике одговорног и активног грађанина ▪ разуме улогу детета као грађанина у друштву ▪ разуме однос између грађанских права, појединца и општег добра ▪ зна развој грађанске одговорности ▪ разуме волонтерске акције ▪ оспособљен за осмишљавање и реализацију волонтерских акција	▪ радионичарска ▪ симулацијски ▪ интерактивни ▪ истраживачки ▪ тимски ▪ групни ▪ тандем ▪ индивидуални ▪ игровни ▪ игра улога ▪ кооперативни рад ▪ “мозгалица” ▪ демонстративна ▪ групна дискусија			

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНИ СТАНДАРДИ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ДРЖАВА И ВЛАСТ ▪ држава ▪ власт	▪ зна појам државе и основних облика државних уређења ▪ зна неопходност постојања власти ▪ зна концепт ограничене власти	▪ радионичарска ▪ групни ▪ тимски ▪ истраживачки ▪ интерактивни ▪ симулативна ▪ кооперативна ▪ “мозгалица” ▪ индивидуални ▪ игра улога ▪ илустративна			
4. ЂАЧКИ ПАРЛАМЕНТ И ИНИЦИЈАТИВА ▪ ђачки парламент ▪ иницијатива	▪ зна за институцију Ђачког парламента и њено оснивање ▪ ангажују се у различитим иницијативама и акцијама ▪ разумев значаја иницијативе за постизање промена у друштвеној заједници ▪ оспособљен за јавни наступ				
5. ЗАВРШНИ ДЕО ▪ речник ▪ шта носим са собом	▪ овладава кључним појмовима из области политике и друштва ▪ евалуација о садржају и начину рада из предмета Грађанско васпитање за 7. разред	▪ радионичарски ▪ групни ▪ индивидуани ▪ интерактивни ▪ истраживачки			

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ЈА, МОЈА ПОРОДИЦА И МОЈИ ПРИЈАТЕЉИ**	*Представљање себе и других, разговор о породици и пријатељима*	**4**	Ученик треба да: - усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; - покушава да одгонетне значење на основу контекста и проваерава питајући неког ко добро зна (друга, наставника); - обраћа пажњу на речи – изразе који се више пута понављају, као и на поднаслове у писаним текстовима; - обраћа пажњу на разне невербалне елементе (гестови, мимика у усменим текстовима, илустрације и други визуелни елементи у писаним текстовима); - размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; - тражи значење у речнику; итд.	**IX**
2. **ТАМО ГДЕ ЈА ЖИВИМ**	*Разговор о родном месту* *Ред вожње градског превоза* *Информације о путу*	**2**		**IX**
3. **ШТА МЕ ЗАНИМА?**	*Разговор о активностима у слободно време* *Разговоро о летњем распусту*	**2**		**IX**
4. **ГДЕ ЈА УЧИМ?**	*Представљање своје школе и разреда* *Разговор о свакодневним активностима* *Контролна вежба*	**2+2**		**IX - X**
5. **ПОРОДИЧНИ ПРАЗНИЦИ**	*Свакодневница у породици* *Породични празници* *Упитна заменица ЧЕЙ* *Негирање одричном заменицом*	**7**		**X**
6. **ПОРОДИЧНА ТРАДИЦИЈА**	*Разговор о породичним традицијама* *Интернет конкурс МОЯ СЕМЬЯ* *I Писмени задатак*	**5+3**		**XI**
7. **ТЕШКИ РОДИТЕЉИ ИЛИ ТЕШКА ДЕЦА?**	*Односи између мадих и њихових родитеља* *Изражавање слагања и неслагања*	**5**		**XII**
8. **МОЈ ОМИЉЕНИ ПРАЗНИК**	*Понављање и употреба усвојене лексике*	**1**		**XII**
9. **ДОПАДА МИ СЕ ДА ОВДЕ ЖИВИМ!**	*Предноси и мане живота у граду и селу* *Песма ДЕТСТВО Исурикова* *Дуги и кратки облици придева* *Употреба везника КОГДА и ЕСЛИ у временским и условним реченицама*	**6**		**XII - I**
10. **ИНТЕРЕСАНТНА СЕЛА И ГРАДОВИ У РУСИЈИ**	*Резервација хотелске собе, информисање о хотелском смештају и услугама* *Деревня Шуваловка* *Контролна вежба*	**5+2**		**II**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
11. **ШКОЛСКА РАЗМЕНА**	*Очекивања приликом размене ученика*	**6**		**III**
12. **КАКО ЖИВИ ОМЛАДИНА? Руска културна и школска размена**	*Поређење интересовања младих у Србији и Русији* *Омиљено место за провођење слободног времена* *Компарација придева и прилога* *Присвојне заменице СВОЙ ЕГО ЕЁ*	**6**		**III-IV**
13. **ПРВА ЉУБАВ**	*Разговор о књизи и филму, одломак из књиге Костя+Ника* *Песма из истог филма* *II писмени задатак*	**5+3**		**IV**
14. **КАКВА ЈЕ ОМЛАДИНА XXI ВЕКА?**	*Животне вредности* *Аргументација у дискусији* *Развојна мишљења о проблемима младих* ***ПРЕЗЕНТАЦИЈА*** *- Прави пријатељ*	**6**		**V**
15. **СИСТЕМАТИЗАЦИЈА**	*Систематизација целокупног градива*	**2**		**VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ / АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЈА, МОЈА ПОРОДИЦА И МОЈИ ПРИЈАТЕЉИ ▪ Рад на теми и текстовима - Представљање себе и других, разговор о породици и пријатељима	▪ Представљање себе и других; ▪ Поздрављање; ▪ Идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, итд. (у вези са темама); ▪ Разумевање и давање сложенијих упутстава и команди; ▪ Постављање и одговарање на питања; ▪ Молбе и изрази захвалности; ▪ Примање и давање позива за учешће у игри – групној активности; ▪ Изражавање допадања и недопадања; ▪ Изражавање физичких сензација и потреба; ▪ Употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ Употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ енглески језик (Family, нижи разреди)
2. ТАМО ГДЕ ЈА ЖИВИМ ▪ Рад на теми и текстовима - Разговор о родном месту ▪ Ред вожње градског превоза ▪ Информације о путу		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ руски језик (Где ты живёшь? 5. разред)
3. ШТА МЕ ЗАНИМА? ▪ Рад на теми и текстовима Разговор о активностима у слободно време, Разговоро о летњем распусту; ▪ Дијалози;		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ руски језик (Моё хобби, 5. разред; Как провести каникулы? 6. разред)
4. ГДЕ ЈА УЧИМ? ▪ Рад на теми и текстовима Представљање своје школе и разреда, Разговор о свакодневним активностима ▪ Дијалози; ▪ Контролна вежба		монолошка дијалошка демонстративна групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ руски језик (Где ты учишься? 6. разред

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ / АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ПОРОДИЧНИ ПРАЗНИЦИ ▪ Рад на теми и текстовима - Свакодневница у породици Породични празници ▪ Дијалози; ▪ Упитна заменица ЧЕЙ ▪ Негирање одричном заменицом	▪ Представљање себе и других; ▪ Поздрављање; ▪ Идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, итд. (у вези са темама);	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик (5 и 8 разред Обредне и обичајне песме; Придевске заменице 6. разред) ▪ руски језик (Празници 6. разред)
6. ПОРОДИЧНА ТРАДИЦИЈА ▪ Рад на теми и тексту - Разговор о породичним традицијама Интернет конкурс МОЯ СЕМЬЯ ▪ Дијалог; ▪ I Писмени задатак	▪ Разумевање и давање сложенијих упутстава и команди; ▪ Постављање и одговарање на питања; ▪ Молбе и изрази захвалности; ▪ Примање и давање позива за учешће у игри – групној активности;	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	
7. ТЕШКИ РОДИТЕЉИ ИЛИ ТЕШКА ДЕЦА? ▪ Рад на теми и текстовима - Односи између мадих и њихових родитеља ▪ Изражавање слагања и неслагања;	▪ Изражавање допадања и недопадања; ▪ Изражавање физичких сензација и потреба;	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	српски језик (Песме о мајци Бранко В. Радичевић, 5. разред) музичко васпитање (Музички жанрови 7. разред)
8. МОЈ ОМИЉЕНИ ПРАЗНИК ▪ Понављање усвојене лексике	▪ Употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ Употреба географских појмова.	монолошка дијалошка демонстративна групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ / АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
9. ДОПАДА МИ СЕ ДА ОВДЕ ЖИВИМ! ▪ Предноси и мане живота у граду и селу ▪ Песма ДЕТСТВО Исурикова ▪ Дуги и кратки облици придева ▪ Употреба везника КОГДА и ЕСЛИ у временским и условним реченицама	▪ Представљање себе и других; ▪ Поздрављање; ▪ Идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, итд. (у вези са темама); ▪ Разумевање и давање сложенијих упутстава и команди; ▪ Постављање и одговарање на питања; ▪ Молбе и изрази захвалности; ▪ Примање и давање позива за учешће у игри – групној активности; ▪ Изражавање допадања и недопадања; ▪ Изражавање физичких сензација и потреба; ▪ Употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ Употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ енглески језик (Први кондиционал, 7. разред) ▪ српски језик (зависне реченице 8. разред)
10. ИНТЕРЕСАНТНА СЕЛА И ГРАДОВИ У РУСИЈИ ▪ Резервација хотелске собе, информисање о хотелском смештају и услугама ▪ Деревня Шуваловка ▪ Контролна вежба		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	
11. ШКОЛСКА РАЗМЕНА ▪ Очекивања приликом размене ученика		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	
12. КАКО ЖИВИ ОМЛАДИНА? **Руска културна и школска размена** ▪ Поређење интересовања младих у Србији и Русији ▪ Омиљено место за провођење слободног времена ▪ Компарација придева и прилога ▪ Присвојне заменице СВОЙ ЕГО ЕЁ		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ / АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
13. ПРВА ЉУБАВ ▪ Разговор о књизи и филму, одломак из књиге Костя+Ника ▪ Песма из истог филма ▪ II писмени задатак	▪ Представљање себе и других; ▪ Поздрављање; ▪ Идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, итд. (у вези са темама); ▪ Разумевање и давање сложенијих упутстава и команди; ▪ Постављање и одговарање на питања; ▪ Молбе и изрази захвалности; ▪ Примање и давање позива за учешће у игри – групној активности; ▪ Изражавање допадања и недопадања; ▪ Изражавање физичких сензација и потреба; ▪ Употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ Употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ музичко (Филмска музика, 8.разред)
14. КАКВА ЈЕ ОМЛАДИНА XXI ВЕКА? ▪ Животне вредности ▪ Аргументација у дискусији ▪ Развојна мишљења о проблемима младих ▪ **ПРЕЗЕНТАЦИЈА** - Прави пријатељ		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	
15. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ▪ Систематизација целокупног градива		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ОДБОЈКА**	*Спортско техничко образовање* ▪ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела ▪ формирање морално-вољних квалитета ▪ упознавање са правилима игре ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ обука пријема и додавања лопте прстима и чекићем, сервиса и пријема сервиса, смеча и одбране од смеча ▪ упознавање са тактиком одбране и напада ▪ развој фине моторике шаке и координације покрета ▪ обука примене различитих врста поентирања у различитим условима и ситуацијама	**36**	Основне карактеристике часова физичког васпитања треба да буду: јасноћа наставног садржаја, оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита, избор рационалних облика и метода рада, избор вежби оптималне образовне вредности, пуна ведрина и активност ученика током часа. Часови се морају добро организовати како у погледу јасних и прецизних облика и метода рада, тако и у погледу стварања радне и ведре атмосфере. Од метода преовладава монолошки и дијалошки метод, демонстративни, практични прикази задатака од стране наставника, као и прикази путем слика, панела, прикази делова или целих утакмица. На крају часа наставник пригодним речима треба да да оцену рада током протеклог часа и упо-зна ученике са наредним садржајем.	**IX - VI**
2. **ФУДБАЛ**	*Спортско техничко образовање* ▪ задовољење социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем ▪ развој и усавршавање моторичких способности ▪ оспособљавање ученика да стечена знања, умења и навике користе у свакодневним условима ▪ обука контроле лопте ▪ обука примене различитих врста шутева,вођења и додавања лопте у различитим условима и ситуацијама ▪ упознавање са правилима игре ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ упознавање са тактиком одбране и напада	**36**		**IX - VI**
3. **СТОНИ ТЕНИС**	*Спортско техничко образовање* ▪ усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације ▪ примена стечених знања, умења и навика у свакодневном животу ▪ задовољење социјалних потреба за кретањем, потврђивањем ▪ формирање морално-вољних квалитета личности ▪ обука контролисања лоптице обема странама рекета, ▪ развој фине моторике шаке и координације покрета ▪ обука примене и враћање различитих врста сервиса, удараца и контра удараца у различитим условима и ситуацијама на столу ▪ комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри	**36**		**IX - VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНИ СТАНДАРДИ	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ОДБОЈКА Повезивање одбојке са елементарним играма из претходних разреда Кроз такмичарске игре хватање, додавање лопте у месту и кретању Одбојкашки став и кретње у ставу Кроз игрице, увежбавање основних елемената (бацање, додавање,..) Техника додавања прстима Додавање прстима из скока Техника одигравања лопте чекићем Одигравање лопте чекићем једном руком Одигравање чекићем са одговарајућим искораком Доњи сервис, горњи сервис Сервис са задацима Техника смеча Техника блока Јединични и двојни блок Обнављање елемената Правила игре Падови – поваљка и сун Правила игре Систем игре 6:0, 4:2, 5:1 Попуњавање записника Специфичне вежбе снаге Вежбе за брзину Вежбе за повећање одраза Смеч пенала Смеч из друге линије Техника смеча - алма Селекција позиција у екипи Техника „кување“ Игра две екипе са применом правила Провера знања кроз задату ситуацију	▪ знају да хватају лопту и да гађају ▪ такмичење их тера да брже усвајају тражене елементе ▪ знају тражене елементе, само да их синхронизују ▪ линије представљају проблем ▪ проблем око задржавања,тј.ношења лопте ▪ знају кретање ▪ знају своје место у екипи ▪ знају своју улогу у тиму	▪ жива реч ▪ демонстративна метода	▪ одбојкашка лопта	Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напретка ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије Спортско техничка дотигнућа се оцењују утврђивањем обима и нивоа садржаја програма, прецизираних у поглављу спортско техничко образовање За праћење спортско техничких достигнућа служе минимални образовни стандарди на основу којих се вреднује постигнути успех. Резултати провере служе сваком појединцу да упоређујући утврђено стање са ранијим оцени напредак. Резултати провера служе наставницима физичког васпитања као основа за програмирање рада у наредном периоду, посебно за индивидуални приступ и одређи-вање радних задатака за сваког или групу ученика.	Упућивање ученика у самостални рад на развијању и одржавању физичке кондиције у свакодневном животу. У том смислу одређивати непосредне радне задатке, према индивидуалним потребама и могућностима које ће ученици извршити у слободно време, као јутарњу гимнастику или у оквиру свакодневне рекреације. Развијање здравствено-хигијенских навика за време наставних и ваннаставних облика физичког васпитања, тј. целокупног боравка ученика у школи остварује се помоћу свих наставних садржаја и других облика рада у школи. Физичко васпитање је моћан чинилац у јачању здравља и превентивно средство у спречавању обољења,само кад се спроводи у хигијенским условима. Основу физичког васпитања ученика мора чинити вежбање на отвореном, на игралишту,шуми и сл.Ученици највећи део дана проводе у затвореним просторима, у

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНИ СТАНДАРДИ	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
ДБАЛ кроз такмичарске игре хватање и додавање лопте у месту и кретању вођење лопте,трчање и заустављање Кроз игрице, увежбавање основних елемената техника шута на гол различити шутеви са разних позиција постављање играча у одбрани и њихове позиције кретање играча у нападу врсте контра напада и њихове специфичности систематизација елемената напад и контра напад као целина правила игре примена правила у игри кретање голмана и техника одбране игра две екипе са применом правила правила гре специфичне вежбе снаге систем игре 1:3:4 тактика одбране: индивидуална и колективна постављање играча у одбрани, одузимање лопте , покривање играча игра две екипе са применом правила.	▪ навикавају се на простор ▪ контрола кретања ▪ основни ниво знања ▪ практично знање ▪ специфични покрети ▪ снаћи се без и са лоптом ▪ теоријско знање ▪ кондициона припрема ▪ ситуације у игри ▪ савладали вођење лопте и додавање, пажња је на разноликости комбинација ▪ проиграти што више играча и да је што занимљивија утакмица ▪ основни минимум знања ▪ знају да хватају лопту и да гађају ▪ такмичење их тера да брже усвајају тражене елементе ▪ знају тражене елементе	▪ жива реч ▪ демонстративна метода	▪ фудбалске лопте	Оцену пет добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке способности и чији резултати знатно пре-вазлазе стандарде узраста и који у спортско техничким достигнућима знатно прелазилази постављене захтеве и који има веома активан однос према физичкој култури. Оцену врло добар 4 добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке способности и чији резултати превазилазе стандарде узраста и који у спортско техничким достигнућима прелазилази постављене захтеве и који има веома активан однос према физичкој култури. Оцену добар 3 добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке спо-собности у границама стандарда, чији резултати у спортско техничким достигнућима у границама минималних образовних захтева, чији је однос према физичкој култури задовољавајући.	седећем положају. Зато је важно да путем физичког вежбања надокнаде све изражену хиподинамику. По својој концепцији програм уклања границу између наставе и ванчасовних активности. Због тога је потребно да школа заједно са друштвеним организацијама помаже у свим облицима слободних активности ученика, а у првом реду у обезбеђивању стручног кадра, материјалних и просторних услова. Наставне јединице у склопу предмета физичко васпитање конципиране су тако да постоји велика повезаност са осталим предметима који се уче у другом циклусу васпитања и образовања. Корелација се огледа у различитим аспектима и облицима повезаности градива са следећим предметима: музичка култура, историја, географија, биологија, ликовна култура, физика и математика.

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНИ СТАНДАРДИ	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. СТОНИ ТЕНИС ▪ основни ставови, рад ногу, покрети руку ▪ врсте држања рекета ▪ форхенд и бекенд ударци без ротације ▪ школски сервис обема странама, пријем сервиса ▪ пимпл игра обема странама ▪ форхенд и бекенд ударци са ротацијом ▪ форхенд и бекенд резане лоптице ▪ штоп ударци ▪ гуране лоптице ▪ ударци офанзивног карактера ▪ форхенд ударац (контраударац) ▪ игра сингл уз примену научених елемената ▪ игра дубл уз примену научених елемената ▪ извлачење – игра ▪ форхенд-спин ударац-игра ▪ форхенд спин са бочном ротацијом-игра ▪ форхенд контра спин-игра ▪ бекенд-чист ударац-игра ▪ бекенд-контра ударац-игра ▪ бекенд спин ударац-игра ▪ игра сингл и дубл партија ▪ одељењско такмичење	▪ контролисање лоптице обема странама рекета, ▪ развојена фина моторика шаке и координација покрета ▪ примене и враћање различитих врста сервиса, удараца и контра удараца у различитим условима и ситуацијама на терену ▪ самостална комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри ▪ развијена брзина реакције ▪ развијен осећај за простор, спретност, окретност, координацију	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метод демонстраци.	▪ рекети, лоптице, мрежица	Оцену довољан 2 добија ученик који у току школске године није побољшао своје физичке способности,чији су спортско технички резултати испод утврђених стандарда и који не показује минимум интересовања за физичку културу. Оцену не довољан 1 у принципу не би требало да добије ни један ученик.Ученик чије су физичке способностио пале, и који не испуњава очекиване стандарде као и који не показује ни минимум интересовања за одржавање својих физичких способности,а који је здрав упућује се на корективно –педагошки рад.	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНИ СТАНДАРДИ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЦРТАЊЕ ▪ Пропорције ▪ Компоновање величина у простору ▪ Компоновање и степеновање облика у простору ▪ Арабеска	▪ опажање ритма линија, облика и структура материјала	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник ▪ литература из ликовне уметности ▪ дијапројектор ▪ репродукција уметничких дела ▪ уметнички прибор и материјал за извођење наставе	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	
2. СЛИКАЊЕ ▪ Равнотежа облика и боје у простору ▪ Контраст, светлина, површина и облик у одређеном простору ▪ Сродност ликовних вредности у одређеном простору	▪ Стварање ритмичких вредности линија сликањем, колажом и графиком	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			
3. ВАЈАЊЕ ▪ Обликовање маса и волумена додавањем и одузимањем ▪ Орнаменти (тродимензионални) ▪ Одливање (позитив, негатив) ▪ Вајање – гипс и одговарајућа средства ▪ Перформанс	▪ Повећање перцепције и искуства са материјалима за вајање и комбиноване технике	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. ИНТЕРНЕТ	**Циљ** наставе информатике и рачунарства јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и информатичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу.	6	▪ Пре свега упознати ученике са разним врстама електронске комуникације, њихове за-ступљености, као и правилима безбедног понашања у оквиру такве комуникације, зна-чаја заштите приватности и ауторских права. ▪ Размену електронских порука извежбати, тако што ће ученици креирати сопствене на-логе и размењивати поруке међусобно. ▪ Кроз комбиновање самосталног истраживања, са задавањем конкретног задатка учени-цима, остварити упознавање начина коришћења форума, дискусионих група, преузи-мања података са Интернета и објављивање својих.	IX X
2. ОБРАДА ЗВУКА		4	▪ Најпре упознати ученике са различитим форматима звучних записа и направити поређе-ње између њих, омогућити ученицима да се упознају са предностима и недостацима не-ких формата. ▪ Затим демонстрирати рад у неком програму за обраду звука. Упознати ученике са начи-ном конверзије између различитих формата, снимања и обраде гласа и монтажом аудио записа. Након демонстрирања ових поступака оставити ученицима време за самосталан рад и испробавање различитих сегмената рада у програму.	X XI
3. ОБРАДА ВИДЕО ЗАПИСА		6	▪ Упознавање ученика са обрадом видео записа, започиње самосталним снимањем кра-тког видео записа, дигиталним фото апаратом или телефоном, снимак се увози у неки од програма за обраду видео записа и на њему се ученици упознају са основним алатима за одсецање, брисање, позиционирање, копирање, премештање, поста-вљање на временску линију видео секвенци ради финалне монтаже. На видео се-квенци ученици додају анимације, визуелне ефекте, текст. Ученици се упознају са различитим форматима записа и начином конвертовања у различите формате. ▪ Задатак за вежбу је самостална израда кратког филма на тему по избору.	XI XII
4. ИЗРАДА ПРЕЗЕНТАЦИЈА		10	▪ Обнављање садржаја обрађених у претходним разредима из ове области, упознавање са елементима презентације и командама за рад у програму Power Point. Демонстрирање могућности повезивања са другим програмима. ▪ Постепеним увођењем у начин креирања презентације ученици се оспособљавају за потпуно самосталну израду презентације на тему по сопственом избору.	I II III
5. ИЗБОРНИ МОДУЛ		10	▪ Модул *Програмирање* започети обнављањем претходних знања, затим упознати ученике са низовима, разним врстама петљи у програмирању и на крају реализовати конкретан задатак у графичком окружењу. ▪ Модул *Цртање и графички дизајн* реализовати тако што се ученицима демонстрира на-чин коришћења програма, упознају се са алаткама у програму и оставља се време за са-мосталну израду разних цртежа, посебно им се скреће пажња на значај креативности приликом израде цртежа.	IV V VI

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНИ СТАНДАРДИ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ИНТЕРНЕТ ▪ Појам електронске комуникације и препоруке за безбедно понашање на Интернету. ▪ Електронска пошта. ▪ Појам дискусије и коментара на Интернету, инстант порука, блога, форума, видео-конференције, електронског учења и учења на даљину. ▪ Дигитална библиотека.	▪ познавање врста електронске комуникације ▪ разумевање значаја безбедоног понашања на Интернету ▪ размена електронских порука укључујући и фајлове ▪ разумевање појмова блога, форума, видео конференције, учења на даљину ▪ коришћење поменутих сервиса Интернета ради проналажења материјала потребног за савладавање осталих наставних предмета ▪ самостално објављивање својих података на Интернету.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова ▪ истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ рачунарска мрежа ▪ софтвер за заштиту рачунара	▪ посматрање ▪ усмени и писмено проверавање знања	▪ техничко и информатичко образовање ▪ грађанско васпитање ▪ српски језик ▪ историја ▪ географија
2. ОБРАДА ЗВУКА ▪ Формати звучних записа. ▪ Конверзија између различитих формата. ▪ Снимање и обрада гласа и других звукова. ▪ Практичан рад на снимању и обради звука.	▪ препознавање различитих формата звучног записа ▪ конвертовање формата ▪ смимање гласа ▪ обрада звука ▪ успесно коришћење основних операција упрограму за обраду звука	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова ▪ истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ софтвер за обраду звука	▪ посматрање ▪ вредновање рада приликом самосталног обрађивања звучних записа	▪ музичка култура
3. ОБРАДА ВИДЕО ЗАПИСА ▪ Снимање видео записа. ▪ Обрада видео секвенци. ▪ Примена визуелних ефеката. ▪ Монтажа видео, звучних, графичких и текстуалних материјала у целину. ▪ Самостална израда филма. ▪ Формати и конверзија.	▪ способност снимања видео записа ▪ додавање ефеката ▪ разликовање видео формата ▪ способност конвертовања из једног формата у други ▪ могућност самосталне израда филма ▪ познавање алата за обраду видео записа	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова	▪ рачунари ▪ софтвер за обраду видео записа ▪ дигитални фото-апарат или камера	▪ посматрање ▪ вредновање самостално креираног кратког филма	▪ музичка култура ▪ ликовна култура ▪ техничко и информатичко образовање

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ИЗРАДА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ▪ Појам и структура презентације. ▪ Рад са слајдовима. ▪ Дизајн и готови шаблони. ▪ Рад са текстом, сликама и објектима. ▪ Постављање ефеката. ▪ Повезивање слајдова унутар презентације. ▪ Повезивање са спољним садржајима и web страницама. ▪ Самостална израда презентације. ▪ Препоруке за успешну презентацију	▪ разумевање појма мултимедија ▪ познавање елемената презентације ▪ способност креирања презентације са додавањем ефеката ▪ препознавање одлика успешне презентације ▪ познавање свих команди за рад у програму за креирање презентација	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова	▪ рачунари ▪ софтвер за израду презентација ▪ дигитални фото-апарат или камера ▪ пројектор	▪ посматрање ▪ усмени и писмено проверавање знања ▪ провера знања кроз конкретно задате задатке ▪ вредновање самостално израђене презентације	▪ техничко и информатичко образовање ▪ српски језик ▪ музичка култура ▪ ликовна култура
5. ИЗБОРНИ МОДУЛ **1. <u>Програмирање</u>** ▪ Низови. ▪ Петље и друге контролне структуре. ▪ Потпрограми, процедуре и функције **2. <u>Цртање и графички дизајн</u>** ▪ Рад са алатима за цртање. ▪ Рад са бојама и текстурама. Специјални ефекти. ▪ Преглед пре штампања. Прилагођавање цртежа за екрански приказ, штампу и објављивање на Интернету. Практичан рад	▪ разумевање појма и употреба низова ▪ коришћење петљи For и While ▪ коришћење процедура ▪ креирање једноставних програма у графичком окружењу ▪ израда цртежа за потребе као што су часописи, рекламе, панои, постери, визит карте.... ▪ овладавање техникама објављивања цртежа на Интернету и штампања	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова ▪ истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ одговарајући софтвер ▪ дигитални фото-апарат или камера ▪ пројектор	▪ посматрање ▪ усмени и писмено проверавање знања ▪ провера знања кроз конкретно задате задатке ▪ вредновање самостално израђених цртежа	▪ музичка култура ▪ математика ▪ техничко и информатичко образовање

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

**** Настава здравственог васпитања реализоваће се кроз часове одељенског старешине, обавезне и изборне предмете***

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. ПУБЕРТЕТ - РАНА АДОЛЕСЦЕНЦИЈА	▪ *Циљ наставе здравственог васпитања је да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима у области здравства кроз учење засновано на искуству. То се постиже кроз: развијање здраве личности, одговорне према свом здрављу, стварање позитивног односа и мотивације за здрав начин живота, очување и унапређивање здравља, итд.*	**3**	Реализација програма се остварује на нивоу школе, разреда –укључени су сви актери у образовно-васпи-тном раду; и то кроз обавезне (био-логија, српски језик, енглески језик, руски језик, физичко васпитање) и изборне предмете, на часовима оде-љењског старешине, ваннаставним активностима, и у сарадњи са Здравственим центром. Методе прилагодити садржају уз активно учешће ученика у наставном процесу.	**IX**
2. ТЕЛЕСНИ РАЗВОЈ		**4**		**X, XI**
3. ПСИХОСЕКСУАЛНИ РАЗВОЈ		**3**		**XII**
4. ИСХРАНА(ПРОБЛЕМИ ИСХРАНЕ.ДИЈЕТЕ)		**4**		**I, II**
5. ФИЗИЧКА АКТИВНОСТ		**6**		**III**
6. РИЗИЧНА ПОНАШАЊА ПО ЗДРАВЉЕ МЛАДИХ		**2**		**IV**
7. ПРОБЛЕМИ ПОНАШАЊА МЛАДИХ И СОЦИЈАЛНИ ПРИТИСАК ВРШЊАКА		**5**		**V, VI**
8. СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ		**2**		**XI**
КОГНИТИВНИ РАЗВОЈ		**4**		**XI**
10. РАЗВОЈ ИДЕНТИТЕТА, МОРАЛА		**3**		**XI**

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ТЕМЕ – САДРЖАЈ РАДА
СЕПТЕМБАР	1.	Избор председника одељењске заједнице; расподела задужења
	2.	Упознавање са правилима понашања у школи
	3.	Прве тешкоће и проблеми
	4.	Упознајмо се боље (социометрија)
ОКТОБАР	1.	Праћење активности и плана обележавања Дечје недеље
	2.	Како добро научити лекцију?
	3.	Важно је шта и колико једемо
	4.	Пубертет
НОВЕМБАР	1.	Социјални развој
	2.	Когнитивни развој
	3.	Развој идентитета, морала
	4.	Ненасилна комуникација. Како разговарамо (свађе и помирења).
ДЕЦЕМБАР	1.	Како разговарамо (добра и лоша правила)
	2.	Оцене и оцењивање
	3.	Организовање одељењске прославе Нове године
	4.	Родитељски састанак
ЈАНУАР	1.	Анализа успеха у првом полугодишту
	2.	Помоћ одељењској заједници у организовању прославе Светог Саве

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ТЕМЕ – САДРЖАЈ РАДА
ФЕБРУАР	**1.**	Договор о раду у другом полугодишту
	2.	Свет занимања
	3.	Одбрана од инфекција
	4.	Болести зависности: наркоманија
МАРТ	**1.**	Осми март (односи са родитељима)
	2.	Помоћ у организовању и спровођењу еколошке акције уређења школе
	3.	Особености занимања. Како пронаћи право занимање?
	4.	Помоћ ученицима са тешкоћама
АПРИЛ	**1.**	Проблеми зависности: пушење и алкохол
	2.	Приближава се Дан школе. Колико знамо о нашој школи?
	3.	Припремање прославе Дана школе
	4.	Посета некој културној манифестацији
МАЈ	**1.**	Разговор и моралне вредности
	2.	Другарство у одељењу (однос дечаци − девојчице)
	3.	Како напредујемо у учењу?
	4.	Шта ученици цене, а шта не у школи?
ЈУН	**1.**	Помоћ у организовању одељењске прославе
	2.	Анализа учења и понашања у 7. разреду

ДРУШТВЕНО КОРИСТАН РАД

**Друштвено користан рад одвијаће се кроз сталне и повремене активности и задатке (реализација је кроз 15 школских часова)*

ТЕМЕ	САДРЖАЈ РАДА
АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА ШКОЛУ И ШКОЛСКУ СРЕДИНУ	
	-сређивање и одржавање школских просторија
	- сређивање дворишта и игралишта
АКТИВНОСТИ У ОКОЛИНИ ШКОЛЕ	
	- уређење и одржавање спомен-обележја и споменика
	- брига и помоћ деци, старијим и болесним особама
	- учешће у акцијама солидарности (нивчани и други прилози)
УЧЕШЋЕ У АКЦИЈАМА „ПОДМЛАДАК ЦРВЕНОГ КРСТА“	
УСЛУЖНЕ И ДРУГЕ ДЕЛАТНОСТИ	
	- прикупљање секундарних сировина

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе:	- Отклањање недостатака у знањима и умењима ученика као и узрока заостајања у савладавању градива у односу на остале ученике. - Савладавање основних програмских садржаја које ученици не могу да савладају на часовима редовне наставе.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА
Уводни час – евидентирање ученика	1	Слушање, читање, уочавање, упоређивање, самостално закључивање, практична примена, усвајање знања	Монолошки, текстовни, дијалошки, метода писаних радова, демонстративни, индивидуални, рад у пару
Обнављање садржаја из граматике и правописа из VI разреда	2		
Језик Словена у прапостојбини. Сеобе Словена и стварање словенских језика. Мисија Ћирила и Методија - стварање старословенског језика.	1		
Врсте речи: променљиве и непроменљиве	4		
Значење и употреба падежа	3		
Реченични чланови	3		
Конгруенција	1		
Апозиција и апозитив	1		
Појам синтагме	1		
Безличне реченице	1		
Појам актива и пасива. Грађење пасива.	2		
Независне предикатске реченице - појам комуникативне функције	2		
Напоредни односи независних реченица	1		
Интерпункција	1		
Правилан изговор гласова	1		
Изражајно читање текста	2		
Читање и разумевање табела, дијаграма, легенди	1		
Техничко и сугестивно описивање. Техничко приповедање.	1		
Писање честитке, позивнице, захвалнице, и-мејл порука	1		
Читање и разумевање прочитаног	2		
Композиција писменог састава (припрема за писмени састав)	2		
Сажимање текста и писање резимеа			
Писање обавештења, најаве догађаја, интервјуа	1		

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе:	- Проширивање и продубљивање знања , умења и вештина; развијање маште и подстицање на стваралачки рад и самостално коришћење различитих извора сазнања (књиж.и некњиж.грађа). Знања стечена на тај начин ученици користе и у редовној настави, слободним активностима и другим приликама (конкурси, такмичења итд.). - Развијање способности за правилно, течно и уверљиво умено и писмено изражавање. - Подстицање на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво. - Оспособљавање за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА
Уводни час – представљање садржаја рада	1	Слушање, упоређивање, самостално закључивање	Монолошки, дијалошки
Креативно писање	2	Упоређивање, разговор, практична примена	Дијалошки, текстовни, индивидуални, метода писаних радова
Хронолошко и ретроспективно приповедање	1	Уочавање, разговор, упоређи-вање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Употреба туђица	1	Уочавање, разговор, упоређивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Изражајно читање и казивање. Реченична интонација	1	Читање, слушање, упоређивање	Монолошки, дијалошки, текстовни, индивидуални
Синтаксичке и стилске вежбе – богаћење речника и тражење погодног израза	1	Уочавање, разговор, упоређивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Описивање динамичних и статичних појава у природи	1	Уочавање, упоређивање, практична примена знања	Дијалошки, демонстративни, индивидуални
Портретисање	1	Уочавање,упоређивање самостално закључивање	Дијалошки, индивидуални
Препричавање текста са променом тачке гледишта	1	Читање,уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Дијалошки, монолошки, текстовни, индивидуални
Хумористично, иронично и сатирично у комедији	1	Читање, уочавање, разговор, упоређива-ње, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Језичкостилска анализа одабраних поетских текстова	1	Читање, уочавање, разговор, упо-ређивање, самостално закључивање,	Дијалошки, текстовни, рад у групи
Творба речи – специфичности и недоумице	2	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, истраживачки, рад у групи
Гласовне промене и алтернације	2	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Именичке и придевске заменице (њихова граматичка функција у тексту)	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА
Приказ прочитане књиге ван школског програма	1	Разговор, упоређивање, самостално закључивање,	Дијалошки, текстовни, индивидуални
Час са библиотекаром	1	Уочавање, разговор, практична примена	Монолошки, дијалошки, тимски рад, демонстративни
Истраживачки рад на речницима	1	Читање, уочавање, разговор, упоређивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Избор и коментарисање текстова из дечјих часописа	1	Читање, разговор, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки, индивидуални
Ученик у улози наставника	1	Упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења	Дијалошки, демонстративни, индивидуални
Глаголски облици – рад на тексту	2	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Дијалошки, текстовни, рад у групи
Особености стиха и строфе	1	Слушање, читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Монолошки, дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи
Падежи – обнављање и проширивање знања	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање	Дијалошки, текстовни, рад у групи
Рад са ученицима на тестовима за такмичење и индивидуално припремање ученика за такмичење	5	Читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи, индивидуални
Вежбе у говору са правилним акцентовањем	1	Уочавање, упоређивање, практична примена	Дијалошки, текстовни, индивидуални
Језичке недоумице и њихово решавање	1	Читање, уочавање, разговор,упоређивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи
Проучавање локалног говора	1	Уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи
Оспособљавање ученика за руковање разноврсним техничким и електронским наставним средствима	1	Размењивање сопствених знања и практична примена	Дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Завршни час – сумирање резултата рада	1	Разговор, размена мишљења мишљења	Дијалошки

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДРАМСКО-РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА)

Циљеви	Проширивање и продубљивање вештина, знања и умења; развијање маште ученика; подстицање на стваралачки рад; ослобађање у јавном наступу, учешће ученика у прославама различитих свечаности у школи; ближе упознавање са драмом као сценском уметношћу; подстицање ученика на сценско стваралаштво; оспособљавање за анализу текстова, овладавање вештином глуме, рецитовања, лепог говора, развијање љубави према матерњем језику и лепој речи.		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ**	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	**МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
Проучавање драмских текстова	2	рад на тексту, слушање, читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	облици рада: ▪ фронтални, ▪ групни, ▪ рад у пару, ▪ индивидуални методе: ▪ текстуална, ▪ монолошка, ▪ дијалошка, ▪ демонстрациона, ▪ игровна, ▪ метода ученичких радова (писаних, графичких, практичних),
Основни појмови из позоришне уметности	1	упознавање основних појмова из позоришне уметности, упознавање занимања која постоје у позоришту, читање, уочавање, разговор, усвајање нових појмова, рад на тексту	
Чиниоци изражајног казивања	3	упознавање чиниоца изражајног казивања, слушање добрих примера, читање, снимање и анализа сопственог говора, уочавање, вежбе артикулације, динамике	
Такмичење у рецитовању	4	одабир песме, анализа песме, увежбавање изражајног, доживљајног и интерпретатикног казивања, снимање и анализа сопственог говора	
Такмичењ у лепом говору	4	одабир текста, анализа текста, увежбавање правилне атрикулације и акцентуације, увежбавање изражајног, доживљајног и интерпретатикног казивања, снимање и анализа сопственог говора	
Посета позоришту	2	гледање, анализа, критичка оцена	
Писање сценских дела (драматизација)	2	ближе упознавање одлика књижевних родова, драматизација текстова вођењем рачуна о елементима глуме и раду на сцени	
Свети Сава – наша слава	4	одабир или писање пригодних текстова, пробе читања, увежбавање извођења на сцени, израда костима, реквизита и сценогрфије, одабир музике	
Прослава Дана школе	4	одабир или писање пригодних текстова, пробе читања, увежбавање извођења на сцени, израда костима, реквизита и сценогрфије, одабир музике	
Учешће на неком од фестивала дечијег драмског стваралаштва	10	одабир драмског текста, подела улога и задужења, пробе читања, рад на ликовима, постављање на сцену, израда костима, реквизита и сценографије, одабир музике, осмишљавањ и увежбавање кореографије, осмишњавање и израда плаката	

СРПСКИ ЈЕЗИК (НОВИНАРСКО-ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА)

Циљеви	Проширивање и продубљивање вештина, знања и умења; развијање маште ученика; подстицање на стваралачки рад; овладавање облицима новинарског изражавања; примена стеченог знања на редовној настави (књижевности, граматике, правописа и језичке културе) у писању, корекцији и лекторисању литерарних и новинских текстова; учешће ученика у прославама различитих свечаности у школи и изради школског лист; развијање љубави према матерњем језику и лепој речи.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ**	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	**МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
Формирање редакције	2	Пријем нових чланова, организација рада и подела задужења	облици рада: ▪ фронтални, ▪ групни, ▪ рад у пару, ▪ индивидуални методе: ▪ текстуална, ▪ монолошка, ▪ дијалошка, ▪ демонстрациона, ▪ игровна, ▪ метода ученичких радова (писаних, графичких, практичних),
Едукација чланова Новинарске секције	5	Упознавање одлика различитих облика новинарског изражавања, овладавање техником писања, разговор, усвајање нових појмова, рад на тексту	
Рад и истраживање на терену	5	Прикупљање грађе, писање вести, извештаја, репортаже, интервјуа; спровођење анкете, сређивање грађе	
Ученичко стваралаштво	9	Писање и читање властитих литерарних радова, приказ и критике ученичког литерарног стваралаштва, одабир најбољих радова	
Учешће на конкурсима и такмичењима	3	Писање на задату тему, читање радова и критичка оцена, корекција, одабир најбољих радова, слање радова на конкурс	
Школски лист	12	Подела задужења у оквиру редакције. Осмишљавање концепције листа. Избор тема – најзанимљивије рубрике. Уређивање концепције листа. Осмишљавање и писање прилога за школске новине. Анализа и одабир прилога за нови број. Лекторисање и кориговање текстова.	

МАТЕМАТИКА (ДОДАТНА И ПРИПРЕМНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
РЕД ВРШЕЊА РАЧУНСКИХ ОПЕРАЦИЈА СА РАЦИОНАЛНИМ БРОЈЕВИМА	3	- рачуна - примењује	- дијалошка - демонстративна	- састављање и решавање сложених бројевних израза у скупу рационалних бројева
БРОЈЕВНИ ИЗРАЗИ У СКУПУ Z СА И БЕЗ ЗАГРАДЕ	5	- сређује по редоследу - рачуна - примењује	- дијалошка - демонстративна	- састављање и решавање сложених бројевних израза у скупу рационалних бројева
ПРИКАЗИВАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА ТАБЕЛОМ, ПОЛИГОНОМ, ХИСТОГРАМОМ	3	- закључује - рачуна - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- правилно цртање и читање графика различитог облика
КОНСТРУКЦИЈА ТРОУГЛА - СЛОЖЕНИ ЗАДАЦИ	4	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- конструкција троугла помоћу збира и разлике страница, тежишне дужи, висине
КОНСТРУКЦИЈА ЧЕТВОРОУГЛА	4	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- конструкција помоћу дијагонала и висине
КОНСТРУКЦИЈА САМО СА ШЕСТАРОМ	1	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- коришћење шестара као радног прибора у конструкцији
КОНСТРУКЦИЈА САМО СА ЛЕЊИРОМ	1	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- помоћу два лењира вршити конструкцију задате фигуре

МАТЕМАТИКА (ДОДАТНА И ПРИПРЕМНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
КОНСТРУКЦИЈА НЕДОСТИЖНЕ ТАЧКЕ	1	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- помоћу нормалности и паралелности доћи до недостижне тачке
РАЗЛАГАЊЕ И САСТАВЉАЊЕ ФИГУРА	2	- закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- од истих елемената допуном или разлагањем склопити различите фигуре
ЗАДАЦИ ЛОГИЧНО – КОМБИНАТОРНЕ ПРИРОДЕ	3	- рачуна - закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- решавање тежих мисаоних задатака помоћу логичког закључивања
НЕСТАНДАРДНИ ЗАДАЦИ	1	- рачуна - закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- решавање нестандардних задатака помоћу дрваца, пресипања и сл. метода
ЗАДАЦИ КОЈИ СЕ СВОДЕ НА ДИРИХЛЕОВ ПРИНЦИП	2	- рачуна - закључује - примењује	- дијалошка - демонстративна	- Дирлихеовом методом најбрже доћи до решења
ПОВРШИНА РАВНИХ ФИГУРА	3	- рачуна - закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- решавање практичних задатака
ТАКМИЧАРСКИ ЗАДАЦИ	3	- рачуна - закључује - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- одабрани задаци са разних такмичења

МАТЕМАТИКА (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање,са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	1	-пребројава -групише -упоређује	-демонстративна -дијалошка	-основне рачунске операције са целим бројевима и њихова својства -сабирање и одузимање, једначине и неједначине
ТРОУГАО	1	-посматра -уочава -именује -разликује	-демонстративна -илустративна -дијалошка	- елементи, врсте троуглова, конструкција
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	1	-пребројава -групише -упоређује	-демонстративна -дијалошка	- множење, дељење, једначине и неједначине
ТРОУГАО	2	-посматра -уочава -именује -разликује	-демонстративна -илустративна -дијалошка	-подударност и значајне тачке
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	1	-разликује -именује -упоређује -пребројава -рачуна	-демонстративна -дијалошка	-сабирање, одузимање, једначине и неједначине
ЧЕТВОРОУГАО	1	-посматра -уочава -именује -разликује	-демонстративна -илустративна -дијалошка	-врсте и конструкције
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	1	-разликује -именује -упоређује -пребројава	-демонстративна -дијалошка	-множење, дељење, једначине и неједначине
ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА	1	-уочава -рачуна -упоређује	-илустративна -демонстративна -дијалошка	-појам јединичне површи -уочавање да подударне фигуре имају једнаке површине -уочавање зависности површине од одређених елемената -правилно тумачење формуле -израчунавање површине

МАТЕМАТИКА (СЕКЦИЈА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ/ТЕМЕ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Историјат математичких ознака	2	Упознавање ученика са историјатом математичких ознака преко презентација, дискусија и интернета	-разговор -идеје -сугестије	-предметни наставник -ученици
Танграм, улога и својства танграма у математици	2	Упознавање ученика са танграмом, креирање танграма и састављање фигура помоћу танграма	-разговор -идеје -савети	-предметни наставник -ученици
Математика и информатика кроз занимљиве математичке игре	3	Проналажење одређених интенет сајтова за математику и њихова улога у математици	-разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Шах и улога шаха у математици	2	Упознавање са правилима шаха , подела ученика у тимове и њихова реализација	-разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Арабљанска математика	2	Упознавање ученика са арабљаском математиком и прављење презентација на задату тему	-разговор -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Израда математичких паноа у учионицама	6	Подела задужења ученицима и креирање математичких паноа	- едукативне радионице -разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Решавање занимљивих логичких математичких задатака	2	Подела задатака ученицима и њихово решавање	-разговор -дискусија -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Настанак и развој геометрије	2	Упознавање ученика са геометријом и улогом геометије у математици	- едукативне радионице -разговор	-предметни наставник -ученици
Повезаност математике и физике кроз научнике	2	Упознати ученике са научницима, одабрати ученике који ће направити презентације на задату тему и презентовати осталим ученицима	разговор	-предметни наставник математике и физике -ученици
Ератостеново сито	1	Упознавање ученика са простим и сложеним бројевиам и презентовање ученицима начин креирања Ератостеновог сита	-разговор	-предметни наставник -ученици

МАТЕМАТИКА (СЕКЦИЈА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ/ТЕМЕ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Настанак и развој децималних бројева	1	-упознавање ученика са децималним бројевима, њиховој примени и настанку, као и њихово коришћење у свакодневном животу	-разговор -савети	-предметни наставник -ученици
Златни пресек у математици	2	- Приказивање презентације о златном пресеку, упознавање ученика са појмом златног пресека и његовој примени у животу.	-разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Решавање задатака са магичним квадратом	1	-подела задатак а ученициам и њихово решавање.	-разговор -дискусија практичан рад	-предметни наставник -ученици
Све о нули	2	-Усвајање знања о нули и њеној примени у математици	-разговор -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Бројевни системи	2	- презентовање садржаја о бројевним системима преко презентација, као и употребу бројевних система у математици	- едукативне радионице -разговор -дискусија	-предметни наставник -ученици
Рационални поступци у рачунању	1	-подела задатака ученицима и њихово решавање	-разговор -дискусија -практичан рад	-предметни наставник -ученици
Израда математичког квиза знања	2	- подела ученика у тимове, подела задатака и њихово решавање. Проглашавање и награђивање најбољих	-едукативна радионица -разговор	-предметни наставник -ученици
Талесово мерење висине пирамиде	1	- упознавање ученика са Талесовом теоремом, њиховој примени у свакодневном животу	Разговор практичан рад	-предметни наставник -ученици

ФИЗИКА (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање,са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.			
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА**	**ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА**
КРЕТАЊЕ -Равномерно праволинијско кретање. Стална брзина. -Одређивање пређеног пута и времена трајања кретања	3	-слушају -питају -упоређује -решава	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да препозна равномерно кретање -да препозна врсту кретања према облику путање -да научи и израчуна брзину, пређени пут и време помоћу датих формула
СИЛА -Појам силе -Врсте сила (еластична сила, сила трења, електрична сила, магнетна сила, сила Земљине теже)	2	-посматра -уочава -разликује -питају	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да разуме шта је то сила и како се она дефинише -да препозна смер деловања сила -да разликује врсте сила
МЕРЕЊЕ -Основне физичке величине и њихове јединице -Мерила и мерни инструменти -Одређивање дужине, површине, запремине и времена	3	-питају -разликује -упоређује -решава	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да научи ознаке основних физичких величина као и ознаке њихових мерних јединица -да препозна мерила и мерне инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена -зна основна правила мерења и чита мерну скалу -користи основне јединице као и формуле
МАСА И ГУСТИНА -Први Њутнов закон –закон инерције -Маса и густина тела	2	-посматра -уочава -решава -разликује	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да препозна особине инерције -да разликује масу и густину тела -зна да мери масу и користи основне јединице за масу
ПРИТИСАК -Притисак чврстих тела -Хидростатички притисак-спојени судови -Атмосферски притисак	2	-разликује -упоређује -питају -решава	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да разуме од чега зависи притисак чврстих тела -да разуме принцип спојених судова -да разуме појам атмосферског притиска

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА И СЕКЦИЈА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
I LIVE IN NEW YORK	1	- именује - повезује - уређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-Упознавање ученика са животом тинејџера у Њујорку -разговор о разликама између британског и америчког енглеског
PLAYING GAMES	1	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна - истарживачка	- усвајање изговора и значења нових речи кроз игру
THE GARDEN CHAIR PILOT	1	- закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- повезивање слика и склапање приче користећи прошло време - анализа новинског чланка
MAKING MOVIES	1	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	-разговор о филмовима и телевизијским програмима које ученици воле - анализа текста о историји филма
THE FIRST AMERICANS	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- упознавање ученика са историјом и првим досељеницима у Америци
A WEEKEND IN MANCHESTER	1	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-увежбавање описивања места у коме ученици живе
POEM- MUM, DAD AND ME	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-анализа поезије на енглеском језику
LISTENING TO THE SONGS	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-усвајање новог вокабулара и конструкција кроз музику

РУСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА И СЕКЦИЈА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
ПОРОДИЦА И ПОРОДИЧНИ ОДНСИ	1	- употребљава лексику - повезује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	- ширење лексичког фонда
ПОРОДИЧНИ ПРАЗНИЦИ – писање честитке	1	- употребљава лексику	- монолошка -демонстративна	- ширење лексичког фонда
Песма „ЗАВТРА ТЫ СТАНЕШЬ ВЗРОСЛОЙ“	1	- уочава	- илустративна -демонстративна	-усвајање језика кроз слушање
РАЗГЛЕДНИЦА – «ТАМ, ГДЕ Я ЖИВУ»	1	- уочава - закључује - проверава	-илустративна -демонстративна	-усвајање језика кроз употребу
ПРАВЉЕЊЕ РАЗГЛЕДНИЦЕ НЕКОГ РУСКОГ МЕСТА ПО ИЗБОРУ	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	- демонстрација усвојеног језичког садржаја кроз примере
ОМЛАДИНА – сличности и разлике живота младих у Србији и Русији	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	- демонстрација усвојеног језичког садржаја кроз примере
Песма „ ДЕВОЧКА, КОТОРАЯ ХОТЕЛА СЧАСТЬЯ“	1	- слуша - открива релације - закључује	- илустративна -демонстративна	- анализа
ПЕРВАЯ ЛЮБОВЬ	1	-уочава -открива релације - закључује	- дијалошка -демонстративна	- демонстрација усвојеног језичког садржаја кроз примере
Песма „ДЕВОЧКА ЖИВУЩАЯ В СЕТИ“	1	-слуша -уочава	-илустративна -демонстративна	- усвајање нових језичких форми

РУСКИ ЈЕЗИК (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који не постижу задовољавајуће резултате и њен циљ је да ученици усвоје основне језичке садржаје предвиђене планом и програмом.			
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА**	**ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА**
БРОЈЕВИ – ОСНОВНИ И РЕДНИ	1	- препознавање - правилан изговор и писање	- илустративна - вербална - демонстративна	- уочавање разлике у употреби српских и руских бројева
ПРОСТО БУДУЋЕ ВРЕМЕ	1	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-усвајање и примена усвојеног садржаја
УЗРОЧНЕ РЕЧЕНИЦЕ СА ПОТОМУ ЧТО	1	- препознавање - правилан изговор и писање	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- усвајање и примена усвојеног садржаја
ПРОШЛО ВРЕМЕ	1	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	-увежбавање изговора и граматичка промена кроз примере
ИЗРАЖАВАЊЕ (НЕ)САГЛАСНОСТИ	1	- уочава - открива релације - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- корелација са српским језиком
САДАШЊЕ ВРЕМЕ	1	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- увежбавање изговора кроз примере
ДУГА И КРАТКА ФОРМА ПРИДЕВА	1	- открива релације - закључује - разликује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- увежбавање изговора и конструкција кроз примере
УПОТРЕБА ЕСЛИ И КОГДА	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	-усвајање новог вокабулара кроз текст
КОМПАРАЦИЈА ПРИДЕВА И ПРИЛОГА	1	- препознавање - правилан изговор и писање	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- усвајање и примена усвојеног садржаја

ХОР И ОРКЕСТАР (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	-развијање музичке способности и жеље за активним музицирањем и суделовањем у школским ансамблима; - подстицање код ученика њихове креативне способности и смисла за колективно музицирање;

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА
1. Упознавање ученика са планом рада хора и оркестра	1	упознаје	демонстративна
2. Одабир ученика за похађање додатне наставе *хора и оркестра* – формирање хора	2	Интерпретира музички садржај,демонстрира, контролише	Демонстративна, индивидуални рад
3. Вокализе и вежбе правилног дисања, дикције и артикулације	2	Понавља, посматра, бележи	Демонстративна, индивидуални рад
4. Извођење химне Светом Сави и композиција сличне садржине, прикладних за светосавску приредбу	5	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
5. Дечије, народне и песме чији су ствараоци деца	15	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
6. Песме на тему Нова година	3	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
7. Обрада песама поводом дана школе	3	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
8. Песме о мајци – приредба поводом дана жена	1	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
9. Свирање дечијих песама на блок флаути	4	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна,

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	- Развијање самосталног размишљања ученика и њихове креативне способности - Развијање свести ученика као учесника у саобраћају према сопственој безбедности и безбедности других		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Пешак у саобраћају	3	1. Уводне напомене о саобраћају – историјски развој, средства... 2. Основна правила кретања пешака 3. „Како долазим у школу?“	1. и 2. Разговор са члановима Секције 3. Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима
2. Прелазак и кретање пешака коловозом	2	4. Правила - прелазак пешака преко коловоза 5. Правила - кретање пешака по коловозу	4. и 5. Разговор са члановима Секције
3 Саобраћајни знаци	5	6. Изглед и значења знакова 7. Изглед и значења знакова 8. Изглед и значења знакова 9. Правила поступања по саобраћајним знацима 10.Правила поступања по саобраћајним знацима	6., 7., 8., 9. и 10. Група израда макета саобраћајних знакова у реалној величини, уз разговор
4. Правила у саобраћају	4	11.Решавање раскрснице 12.Кружни ток саобраћаја 13.Возила под пратњом 14.Улога милиционера на раскрсници	11., 12., 13. и 14. Активно учешће чланова секције
5. Тест	2	15.Решавање тестова 16.Решавање тестова	15. и 16. Провера стеченог знања писменим путем
6. Саобраћајна култура и безбедност	1	17. Искуства саобраћајне полиције	17. Разговор са представником локалне полицијске управе, укључити и остале ученике и родитеље
7. Саобраћајни полигон спретности „Шта знаш о саобраћају“	5	18. Техничка израда елемената полигона 19. Техничка израда елемената полигона 20. Техничка израда елемената полигона 21. Техничка израда елемената полигона 22. Постављање полигона	18., 19., 20. и 21. Група израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 22. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе
8. Полигон практичног понашања у саобраћају „Шта знаш о саобраћају“	2	23. Техничка израда елемената полигона 24. Постављање полигона	23. Група израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 24. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	- Развијање самосталног размишљања ученика и њихове креативне способности - Развијање свести ученика као учесника у саобраћају према сопственој безбедности и безбедности других		
9. Практичне вежбе на полигонима и школско такмичење	5	25. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 26. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 27. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 28. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 29. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	25., 26.,27., 28. и 29. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
10. „Саобраћајна патрола“	4	30. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 31. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 32. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 33. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају	30., 31., 32. и 33. Дежурство и асистенције пешацима, посебно ученицима, на саобраћајницама у близини школе уз помоћ саобраћајне полиције
11. Практичне вежбе на полигонима II	2	34. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције 35. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	34. и 35. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
12. Општинско такмичење „Шта знаш о саобраћају“	1	36. Припрема и организација такмичења	36. Организација такмичења, припрема полигона, суђење...

Л И К О В Н А С Е К Ц И Ј А (Д О Д А Т Н А Н А С Т А В А)

Циљеви додатне наставе	Развијање самосталног размишљања ученика		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Упознавање ученика са планом рада ликовне секције	1		
2. Одабир ученика за похађање додатне наставе *ликовне секције*	2		
3. Обнављање основних ликовних техника	3		
4. Израда радова везаних за обележавање значајних датума (почетак школске године, Нова година, Ускрс, Свети Сава, 8. март, Дан школе, завршетак школске године)	10		
5. Израда радова везаних за учествовање на разним конкурсима	5		
6. Израда радова везаних за активности везане за декорацију школе (изада мурала, разних обележја – пиктограма,	5		
7. Истраживање и комбиновање са техникама рада	10		

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	
		БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
1. ЈЕЗИК 3. ГРАМАТИКА 4. ПРАВОПИС 5. ОРТОЕПИЈА	▪ развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; ▪ описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; ▪ поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; ▪ упознавање језичких појава и појмова и овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика; ▪ остваривање континуитета у граматичким вежбањима; ▪ оспособљавање за успешно служење књижевним језиком; ▪ даље овладавање знањима из граматике, стилистике, лексикологије, историје књижевног језика, дијалектологије; ▪ развијање позитивног односа према дијалектима (свом и другим), као и потребе да се усваја, негује и развија књижевни језик; ▪ даље усвајање ортоепске, ортографске, граматичке, лексичке и стилске норме српског језика; ▪ повезивање знања из граматике са градивом из правописа.	Ученицима треба језик представити и тумачити као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција. Поступност се обезбеђује самим избором и распоредом наставних садржаја, а селективност треба остварити избором најосновнијих језичких законитости и информација о њима. У настави граматике треба примењивати поступке који успешно сузбијају ученикову масовну инертност, а развијају радозналост и самосталност ученика, што појачава њихов истраживачки и стваралачки однос према језику. Настава мора бити чврсто везана за животну, језичку и уметничку праксу, одн. за одговарајуће текстове и говорне ситуације. Ученике треба што чешће упућивати да откривају стилску функцију (изражајност) језичких појава. Програмске садржаје из акцентологије не треба обрађивати као посебне наставне јединице. Не само у настави језика већ и у настави читања и језичке културе, сталним вежбањем, по могућству уз коришћење аудио- снимака, ученике треба навикавати да чују правилно акцентовану реч. Правопис се савлађује путем честих и разноврсних систематских вежбања, елементарних и сложених, као и различитим облицима писмених вежби. Поред тога, ученике треба упућивати на служење Правописом (школско издање). Ортоепске вежбе, обично краће и чешће, треба изводити не само у оквиру наставе језика него и наставе читања и језичке културе. Тебало би указивати на правилност у говору, али и на логичност и јасност.	55	IX – VI
2. КЊИЖЕВНОСТ И КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ	▪ развијање љубави према књижевности и јачање чулног, литерарног и језичког сензибилитета ученика; ▪ упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу; ▪ усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности; ▪ процењивање идејно-естетских, језичко-стилских и других вредности уметничког дела; ▪ оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање и свестрано тумачење књижевноуметничких дела разних жанрова; ▪ оспособљавање ученика да се служе књигом као извором информација и да науче да бирају најбитније податке; ▪ подстицање и развијање критичког односа у проблемском приступу делу и писцу; ▪систематизовање знања о народној и ауторској књижевности (на примерима из лектире).	Обради текста приступа се после успешног интерпретативног читања наглас и читања у себи, уз примењивање аналитичких и синтетичких поступака и гледишта. Значајне појединости, елементарне слике, експресивна места и стилско-језичке поступке треба сагледавати као функционалне делове виших целина и тумачити у природном садејству са другим уметничким чиниоцима. Ученике треба навикавати на то да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самог текста. Обрада књижевног дела треба да буде прожета решавањем проблемских питања која су подстакнута текстом. Да би се текст доживео и правилно схватио, неопходно је његово ситуирање у временске, просторне и друштвено- историјске оквире, давање неопходних података о писцу и настанку дела, као и обавештења о битним садржајима који претходе одломку. Књижевнотеоријске појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство. Функционални појмови се не обрађују посебно, већ се у току наставе указује на њихова примењена значења.	60	IX – VI

3. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	▪ усавршавање изражајног читања и развијање личног тона при читању и казивању напамет научених прозних и поетских целина; ▪ увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног и истраживачког); ▪ развијање смисла и способности за правилно, течно, уверљиво и јасно писмено и усмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; ▪ развијање љубави према српском језику и потребе да се он негује и унапређује; ▪ вежбање у „летимичном“ читању познатог текста ради налажења одређених информација и увођења ученика у „летимично“ читање непознатог текста да би утврдили да ли их текст интересује и да ли ће га читати у целини (новински чланак, непозната књига и сл.); ▪ подстицање маште и креативности; ▪ подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; ▪ повезивање знања о обрађеним књижевним делима са новим и оригиналним идејама ђака.	Настава културе изражавања мора се преносити на обраду књижевног текста који је најбољи образац изражавања, на некњижевне текстове и на граматику с правописом. Основни циљ треба да буде развијање језичког мишљења и језичке свести уочавањем језичких законитости. Лексичке, морфолошке, семантичке и синтаксичке вежбе изводе се на тексту или у току разговора. Говорне вежбе и говорење напамет научених одломака у стиху и прози (уз помоћ аудитивних наставних средстава) омогућавају ученицима неговање правилне дикције и убрзавају процес приближавања књижевном изговору. Да би настава била очигледнија и ефикаснија, треба користити аудитивна наставна средства (нпр. Звучна читанка).	
		21	**IX – VI**

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ЈЕЗИК 1. <u>ГРАМАТИКА</u> ▪ Српски језик међу другим словенским језицима. Дијалекти српског језика (основни подаци). Народни и књижевни језик. Појам нормирања. ▪ Развој српског књижевног језика: српскословенски, рускословенски, славеносрпски. Вукова реформа језика, писма и правописа. Књижевни језик Срба од Вука до данас (основни подаци). Развој лексике српског језика (основни подаци). ▪ Језици националних мањина (основни подаци). ▪ Језик свакодневне комуникације – говорни и писани. Главне особине типичног говорног језика: ослањање на контекст и на говорну ситуацију; функција гестова и мимике. Главне особине типичног писаног језика у јавној комуникацији: експлицитност, потпуност реченица, интелектуалност, формалност. Главне особине писаних стилова јавне комуникације – публицистичког, научног, административног. ▪ Синтагме – придевске, прилошке, глаголске. ▪ Зависне предикатске реченице: обележја (зависни везници, везнички спојеви и др.). Врсте зависних реченица: изричне (изричне у ужем смислу и зависноупитне), односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене. Конституентска функција у оквиру више реченице (независне или зависне) или синтагме. Интерпункција у вези са зависним реченицама. Напоредни односи међу зависним реченицама (саставни, раставни, супротни). ▪ Исказивање реченичних чланова зависном реченицом и предлошко-падежном конструкцијом. ▪ Основне функције и значења глаголских облика. Употреба глаголских облика у приповедању. ▪ Грађење речи; комбиновано грађење, грађење претварањем. Гласовне промене у вези са грађењем речи (нормативна решења).	Ученик: ▪ разликује појмове књижевног и народног језика; зна основне податке о развоју књижевног језика код Срба (од почетака до данас), о пореклу и дијалекатској разуђености српског језика, као и о језицима националних мањина. ▪ зна основне особине говорног и писаног језика. ▪ препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима; препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове. ▪ познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица). ▪ одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима. ▪ познаје главна значења и функције глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези са њима). ▪ познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање).	▪ текстовна метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема (хеуристички приступ)	▪ Читанка ▪ Граматика ▪ Радна свеска ▪ лектира ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ научнопопуларни и информативни текстови (енциклопедије, часописи за децу и омладину)	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ домаћи задаци ▪ наставни листићи ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно тестирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцену свог рада, као и рада другог	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Условне реченице Conditionals (8. разред енглески језик) Остварена је вертикална корелација међу предметима: „Сеобе“,М.Црњански Сеобе Срба (7.разред историја) Остварена је вертикална корелација међу предметима: Епске народне песме новијих времена Први српски устанак (7.разред историја)

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Једнозначне и вишезначне речи; хомонимија. Метафора и метонимија као начини да реч стекне нова значења. ▪ Главна правила стандардне акценатске норме и систематизовање знања о акцентима из претходних разреда. ▪ Обнављање и систематизовање градива из претходних разреда. 2. <u>ПРАВОПИС</u> ▪ Прилагођено писање имена из страних језика. ▪ Писање полусложеница. ▪ Генитивни знак. ▪ Систематизовање садржаја из правописа: употреба великог слова, интерпункција, спојено и растављено писање речи; писање скраћеница; растављање речи на крају реда. 3. <u>ОРТОЕПИЈА</u> ▪ Правилан изговор самогласника и сугласника. ▪ Интонација просте и сложене реченице. Варирање интензитета, темпа и пауза у говору и у текстовима различитог садржаја.	▪ познаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи; основне лексичке односе: синонимију, антонимију, хомонимију; познаје метафору и метонимију као лексичке механизме; препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.). ▪ зна основна правила акценатске норме и примењује их у свом говору; уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације; одређује место реченичног акцента у једноставнијим примерима. зна и доследно примењује правописну норму. ▪ систематизује садржаје из правописа усвојене у претходним разредима. ▪ правилно изговара све самогласнике и сугласнике. ▪ разликује интонацију просте и сложене реченице. ▪ зна основна правила акценатске норме и примењује их у свом говору; уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације	▪ текстовна метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема (хеуристички приступ)	▪ Читанка ▪ Граматика ▪ Радна свеска ▪ лектира ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови ▪ лексикони и речници ▪ научнопопуларни и информативни текстови (енциклопедије, часописи за децу и омладину)	▪ редовно и континуирано оцењивање ▪ посматрање и вредновање рада на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ученика ▪ усмено испитивање ▪ диктати ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ писмени задаци ▪ домаћи задаци ▪ наставни листићи ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ иницијално и завршно тестирање усклађено са стандардима ▪ чешће петнаестоминутне провере ▪ пружање повратне информације и праћење напредовања у односу на претходни период ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих ▪ навикавање ученика на објективну и критичку оцену свог рада, као и рада другог	Остварена је вертикална корелација међу предметима: „Мемоари“, П.М.Ненадовић Први српски устанак (7.разред историја) Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: „Отаџбина“, Ђ.Јакшић Романтизам (8.разред музичка култура)

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. КЊИЖЕВНОСТ И КЊИЖЕВНО-ТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ 1. <u>ЛИРИКА</u> ▪ Народна песма: „Српска дјевојка“ ▪ Љубавне народне лирске песме (избор) ▪ Ђура Јакшић: „Отаџбина“ ▪ Јован Јовановић Змај: „Ђулићи“ (избор), „Светли гробови“ ▪ Франческо Петрарка: „Канцонијер“ (LXI сонет) ▪ Десанка Максимовић: „Пролетња песма“ или „Опомена“ ▪ Милош Црњански: „Ламент над Београдом“ (одломак) ▪ Васко Попа: „Очију твојих да није“ ▪ Оскар Давичо: „Србија“ ▪ Сергеј Јесењин: „Писмо мајци“ ▪ Рајнер Марија Рилке: „Љубавна песма“ ▪ Избор из савремене српске поезије **Књижевнотеоријски појмови:** стилска средства: метонимија, рефрен, антитеза, асонанца и алитерација; лирске врсте: љубавна народна лирика; љубавна народна и ауторска песма; сонет. 2. <u>ЕПИКА</u> ▪ Народна епско-лирска песма: „Женидба Милића Барјактара“ ▪ Народне епско-лирске песме (избор) ▪ Народна песма: „Почетак буне против дахија“ ▪ Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије и Црне Горе) ▪ Вук Стефановић Караџић: „Српски рјечник“ (избор); „О народним певачима“ ▪ Народна приповетка: „Немушти језик“ или „Усуд“ ▪ Теодосије: „Житије Светог Саве“ (одломак) ▪ Прота Матеја Ненадовић: „Мемоари“ (одломак) ▪ Петар Петровић Његош: „Горски вијенац“ (избор кратких одломака)	Ученик: ▪ повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од V до VIII разреда) са именима аутора тих дела; ▪ повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања; ▪ наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова, карактеристичних тема и мотива; ▪ издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту; ▪ разликује књижевно-научне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научнопопуларне текстове; ▪ разликује лирско-епске врсте (баладу, поему); ▪ разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу; ▪ проналази и именује стилске фигуре и одређује њихову функцију у тексту; ▪ одређује и именује врсту стиха и строфе; ▪ тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело; ▪ изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже	▪ текстуална ▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ хеуристичка ▪ драмске игре ▪ писани радови (анализе књижевних дела са разних аспеката, препричавање и описивање по самостално организованом плану) ▪ рецитовање и разне врсте читања ▪ самостални истраживачки рад ▪ казивање инспирисано доживљајем прочитаног ▪ богаћење речника	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ тестови ▪ дечија штампа ▪ речници ▪ разна литература ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ утврђивање и обнављање ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Љубомир Ненадовић: „Писма из Италије“ (одломци) ▪ Симо Матавуљ: „Пилипенда“ ▪ Лаза Лазаревић: „Све ће то народ позлатити“ ▪ Петар Кочић: „Кроз мећаву“ ▪ Милош Црњански: „Сеобе I“ (одломак) ▪ Иво Андрић: „Мост на Жепи“; избор приповедака о деци ▪ Добрица Ћосић: „Деобе“ (одломак) ▪ Исидора Секулић: „Царско достојанство језика“ (одломак) или есеј по избору ▪ Избор из савремене српске прозе **Књижевнотеоријски појмови** епско-лирске врсте: поема, балада, романса; спев; путопис, мемоари; есеј. 3. <u>ДРАМА</u> ▪ Бранислав Нушић: „Сумњиво лице“ ▪ Данило Киш: „Ноћ и магла“ ▪ Вилијем Шекспир: „Ромео и Јулија“ ▪ Молијер: „Грађанин племић“ (одломак) **Књижевнотеоријски појмови:** трагедија, трагично (појам); протагонист и антагонист; разрешење сукоба; катарза; сценски знакови, режија; телевизијска драма. <u>Систематизација књижевнотеоријских појмова</u>: ▪ Систематизација књижевних родова и врста у народној и ауторској књижевности. ▪ Систематизација облика казивања (форми приповедања) у књижевноуметничким текстовима: нарација (приповедање у 1. и 3. лицу); хронолошко и ретроспективно приповедање; дескрипција (портрет, пејзаж, појам ентеријера и екстеријера), наративна дескрипција; дијалог; монолог, унутрашњи монолог. ▪ Језичкостилска изражајна средства (систематизација).	▪ систематизује књижевнотеоријске појмове усвојене у претходним разредима (књижевни родови и врсте, форме приповедања, језичкостилска изражајна средства...).	▪ текстовна метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема (хеуристички приступ)	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ тестови ▪ дечија штампа ▪ речници ▪ разна литература ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ утврђивање и обнављање ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
ДОПУНСКИ ИЗБОР ▪ Борисав Станковић: „Увела ружа“ ▪ Матија Бећковић: „Прича о Светом Сави“ ▪ Избор из антологија српске љубавне лирике НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ ▪ Миодраг Поповић: „Вук Стефановић Караџић“ (одломци) ▪ Ш. Кулишић, Ж. Петровић, Н. Пантелић: „Српски митолошки речник“ (избор) ▪ Миле Недељковић: „Годишњи обичаји у Срба“ (избор) **Функционални појмови** романтичарско, романтично, реалистично, реално; документовано, рационално, теза, чињеница; етичко, естетско; рефлексија, меморија; креативно, доживљајно, сугестивно, пластично; апсурд, провокација, противуречност, доследност; самокритичност, самоиницијатива; агресивност, себичност (егоизам), лицемерје, опортунизам; независно, самостално, зависно, завидно.		▪ текстовна метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема (хеуристички приступ)	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ тестови ▪ дечија штампа ▪ речници ▪ разна литература ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ утврђивање и обнављање ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА ПИСМЕНО И УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ ▪ Причање о доживљају са ефектним почетком и завршетком. ▪ Интерпретативно препричавање књижевноуметничког текста. ▪ Расправа (аргументативни текст) и пропагандни текст. Објективно и пристрасно приказивање чињеница. ▪ Реклама као врста пропагандних текстова. Језичке особине реклама. Манипулативност реклама. ▪ Попуњавање различитих образаца. ▪ Репортажа као новинарски жанр. ▪ Критички приказ нове књиге, филма, радијске, телевизијске емисије и концерта. ▪ Препознавање бирократског језика као облика манипулације људима помоћу језика. „Превођење“ са бирократског језика на обичан језик. ▪ Коришћење индексом, појмовником и библиографијом. ▪ Читање и разумевање нелинеарних елемената текста: дијаграми, графикони. ▪ „Летимично читање“ (ради брзог проналажења важних информација). **Активности ученика:** слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, читање, разговор, размењивање знања и мишљења, анализа, исказивање властитих судова приликом анализе дела, самостално тумачење, истицање индивидуалности, неговање говорне и писане културе.	Ученик: ▪ познаје врсте неуметничких текстова (расправа, реклама); ▪ саставља аргументативни текст; ▪ проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима); ▪ разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима; ▪ препознаје став аутора неуметничког текста и разликује га од другачијих ставова изнетих у таквом тексту; ▪ издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту; ▪ издваја кључне речи и пише резиме дужег и/или сложенијег текста; ▪ разликује све делове текста и књиге, укључујући индекс, појмовник и библиографију и уме њима да се користи; ▪ организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслове деловима текста; ▪ пише приказ (књиге, филма, позоришне представе), репортажу и расправу; ▪ попуњава различите обрасце и формуларе с којима се сусреће у школи и свакодневном животу; ▪ препознаје бирократски језик као непожељан начин изражавања; ▪ чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста: вишеструке легенде, табеле, дијаграме и графиконе; ▪ чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација).	▪ текстовна метода ▪ дијалошка метода ▪ монолошка метода ▪ метода писаних радова ▪ интерактивне методе ▪ решавање проблема (хеуристички приступ)	▪ читанка ▪ језичка култура ▪ радна свеска ▪ лектира ▪ тестови ▪ дечија штампа ▪ речници ▪ разна литература ▪ мултимедијални садржаји ▪ дидактички материјал (тестови, наставни листићи, истраживачки задаци, текст диктата, плакати, пано) ▪ индивидуални ученички радови	▪ посматрање и вредновање рада и активности на часу ▪ прилагођавање захтева индивидуалним могућностима ▪ ученика ▪ усмено испитивање ▪ реферати ▪ писмене провере ▪ тестови са диференцираним задацима ▪ утврђивање и обнављање ▪ систематизација ▪ иницијално и завршно тестирање у складу са стандардима ▪ чешће краће провере ▪ пружање повратне информације о напредовању после извесног периода ▪ вођење педагошке документације ▪ подела наставних садржаја на модуле и вредновање у оквиру њих	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ГЕНЕРАЦИЈЕ**	▪ *разумевање краћих дијалога и других врста текстова* ▪ *усавршавање изговора и интонације* ▪ *писање реченица и краћих текстова* ▪ *изражавање осећања и ставова везаних за одређени текст* ▪ *описивање лица, догађаја, ситуација из окружења* ▪ *разумевање и препричавање писаног текста* ▪ *коришћење израза учтивости*	**11**	Ученик треба да: ▪ усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; ▪ покушава да одгонетне значење на основу контекста и проверава питајући неког ко добро зна (друга , наставника); ▪ обраћа пажњу на речи / изразе који се више пута понављају, као и на поднаслове у писаним текстовима; ▪ обраћа пажњу на разне невербалне елементе (гестови, мимика, итд. у усменим текстовима; илустрације и други визуелни елементи у писаним текстовима); ▪ размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; ▪ тражи значење у речнику; ▪ покушава да употреби познату реч приближног значења уместо непознате (нпр. аутомобил уместо возило); ▪ покушава да замени или допуни исказ или део исказа адекватним гестом / мимиком; ▪ уз помоћ наставника ради континуирано на усвајању и примени општих стратегија учења (генерализација, индукција, дедукција и позитивни трансфер)	**IX** **X** **XII** **I** **II**
2. **СРЕЋНИ ЗАЈЕДНО**		**8**		**IV** **V**
3. **ЗДРАВЉЕ**		**10**		**X** **XI**
4. **ПУТОВАЊА**		**9**		**III** **IV**
5. **САВРШЕН СВЕТ**		**15**		
6. **УСПОНИ И ПАДОВИ**		**15**		

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ГЕНЕРАЦИЈЕ **Past decades** - used to - Adjectives with prepositions **Past Perfect and Past Simple** - Uses of get - Past Simple and Past Continuous - Talking about past events - Describing a decade **2.СРЕЋНИ ЗАЈЕДНО** **Relationships** **Present Perfect** - Reading for gist -marriage - Extreme adjectives - Present Perfect and Past Simple - Invitations - An email to a friend **3. ЗДРАВЉЕ** **Medical science** - Can and Could - Noun suffixes - **Phrasal verbs** - Past modals - Exchanging opinions - A discussion essay	▪ представљање себе и других ▪ поздрављање ▪ индетификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева, итд. ▪ разумевање и давање једноставних упустава и команди ▪ постављање и одговарање на питања ▪ молбе и изрази захвалности ▪ примање и давање позива за учешће у игри или групној активности ▪ изражавање допадања/ недопадања ▪ изражавање физичких сензација и потреба ▪ именовање активности (у вези са темама) ▪ исказивање просторних ▪ односа и величина (идем, долазим из ...) ▪ давање и тражење информација о себи и другима	▪ комуникациона ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ конкретизација ▪ поредбена ▪ дескриптивна ▪ допуњавање ▪ систематизовање	▪ уџбеник енглеског језика ▪ радна свеска ▪ граматика енглеског језика ▪ речник енглеског језика ▪ предмети у учионици ▪ флеш картице ▪ школски прибор ▪ цртежи ▪ табеле ▪ постери	▪ праћење ученика у континуитету ▪ посматрање ▪ усмено испитивање ▪ писмене провере ▪ анализирање развијених вештина и знања и њихова примена на истим и новим ситуацијама ▪ вредновање домаћих задатака ▪ ангажованост ученика на часу ▪ напредак ученика у односу на почетно стање (постигнуће)	Остварена је вертикална к. са Историја(Историјски догађаји)- Talking about past events Здравствена култура (Здравље тела и духа) –Medical Science

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ПУТОВАЊА - **Travel nouns** - Easily confused words - Will and going to - Travel, verbs - Present Simple and Continuous for future - **Asking for and giving information** - An email about a visit **5.САВРШЕН СВЕТ** - **Body decoration, reflexive pronouns** - Fashion - Active or passive - Commerce - **Passive questions** - Changing something in a shop - A formal letter **Nations and government** Prepositions with nouns First Conditional Government policies Second Conditional Apologizing and expressing regrets An opinion essay **6. УСПОНИ И ПАДОВИ** - **Attributes and personality** - Anthonimes - Third Conditional - Feelings - **Relative Clauses** - Reacting to news - An experience - Morals - Collocations with make and do - Reported Speech - Reporting verbs - Reported and Indirect questions - Explaining and clarifying - A narrative	▪ информација о себи и другима ▪ тражење и давање обавештења ▪ изрицање забране и реаговање на забрану ▪ тражење и давање обавештења о времену на часовнику ▪ скретање пажње ▪ тражење мишљења ▪ изражавање слагања/неслагања ▪ исказивање извињења и оправдања ▪ исказивање хипотетичке и будуће радње ▪ употреба пасивних конструкција ▪ употреба колокација и индиректног говора	▪ комуникациона ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ конкретизација ▪ поредбена ▪ дескриптивна ▪ допуњавање ▪ систематизовање	▪ уџбеник енглеског језика ▪ радна свеска ▪ граматика енглеског језика ▪ речник енглеског језика ▪ предмети у учионици ▪ флеш картице ▪ школски прибор ▪ цртежи ▪ табеле ▪ постери	▪ праћење ученика у континуитету ▪ посматрање ▪ усмено испитивање ▪ писмене провере ▪ анализирање развијених вештина и знања и њихова примена на истим и новим ситуацијама ▪ вредновање домаћих задатака ▪ ангажованост ученика на часу ▪ напредак ученика у односу на почетно стање (постигнуће)	Географија (Туризам и путовања)-Travel Nouns Грађанско васпитање (Мода и модни трендови)-Fashion Српски језик(Актив и пасив)-Passive Voice

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА**	*Циљ ове теме је да се понови сличност троуглова из седмог разреда, Талесова теорема. Поређење троуглова по сличности, коефицијент сличности.* *Оспособљава ученике за прецизност у цртању, мерењу и геометријским конструкцијама*	8 (5+3)	Применити сличност на правоугли троугао и на тај начин извести Питагорину теорему.	**IX**
2. **ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН**	*Циљ је ученике упознати са међусобним односима тачака, правих и равни у простору.* *Развијање ученикових способности посматрања, опажања и аналитичког и апстрактног мишљења.*	13 (8+5)	Елементи који одређују раван и однос двеју равни. Ортогонална пројекција тачке и дужи на раван.	**IX, X**
3. **ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ**	*Оспособити ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама.* *Конкретно у овој теми циљ је проширити решавање једноставних једначина и неједначина на сложеније у којима се једначине и неједначине трансформишу у њима еквивалентне.*	22 (9+13)	Истаћи чињеницу да су вредности двају еквивалентних израза једнаке за све допустиве вредности променљивих. Из овога следи да су једначине $f(x) = g(x)$ и $g(x) = h(x)$ еквивалентне ако је израз $g(x)$ = еквивалентан изразу $h(x)$.	**X, XI**
4. **ПРИЗМА**	*Оспособити ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе.* *У овој теми циљ је да се научено о призми и пирамиди конкретно примени на ствари из свакодневног живота.*	12 (4+8)	Да би ученици што лакше упознали геометријска тела треба користити њихове моделе и слике. Препоручљиво је да ученици сами цртају мреже и израђују моделе. Рачунати површине и запремине преко основних елемената као и са њима зависних елемената.	**XI, XII**
5. **ПИРАМИДА**		13 (3+10)		**XII, I, II**

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
6. **ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА**	*Циљ ове теме је да се у корелацији са функцијом директне пропорционалности (7. разред) уведе линеарна функција.* *Треба да се осигура да ученици усвоје елементарна знања која су потребна за схватање појава и законитости у природи и друштву.*	11 (5+6)	Детаљно обрадити линеарну функцију и њена својства и научити ученике да цртају графике и читају њихова својства.	**II**
7. **ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА**	*Треба да се осигура да ученици усвоје елементарна знања која су потребна за схватање појава и законитости у природи и друштву.* *Стицање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања.*	8 (3+5)	За примере наведених у садржају програма бирати податке које ученици овог узраста разумеју и који за њих имају релевантно значење.	**III**
8. **СИТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ**	*Циљ је да ученици упознају линеарну једначину са две непознате и да то препознају на примерима из живота.*	18 (6+12)	Графички приказ и интерпретација система линерних једначина с две непознате. Метод замене и супротних коефицијената.	**III, IV**
9. **ВАЉАК**	*Оспособити ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе.* *У овој теми циљ је да се научено о ваљку, купи и лопти конкретно примени на ствари из свакодневног живота.*	9 (3+6)	Да би ученици што лакше упознали геометријска тела треба користити њихове моделе и слике. Рачунати површине и запремине преко основних елемената као и са њима зависних елемената. Требало би да и сами цртају мреже и скице.	**IV**
10. **КУПА**		9 (3+6)		**V**
11. **ЛОПТА**		5 (2+3)		**V**
* **ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ**	*Проверити знање ученика*	8 (4+4)		**X, XII, III, V**

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА ▪ Талесова теорема ▪ Сличност троуглова ▪ Примена сличности на правоугли троугао	Ученици би требало да: ▪ схвате појам сличности троуглова ▪ знају да примене Талесову теорему ▪ да примене сличност на правоугли троугао ▪ примени сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ калкулатор ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација	Остварена је вертикална корелација између предмета Ортогонална пројекција на раван Ортогонална пројекција 7 разред техничко и информатичко образовање
2. ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН ▪ Однос тачке и праве, тачке и равни и одређеност праве и равни ▪ Однос правих. Мимоилазне праве ▪ Однос праве и равни. Нормала на раван. Растојање тачке од равни. ▪ Однос две равни. Диедар ▪ Ортогонална пројекција на раван (тачке, дужи и праве) ▪ Рогаљ и полиедар	Ученици би требало да: ▪ владају појмовима дужи, праве, полуправе и равни ▪ знају све међусобне односе тачке, праве и равни ▪ знају шта је ортогонална пројекција и да је ураде конструкцијски ▪ знају шта је полиедар, а шта рогаљ због наредних тема	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ ▪ вербално-текстуална	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове и предходне теме планиран је и Први школски писмени задатак.	▪ Поређење података са средњом вредношћу ▪ Средња вредност мерене величине 6 разред физика

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕСА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ ▪ Појам линеарне једначине и идентитета ▪ Еквивалентност једначина ▪ Решавање линеарних једначина са једном непознатом ▪ Појам линеарне неједначине и њеног решења ▪ Еквивалентност неједначина ▪ Решавање линеарних неједначина са једном непознатом	Ученици би требало да: ▪ реше линеарне једначине и неједначине у којима се непозната појављује само у једном члану ▪ користе једначине и неједначине у једноставним текстуалним задацима ▪ састављају и решава сложене текстуалне задатке са једначинама и неједначинама	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове теме планиран је и један контролни задатак.	Остварена је вертикална корелација између предмета ▪ Графичко представљање података ▪ Читање и разумевање табела, дијаграма 7 разред српски језик
4. ПРИЗМА ▪ Појам, врста и елементи призме ▪ Мрежа призме и површина призме ▪ Површина праве, правилне четворостране, тростране и шестостране призме ▪ Запремина призме ▪ Запремина праве четворостране, правилне тростране и правилне шестостране призме ▪ Запремина и маса призме	Ученици би требало да: ▪ знају да нацрта мрежу призме ▪ знају појам и елементе призме ▪ рачунају површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати у задатку и када неопходни елементи нису непосредно дати ▪ знају шта је маса и како се израчунава	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ калкулатор ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове и предходне теме планиран је и Други школски писмени задатак.	Остварена је вертикална корелација између предмета Линарна функција Рад са формулама и функцијама 8 разред информатика и рачунарство

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ПИРАМИДА ▪ Појам, врста и елементи пирамиде ▪ Мрежа пирамиде ▪ Површина пирамиде ▪ Израчунавање површине четворостране, правилне тростране и шестостране пирамиде ▪ Запремина пирамиде, појам запремине ▪ Запремина праве четворостране, правилне тростране и шестостране прамиде	Ученици би требало да: ▪ знају да нацрта мрежу пирамиде ▪ знају појам и елементе пирамиде ▪ рачунају површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати у задатку и када неопходни елементи нису непосредно дати	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење пости-гнућа ученика ће бити реализова-но на сваком ре-довном часу пу-тем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове те-ме планиран је и један контролни задатак.	Остварена је хоризонтална корелација између предмета ▪ Графичко представљање статистичких података ▪ Програм за обраду текста, табела, графикона 8 разред техничко и информатичко образовање
6. ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА ▪ Линеарна функција $(y = ax + b)$ ▪ График линеарне функције ▪ Нула функције ▪ Имплицитни облик задавања линеарне функције ▪ Цртање и читање графика линеарних функција	Ученици би требало да: ▪ уоче зависност међу променљивама ▪ знају линеарну функцију и графички интерпретира њена својства ▪ разликује експлицитни и имплицитни облик функције и да претвара из једног облика у други ▪ знају да нађе нулу функције и да читају график функције	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ калкулатор ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигну-ћа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усме-ног испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове и пре-тходне теме плани-ран је и Трећи шко-лски писмни задатак	

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
7. ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА ▪ Представљање зависних величина табеларно и у координатном систему ▪ Графичко представљање статистичких података у облику дијаграма ▪ Рачунање средње вредности и медијане ▪ Поређење вредности узорка са средњом вредношћу	Ученици би требало да: ▪ умеју да тумаче податке представљене различитим дијаграмима и табелама ▪ умеју да састављају табеле и цртају одговарајуће графиконе-дијаграме разних стања, појава и процеса ▪ умеју да израчунавају медијану и да је користе	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове теме и претходне две планиран је и Трећи школски писмени задатак.	
8. СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ ▪ Појам линеарне једначине са две непознате. Систем две линеарне једначине са две непознате ▪ Еквивалентност система линеарних једначина ▪ Решавање система методом замене ▪ Решавање система методом супротних коефицијената ▪ Графички приказ решавања система ▪ Примери примене ситема линеарних једначина у решавању проблема из живота, геометрије, физике	Ученици би требало да: ▪ умеју да решавају системе линеарних једначина с једном и две непознате на основу еквивалентних трансформација ▪ решења тумаче графички ▪ одговарајуће текстуалне задатке изразе математичким језиком и реше их користећи једначине	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација	

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
9. ВАЉАК ▪ Појам, настанак и елементи ваљка ▪ Мрежа ваљка ▪ Површина ваљка ▪ Запремина ваљка	Ученици би требало да: ▪ науче елементе и својства ваљка ▪ умеју да цртају мреже и израчунавају површину и запремину ваљка када су неопходни елементи непосредно дати и када нису дати у задатку ▪ примењују знање у пракси ▪ умеју да уоче тела настала ротацијом око своје осе	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове теме планиран је један контролни задатак	
10. КУПА ▪ Појам, настанак и елементи купе ▪ Мрежа купе ▪ Површина купе ▪ Запремина купе	Ученици би требало да: ▪ науче елементе и својства купе ▪ умеју да цртају мреже и израчунавају површину и запремину купе када су неопходни елементи непосредно дати и када нису дати у задатку ▪ примењују знање у пракси ▪ умеју да уоче тела настала ротацијом око своје осе	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација ▪ У оквиру ове теме и претходне две планиран је Четврти школски писмени задатак	

МАТЕМАТИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
11. ЛОПТА ▪ Појам лопте и сфере ▪ Пресеци лопте (сфере) и равни ▪ Површина и запремина лопте	Ученици би требало да: ▪ науче елементе и својства лопте ▪ умеју израчунавају површину и запремину лопте када су неопходни елементи непосредно дати и када нису дати у задатку ▪ примењују знање у пракси	Комбиновани метод: ▪ монолошка ▪ дијалошка, ▪ графичка, ▪ писаних радова ▪ практични рад ▪ решавање проблема-хеуристички приступ	Комбинована наставна средства: ▪ штампани текстови, ▪ модели ▪ шеме ▪ геометријски прибор ▪ креда у боји ▪ припремљени задаци	▪ Праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком редовном часу путем усменог испитивања, где ће се добити повратна информација	

ФИЗИКА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ**	***Општи циљ*** *наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу.* ***Остали циљеви*** *и задаци наставе физике су:* ▪ *развијање функционалне писмености* ▪ *упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици* ▪ *разумевање појава у природи на основу физичких закона* ▪ *развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање*	**4+3+1**	Упутства за остваривање програма и наставе физике се могу сажети у следећем: ▪ смањити укупну оптерећеност ученика ▪ растеретити програм свих садржаја који нису примерени психофизичким могућностима ученика ▪ „вратити“ експеримент у наставу физике	**IX**
2. **СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ**		**7+6+2**		**X** **XI**
3. **ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ**		**5+5+0**		**XII** **I**
4. **ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА**		**8+8+3**		**II** **III** **IV**

5. **МАГНЕТНО ПОЉЕ**	▪ *развијање логичког и апстрактног мишљења* ▪ *схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења* ▪ *решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја* ▪ *развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи*	**4+2+0**	▪ методски унапредити излагање програмских садржаја ▪ извршити бољу корелацију редоследа излагања садржаја физике са математиком.	**IV**
6. **ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ**		**5+3+0**		**IV** **V**
7. **ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ**		**2+0+0**		**V**

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ ▪ Осцилаторно кретање (осциловање тела обешеног о опругу,осциловање куглице клатна) *Демонстрациони огледи:* - Осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу - Осциловање жица и ваздуш них стубова (фрула зароњена у воду, ксилофон, различите затегнуте жице, једнаке стаклене флаше са различитим нивоима воде) ▪ Појмови и величине којима се описује осциловање тела (амплитуда, период, фреквенција). Закон о одржању механичке енергије при осциловању тела ▪ Таласно кретање. Основни параметри којима се описује таласно кретање (таласна дужина, фреквенција, брзина) *Демонстрациони огледи:* - Таласи (таласна машина или када) ▪ Звук. Карактеристике звука и звучна резонанција. *Демонстрациони оглед:* - Одакле долази звук (гумено црево са два левка, канап и две пластичне чаше) ***Лабораторијске вежбе:*** 1. Мерење периода осциловања клатна	▪ ученик треба да кроз већи број занимљивих и атрактивних демо-нстрационих огледа, схвати како физика истражује природу. ▪ ученик треба да разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (време, маса, температура, рад, енергија, коли-чина наелектрисања, електрични напон и струја)	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ уџбеник из физике ▪ збирка задатака са лабораторијским вежбама из физике ▪ приручник за наставнике ▪ практикум из физике-једноставни огледи ▪ тестови знања из физике ▪ геометријски прибор ▪ креде(беле,у боји) (штоперица) ▪ модел физичког клатна ▪ конац, куглица. ▪ разни модели тела ▪ опруга, жица. ▪ фрула, флаше ▪ гумено црево и два левка ▪ пластичне чаше ▪ таласна машина ▪ када ▪ модел математичког клатна. ▪ хронометар(штоперица) ▪ звучна виљушка са резонатном кутијом	▪ Иницијални тест ▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада. ▪ Завршни тест	▪ Примењена је хоризонтална корелација међу предметима ▪ Радио и ТБ пренос – техничко и информатичко образовање (8.разред)

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ ▪ Светлост (основни појмови). Праволинијско простирање светлости (сенка и полусенка, помрачење Сунца и Месеца *Демонстрациони огледи:* - Сенке ▪ Закон одбијања светлости. Равна огледала и конструкција ликова предмета *Демонстрациони оглед:* - Хартлијева плоча за илустровање закона о одбијању и преламању светлости ▪ Сферна огледала и конструкција ликова и предмета ▪ Брзина светлости у различитим срединама. Индекс преламања и закон преламања светлости.Тотална рефлексија. *Демонстрациони оглед:* - Преламање светлости(штапић делимично урођен у чашу с водом, новчић у чаши са водом и испод ње) ▪ Преламање светлости кроз плочу и призму *Демонстрациони оглед:* - Преламање беле светлости при пролазу кроз призму ▪ Преламање светлости кроз сочива. Одређивање положаја ликова код сочива. *Демонстрациони оглед:* - Преламање светлости кроз сочиво, око и корекција вида (оптичка клупа, геометријска оптика на магнетној табли, стаклена флаша са водом као сочиво)	▪ ученик треба да разликује сенку од полусенке. ▪ ученик треба да прави разлику између одбијања светлости од равног и сферног огледала, као и да нађе конструкцијски лик предмета у огледалу. ▪ ученик треба да зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи ▪ ученик треба да разликује преламање светлости кроз различите средине (ваздух, течност, плочу, призму...). ▪ ученик треба да зна да одреди положаје ликова код сочива и то конструкцијски. ▪ ученик треба да уме да рукује са оптичким инструментима: лупа и микроскоп. ▪ ученик треба да уме да рукује мерним инструментима. ▪ ученик треба да користи јединице међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ Хартлијева плоча ▪ штапић ▪ чаша ▪ новчић ▪ плоча ▪ призма ▪ издубљено и испупчено сферно огледало ▪ разни облици сочива(сабирна и расипна). ▪ модел равног и сферног огледала ▪ лупа ▪ микроскоп ▪ оптичка клупа ▪ магнетна табла ▪ извори светлости (свећа и лампа)	▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада.	▪ Примењена је вертикална корелација међу предметима ▪ Кретање планета око сунца – географија

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Оптички инструменти. Лупа и микроскоп *Демонстрациони оглед:* - Лупа и микроскоп ***Лабораторијске вежбе:*** 1. Провера закона одбијања светлости коришћењем равног огледала. 2. Одређивање жижне даљине сабирног сочива. **3. ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ** ▪ Наелектрисавање тела. Узајамно деловање наелектрисаних тела. *Демонстрациони оглед:* - Наелектрисавање чврстих изолатора и проводника - Електрофор, електрично клатно и електроскоп ▪ Елементарна количина наелектрисања. Закон о одржању количине наелектрисања. Кулонов закон ▪ Електрично поље (линије сила, хомогено и нехомогено поље) *Демонстрациони оглед:* - Линије сила електричног поља (перјанице, гриз у рицинусовом уљу и јаком електричном пољу). - Фарадејев кавез - Антистатичке подлоге ▪ Рад силе електричног поља. Напон. Веза напона и јачине хомогеног електричног поља ▪ Електричне појаве у атмосфери *Демонстрациони оглед:* - Модел громобрана	▪ ученик треба да кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, схвати како физика истражује природу ▪ ученик треба да разуме како настаје наелектрисавање тела ▪ ученик треба да примењује закон одржања количине наелектрисања ▪ ученик треба да уме да слаже и разлаже силу, јачину електричног поља. ▪ ученик треба да уме да рукује мерним инструментима. ▪ ученик треба да користи јединице међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.природу ▪ ученик треба да кроз већи број занимљивих и атрактивних демо-нстрационих огледа, схвати како физика истражује природу	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ стаклена и ебонитна шипка ▪ изолатори и проводници ▪ електрофор ▪ електрично клатно ▪ електроскоп. ▪ перјанице ▪ гриз. ▪ рицинусово уље ▪ Фарадејев кавез ▪ антистатичке подлоге ▪ инфлуентна машина ▪ модел громобрана	▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада.	▪ Примењена је вертикална корелација међу предметима ▪ Лупа и микроскоп – билогија (5.разред) ▪ Атом, грађа атома, језгро – хемија (7.разред) ▪ Примењена је хоризонтална корелација међу7 предметима ▪ Мерење напона – техничко и информатичко образовање (8.разред)

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА					
▪ Електрична струја (једносмерна, наизменична) ▪ Услови за настајање електричне струје и извори струје (EMS) ▪ Мерење електричне струје и напона *Демонстрациони оглед:* - Демонстрациони амперметар у струјном колу - Регулисање електричне струје у колу реостатом и потенциометром - Графитна мина оловке као потенциометар ▪ Електрична отпорност проводника. Прово-дници и изолатори *Демонстрациони оглед:* - Мерење електричне отпорности омметром ▪ Омов закон за део струјног кола и за цело струјно коло ▪ Примена Омовог закона. Везивање отпорника. ▪ Рад и снага електричне струје. Џул-Ленцов закон *Демонстрациони огледи:* - Загревање проводника електричном струјом ▪ Електрична струја у течностима и гасовима *Демонстрациони огледи:* - Протицање електричне струје у воденом раствору кухињске соли	▪ ученик треба да разликује једносмерну од наизменичне струје ▪ ученик треба да зна услове за настанак струје ▪ ученик треба да уме да рукује мерним инструментима: амперметар, волтметар, омметар ▪ ученик треба да разликује Омов закон за део и за цело струјно коло ▪ ученик треба да зна да црта шеме за редну и паралелну везу отпорника ▪ ученик треба да разуме какав се то отпор супротставља струји ▪ ученик треба да разуме како се струја понаша у флуидима тј. течностима и гасовима ▪ ученик треба да уме да рукује мерним инструментима. ▪ ученик треба да користи јединице међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ наставни комплет – електрична струја ▪ амперметар ▪ волтметар ▪ омметар ▪ извори струје (батерије, акумулатори). ▪ лабораторијски извор за напајање AC/DC 30V/3A ▪ модел шеме простог струјног кола ▪ графитна мина ▪ проводници (бакарна жица) ▪ изолатори ▪ кухињска со. ▪ лимун ▪ Теслин трансформатор ▪ Гајслерове цеви	▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада.	▪ Проводници и изолатори – техничко и информатичко образовање (8.разред) ▪ Примењена је вертикална корелација међу предметима ▪ Електролитичка дисоцијација – хемија (7.разред)

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
- Лимун као батерија - Пражњење у Гајслеровим цевима помоћу Теслиног трансформатора ***<u>Лабораторијске вежба:</u>*** 1. Зависност електричне струје од напона на проводнику (таблични и графички приказ зависности) 2. Одређивање електричне отпорности отпо-ра у колу помоћу амперметра и волтметра 3. Мерење електричне струје и напона у колу са серијски и паралелно повезаним отпорницима и одређивање еквивалентне отпорности	▪ ученик треба да кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, схвати како физика истражује природу				
5. МАГНЕТНО ПОЉЕ ▪ Магнетно поље сталних магнета. Магнетно поље Земље. *<u>Демонстрациони огледи:</u>* - Линије сила магнетног поља потковича-стог магнета и магнетне шипке - Магнетна игла и школски компас ▪ Магнетно поље електричне струје *<u>Демонстрациони огледи:</u>* - Ерстедов оглед, Електромагнет ▪ Дејство магнетног поља на струјни проводник *<u>Демонстрациони огледи:</u>* - Узајамно деловање два паралелна проводника кроз које тече струја ▪ Допринос Николе Тесле и Михајла Пупина развоју науке о електромагнетним појавама и њиховој примени	▪ ученик треба да зна како су настали сталн магнети, да прави разлику између природног и вештачког магнета ▪ ученик треба да уме да рукује компасом, да одреди стране света ▪ ученик треба да разуме Ерстедов оглед, као и да зна чему служи електромагнет ▪ ученик треба да кроз већи број занимљивих и атрактивних демо-нстрационих огледа, схвати како физика истражује природу	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ магнети у облику: шипке, потковице и лаке магнетне игле ▪ опиљци од гвожђа ▪ компас ▪ праволинијски и кружни проводници ▪ извор струје ▪ електромагнет ▪ модел за демонстрацију Ерстедовог огледа ▪ модел за дејство струјног проводника у магнетном пољу магнета	▪ наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада.	

ФИЗИКА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
6. ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ ▪ Структура атома (језгро, електронски омотач) ▪ Природна радиоактивност. Радиоактивно зрачење (α, β и γ зраци) *Демонстрациони огледи:* - Детекција присуства радиоактивног зрачења (школски Гајгер-Милеров бројач) ▪ Вештачка радиоактивност.Фисија и фузија. ▪ Примена нуклеарне енергије и радиоактивног зрачења ▪ Заштита од радиоактивног зрачења	▪ ученик треба да обнови знање из хемије везано за структуру атома ▪ ученик треба да разликује природну од вештачке радиоактивности ▪ ученик требада зна где има примену нуклеарна енергија, као и заштиту од зрачења	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна ▪ демонстративна ▪ експериментална ▪ практичан рад	▪ модели атома ▪ школски Гајгер-Милеров бројач	▪ Наставник је дужан да прати рад сваког ученика кроз контролу његових усвојених знања на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања задатака и лабораторијских вежби. ▪ Ученик се оцењује кроз писмено и усмено излагање, тест знања, активност на часу, праћење практичног рада. ▪ Завршни тест	
7. ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ ▪ Утицај физике на развој других природних наука, медицине и технологије	▪ ученик треба да препозна савремени свет у коме се данас живи, да уз стручну и научну литературу пронађе, где све физика продире у другим областима	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ илустративна	▪ научна литература ▪ разни часописи из историје физике		

ХЕМИЈА

ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **НЕМАТАЛИ, ОКСИДИ НЕМЕТАЛА И КИСЕЛИНЕ**	13 6+5+2	*Циљ наставе хемије је развијање функционалне хемијске писмености. Стицања знања о заступљености неметалау припроди, да знају да метали реагују са кисеоником и граде оксиде. Оксиди неметала који реагују с водом граде киселине, да знају доказати киселине помоћу индикатора.*	У оквиру теме потребно је сазнати који су најпознатији неметали у живој и неживој природи и да се уоче сличности и разлике у заступљености. Ученици треба да науче да је важно хемијско својство кисеоника, при чему се граде оксиди. Киселост неорганских киселина ученици доказују помоћу индикатора. Уз тривијалне називе оксида и киселина научити и њихове називе по анјонској номенклатури. На примерима указати на практичан значај изучаваних киселина у свакодневном животу	**IX**
2. **МЕТАЛИ, ОКСИДИ МЕТАЛА, ХИДРОКСИДИ**	8 4+3+1	*Стицање знања о заступљености метала у приро-ди, њихова хемијска и физичка својства, да знају да метали са кисеоником граде оксиде метала. Окси-ди метала кад реагују с водом граде хидроксиде, саставити формулу хидроксида и помоћу индика-тора доказивање базна својства раствора хидроксида.*	Садржај друге теме почиње разматрањем заступљености метала у природи, физичка и хемијска својства метала изучавати на примеру калцијума. Учени-ци треба да науче да неки метали реагују са кисеоником и граде оксиде, а неки оксиди метала реагују са водом и граде хидроксиде.	**X**
3. **СОЛИ**	5 3+1+1+0	*Треба да зна о значају соли, састављању формула, добијање, да уочи повезаност оксида киселина хидроксида и соли. Потребно је знати и примену важнијих соли.*	Учење о солима базира се на знању о јонским једињењима, подстицати писање формула соли, добијање и примену На крају указати на међусобну повезаност оксида киселина хидроксида и соли..	**X** **XI**
4. **ЕЛЕКТРОЛИ-ТИЧКА ДИСОЦИЈАЦИЈА КИСЕЛИНА ХИДРОСИДА И СОЛИ**	3 2+1+0	*Како под утицајем поларних молекула воде дисосују киселине, хидроксиди и соли.*	У овој теми ученици на основу теорије електролити-чке дисоцијације треба да уопште знања о својствима киселина хидроксида и соли. Ученици треба да науче значај реакције неутрализације у индустријској производњи и у свакодневном животу.	**XII**
5. **УВОД У ОРГАНСКУ ХЕМИЈУ**	2 1+1+0	*Ученик треба да зна да угљеникови атоми у молекулима органских једињења су увек четворовалентни.*	У овој теми ученици уче о основним својствима органских једињења по којима се они разликују од неорганских једињења.	**XII**

ХЕМИЈА

ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА	ЦИЉ	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
6. **УГЉОВОДО-НИЦИ**	12 7+4+1	*Потребно је да ученик разуме да се угљеникови атоми могу међусобно повезивати у отворене и затворене низове, да веза између угљеника може бити једнострука, двострука и трострука, а то је узрок великог броја органских једињења.*	О угљоводоницима започети истицањем њиховог значаја и практичне примене омогућити им да састављају и посматрају моделе молекула угљоводоника. Разлике у реактивности алакана алкена и алкина објаснити на основу структуре молекула. Затим, објаснити хемијска својства угљоводоника-сагоревање, супституција, адиција, полимеризација.	**XII**
7. **ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСОНИКОМ**	9 5+3+1	*Потребно је да зна функционалну групу алкохола, да зна о штетном дејству етанола на људски организам и о токсичности метанола. Да разуме оксидацију алкохола, да зна настајање карбоксилних киселина, више масне киселине, естре и физичка својстав естара.*	Ученици у овој теми уче о физичким и хемијским својствима алкохола, карбоксилних киселина, естара, њихову примену и употребу, током обраде о карбоксилним киселинама уочавају сличности и разлике у својствима неорганских и органских киселина. У корелацији са биологијом да прикупљају информације о утицају алкохола на организам.	**II** **III**
8. **БИОЛОШКА ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕА**	12 7+4+1	*Ученик треба да зна шта су масти и уља, добијање детеџената. Затим, разумети физичка својства угљених хидрата и да зна о њиховој практичној примени. Затим, о значају и улози протеина у живим бићима, као и значај и улога витамина у људском орагнизму.*	У оквиру ове теме ученици уче биолошка важна органска једињења: масти, уља, угене хидрате, протеине, витамине и уочавају својстав у зависности од функционале групе једињења.	**IV** **V**
9. **ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**	4 2+2+0	*Ученик треба да сазна о значају безбедног поступања са супстанцама као и њихово правилно складиштење. Затим, да зна о загађивачима ваздуха, воде и земљишта као и мере заштите.*	Потребно је размотрити узроке загађивања животне средине, како човек својим активностима томе доприноси. Утврдити шта су загађивачи воде и земљишта и истаћи допринос хемије за очување и унапређење квалитета животне средине.	**V**

ХЕМИЈА

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	МЕТОДЕ	БРОЈ ЧАСОВА	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ НЕМЕТАЛА, КИСЕЛИНЕ ▪ Заступљеност неметала у природи и њихова физичка својства ▪ Водоник, његова својства ▪ Кисеоник, његова својства ▪ Сумпор, једњења сумпора, сумпорна киселина и примена ▪ Азот, његова својства и примена – једињења азота ▪ Угљеник, његова својства, једињења	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ практичан рад ▪ лабораторијска ▪ индивидуална	13 6+5+2	▪ ученик треба да разуме основна хемијска и физичка својстав неметала, повезује структуру атома са њиховим својствима и положајем у псе. ▪ да зна да метали реагују с кисеоником и граде оксиде ▪ да зна да оксиди неметала који реагују са водом граде киселине ▪ да уме да докаже киселине помоћу индикатора, пише формуле киселина итд.	▪ индивидуално ▪ усмено ▪ писмено ▪ рад у групи ▪ практичан рад ▪ активност на часу	▪ биологија ▪ физика ▪ математика
2. МЕТАЛИ, ОКСИДИ МЕТАЛА И ХИДРОКСИДИ ▪ Заступљеност метала у природи и њихова својства ▪ Калцијум, једињења калцијума, њихова својства и примена ▪ Гвожђе, алуминијум, бакар, њихова својства. Корозија метала, легуре, које се најчешће примењују	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ практичан рад	8 4+3+1	▪ ученик треба да стекне знања о заступљености метала у природи, да разуме њихова основна физичка својства ▪ разликује хемијска својства изрзитих метала ▪ да зна да метали у реакцији с кисеоником граде оксиде метала ▪ зна да оксиди метала који реагују са водом граде хидроксиде (базе) ▪ да зна да је хидроксидна група једновалентна ▪ да уме помоћу индикатора доказати базна својства раствора хидроксида	▪ активност на часу ▪ усмено ▪ рад у групи ▪ практичан рад	▪ биологија ▪ физика ▪ математика ▪ информатика
3. СОЛИ ▪ Соли. Формуле, називи соли, добијање ▪ Физичка својства соли ▪ Хемијске реакције соли (реакције са киселинама, базама и солима) ▪ Примена соли	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона	5 3+1+1	▪ ученик треба да усвоји знања о солима, састављању формула соли, на основу валенце метала и валенце киселинског остатка. ▪ уочава међусобну повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли ▪ зна о значају и примени важних соли	▪ активности на часу ▪ усмено ▪ писмено ▪ практичан рад	▪ физииика ▪ биологија ▪ математика

ХЕМИЈА

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	МЕТОДЕ	БРОЈ ЧАСОВА	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. ЕЛЕКТРОЛИТИЧКА ДИСОЦИЈАЦИ-ЈА КИСЕЛИНА, ХИДРОКСИДА СОЛИ ▪ Електролитичка дисоцијација киселина, хидроксида и соли ▪ Мера киселости раствора	▪ монолошка ▪ демонстрациона	3 2+1+0	▪ ученик треба да разуме како под утицајем поларних молекула воде дисосују киселине, хидроксиди и соли. ▪ да зна да киселине дају као позитивне јоне водоника ▪ разуме међусобну повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли	▪ активност на часу ▪ усмено ▪ писмено	▪ физика ▪ биологија
5. УВОД У ОРГАНСКУ ХЕМИЈУ ▪ Својства атома угљеника ▪ Многобројност органских једињења ▪ Општа својства органских једињења, разлике у односу на неорганска једињења	▪ монолошка ▪ дијалошка	2 1+1+0	▪ ученик треба да зна да су угљеникови атоми у молекулима органских једињења четворовалентни ▪ разуме д асе угљеникови атоми могу међусобно повезивати у отворене и затворене низове ▪ да веза између атома угљеника може бити једнострука, двострука и трострука и да је то узрок многобројности органских једињења	▪ активност на часу ▪ усмено	▪ биологија ▪ техничко
6. УГЉОВОДОНИЦИ ▪ Елементарни састав, подела и физичка својства угљеника ▪ Засићени угљоводоници, незасићени угљо-водоници ▪ Хемјска својства угљоводоника (сагоревање, супституција, адиција) ▪ Ароматични угљоводоници. Бензен ▪ Нафта и земни гас – извори угљеникових једињења и енергије ▪ Полимери	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстрациона ▪ практичан рад ▪ лабораторијска ▪ индивидуална	12 7+4+1	▪ ученик треба да разликује алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле и називе. ▪ да разуме структурну изомерију ▪ да зна физичка својства угљоводоника ▪ да зна да угљоводоници сагоревају при чему се ослобађа топлота ▪ да разуме основне хемијске реакције, супституцију и адицију ▪ да зна да су главни природни извори угљоводоника нафта и земни гас ▪ да зна важније деривате нафте	▪ индивидуално ▪ усмено ▪ писмено ▪ рад у групи ▪ практичан рад ▪ активност на часу	▪ биологија ▪ физика ▪ математика

ХЕМИЈА

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	МЕТОДЕ	БРОЈ ЧАСОВА	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
7. ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ ▪ Алкохоли ▪ Карбоксилне киселине. Масне киселине ▪ Естри	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ лабораторијска	9 5+3+1	▪ ученик треба да разуме да је функционална група део молекула који условљава физичка и хемијска својства једињења ▪ да зна функционалну групу алкохола, добијање етанола алкохолним врењем, практичну примену алкохола ▪ да зна о штетном дејству алкохола на људски организам ▪ да зна функционалну групу карбоналних једињења као и њихову практичну примену, затим да зна функционалну групу карбоксилних киселина, зна практичну примену карбоксилних киселина, виших масних киселина ▪ да зна како настају естри и њихова својства	▪ индивидуално ▪ усмено ▪ писмено ▪ рад у групи ▪ практичан рад ▪ активност на часу	▪ биологија ▪ физика ▪ математика
8. ГЕОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА ▪ Масти уља ▪ Угљени хидрати: моносахариди, дисахариди, полисахариди ▪ Аминокиселине ▪ Протеини ▪ Витамини	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ практичан рад	12 7+4+1	▪ ученик треба да зна шта су масти и уља, њихова својства, основна хемијска својства ▪ да зна улогу масти и уља у живим бићима ▪ да разуме својства угљених хидрата ▪ да зна практичну примену угљених хидрата ▪ да зна да аминокиселине садрже карбоксилну и амино групу ▪ да зна о значају и улози витамина у људском организму	▪ индивидуално ▪ усмено ▪ писмено ▪ рад у групи ▪ практичан рад ▪ активност на часу	▪ биологија ▪ физика ▪ математика ▪ географија
9. ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ▪ Загађивачи ваздуха, воде и земљишта ▪ Мере заштите	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ практичан рад	4 2+2+0	▪ ученик треба да сазна о значају безбедног поступања са супстанцама и значају правилног складиштења ▪ да зна о загађивачима ваздуха, воде и земљишта и мераа заштита	▪ индивидуално ▪ усмено ▪ рад у групи	▪ биологија ▪ физика ▪ географија

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД**	*- циљ наставе је стицање језичке и хаушне писмености као и оспособљавање за решавање проблема и задатака у новим ситуацијама, као и развој мотивисаности за учење предметних садржаја, знања, вештина и умења из области екологије*	**5**	Садржаји програма обухватају екологију и заштиту животне средине. За њихову реализацију поред основног теоријског приступа могу се применити и активни приступи усмерени на практичној реализацији заштите животне средине преко пројеката.Улога наставника је усмеравање интересовања ученика у покушајима да самостално организују активности и реализацију пројеката. Нивои постигнућа знања, вештина и умења ученика захтев су дефинисаних образовних стандарда за крај обавезног образовања.Концепција програма пружа могућности за примену различитих наставних метода као и употребу информативне технологије. Избор методе зависи од циља и задатака наставног часа, психофизичких и менталних способности ученика, као и од опремљености кабинета.	**IX**
2. **ЕКОЛОГИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА**	*- упознавање еколошких појмова - упознавање компоненте животне средине - упознавање еколошких фактора - схватање узајамних односа бића и животне средине и динамике односа материје и енергије кроз ланце исхране*	**14**		**IX, X, XI**
3. **УГРОЖАВАЊЕ, ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЕКОСИСТЕМА - ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**	*- упознавање основних типова екосистема - стицање знања везаних за изворе и последице угрожавања екосистема - схватање значаја еколошке равнотеже за одржавање екосистема*	**24**		**XI, XII, I, II**
4. **ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**	*- упознавање глобалних последица загађивања животне средине - упознавање са климатским променама и осталим последицама нестајања биљних и животињских врста*	**10**		**II, III, IV**
5. **ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ**	*- упознавање појма и концепције одрживог развоја - разумевање улоге и значаја личног ангажовања у заштити животне средине - упознавање природних ресурса и значај њиховог рационалног коришћења*	**9**		**IV**
6. **ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЗДРАВЉЕ И КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА**	*- развијање еколошке и здравствене културе живљења - изградња ставова, знања и умења за заштиту животне средине*	**6**		**V, VI**

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ Биолошка и културна еволуција човека ▪ Услови живота на Земљи ▪ Разноврсност живог света. Биодиверзитет ▪ Нивои организације живог света	▪ упознавање појма биолошке разноврсности и њен значај за опстанак и еволуцију живота на Земљи ▪ схватање нивоа организације живог света у природи	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ уџбеник ▪ приручници за ученике и наставнике ▪ зидне слике	▪ учешће и активност на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивсња ▪ резултати на писменим проверама	Остварена је вертикална корелација међу предметима:
2.ЕКОЛОИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА ▪ Предмет, историјски развој и значај екологије ▪ Животна средина – појам и компоненте ▪ Животно стниште – биотоп ▪ Услови живота – еколошки фактори ▪ Однос организама и животне средине – адаптације, животне форме ▪ Популација ▪ Животна заједница и њена организација ▪ Екосистем – основни процеси. Односи исхране. Кружење материје. Развој екосистема ▪ Основни биоми на Земљи. Биосфера	▪ упознавање предмета истраживања и значај екологије ▪ упознавање компоненти животне средине ▪ упознавање еколошких фактора и њиховог значаја за живи свет ▪ упознавање основних односа исхране ▪ схватање узајамних односа бића и животне средине ▪ упознавање динамике односа материје и енергије ▪ упознавање значаја еколошке равнотеже	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ илустративна	▪ уџбеник ▪ приручници ▪ интернет	▪ учешће и активност на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама	Оштећење озонског омотача Озонске рупе 5 разред географија Остварена је хоризонтална корелација међу предметима Загађивање и ерозија земљишта Ерозија земљишта 8 разред географија
3. УГРОЖАВАЊЕ, ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЕКОСИСТЕ-МА – ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ▪ Разноврсност и структура екосистема (природни и антропогени) ▪ Екосистеми копнених вода – загађивање и заштита ▪ Екосистеми мора – загађивање и заштита ▪ Шумски екосистеми – угроженост и заштита ▪ Травни екосистеми – угроженост и заштита	▪ упознавање основних типова екосистема ▪ упознавање животних услова основних типова екосистема ▪ стицање знања у вези извора загађивања и последицама угрожавања екосистема	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика ▪ тимски рад ▪ истраживање	▪ уџбеник ▪ приручници ▪ енциклопедије ▪ интернет ▪ научни часописи ▪ фотографије ▪ природни материјал	▪ учешће и активност на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама (тестови и вежбања)	Популација Миграције 8 разред географија

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Антропогени екосистеми (агроекосистеми и урбани), угроженост и заштита ▪ Уочавање разноврсности и структуре екосистема у непосредном окружењу ▪ Угрожавање и заштита биодиверзитета ▪ Категорије заштићених природних добара (национални паркови) ▪ Црвена књига флоре и фауне ▪ Угражавање и заштита природних добара ▪ Унапређивање живозне средине ▪ Пројекат – Истраживање стања угрожености животне средине нашег окружења ▪ Активност – Примери позитивног и негативног утицаја антропогеног фактора на животну средину ▪ Посета једном заштићеном природном добру	▪ упознавање категорије заштићених природних добара ▪ упознавање са угроженом и заштићеном фауном и флором и начинима унапређивања животне средине		▪ хербарски материјал	▪ ангажованост у активностима и изради пројеката	
4. ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ▪ Климатске промене. Ефекат стаклене баште ▪ Оштећења озонског омотача ▪ Киселе кише ▪ Ерозија земљишта. Ширење пустиња ▪ Нестајање биљних и животињских врста ▪ Пројекат – Глобалне последице загађивања животне средине	▪ упознавање глобалних последица загађивања животне средине ▪ упознавање са чињеницама нестанка биљних и животињских врста	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ученика ▪ истраживање	▪ уџбеник ▪ приручници ▪ научни часописи ▪ интернет	▪ учешће и активност на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама (тестови и вежбања) ▪ ангажованост у активностима и изради пројеката	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима Киселе кише и сушење шума Киселе кише 8 разред хемија

БИОЛОГИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ ▪ Концепт одрживог развоја ▪ Право на информисаност и учешће јавности у доношењу одлука у вези заштите животне средине ▪ Природни ресурси – одрживо коришћење ▪ Енергетска ефикасност ▪ Активност – Процена примене неких облика енергетске ефикасности ▪ Отпад и рециклажа ▪ Активност – Допринос селекцији отпада ▪ Дебата на тему – Информисаност и учешће младих у заштити животиња	▪ упознавање појма и концепције одрживог развоја ▪ упознавање природних ресурса, њихова ограниченост и значај рационалног коришћења ▪ разумевање улоге и значаја личног ангажовања у заштити животне средине	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самостални рад ▪ тимски рад ▪ истраживање	▪ уџбеник ▪ приручници ▪ интернет	▪ учешће и активност на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама (тестови и вежбања) ▪ ангажованост у активностима и изради пројеката	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима Услови живота у станишту, еколошки фактори Климатски елементи и фактори 8 разред географија
6. ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЗДРАБЉЕ И КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА ▪ Право на здраву животну средину ▪ Савремен начин живота и здравље ▪ Култура живљења (еколошка култура) ▪ Актовност – Организација разних активности унапређења заштите животне средине и културе живљења	▪ изградња ставова, развијање знања и умења неопходних за заштиту животне средине ▪ развијање еколошке и здравствене културе живљења	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ самостални рад ▪ тимски рад	▪ уџбеник ▪ приручници ▪ научни часописи ▪ интернет	▪ учешће и активност на часу ▪ знање показано приликом усменог испитивања ▪ резултати на писменим проверама (тестови и вежбања) ▪ ангажованост у активностима и изради пројеката	Загађивање и заштита животне средине Загађивање животне средине 8 разред хемија

ГЕОГРАФИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. УВОД У ПРОГРАМСКЕ САДРЖАЈЕ	*Да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних достигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да ученицима пружи знања и објашњења о савременим геогравским појавама и процесима на територији Републике Србије. Ослањајући се на претходно стечена знањаи умења ученика, настава географије ће им омогућити разумевањеосновних физичко-географских одликанаше земље и упознавање сложених друштвено-економских процеса и промена, како у нашој држави тако и у свету.*	1	У оквиру прве наставне теме „ Увод у географске садржаје“ потребно је да ученици упознају и разумеју сврху, циљеве и задатке програмских садржаја националне географије. Наставна тема „ Географски положај, границе и величина Србије“ обухвата политичко-географске садржаје. Тема „Природне одлике Србије“ приликом обраде, посебну пажњу неопходно је посветити проблемима заштите и унапређивања животне средине. Тема „Становништво и насеља Србије“ изграђивања свести о неопходности заједничког живота различитих народа. Тема “Привреда Србије” ученици трба стекну знања о развоју привреде у целини и појединих привредних грана. Тема „Завичајна географија“ ученици ће користити стечена знања и умења постављена задацима наставе географије. Тема „Срби ван граница Србије“ да ученици усвоје податке о број Срба, који се налазе ван граница. Тема „Србија у савременим интеграцијским процесима“значај и место наше земље у овој сфери.	IX - V
2. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА		2		
3. ПРИРОДНА ОДЛИКЕ СРБИЈЕ.		26		
4. СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА СРБИЈЕ.		9		
5. ПРИВРЕДА СРБИЈЕ		13		
6. ЗАВИЧАЈНА ГЕОГРАФИЈА		6		
7. СРБИ ВАН ГРАНИЦА СРБИЈЕ		6		
8. СРБИЈА У САВРЕМЕНИМ ИНТЕГРАЦИЈСКИМ ПРОЦЕСИМА		3		
9. ГОДИШЊА СИСТЕМАТИЗАЦИЈА НАСТАВНОГ ГРАДИВА		2		

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД У ПРОГРАМСКЕ САДРЖАЈЕ	Ученици трба да: ▪ да ученици упознају и разумеју сврху, циљеве и задатке програмских садржаја националне географије.	▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона ▪ лабораторијско – експериментална.	▪ карта ▪ географски атлас ▪ компас ▪ лаптоп и видео бим ▪ рељефни модели	▪ активног учествовња у настави, сарадња и уважавање других ▪ усменом и писменом провером знања, из вежби тестова и др. провера знања.	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима:
2. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА СРБИЈЕ	Ученици би требало да: ▪ одређују, повезују и схватају значај географског положаја своје земље на Балкану, у европи и у свету.	▪ комбиновани метод ▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ графичка	▪ карта ▪ географски атлас, ▪ глобус, компас ▪ лаптоп ▪ рељефни модели	▪ праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на сваком часу путем усменог испитивања.	Музичко култура V р. – Државна химна Ликовна култура IV р- Површина – простор Српски језик VIII- Наставна обрада лирске песме Отаџбина Ђуре Јакшића
3. ПРИРОДНА ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	Ученици би требало да: ▪ примењују стечена знања у свакодневном животу, како би са разумевањем могли да прате друштвено-географске појаве, процесе и односе на простору наше земље, на Балкану, у Европи и у свету	▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона ▪ лабораторијско – експериментална	▪ карта ▪ географски атлас ▪ компас ▪ лаптоп и видео бим ▪ рељефни модели	▪ праћење постигнућа ученика ће бити реализовано на основу активног учествовња у настави- усменом и писменом провером знања	Биологија V р.- Како се природа упознаје Биологија V р.- Ботаника − настанак и развој биљака Биологија VI р- Геолошка доба

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
4. СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА СРБИЈЕ	Ученици би требало да: ▪ поседују осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури, те активно доприносе очувању и неговању националног и културног идентитета. ▪ развијају способности повезивања знања из географије са занимањима сродних наставних предмета.	▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона	▪ карта ▪ географски атлас ▪ компас ▪ лаптоп и видео бим ▪ рељефни модели	▪ активног учествовања у настави, сарадња и уважавање других. ▪ усменом и писменом провером знања, из вежби тестова и др. провера знања.	Биологија VII р.- Значај планирања породице. Наталитет Биологија VII р -Наука о човеку – АНТРОПОЛОГИЈА Биологија V р- Порекло и историјски развој човека Српски језик VIIIр.- Наставна обрада одломака из романа Сеобе Милоша Црњанског
5.ПРИВРЕДА СРБИЈЕ	Ученици би требало да: ▪ овладају техникама тимског / групног рада и групног одлучивања.	▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона	▪ интернет као извор нових сазнања	▪ активно учешће у настави	Биологија VIII р -Природни ресурси – одрживо коришћење Биологија VIII р Савремени начин живота и здравље (бука, брза храна, дувански дим…)

Г Е О Г Р А Ф И Ј А

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
6. ЗАВИЧАЈНА ГЕОГРАФИЈА	Ученици би требало да: ▪ познају својства географских објеката, појава и процеса у крају у коме живе и повезују појаве и процесе на регионалном националном нивоу ▪ схватају потребу личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању квалитета животне средине и значај очувања природе и природних ресурса.	▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона ▪ лабораторијско – експериментална.	▪ карта ▪ географски атлас ▪ компас ▪ лаптоп и видео бим ▪ рељефни модели	▪ активног учествовања у настави, сарадња и уважавање других ▪ -усменом и писменом провером знања, из вежби тестова и др. провера знања	Биологија VIII р - Култура живљења (еколошка култура) Српски језик VIIIр- Наставна интерпретација текста Стара породична кућа Павла Угринова Хемија VIII р- Мере за заштиту животне средине
7. СРБИ ВАН ГРАНИЦА СРБИЈЕ	Ученици би требало да: ▪ користе различите изворе информација и уочавају њихову важност у географским сазнањима.	▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона	▪ интернет као извор нових сазнања	▪ активно учешће у настави,	Биологија VIII р - Наставна обрада песме Међу својима Владислава Петковића Диса Историја VII р- Сеобе
8. СРБИЈА У САВРЕНИМ ИНТЕГРАЦИЈСКИМ ПРОЦЕСИМА	Ученици би требало да: ▪ Подржавају процес међународне интеграције наше земље.	▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона	▪ карта ▪ географски атлас	▪ активно учешће у настави,	Историја VIII р - Обликовање савременог света Техничко и информатичко образовање VIII р - Телекомуникације и аудио-визуелна средства

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. СВЕТ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX И ПОЧЕТКОМ XX ВЕКА	*Циљ наставе историје јесте да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних достигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичко образовање ученика.* *Настава историје треба да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика..*	7	▪ На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. ***Облици наставе*** ▪ Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: ▪ Теоријска настава(68. часова) ▪ Подела одељења на групе. ▪ Одељење се не дели на групе. Место реализације наставе. ▪ Теоријска настава се реализује у учионици ***Препоруке за реализацију наставе*** ▪ Користити методу визуализације када је год то могуће. (пројектор, графоскоп, карте, шеме..) ▪ Садржаје повезати са садржајима из географије,народне традиције, српсгог језика... ***Оцењивање*** ▪ Вредновање остварености исхода вршити кроз: ▪ праћење остварености исхода ▪ тестове знања ▪ тестове практичних вештина	IX - V
2. СРБИЈА, ЦРНА ГОРА И СРБИ У ХАБЗБУРШКОМ И ОСМАНСКОМ ЦАРСТВУ ОД БЕРЛИНСКОГ КОНГРЕСА ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА		14		
3. САВРЕМЕНО ДОБА. ПРВИ СВЕТСКИ РАТ И РЕВОЛУЦИЈЕ У РУСИЈИ И ЕВРОПИ.		6		
4. СРБИЈА И ЦРНА ГОРА У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ		4		
5. СВЕТ ИЗМЕЂУ ПРВОГ И ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА		8		
6. ЈУГОСЛОВЕНСКА КРАЉЕВИНА		6		
7. ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ – ТОТАЛНИ РАТ		6		
8. ЈУГОСЛАВИЈА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ		8		
9. СВЕТ ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА		3		
10. ЈУГОСЛАВИЈА ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА		6		

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. СВЕТ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX И ПОЧЕТКОМ XX ВЕКА • Промене у привреди, друштву и култури у другој половини XIX и пшочетком XX века. • Међународни односи у другој половини XIX и почетком XX века. • Велике силе и балканске земље. **2. СРБИЈА, ЦРНА ГОРА И СРБИ У ХАБЗБУРШКОМ И ОСМАНСКОМ ЦАРСТВУ ОД БЕРЛИНСКОГ КОНГРЕСА ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА** • Србија од 1878. до 1903. године. • Србија од 1903. до 1914. године. • Црна Гора од 1878 до 1914.године. • Срби у Хабзбуршкој монархији. • Босна и Херцеговина под аустроугарском влашћу. • Срби у Османском царству. • Балкански ратови. **3. САВРЕМЕНО ДОБА. ПРВИ СВЕТСКИ РАТ И РЕВОЛУЦИЈЕ У РУСИЈИ И ЕВРОПИ.** • Свет у Великом рату. • Човек у рату –лично и колективно искуство. • Револуције у Русији и Европи. **4. СРБИЈА И ЦРНА ГОРА У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ** ▪ Србија и Црна Гора у Великом рату.	▪ усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање; ▪ науче како да уче и користе свој ум; ▪ индентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативвно мишљење; ▪ раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације и заједнице; ▪ одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима; ▪ прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације; ▪ ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и синболичким средствима; ▪ покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха. ▪ усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање; ▪ науче како да уче и користе свој ум; ▪ индентификују и решавају проблеме и доносе одлуке	▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона ▪ лабораторијско – експериментална ▪ (усмено излагање, опис, разговор, објашњења, тумачења) ▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона ▪ лабораторијско	▪ очигледна средства (документарни и играни видео и дигитални материјали, музејски експонати, илустрације, као и обиласци културно-историјских споменика и посете установама културе, историјски атлас и историјске зидне карте) ▪ наставна помагала (графоскоп, рачунар, дијапројектор) ▪ аудио-визуелна средства (видео рекордер, телевизор, CD, DVD) ▪ очигледна средства (документарни и играни видео и дигитални материјали, музејски	▪ активног учество-вња у настави, сарадња и уважа-вање других. ▪ усменом и писме-ном провером знања, из вежби тестова и др. провера знања. ▪ активног учество-вња	Остварена је хоризонтална корелација међу предметима: Географија VII - Свет као целина: савремени политичкогеографски процеси у свету Географија VIII- Сарадња наше земље са другим државама и међународним организацијама (политичка, економска, културно-просветна и научно-технолошка) Географија VI- Република Србија Географија VI- Република Црна Гора и Босна и Херцеговина Географија VII -Свет као целина: савремени политичкогеографски процеси у свету Географија VI -Руска Федерација – друштвеноекономске одлике Музичка култура VII-Тамо далеко (Креће се лађа француска)

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Искорак ка Југославији. **5. СВЕТ ИЗМЕЂУ ПРВОГ И ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА.** ▪ Прилике у свету после Великог рата. ▪ Економске, културне и друштвене прилике. ▪ Свет између демократије и тоталитаризма. ▪ Свет на путу ка новом рату. **6. ЈУГОСЛОВЕНСКА КРАЉЕВИНА**. ▪ Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца од 1918. до 1929. год. ▪ Југославија од 1929 до 1941. год. ▪ Југословенски културни простор **7. ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ – ТОТАЛНИ РАТ.** ▪ Доминација сила осовине и преломне године 1939-1941-1943. ▪ Победа антифашистичке коалиције. ▪ Последице рата. **10. ЈУГОСЛАВИЈА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ.** ▪ Априлски рат и последице пораза. ▪ Отпор, устанак и грађански рат. ▪ Југословенско ратиште и завршна фаза рата 1943-1945. ▪ Биланс рата и допринос Југосла-	користећи критичко и креативно мишљење; ▪ раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације и заједнице; ▪ одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима; ▪ прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације; ▪ ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и синболичким средствима; ▪ покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха. ▪ усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање; ▪ науче како да уче и користе свој ум; ▪ индентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење; ▪ раде ефикасно са другима као	– експериментална ▪ (усмено излагање, опис, разговор, објашњења, тумачења) ▪ монолошка или акроаматска ▪ дијалошка или еротематска ▪ текстуална ▪ илустративно – демострациона ▪ лабораторијско – експериментална	експонати, илустрације, као и обиласци културно-историјских споменика и посете установама културе, историјски атлас и историјске зидне карте) ▪ -наставна помагала(графоскоп,рачунар, дијапројектор...) ▪ аудио-визуелна средства(видео рекордер, телевизор, CD, DVD...) ▪ очигледна средства(документарни и играни видео и дигитални материјали, музејски експонати, илустрације, као и обиласци културно-исто-	у настави, са-радња и уважава-ње других. ▪ усменом и писме-ном провером знања, из вежби тестова и др. провера знања.	Српски језик VIII- Наставна обрада лирске песме Отаџбина Ђуре Јакшића Српски језик VII-Наставна обрада песме Плава гробница Милутина Бојића Географија V-Географска карта: садржај географске карте; подела карата према садржају Ликовна култура VI-Уобразиља и машта у уметности Ликовна култура: апстрактна уметност, - архитектура, - вајарство, - Пикасо Герника,-Салвадор Дал Географија VI- Република Словенија и Република Хрватска Географија VI -Природна и географска средина, појам географске регије Српски језик VII - Интерпретација одломака из Дневника Ане Франк Биологија VI- Чарлс Дарвин – борба за опстанак Српски језик VII -Час у медијатеци: Гледање филма Ко то тамо пева Душана Ковачевића Српски језик VII- Наставна обрада песме Крвава бајка Десанке Максимовић

ИСТОРИЈА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
вије победи антифашистичке коалиције **11. СВЕТ ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА.** ▪ Послератни свет иљегове супротности. ▪ Европске интеграције – од идеје до реализације. **12. ЈУГОСЛАВИЈА ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА.** ▪ Нова власт. ▪ Друштвени, економски, политички и културни развој – главни процеси и проблеми. ▪ Друштвена криза и пораз Југославије.	чланови тима, групе, организације и заједнице; ▪ одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима; ▪ прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације; ▪ ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и синболичким средствима; ▪ покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха.	▪ (усмено излагање, опис, разговор, објашњења, тумачења)	ријских споменика и посете установама културе, историјски атлас и историјске зидне карте) ▪ наставна помагала (графоскоп, рачунар, дијапројектор) ▪ аудио-визуелна средства(видео рекордер, телевизор, CD, DVD)	▪ -активног учествовња у настави,сарадња и уважавање других. ▪ усменом и писменом провером знања, из вежби тестова и др. провера знања.	Географија VII -Свет као целина: савремени политичкогеографски процеси у свету Географија VIII -Значај интеграцијских процеса у Европи и савременом Географија VIII- Република Србија у савременим интеграцијским процесима Географија VIII- Срби у дијаспори

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ**	*Циљ наставе техничког и информатичког образовања у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку, техничку и информатичку писменост;* ▪ *да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа,* ▪ *да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новом и непознатим ситуацијама;* ▪ *да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима;* ▪ *да развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје;* ▪ *да се ученици упознају са техничко-технолошким развојним окружењем* ▪ *да стекну основну техничку и информатичку писменост;* ▪ *да развију техничко мишљење* ▪ *да развију техничку културу рада.*	16 (11+3+2)	Наставни садржаји се реализују у континуитету са претходним годинама. Школе су са неуједначеним нивоом опреме, па ову тему прилагодити датим условима. Посебну пажњу посветити модемској вези, интернету...	СЕПТЕМБАР ОКТОБАР
2. **ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИ МАТЕРИЈАЛИ И ИНСТАЛАЦИЈЕ**		10 (6+2+2)	Упознавање *електроинсталационог материјала* и прибора може се остварити применом у различитим конструкцијама струјних кола. Радити само са напонима мањим од 24V.	НОВЕМБАР ДЕЦЕМБАР
3. **ЕЛЕКТРИЧНЕ МАШИНЕ И УРЕЂАЈИ**		14 (10+2+2)	*Електричне машине и уређаји* –као област реализују се у тесној корелацији са наставним садржајем физике, посебно са аспекта закона електротехнике на којима су засновани разни уређаји на електротермичком или електромагнетно дејству електричне струје. Тежиште је на производњи, трансформацији и преносу електричне енергије.	ДЕЦЕМБАР ЈАНУАР ФЕБРУАР
4. **ДИГИТАЛНА ЕЛЕКТРОНИКА**		12 (9+2+1)	*Дигитална електроника* –упознати учени ке са основама на којима је заснована аналогна технологија која је на заласку примене и основе дигителне технологије која је у све већој примени.	ФЕБРУАР МАРТ
5. **ОД ИДЕЈЕ ДО РЕАЛИЗАЦИЈЕ-МОДУЛИ**		16 (0+0+16)	*Од идеје до реализације-модули*. Ученицима се оствља да изразе своје личне афинитете, способности и интересовања и д се определе за неку од понуђених области: Практична израда електричних кола, Управљање помоћу рачунра, моделовање ел.машина.	АПРИЛ МАЈ

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА	МЕТОДЕ / АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1.ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ ▪ практична примена рачунара ▪ рачунарске мреже ▪ коришћење интернета ▪ приступ светској рачунарској мрежи (www), електронска пошта ▪ управљање помоћу персоналних рачу-нара са окружењем. Примена рачунара коришћењем интерфејс технологије-управљање моделима. ▪ коришћење претходно савладаних програма за обраду текста, података, табела, графика, припремати презентације у различитим областима. ▪ израда техничке документације у електротехници коришћењем одабраних програма.	▪ познавање основних команди оперативног система ▪ коришћење основних програма за обраду текста,табела, слике, припреме презентација, интерфејса и интернета	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самосталан рад ученика	▪ слике, цртежи, ▪ рачунар	▪ Ученике оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове активности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност креативност) ▪ Не треба одвојено оцењивати теоријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења рада ученика.	Вертикална корелација: ▪ Електронске комуникације - информатика и рачунарство 7 разред ▪ Рад са текстом – информатика и рачунарство 5 разред
2. ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИ МАТЕРИЈАЛИ И ИНСТАЛАЦИЈЕ ▪ електро инсталациони материјали и прибор-својства и примена (проводници, суперпроводници, изолатори, прекидачи, утикачи, сијалична грла, осигурачи, грејна тела, термостати). ▪ кућне електричне инсталације. ▪ опасности и заштита од струјног удара.	▪ познавање електро-инсталационог материјала и елемената ▪ познавање основних електротехничких симбола, читање електротехничких шема и коришћење једноставнијих у практичном раду	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самосталан рад ученика	▪ слике ▪ цртежи ▪ модели ▪ 3D анимације		▪ Проводници и полупроводници – физика 8 разред
3. ЕЛЕКТРИЧНЕ МАШИНЕ И УРЕЂАЈИ					

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА	МЕТОДЕ / АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ производња, трансформација и пренос електричне енергије. ▪ алтернативни извори електричне енергије ▪ електротехнички апарати и уређаји у домаћинству.	▪ познавање појма производње, преноса електричне енергије, алтернативнихизвора ▪ правилно коришћење апарата и уређаја у домаћинству.	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самосталан рад ученика	▪ слике ▪ шеме ▪ модели	▪ Ученике оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове активности значајне у овој настави (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност креативност) ▪ Не треба одвојено оцењивати теоријска и практична знања, нити примењивати класично пропитивање ученика, већ изводити оцене на основу сталног праћења рада ученика.	▪ Електрична струја– физика 8 разред ▪ Трансформатори – физика 8 разред
4. ДИГИТАЛНА ЕЛЕКТРОНИКА ▪ основи аналогне и дигиталне технологије ▪ основни електронски елементи ▪ структура рачунара: матична плоча, процесор, меморија, интерфејс, модем. ▪ електронски уређају у домаћинству. ▪ телекомуникације и аудиовизуелна средства: мобилна телефонија, GPS системи, интернет и кабловска теливизија	▪ познавање основног концепта информационо-комуникационих технологија структуре рачунара, основних електронских елемената и електронских уређаја у домаћинству ▪ схватање рада телекомуникационих и аудовизуелних уређаја у домаћинству.	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самосталан рад ученика	▪ слике ▪ цртежи ▪ 3D прикази на рачунару ▪ модели		Вертикална корелација: ▪ сервиси интернета - информатика и рачунарство 7 разред
5. ОД ИДЕЈЕ ДО РЕАЛИЗАЦИЈЕ – МОДУЛИ ▪ практична израда електричних кола – експеримент – истраживање од конструкторског материјала и симлација коришћењем рачунарског софтвера према склоностима ученика. ▪ Практични примери управљања помоћу рачунара. Моделовање електричних машина и урађаја, аутоматских система и робота	▪ развијене конструкторске способности израдом и склапањем модела електротехничких и електронских уређаја и апарата према одговарајућим шемама.	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ самосталан рад ученика	Конструкторск и комплети, модели		▪ примена готових програма у настави - информатика и рачунарство 7 разред

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УПОЗНАВАЊЕ СА ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ РАДА**	*Упознати ученике са планом и програмом који ће мо обрађивати у току године*	**1**	▪ Основне карактеристике ча-сова физичког васпитања треба да буду: јасноћа на-ставног садржаја, оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизи-та, избор рационалних обли-ка и метода рада, избор ве-жби оптималне образовне вредности,пуна ведрина и активност ученика током часа. ▪ Часови се морају добро организовати како у погледу јасних и прецизних облика и метода рада, тако и у погле-ду стварања радне и ведре атмосфере. ▪ Од метода преовладава метод живе речи, практични прикази задатака од стране наставника, као и прикази путем слика. ▪ На крају часа наставник пригодним речима треба да да оцену рада током протеклог часа у упозна ученике са наредним садржајем.	**IX**
2. **МЕРЕЊЕ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ УЧЕНИКА**	*Затечено стање, гипкости, брзине, раста и развоја код деце*	**6**		**IX, V**
3. **ФУДБАЛ**	*Усавршавање основних техничко – тактичких елемената из ове области*	**10**		**X, IV, V**
4. **АТЛЕТИКА**	*Усавршавање одређеног фонда моторичког знања из ове области*	**10**		**X, III, V**
5. **ВЕЖБАЊЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ**	*Спортско техничко образовање*	**4**		**I, II**
6. **РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА, НАРОДНА КОЛА, ПЛЕС**	*Усавршавање одређеног фонда моторичког знања из ове области*	**10**		**XII, II**
7. **ОДБОЈКА**	*Усавршавање одређеног фонда моторичког знања из ове области*	**10**		**IX, X, III**
8. **РУКОМЕТ**	*Усавршавање одређеног фонда моторичког знања из ове области*	**10**		**IX, X, III**
9. **КОШАРКА**	*Усавршавање одређеног фонда моторичког знања из ове области.*	**8**		**V**

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УПОЗНАВАЊЕ УЦЕНИКА СА ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ РАДА		▪ жива реч		Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напретка ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине: - стање моторичких способности - усвојене здравствено хигијенске навике - достигнути ниво савладаности моторних знања - однос према раду	Упућивање ученика у самостални рад на развијању и одржавању физичке кондиције у свакодневном животу. У том смислу одређивати непосредне радне задатке, према индивидуалним потребама и могућностима које ће ученици извршити у слободно време, као јутарњу гимнастику или у оквиру свакодневне рекреације. Развијање здравствено-хигијенских навика за време наставних и ваннаставних облика физичког васпитања, тј. целокупног боравка ученика у школи остварује се помоћу свих наставних садржаја и других облика рада у школи. Физичко васпитање је моћан чинилац у јачању здравља и превентивно средство и спречавању обољења, само кад се спроводи у хигијенским условима. Основу физичког васпитања ученика мора чинити вежбање на отвореном, на игралишту, шуми и сл.Ученици највећи део дана проводе у за твореним
2. МЕРЕЊЕ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ ▪ телесна висина - маса ▪ трчање 4x10м ▪ трчање shutlle run ▪ дубоки претклон у седу ▪ скок у даљ из места ▪ трбушњаци ▪ издржај у згибу	▪ затечено стање гипкости, брзине, раста и развоја деце ▪ утврђивање психофизичког статуса ученика, мерење психомоторних особина ученика кроз задате вежбе, утврђивање антрополошких мера ученика	▪ вербални мет. ▪ демонстрација	▪ вага, ▪ метар ▪ штоперица, ▪ сталци, ▪ струњача, ▪ рачунар ▪ клупица ▪ сунђерчићи		
3. РУКОМЕТ ▪ игра на терену ▪ обнављање научених елемената технике рукомета	▪ да контролише лопту ▪ развој осећаја за простор ▪ развој колективног духа ▪ развој специфичне моторике	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ рукометна лопта		
4. АТЛЕТИКА ▪ припрема за крос ▪ различите техике трчања (спринт, штафета) ▪ техника високог старта ▪ техника ниског старта ▪ скок у вис (варијанта маказе,леђна варијанта)	▪ да утичемо на развој опште кондиције и спретности детета ▪ да свако дете истрчи стазу. ▪ савладати брзину реакције	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ штоперица ▪ штафетна палица ▪ канап ▪ струњаче ▪ кугла		

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ скок у даљ(увинуће,згрчна техника) ▪ бацање кугле из места, леђна варијанта технике ▪ техника истрајног трчања ▪ одељенско такмичење у атлетици	▪ да упознају различите врсте старта ▪ упознавање са основним техникама у атлетици,усвајање елемената школе трчања, приказ научених техника кроз одељењска такмичења			Праћење и вредновање *моторичких спо-собности* врши се на основу савладаности програмског садржаја којим се подстиче развој оних физичких способностиза које је овај узраст критичан период због њихове трансформације под утицајем физичких активности. Усвојеност *здравствено-хигијенских* навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене. Степен савладаности *моторичких знања и умења* спроводи се на основу минималних програмских захтева.	просторима, у седећем положају.Зато је важно да путем физичког вежбања надокнаде све израженију хиподинамику. По својој концепцији програм уклања границу између наставе и ван ванчасовних активности. Због тога је потребно да школа заједно са друштвеним организацијама помаже свим облицима слободних активности ученика, а у првом реду у обезбеђивању стручног кадра, материјалних и просторних услова. Спортски живот ученика треба континуирано да се одвија током целе године. Да би подстицање ученика на самостално вежбање било успешно потребан је демократски однос у настави.
5. КОШАРКА ▪ игра на терену ▪ обнављање научених елемената технике кошарке	▪ да контролише лопту ▪ развој осећаја за простор ▪ развој колективног духа ▪ развој специфичне моторике	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ кошаркашка лопта		
6. РИТМИКА, НАРОДНЕ ИГРЕ И ПЛЕС ▪ *Моравац* (трећа и четврта варијанта ▪ *Зупчанка* ▪ рокенрол, енглески валцер,ча-ча-ча ▪ вежбе са вијачом ▪ вежбе са обручем ▪ вежбе са лоптом ▪ вежбе са чуњевима	▪ да развију осећај за ритам и покрет ▪ упознавање са правилима и прпозицијама игре, усвајање елементарних техника, развијање тимског и такмичарског духа, естетско обликовање покрета и кретања без реквизита и са реквизитима. ▪ Упознавање са народним колима нашег краја	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ вијача ▪ касетофон ▪ лопте ▪ чуњеви ▪ обруч		

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
7. ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ **Партер:** ▪ поновити вежбе и комбинације из претходних разреда ▪ премет странце упором у обе стране ▪ став на глави ▪ став на шакама уз помоћ ▪ став на шакама колут напред спојено уз помоћ ▪ из става раскорачног колут уназад до ста-ва раскорачног, ▪ из става раскорачног колут унапред до става раскорачног. ▪ летећи колут ▪ став на шакама –мост уз помоћ ▪ вага(кмбинације) **Греда ниска** ▪ наскок, ходање, трчање, окрети, ▪ кораци са предножењем,одножењем и заножењем ▪ равнотеже (мала и велика вага,у успону) ▪ валцеров корак,мачији,дечији корак **Прескок:** ▪ Разношка ▪ Згрчка	▪ осећај за покрет и простор ▪ развијеморавнотежу ▪ показати креативност ▪ развијање ▪ осећаја за равнотежу ▪ немају страх од козлића ▪ показати минимум знања и умешности ▪ развијање осећаја за ритам и покрет ▪ осећај за покрет и простор ▪ развијамо равнотежу ▪ развој координације, снаге,осећаја за равнотежу у отежаним условима рада, корелација са екипним спортовима у домену припреме	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ струњача ▪ козлић ▪ ниска греда	*Однос према раду* вреднује се на основу редобног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима. При оцењивању физичких способности узима се у обзир ниво личних физичких способности сваког појединца,остварен у току школске године, према његовим индивидуалним могућностима. За контролу физичких способности примењује се батерија тестова завода за физички културу која обухвата следеће: ▪ телесна висина - маса ▪ трчање 4х10м ▪ трчање shutlle run ▪ дубоки претклон у седу	▪ Наставне јединице у оквиру предмета физичког васпитања конципиране су тако да постоји корелација са другим предметима (историја, географија, математика, биологија, физика, музичко)

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
8. ОДБОЈКА ▪ игра на терену ▪ обнављање научених елемената технике ▪ игра	▪ знају тражене елементе само да их синхронизују ▪ знају кретање ▪ развијање борбеног духа ▪ спретност окретност, координација ▪ знати своје место у екипи и кретати се у складу са тим	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ одбојкашка лопта	▪ скок у даљ из места ▪ трбушњаци ▪ издржај у згибу Провера се врши на почетку и крају школске године помоћу критеријума за процену физичког развоја и физизичких способнсти	
9. ФУДБАЛ ▪ праволинијско вођење лопте ▪ вођење лопте са променом правца кретања ▪ примање лопте разним деловима тела у месту и кретању ▪ одузимање лопте,избијањем, уклизавањем ▪ вођење лопте и шутирање на гол ▪ одбијање лопте главом ▪ правила игре ▪ тактика одбране и напада	▪ Упознавање са правилима и пропозицијама игре,усвајање елементарних техника игре,развијање тимског и такмичарског духа	▪ метода усменог излагања ▪ демонстративна метода	▪ фудбалска лопта		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О МУЗИЦИ РАЗЛИЧИТИХ ЕПОХА СА СЛУШАЊЕМ МУЗИКЕ	• *упознају музичке културе путем обраде тема повезаних са музиком различитих епоха* • *развију музикалност и креативност* • *негују смисао за заједничко и индивидуално музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада са ученицима* • *развију навике слушања музике подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике* • *емоционално доживљавање и мисаону активност ученика*	17	• ученици усвајају знања из историје музике у корелацији са историјом уметности историјом и књижевности уз слушање адекватно одабраних музичких примера	**Теме и садржаји се прожимају током целе године**
2. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	• *стечена знања из музичке културе проширивати и примењивати на примерима за певање и свирање* • *ученици знају функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела* • *ученици умеју да анализирају музичке елементе и карактеристике(темпо)* • *развијање љубави према музичкој уметности* • *подстицање естетских критеријума* • *оплемењивање и улепшавање живота ученика* • *свестран развој личности* • *развијање музичког укуса*	**10**	• обнављање стечених знања на конкретним музичким примерима (предзнаци ознаке за динамику и темпо, нотне вредности, обрађене лествице)	
3. СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ	• *подстицање креативности кроз импровизацију на доступним инструментима* • *стварање дечијих композиција* • *свира на инструментима Орфовог инструментаријума* • *свира примере из музичке литературе* • *импровизује или компонује мање музичке целине* • *прави музичке инструменте од предмета из домаћинства*	**7**	• ученик учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст • осмисли музику на часу као и за приредбу перформанс • импровизује мелодије на задати текст	

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1.УПОЗНАВАЊЕ МУЗИКЕ РАЗЛИЧИТИХ ЕПОХА СА СЛУШАЊЕМ МУЗИКЕ ▪ утврђивање музичких епоха из 7. разреда ▪ романтизам ▪ импресионизам ▪ музика 20. века ▪ Музика у Србији у 19. и 20. веку ▪ џез музика ▪ забавна музика ▪ филмска музика ▪ рок музика ▪ опера, личности у опери, стварање и припремање опере, стваралоци оперског жанра – главни представници и дела ▪ оперета ▪ мјузикл ▪ балет	• ученик разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора као и стицање знања о музици различитих епоха • на основу слушаног музичког примера ученик уме да именује: - музичке изражајне елементе; - извођачки састав; - музичке жанрове; - опише и анализира карактеристике звучног примера - српски музички фолклор	• дијалошка • демонстрати-вна • монолошка	клавир ▪ аудио-визуелни уређаји ▪ клавир ▪ фотографије ▪ слике ▪ географске карте	▪ у поступку вре-дновања знања наставник прати развој сваког уче-ника његов рад залагање интере-совање став уме-шност љубав пре-ма музици. ▪ оцену треба користити као облик мотивације	све наставне је-динице се доводе у везу са: ▪ историјом уметности ▪ историјом књижевности ▪ историјом ▪ географија
2. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ ▪ *основе музичке писмености* (основне нотне вредности пунктирани ритам обрнуто пунктирани ритам мала и велика синкопа Ц дур , Г дур, Ф дур и њихове паралеле динамичке ознаке у музици и њихове карактеристике ознаке темпа у музици и његове карактеристике); ▪ *певање песама* **Химне** Државна химна Химна Светом Сави Школска химна	• ученик уме да препозна основне елементе музичке писмености као и да анали-зира повезаност музичких елемената са музичком драматургијом • пева једноставне дечје, на-родне или популарне композиције; • изводи једноставне дечје, народне или популарне композиције на бар једном инструменту; изводи разноврсни музички репертоар певањем и свирањем, као солиста и у школским ансамблима;	• Дијалошка • Демонстративна • Монолошка	▪ клавир ▪ аудио-визуелни уређаји ▪ ритмички и мелодијски инструменти	▪ у поступку вре-дновања знања наставник прати развој сваког уче-ника његов рад залагање интере-совање став уме-шност љубав пре-ма музици. ▪ оцену треба користити као облик мотивације	све наставне је-динице се доводе у везу са: ▪ историјом уметности ▪ историјом књижевности ▪ историјом ▪ географија

Народна музика Наджњева се момче и девојче, Све тичице запјевале Седи мома на пенџеру, Ти, једина, Трескавица коло, Шано, душо **Духовне песме** Божићу, наша радости, Исајија Србин – Алилуја, Помози нам, драги Боже, К. Станковић – Многаја љета Тропар за Божић, Тропар Светом Сави, С. Мокрањац – одломак из литургије, Буди имја **Староградске песме** Ајде, Като, ајде, злато, Небо је тако ведро, Што се боре мисли моје, Ој, јесенске дуге ноћи, У тем Сомбору **Песме из балканских ратова и светског рата** Капетан Коча путује, Креће се лађа француска, Тамо далеко **Канони** М. Преторијус – Живела музика, М. Преторијус – Освану дан, Ј. Хајдн – Интервали **Песме које су компоновала деца** Избор песама награђених на фестивалу дечјег музичког стваралаштва. **Песме националних мањина** Ak kojun (турска), Зека (мађарска), Мала птица (албанска), Родиле су трњине (русинска), Тодоро, Тодорке (бугарска), Црвена јабука (словачка), Чобанчић (румунска) , Ђелем, ђелем (ромска) **Забавна и филмска музика** Избор савремених популарних песама. ▪ *Свирање песама* (На дечјим ритмичким и мелодијским инструментима изводити песме одговарајуће тежине); **3. СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ**	• свира на инструменатима Орфовог инструментаријума; • свира на фрулици, мелодици, тамбури, гитари и другим доступним инструментима; • свира примере из музичке литературе. • ченик уме да препозна основне елементе музичке писмености као и да анализира повезаност музичких елемената са музичком драматургијом • пева једноставне дечје, на-родне или популарне композиције; • изводи једноставне дечје, народне или популарне композиције на бар једном инструменту; • изводи разноврсни музички репертоар певањем и свирањем, као солиста и у школским ансамблима; • свира на инструменатима Орфовог инструментаријума; • свира на фрулици, мелодици, тамбури, гитари и другим доступним инструментима; • свира примере из музичке литературе.	• Дијалошка • Демонстративна • Монолошка • Дијалошка • Демонстративна • Монолошка	▪ клавир ▪ аудио-визуелни уређаји ▪ ритмички и мелодијски инструменти ▪ клавир ▪ аудио-визуелни уређаји ▪ ритмички и мелодијски инструменти	▪ у поступку вре-дновања знања наставник прати развој сваког уче-ника његов рад залагање интере-совање став уме-шност љубав пре-ма музици. ▪ оцену треба користити као облик мотивације ▪ у поступку вре-дновања знања наставник прати развој сваког уче-ника његов рад залагање интере-совање став уме-шност љубав пре-ма музици. ▪ оцену треба користити као облик мотивације	све наставне је-динице се доводе у везу са: ▪ историјом уметности ▪ историјом књижевности ▪ историјом ▪ географија све наставне је-динице се доводе у везу са: ▪ историјом уметности ▪ историјом књижевности ▪ историјом ▪ географија

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1 **СЛОБОДНО КОМБИНОВАЊЕ**	***Циљ*** *васпитно-образовног рада ликовне културе јесте да подстиче и развија код ученика стваралачко мишљење и деловање у овом наставном предмету* ***Задаци***: ▪ *стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;* ▪ *стварање услова да ученици на часовима у оквиру садржаја користе различита средства и технике;* ▪ *развијање способности ученика за визуелно памћење;* ▪ *развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности;* ▪ *развијање моторичких способности;* ▪ *развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности;* ***Оперативни задаци***: ▪ *ученици треба да се оспособе за слободну композицију, визуалну метафорику, контраст, јединство и доминанта у простору.*	**5 (3+2)**	9. примањем (учењем), тако што ће ученицима бити омогућено да стичу знања из области ликовне културе 10. давањем (стварањем) путем подстицања ученика да се изражавају у оквиру ликовних активности. За наставу ликовне културе, на основу садржаја и методичких облика усмерености васпитно – образовног преоцеса у правцу богаћења дечјег естетског искуства, одређени циљеви и задаци произашли су из ликовне уметности теорије стваралаштва и развојне психологије.	**IX**
2 **ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА И СПОРАЗУМЕВАЊЕ**		**7 (5+2)**		**X XI**
3 **КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ**		**16(10+6)**		**XI - IV**
4 **СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА**		**6 (2+4)**		**IV, V**

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ОСТВАРЕНОСТ СТАНДАРДА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ ▪ Акционо сликање. ▪ Ритмичко-хармониска композиција чистог односа боје и форме. ▪ Систем низања скупова тачака, линија, боја, облика и волумена према одређеној схеми. ▪ Слободно компоновање	▪ стварање слободне композиције употребом свих елемената и принципа ликовног изражавања	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник, ▪ литература из ликовне уметности, ▪ дијапројектор ▪ репродукције уметничких дела ▪ ученички прибор ▪ материјали за извођење наставе.	▪ на сваком часу се прате и вредну ју активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	Отварена је вертикална корелација: Математика VII – број Пи. Ликовно – амблем, знак, симбол
2. ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА И СПОРАЗУМЕВАЊЕ ▪ Амблем, симбол, знак, персонификација, алегорије, хералдика, боја, облик као симбол, пиктограми. ▪ Визуелна метафорика	▪ Стварање сликовног или типо-графског амблема или знака – логотипа.				
3. КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ ▪ Контраст као средство ликовног израза. ▪ Јединство као основна вредност композиције. ▪ Статично динамично јединство. ▪ Јединство и равнотежа. ▪ Јединство израза. ▪ Сродност ликовних вредности. ▪ Доминанта као услов за повезивање разнородних елемената. ▪ Контраст, јединство и доминанта у простору	▪ Стварање јединства ликовне целине са принципима контраста и доминанте.				
4. СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА ▪ Реални облици у нереалним односима. ▪ Слободно компоновање и фантастика	▪ аперцепција (подстицање имаги-нације и замишљања) ▪ цртање и сликање снова и бајки				

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **УВОД**	▪ *Да упозна ученике са садржајем рада* ▪ *Да упозна ученике са начином остваривања садржаја*	**1**	Треба реализовати кроз дијалог.	**IX**
2. **- ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖЈА**	▪ *Да ученици увиде значај човека као личности* ▪ *Да увиде да сваки човек носи у себи икону Божију* ▪ *Да увиде да поштујући људе поштујемо и Бога, да волећи људе волимо и самог Бога* ▪ *Да се по томе човек разликује од животиње и да се* ▪ *Да личност указује на то да човек није безначајна индивидуа*	**5**	Треба реализовати кроз анализу догађаја у рају и кроз Новозаветне догађаје где се изражава Христова љубав према људима као и Старозаветне догађаје где се види Божија милост према палом људском роду.	**IX** **X** **XI**
3. **III - ПОДВИЖНИЧКО – ЕВХАРИСТИЈСКИ ЕТОС**	▪ *Да ученици увиде да је Христос прави Бог и прави човек у једној личности* ▪ *Да је једино оваплоћени Бог могао спасити људски род од смрти*	**4**	Треба реализовати кроз Новозаветне приче о Христовим чудима, васкрсењу, страдању. Да је све људко имао сем греха. Бог је безгрешан и као такав и Богочовек Христос је безгрешан.	**XI** **XII** **I** **II**
4. **ЛИТУРГИЈА**	▪ *Да ученици увиде да је Црква живи организам* ▪ *Да Цркву не чине само свештеници, већ и народ са Христом као главом Цркве* ▪ *Да људски грех не прља Цркву Христову, већ човек сам себе одсеца од Цркве и одваја од Бог* ▪ *Да су сви позвани да се кроз цркву Христову спасавају вером и добрим делима, тј. Да се угледају, ни на ког другог, већ на Христа*	**5**	Треба реализовати кроз конкретне примере. Нпр. Кроз Житија светих и књижевна дела.Поредити Цркву као лађу спасења са Нојевом барком, у коме су се људи и животиње спасили од потопа. Тако се у Цркви спасавамо од зла, греха и смрти.	**II** **III** **IV**
5. **ЦАРСТВО БОЖЈЕ**	▪ *Да ученици схвате да икона представља нешто више од слике* ▪ *На икони је за разлику од слике увек приказана реалност* ▪ *Да схвате поштовањем икона указујемо поштовање самом Богу који се прославио кроз светитеље* ▪ *Да сада гледамо као кроз огледало у загонетки, а у будућем веку ћемо гледати лицем к лицу*	**6**	Треба реализовати кроз приказивање и показивање и икона. Кроз препознавање ликоа светитеља и догађаја, као и анализу догађаја и Житија светих.	**V**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД • **Упознавање садржаја програма и начина рада**	да ученик увиди о чему ћемо говорити и како ћемо остварити садржај. да упозна ученике са садржајем рада да упозна ученике са начином остваривања садржаја	• дијалог • монолог	▪ Свето писмо	▪ Пригодно посматрање	▪ историја
2. - ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖЈА • **Човек - икона Божја и свештеник твари** • **Хришћанско схватање личности** • **Грех као промашај човековог назначења** • **Новозаветне заповести Божје** • **Слобода и љубав у хришћанском етосу**	▪ да зна како се односити и опходити према љу-дима, ▪ да се љубави и пошто-вању учимо и треба ста-лно напредовати и ду-ховно узрастати у добру	• вербалне, • текстуалне	▪ Свето писмо ▪ Светосавско звонце	▪ Праћење ученика у континуитеу	▪ биологија ▪ књижевност
3. ПОДВИЖНИЧКО –ЕВХАРИСТИЈСКИ ЕТОС • **Хришћански подвиг** • **Подвизи Светитеља** • **Пост** • **Хришћанске врлине** • **Евхаристијски поглед на свет**	▪ да упознају Христов лик савршеног Бога и савршеног човека и да знају како се то угледа-мо на њега и да треба стремити савршенству.	• вербалне, • текстуалне • визуелне	▪ Уџбеник ▪ Свето писмо ▪ двд филмови о Своој земљи	▪ праћење уче-ника у конти-нуитету ▪ описно оцењивање	▪ физика
4. ЛИТУРГИЈА • **Молитва - лична и саборна** • **Црква је Тело Христово** • **Божанствена Литургија (опис тока Литургије)** • **Литургијски простор (делови храма)** • **Освећење времена**	▪ да учествују у животу цркве, одн. да схвате да су и сами учесници постом, молитвом, светим причешћем.	• вербалне • текстуалне • визуелне	▪ Свето писмо ▪ двд филмови о животу светих	▪ пригодно посматраје	▪ књижевност
5. ЦАРСТВО БОЖЈЕ • **Царство Божје – циљ стварања** • **Живот будућег века** • **Сведоци Царства Божјег** • **Обожење – циљ хришћанског живота** • **Знаци присутва Царства Божјег у овом свету (чуда, мошти...)** • **Икона – прозор у вечност**	▪ да науче да препознају и поштују иконе.	▪ вербалне ▪ визуелне	▪ Иконе	▪ описно оцењивање	▪ уметност

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. УВОД	*Циљ предмета **ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ** је да ученици стекну знања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву и да се код ученика постигну промене на нивоу знања, вештина, ставова, вредности као претпоставке за целовит развој личности и за успешан, одговоран и ангажован живот у савременом грађанском друштву у духу поштовања људских права и основних слобода.*	**2**	Подсећање на садржаје програма Грађанског васпитања за пети, шести и седми разред Представљање циљева, задатака, садржаја и метода рада	**IX**
2. ДЕЦА У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ		**18**	За разумевање програмских садржаја неопходно је поћи од базичних појмова као што су потребе детета и права детета. Ученицима треба указати на значај који има социјални амбијент којим се стварају услови да оно што је прокламовано на државном нивоу буде и остварено, односно примењено.	**IX X XI XII**
3. МЕДИЈИ У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ		**11**	За анализу медија могу се изабрати и национални и локални медији. Ученицима се може указати на предности при њиховој анализи. Могуће је припремити предлоге за садржајније и веродостојније представљање деце и њихових проблема, који се, затим, могу доставити тим медијима	**I II III IV**
4. ЗАВРШНИ ДЕО		**3**	Размена ученичких искустава, организовање трибине и презентација резултата рада родитељима.	**V**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. УВОД ▪ поглед уназад ▪ представљање циљева, задатака, садржаја и метода рада	▪ стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе врха, циљеви и задаци образовања, као и наставе грађанског васпитања буду у пуној мери реализовани.	▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ промотивни материјал за наставни предмет Грађанско васпитање		▪ српски језик ▪ ликовна култура
2. ДЕЦА У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ ▪ Положај деце у савременом друштву ▪ Положај детета у друштву – место, улога и одго-ворност државе, друштва, породице и детета; ▪ Универзалност људских права и права детета, повезаност дечијих потреба са правима детета; ▪ Чиниоци који утичу на оствареност дечијих пра-ва – економски развој, социјални и политички амбијент, традиција, култура. Примери злоупо-требе права детета. Примери који показују начи-не којима се обезбеђују услови за остваривање најбољег интереса деце, законска регулатива која забрањује телесно кажњавање деце, учешће деце у активностима које су од значаја за њих и друштво ▪ Међународне организације које се баве унапре-ђивањем положаја деце и заштитом њихових интереса ▪ Улога и значај организација као што су Уницеф, Унеско, Међународни комитет Црвеног крста, *Save the children....* ▪ Анализа положаја деце у Републици Србији ▪ Институционални оквир – установе које се баве унапређивањем положаја деце и заштитом њихових интереса и одговарајућа законска регулатива ▪ Националне и локалне организације које се баве питањима деце и организације у којима деца узимају учешће	▪ разумевање концепта универзалности права детета ▪ стицање знања о узроцима различитог степена остварености права детета у савременом свету; ▪ подстицање развоја критичког односа према појавама злоупотребе права детета; ▪ упознавање са неопходним условима за остваривање најбољег интереса детета; ▪ упознавање са местом, улогом и значајем међународних организација које се у свом раду баве напређивањем положаја деце; ▪ упознавање са местом, улогом и значајем институција и организација које се у свом раду баве унапређивањем положаја деце у Републици Србији; ▪ упознавање са националним законодавним оквиром чији је циљ заштита интереса деце; ▪ Разумевање места, улоге и одговорности државе, друштва, породице и детета у унапређивању положаја деце у једном друштву;	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ графичка метода ▪ метода писаних радова ▪ игра улога ▪ хеуристички приступ	▪ Конвенција о правима детета ▪ новине (дневне, недељне) ▪ билтени ▪ хамер папир А0 ▪ пак папир ▪ колор папир А4 ▪ маркери ▪ фломастери ▪ стикери ▪ маказе ▪ лепак ▪ селотејп трака	▪ Ученик добија описну оцену у току сваког тромесечја на основу праћења рада од стране наставника. ▪ Критеријуми за оцењивање су: редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес наставе.	▪ српски језик ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање ▪ музичка култура

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
▪ Компетенције деце значајне за укључивање у активности које доприносе побољшању положаја деце у друштву ▪ Особине, знања и вештине детета које су од значаја за преузимање активне улоге у друштву ▪ Активности за унапређивање положаја деце у Републици Србији ▪ Разматрање предлога ученика о могућим активностима друштва које би имале за циљ унапређење положаја деце у Републици Србији и упућивање иницијатива и одабраних предлога одговарајућим установама	▪ Идентификовање особина, знања и вештина код деце које су значајне за њихову активну улогу у унапређивању положаја деце у друштву;				
3.МЕДИЈИ У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ ▪ Медији у савременом друштву ▪ Место, улога и значај медија ▪ Разумевање и тумачење медијских порука ▪ Медији као извор информација; злоупотреба информација, изобиље информација, селекција информација, веро-достојност информација ▪ Утицај тачке гледишта на објективност информација ▪ Улога медија у стварању слике о положају де-це у једном друштву и начини на који се она приказују ▪ Учешће деце у медијима – могућности и начини; ▪ Анализа одабраног домаћег медија ▪ Разматрање предлога ученика који имају за циљ садржајније, веродостојније и у већем обиму представљање деце и њихових проблема у анализираном медију.	▪ Идентификовање особина, знања и вештина код деце које су знчајне за њихову активну улогу у унапређи-вању положаја деце у друштву; ▪ Разумевање улоге и значаја медија у савременом друштву; ▪ Унапређивање вештина критичког разматрања информација добијених преко различитих медија; ▪ Упознавање са улогом медија у креирању слике детета у друштву.	▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ графичка метода ▪ метода писаних радова ▪ игра улога ▪ хеуристички приступ	▪ Конвенција о правима детета ▪ новине (дневне, недељне) ▪ билтени ▪ хамер папир А0 ▪ пак папир ▪ колор папир А4 ▪ маркери ▪ фломастери ▪ стикери ▪ маказе ▪ лепак ▪ селотејп трака	▪ Ученик добија описну оцену у току сваког тромесечја на основу праћења рада од стране наставника. ▪ Критеријуми за оцењивање су: редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес наставе.	▪ српски језик ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање ▪ музичка култура
4. ЗАВРШНИ ДЕО ▪ Шта носим са собом	▪ Оспособљавање ученика да активно доприносе сопственом развоју и развоју друштва.	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода демонстрације	▪ дидактички материјал ▪ панои ▪ писани радови ученика	Описно се оцењује вештина ученика у повезивању кључних појмова (слободе, одговорности, демократија,поштовање)	▪ српски језик ▪ ликовна култура ▪ историја ▪ физичко васпитање

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **У СВЕТУ МЕДИЈА** **Медији и омладина**	*Лични став према медијима* *Упито-односна заменица КОТОРЫЙ* *Деклинација основних бројева*	**6**	Ученик треба да: - усмерава пажњу, пре свега, на оно што разуме; - покушава да одгонетне значење на основу контекста и проваерава питајући неког ко добро зна (друга, наставника); - обраћа пажњу на речи – изразе који се више пута понављају, као и на поднаслове у писаним текстовима; - обраћа пажњу на разне невербалне елементе (гестови, мимика у усменим текстовима, илустрације и други визуелни елементи у писаним текстовима); - размишља да ли одређена реч коју не разуме личи на неку која постоји у матерњем језику; - тражи значење у речнику; итд.	**IX**
2. **РЕКЛАМА У НАШЕМ ЖИВОТУ**	*Мишљење о реклами* *I контролни задатак*	**6+2**		**IX - X**
3. **ТЕЛЕВИЗИЈА ИЛИ БИОСКОП?**	*Улога телевизије, биоскопа и књижевности у животу младих* ***Презентација: Телевизија или биоскоп?***	**5+1**		**X**
4. **СПОРТ И ЗДРАВЉЕ**	*Здрава исхрана и здрав начин живота* *Деклинација именица ср.рода на – МЯ* *Императив* *I Писмени задатак*	**6+3**		**XI**
5. **СПОРТ И ФИТНЕС**	*Разговор о сопрту и фитнесу*	**6**		**XII**
6. **СПОРТ ЈЕ ЗА МЕНЕ!**	*Размена мишљења о улози спорта у животу* *Презентација: Омиљени сопртиста*	**5**		**I**
7. **ПУТОВАЊЕ ПО РУСИЈИ**	*Тема: путовање и одмор/распуст* *Гл. кретања са префиксима* *Неодређене заменице и прилози*	**6**		**II**
8. **У ДАЛЕКЕ КРАЈЕВЕ**	*Трансибиркса магистрала* *Доживљаји у тајги* *Презентација: Град на Трансибирској магистрали* *II Писмени задатак*	**6+3**		**III - IV**
9. **ЛЕТЊИ ДОЖИВЉАЈИ**	*Моји планови за распуст* *Утисци са распуста* *Турустичка понуда за распуст*	**5**		**V**
10. **СИСТЕМАТИЗАЦИЈА**	*Презентација: Мој родни град/село* *Портфолио*	**5**		**V**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ / АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. У СВЕТУ МЕДИЈА **Медији и омладина** ▪ Рад на теми и текстовима - Лични став према медијима ▪ Упито-односна заменица КОТОРЫЙ ▪ Деклинација основних бројева	▪ Изражавање свог мишљења, аргументација сопственог става; ▪ Критички осврт на медијске форме: филм, књиге и рекламе ▪ Разумевање и давање сложенијих упутстава и команди; ▪ Постављање и одговарање на питања; ▪ Молбе и изрази захвалности; ▪ Примање и давање позива за учешће у (групној) активности; ▪ Изражавање допадања и недопадања; ▪ Изражавање физичких сензација и потреба; ▪ Употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ Употреба географских појмова.	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	српски језик (упитно-односне заменице, 6. разред; Деклинација бројева 5. разред)
2. РЕКЛАМА У НАШЕМ ЖИВОТУ ▪ Рад на теми и текстовима- Мишљење о реклами ▪ Дијалози и монолози ▪ I контролни задатак;		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	
3. ТЕЛЕВИЗИЈА ИЛИ БИОСКОП? ▪ Рад на теми и текстовима – улога телевизије, биоскопа и књижевности; ▪ Дијалози;		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна ▪ групни рад	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ музичко (филмска музика 8. Разред)
4.СПОРТ И ЗДРАВЉЕ ▪ Рад на теми и текстовима Здрава исхрана и здрав начин живота ▪ Дијалози и монолози ▪ Деклинација именица ср.рода на – МЯ ▪ Императив ▪ I Писмени задатак;		▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	▪ српски језик (Императив 6. разред ▪ физичко васпитање (Подела спорта 5. разред) ▪ биологија

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ / АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
5. СПОРТ И ФИТНЕС ▪ Рад на теми и текстовима –разговор о сопрту и фитнесу; ▪ Дијалози. **6. СПОРТ ЈЕ ЗА МЕНЕ!** ▪ Рад на теми и тексту - Размена мишљења о улози спорта у животу ▪ Презентација: Омиљени сопртиста ▪ Дијалог **7. ПУТОВАЊЕ ПО РУСИЈИ** ▪ Рад на теми и текстовима - путовање и одмор/распуст ▪ Гл. кретања са префиксима ▪ Неодређене заменице и прилози; **8. У ДАЛЕКЕ КРАЈЕВЕ** ▪ Рад на теми и тексту - Трансибиркса магистрала ▪ Доживљаји у тајги ▪ Презентација: Град на Трансибирској магистрали ▪ II Писмени задатак **9. ЛЕТЊИ ДОЖИВЉАЈИ** ▪ Рад на теми и тексту - Моји планови за распуст ▪ Утисци са распуста Турустичка понуда за распуст **10. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА** ▪ Презентација: Мој родни град/село ▪ Портфолио	▪ Изражавање свог мишљења, аргументација сопственог става; ▪ Критички осврт на медијске форме: филм, књиге и рекламе ▪ Разумевање и давање сложенијих упутстава и команди; ▪ Постављање и одговарање на питања; ▪ Молбе и изрази захвалности; ▪ Примање и давање позива за учешће у (групној) активнојсти; ▪ Изражавање допадања и недопадања; ▪ Изражавање физичких сензација и потреба; ▪ Употреба назива годишњих доба и дана у недељи; ▪ Употреба географских појмова. ▪	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ демонстративна	▪ уџбеник ▪ радна свеска ▪ приручник ▪ табла, креда ▪ а.в. средства	▪ на сваком часу вреднују се активности ученика кроз усмено испитивање и вредновање рада у радним свескама	(Систем органа за варење издрава исхрана витамини и протеини, 7. разред) руски језик (Ура у нас каникулы, 6. разред)

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ОДБОЈКА**	*Спортско техничко образовање* ▪ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела ▪ формирање морално-вољних квалитета ▪ упознавање са правилима игре ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ обука пријема и додавања лопте прстима и чекићем, сервиса и пријема сервиса, смеча и одбране од смеча ▪ упознавање са тактиком одбране и напада ▪ развој фине моторике шаке и координације покрета ▪ обука примене различитих врста поентирања у различитим условима и ситуацијама	**36**	Основне карактеристике часова физичког васпитања треба да буду: јасноћа наставног садржаја, оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита, избор рационалних облика и метода рада, избор вежби оптималне образовне вредности, пуна ведрина и активност ученика током часа. Часови се морају добро организовати како у погледу јасних и прецизних облика и метода рада, тако и у погледу стварања радне и ведре атмосфере. Од метода преовладава монолошки и дијалошки метод, демонстративни, практични прикази задатака од стране наставника, као и прикази путем слика, панела, прикази делова или целих утакмица. На крају часа наставник пригодним речима треба да да оцену рада током протеклог часа и упо-зна ученике са наредним садржајем.	**IX - VI**
2. **ФУДБАЛ**	*Спортско техничко образовање* ▪ задовољење социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем ▪ развој и усавршавање моторичких способности ▪ оспособљавање ученика да стечена знања, умења и навике користе у свакодневним условима ▪ обука контроле лопте ▪ обука примене различитих врста шутева,вођења и додавања лопте у различитим условима и ситуацијама ▪ упознавање са правилима игре ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ упознавање са тактиком одбране и напада	**36**		**IX - VI**
3. **СТОНИ ТЕНИС**	*Спортско техничко образовање* ▪ усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације ▪ примена стечених знања, умења и навика у свакодневном животу ▪ задовољење социјалних потреба за кретањем, потврђивањем ▪ формирање морално-вољних квалитета личности ▪ обука контролисања лоптице обема странама рекета, ▪ развој фине моторике шаке и координације покрета ▪ обука примене и враћање различитих врста сервиса, удараца и контра удараца у различитим условима и ситуацијама на столу ▪ комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри	**36**		**IX - VI**

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ОДБОЈКА ▪ Повезивање одбојке са елементарним играма из претходних разреда ▪ Кроз такмичарске игре хватање, додавање лопте у месту и кретању ▪ Одбојкашки став и кретње у ставу ▪ Кроз игрице, увежбавање основних елемената (бацање, додавање,..) ▪ Техника додавања прстима ▪ Додавање прстима из скока ▪ Техника одигравања лопте чекићем ▪ Одигравање лопте чекићем једном руком ▪ Одигравање чекићем са одговарајућим искораком ▪ Доњи сервис, горњи сервис ▪ Сервис са задацима ▪ Техника смеча ▪ Техника блока ▪ Јединични и двојни блок ▪ Обнављање елемената ▪ Правила игре ▪ Падови – поваљка и сун ▪ Правила игре ▪ Систем игре 6:0, 4:2, 5:1 ▪ Попуњавање записника ▪ Специфичне вежбе снаге ▪ Вежбе за брзину ▪ Вежбе за повећање одраза ▪ Смеч пенала ▪ Смеч из друге линије ▪ Техника смеча - алма ▪ Селекција позиција у екипи ▪ Техника „кување“ ▪ Игра две екипе са применом правила ▪ Провера знања кроз задату ситуацију	▪ знају да хватају лопту и да гађају ▪ такмичење их тера да брже усвајају тражене елементе ▪ знају тражене елементе, само да их синхронизују ▪ линије представљају проблем ▪ проблем око задржавања,тј.ношења лопте ▪ знају кретање ▪ знају своје место у екипи ▪ знају своју улогу у тиму	▪ жива реч ▪ демонстративна метода	▪ одбојкашка лопта	Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напретка ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије Спортско техничка дотигнућа се оцењују утврђивањем обима и нивоа садржаја програма, прецизираних у поглављу спортско техничко образовање За праћење спортско техничких достигнућа служе минимални образовни стандарди на основу којих се вреднује постигнути успех. Резултати провере служе сваком појединцу да упоређујући утврђено стање са ранијим оцени напредак. Резултати провера служе наставницима физичког васпитања као основа за програмирање рада у наредном периоду, посебно за индивидуални приступ и одређи-вање радних задатака за сваког или групу ученика.	Упућивање ученика у самостални рад на развијању и одржавању физичке кондиције у свакодневном животу. У том смислу одређивати непосредне радне задатке, према индивидуалним потребама и могућностима које ће ученици извршити у слободно време, као јутарњу гимнастику или у оквиру свакодневне рекреације. Развијање здравствено-хигијенских навика за време наставних и ваннаставних облика физичког васпитања, тј. целокупног боравка ученика у школи остварује се помоћу свих наставних садржаја и других облика рада у школи. Физичко васпитање је моћан чинилац у јачању здравља и превентивно средство у спречавању обољења,само кад се спроводи у хигијенским условима. Основу физичког васпитања ученика мора чинити вежбање на отвореном, на игралишту,шуми и сл.Ученици највећи део дана проводе у затвореним просторима, у

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
2. ФУДБАЛ ▪ кроз такмичарске игре хватање и додавање лопте у месту и кретању ▪ вођење лопте,трчање и заустављање ▪ Кроз игрице, увежбавање основних елемената ▪ техника шута на гол ▪ различити шутеви са разних позиција ▪ постављање играча у одбрани и њихове позиције ▪ кретање играча у нападу ▪ врсте контра напада и њихове специфичности ▪ систематизација елемената ▪ напад и контра напад као целина ▪ правила игре ▪ примена правила у игри ▪ кретање голмана и техника одбране ▪ игра две екипе са применом правила ▪ правила гре ▪ специфичне вежбе снаге ▪ систем игре 1:3:4 ▪ тактика одбране: индивидуална и колективна ▪ постављање играча у одбрани, одузимање лопте , покривање играча ▪ игра две екипе са применом правила.	▪ навикавају се на простор ▪ контрола кретања ▪ основни ниво знања ▪ практично знање ▪ специфични покрети ▪ снаћи се без и са лоптом ▪ теоријско знање ▪ кондициона припрема ▪ ситуације у игри ▪ савладали вођење лопте и додавање, пажња је на разноликости комбинација ▪ проиграти што више играча и да је што занимљивија утакмица ▪ основни минимум знања ▪ знају да хватају лопту и да гађају ▪ такмичење их тера да брже усвајају тражене елементе ▪ знају тражене елементе	▪ жива реч ▪ демонстративна метода	▪ фудбалске лопте	Оцену пет добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке способности и чији резултати знатно пре-вазлазе стандарде узраста и који у спортско техничким достигнућима знатно прелазилази постављене захтеве и који има веома активан однос према физичкој култури. Оцену врло добар 4 добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке способности и чији резултати превазилазе стандарде узраста и који у спортско техничким достигнућима прелазилази постављене захтеве и који има веома активан однос према физичкој култури. Оцену добар 3 добија ученик који је радом у току школске године побољшао своје физичке спо-собности у границама стандарда, чији резултати у спортско техничким достигнућима у границама минималних образовних захтева, чији је однос према физичкој култури задовољавајући.	седећем положају. Зато је важно да путем физичког вежбања надокнаде све изражену хиподинамику. По својој концепцији програм уклања границу између наставе и ванчасовних активности. Због тога је потребно да школа заједно са друштвеним организацијама помаже у свим облицима слободних активности ученика, а у првом реду у обезбеђивању стручног кадра, материјалних и просторних услова. Наставне јединице у склопу предмета физичко васпитање конципиране су тако да постоји велика повезаност са осталим предметима који се уче у другом циклусу васпитања и образовања. Корелација се огледа у различитим аспектима и облицима повезаности градива са следећим предметима: музичка култура, историја, географија, биологија, ликовна култура, физика и математика.

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: СПОРТ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ/ АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. СТОНИ ТЕНИС ▪ основни ставови, рад ногу, покрети руку ▪ врсте држања рекета ▪ форхенд и бекенд ударци без ротације ▪ школски сервис обема странама, пријем сервиса ▪ пимпл игра обема странама ▪ форхенд и бекенд ударци са ротацијом ▪ форхенд и бекенд резане лоптице ▪ штоп ударци ▪ гуране лоптице ▪ ударци офанзивног карактера ▪ форхенд ударац (контраударац) ▪ игра сингл уз примену научених елемената ▪ игра дубл уз примену научених елемената ▪ извлачење – игра ▪ форхенд-спин ударац-игра ▪ форхенд спин са бочном ротацијом-игра ▪ форхенд контра спин-игра ▪ бекенд-чист ударац-игра ▪ бекенд-контра ударац-игра ▪ бекенд спин ударац-игра ▪ игра сингл и дубл партија ▪ одељењско такмичење	▪ контролисање лоптице обема странама рекета, ▪ развојена фина моторика шаке и координација покрета ▪ примене и враћање различитих врста сервиса, удараца и контра удараца у различитим условима и ситуацијама на терену ▪ самостална комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри ▪ развијена брзина реакције ▪ развијен осећај за простор, спретност, окретност, координацију	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ метод демонстраци.	▪ рекети, лоптице, мрежица	Оцену довољан 2 добија ученик који у току школске године није побољшао своје физичке способности,чији су спортско технички резултати испод утврђених стандарда и који не показује минимум интересовања за физичку културу. Оцену не довољан 1 у принципу не би требало да добије ни један ученик.Ученик чије су физичке способностио пале, и који не ис-пуњава очекиване стандарде као и који не показује ни минимум интересовања за одржавање сво-јих физичких способности,а који је здрав упућује се на корективно – педагошки рад.	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ ▪ Енформел ▪ Ритмичко-хармонијска комопзиција чистог односа боје и форме ▪ Систем низања скупова тачака, линија, боја, облика и волумена према одређеној схеми	▪ опажање ритма линија, облика и структура материјала	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова	▪ уџбеник ▪ литература из ликовне уметности ▪ дијапројектор ▪ репродукција уметничких дела ▪ уметнички прибор и материјал за извођење наставе	▪ на сваком часу се прате и вреднују активности ученика, кроз праћење ученичких радова и интересовања за рад	
2. ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА ▪ Амблем, површинско обликовање ▪ Амблем, тродимензионално обликовање	▪ Стварање ритмичких вредности линија сликањем, колажом и графиком	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			
3. КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ ▪ Контраст, јединство и доминанта у простору ▪ Контраст, јединство и доминанта у простору– вежбање	▪ Повећање перцепције и искуства са материјалима за вајање и комбиноване технике	▪ дијалошка ▪ монолошка ▪ метода индивидуалних радова			
4. СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА ▪ Реални облици у нереалним односима ▪ Фотомонтажа ▪ Слободно компоновање и фантастика – вежбање					

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. **ТАБЕЛАРНИ ПРОРАЧУНИ**	***Циљ*** *наставе информа-тике и рачунарства јесте да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу.* ▪ *Упознавање основних појмова из информатике и рачунарства,* ▪ *Развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу,* ▪ *Оспособљавање за рад,* ▪ *Подстицање креативног рада на рачунару.*	**6**	▪ Упоунати ученике са радним окружењем и основним елементима прозора, ▪ Објаснити појмове: радни лист, радна свеска, ћелија, редови, колоне, начин кретања кроз радну свеску, начин селектовања, уметање и брисање елемената радног листа, ▪ Унос података у ћелије радног листа, вежбати унос података различитог типа, ▪ Показати како се могу форматирати ћелије, ▪ Објаснити начин коришћења основних, најчешће коришћених уграђених функција, ▪ Објаснити начин израде графикона кроз конкретне задатке.	**IX X XI**
2. **ИЗБОРНИ МОДУЛ**		**4**	▪ У оквируизборног модула ***Програмирање***, одређени број часова посветити задацима који су обрађивани у шестом и седмом разреду, реализовати кроз пример који ће бити урађен у графичком радном окружењу, остатак часова посветити теоријској обради фаза израде проблемских задатљака на рачунару. ▪У оквиру изборног модула ***Презентације на мрежи***, обновити појмове: Интернет, презентација на Интернету, мапа , структура презнтације, преузимање података са Интернета, израду презентације започети радом са језиком HTML, ▪Обраду израде презентације на мрежи урадити кроз упознавање елемената језика, израду позадине, унос текста, уметање слика, креирање табела, израдом једноставних примера и разговором са ученицима о самом значају квалитета презентације, ▪На крају демонстрирати пример сложене презентације и могућности неких специјализованих програмских језика за рад на мрежи.	**XII I**
3. **ИЗРАДА САМОСТАЛНОГ ПРОЈЕКТА**		**6**	▪ Тема за иозраду самосталног пројекта је део садржаја неког предмета који се изучава током школовања, а користе се стечена знања на настави информатике и рачунарства, а групе се формирају од по 3 ученика, ▪ Реализација овог модула се састоји од: избора теме, израде плана рада на пројекту, избора средстава за реализацију пројекта, израда пројекта, вредновање пројекта.	**II III IV V**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
1. ТАБЕЛАРНИ ПРОРАЧУНИ ▪ Радна свеска, радни лист ▪ Типови података ▪ Формуле ▪ Функције ▪ Графички елементи ▪ Графикони	▪ добро познавање радног окружења ▪ самостално форматирање ћелија ▪ познавање елемената формула и успешан унос формула ▪ познавање рада најзначајнијих функција ▪ самостална израда једноставних графикона	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова ▪ истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ рачунарска мрежа ▪ софтвер за заштиту рачунара	▪ посматрање ▪ усмени и писмено проверавање знања	▪ техничко и информатичко образовање ▪ грађанско васпитање ▪ српски језик ▪ историја ▪ географија
2. ИЗБОРНИ МОДУЛ ***Програмирање*** ▪ Поступци за решавање проблемских задатака ▪ Решавање проблемских задатака	▪ познавање елемената програмског језика ▪ разумевање значја програмских језика ▪ разумевање појмова слогови, нозови, процедуре, потпрограми ▪ самостална израда једноставнијих задатака у графичком радном окружењу	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова ▪ метода самосталних радова	▪ рачунари ▪ софтвер	▪ посматрање ▪ вредновање рада приликом само-сталног рада	▪ техничко и информатичко образовање
Презентације на мрежи ▪ Основни елементи програмског језика ▪ Боја и слика за позадину ▪ Рад са сликама ▪ Рад са табелама ▪ Хиперлинк	▪ познавање и разумевањ основних елемената програмског језика ▪ позвавање структуре преземтације на мрези ▪ сватање значаја рада на квалитету презентације ▪ способност самосталне израде једноставне презентације	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова	▪ рачунари ▪ софтвер за израду презентација ▪ дигитални фото-апарат или камера	▪ посматрање ▪ вредновање само-стално креиране презентације	▪ музичка култура ▪ ликовна култура ▪ техничко и информатичко образовање

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	КОРЕЛАЦИЈА
3. ИЗРАДА САМОСТАЛНОГ ПРОЈЕКТА ▪ Избор теме ▪ Израда плана рада на пројекту ▪ Избор средстава за реализацију пројекта ▪ Израда пројекта	▪ реализован пројекат у складу са наставним градивом, које ученици обрађују током школовања	▪ монолошка ▪ дијалошка ▪ показна ▪ метода самосталних радова ▪ истраживачки рад ученика	▪ рачунари ▪ одговарајући софтвер ▪ дигитални фото-апарат или камера ▪ пројектор ▪ веза са Интернетом	▪ посматрање ▪ провера знања кроз конкретно задате задатке ▪ вредновање само-стално израђеног пројекта	▪ музичка култура ▪ математика ▪ техничко и информатичко образовање ▪ историја ▪ географија ▪ ликовна култура

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

***** Настава здравственог васпитања реализоваће се кроз часове одељенског старешине, обавезне и изборне предмете***

ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА	ПРЕПОРУКА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ	ВРЕМЕ
1. ПОЛНО САЗРЕВАЊЕ И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ	*Циљеви наставе здравственог васпитања јесу стицање знања, умење, ставова и вредности у циљу очувања здравља, развијање здраве личности,одговорне према сопственом и туђем здрављу,подстицање позитивног односа према здравом начину живљења, мотивисање и оспособљавање ученика као активних учесника у очувању свог и туђег здравља, подстицање хуманог односа према болесним особама и спремности да им се пружи помоћ, препознавње штетних утицаја поо здравље и овладавање вештинама здравља.*	**4**	Реализација програма се остварује на нивоу школе и разреда –укључени су сви актери у образовно-васпитном раду; и то кроз обавезне и изборне предмете, на часовима разредног старешине, ваннаставним активностима. Методе прилагодити садржају уз активно учешће ученика у наставном процесу.	**X, XI**
2. ПОСЛЕДИЦЕ НЕПРАВИЛНЕ ИСХРАНЕ		**8**		**XI, XII,II**
3. ПОРЕМЕЋАЈИ РАСТА И РАЗВОЈА УСЛЕД НЕДОВОЉНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ		**7**		**IX, XII, IV**
4. БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ (злоупотреба психосактивних супстанци, „компјутерска“ зависност) ПРЕВЕНЦИЈА ЗЛОУПОТРЕБЕ ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНЦИ		**12**		**XII - II**
5. ПРЕПОЗНАВАЊЕ И СУПРОТСТАВЉАЊЕ ФАКТОРИМА РИЗИКА ОДГОВОРНИМ ЗА НАРУШАВАЊА ЗДРАВЉА МЛАДИХ		**3**		**XII, I, IV**

ПРОГРАМ РАДА РАЗРЕДНОГ СТАРЕШИНЕ

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	САДРЖАЈ РАДА
СЕПТЕМБАР	1.	Избор одељењског руководства, правила понашања
	2.	Прве тешкоће и проблеми
	3.	Технике учења, како добро научити лекцију
	4.	Љубав и заљубљивање
ОКТОБАР	1.	Праћење активности програма Дечје недеље
	2.	Конвенција о правима детета
	3.	Полно сазревање (здравствено васпитање)
	4.	Пубертет (здравствено васпитање)
	5.	Репродуктивно здравље (здравствено васпитање)
НОВЕМБАР	1.	Ненасилна комуникација, како разговарамо, добра и лоша правила
	2.	Моралне вредности
	3.	Сида (здравствено васпитање)
	4.	Исхрна (здравствено васпитање)
ДЕЦЕМБАР	1.	Оцене и оцењивање
	2.	Одбрана од инфекција (здравствено васпитање)
	3.	Последице неправилне исхране (здравствено васпитање)
	4.	Шта ме брине, а шта ме радује
ЈАНУАР	1.	Анализа успеха на крају првог полугодишта
	2.	Слободна тема по избору ученика
ФЕБРУАР	1.	Пристојно понашање према особама са инвалидитетом (здравствено васпитање)
	2.	Правилна исхрна (здравствено васпитање)
	3.	Коју средњу школу уписати
	4.	Болести зависности (здравствено васпитање)
МАРТ	1.	Злоупотреба психосактивних супстанци (здравствено васпитање)
	2.	Однос са родитељима
	3.	Помоћ ученицима који имају потешкоће у учењу
	4.	Алкохолизам, наркоманија (здравствено васпитање)
АПРИЛ	1.	Дан школе, мала матура
	2.	Посета некој културној манифестацији
	3.	Индивидуални разговори
МАЈ	1.	Превенција злоупотребе психоактивних супстанци (здравствено васпитање)
	2.	Другарство у одељењу
	3.	Анализа успеха и понашања у 8. разреду
	4.	Како ћемо се сећати основне школе

ДРУШТВЕНО КОРИСТАН РАД

**Друштвено користан рад одвијаће се кроз сталне и повремене активности и задатке (реализација је кроз 15 школских часова)*

ТЕМЕ	САДРЖАЈ РАДА
АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА ШКОЛУ И ШКОЛСКУ СРЕДИНУ	
	-сређивање и одржавање школских просторија
	- сређивање дворишта и игралишта
АКТИВНОСТИ У ОКОЛИНИ ШКОЛЕ	
	- уређење и одржавање спомен-обележја и споменика
	- брига и помоћ деци, старијим и болесним особама
	- учешће у акцијама солидарности (нивчани и други прилози)
УЧЕШЋЕ У АКЦИЈАМА „ПОДМЛАДАК ЦРВЕНОГ КРСТА“	
УСЛУЖНЕ И ДРУГЕ ДЕЛАТНОСТИ	
	- прикупљање секундарних сировина

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе:	- Отклањање недостатака у знањима и умењима ученика као и узрока заостајања у савладавању градива у односу на остале ученике. - Савладавање основних програмских садржаја које ученици не могу да савладају на часовима редовне наставе.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА
Уводни час – евидентирање ученика	1	Слушање, читање, уочавање, упоређивање, самостално закључивање, практична примена, усвајање знања	Монолошки, текстовни, дијалошки, метода писаних радова, демонстративни, индивидуални, рад у пару
Обнављање садржаја из граматике и правописа из VII разреда	2		
Правопис – основна правила	2		
Развој српског књижевног језика	2		
Стилови јавне комуникације (публицистички, научни, административни)	1		
Творба речи	3		
Синтагме – придевске, прилошке, глаголске	2		
Основне функције и значења глаголских облика	3		
Зависне реченице	4		
Главна правила стандардне акценатске норме	2		
Полисемија и хомонимија	1		
Метафора и метонимија	1		
Писање скраћеница	1		
Писање полусложеница. Састављено и растављено писање речи.	2		
Књижевни родови и врсте	1		
Форме приповедања у књижевном делу	1		
Стилска изражајна средства	1		
Изражајно читање текста	2		
Читање и разумевање прочитаног	2		
Композиција писменог састава (припрема за писмени састав)	2		

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе:	- Проширивање и продубљивање знања , умења и вештина; развијање маште и подстицање на стваралачки рад и самостално коришћење различитих извора сазнања (књиж.и некњиж.грађа). Знања стечена на тај начин ученици користе и у редовној настави, слободним активностима и другим приликама (конкурси, такмичења итд.). - Развијање способности за правилно, течно и уверљиво умено и писмено изражавање. - Подстицање на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво. - Оспособљавање за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА
Уводни час – представљање садржаја рада	1	Слушање, упоређивање, самостално закључивање	Монолошки, дијалошки
Усмено расправљање на теме из сакодневног живота	1	Слушање, разговор, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Дијалошки, рад у групи, истраживачки рад
Писање аргументативних текстова са коришћењем литературе	1	Читање, и практична примена	Дијалошки, рад у групи, истраживачки рад,текстовни
Анализа реклама и уочавање елемената пропаганде	1	Слушање, читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање, практична примена	Дијалошки, рад у групи, истраживачки рад,текстовни
Писање реклама и њихово ликовно обликовање	1	Разговор, упоређивање, уочавање и практично примењивање	Дијалошка, рад у групи, истраживачки рад, текстовни
Особености језика књижевноуметничког текста и одлике књижевног језика	1	Уочавање, разговор,упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Дијалошки, текстовни, рад у групи, истраживачки рад
Народни језик и локални говор	1	Уочавање, разговор, упоређивање, самостално	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад,
Проучавање говорног језика ученика (жаргонизми)	1	Разговор,упоређивање,истраживање, практична примена	Дијалошки, истраживачки рад, рад у групи
Коришћење вербалних и невербалних знакова комуникације	1	Уочавање, разговор,упоређивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Час са библиотекаром	1	Уочавање, разговор, практична примена	Монолошки, дијалошки, демонстративни
Истраживачки рад на речницима	2	Читање, уочавање, разговор, упоређивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА
Карактеризација ликова увидом у форме приповедања	1	Читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи
Коректура и лектура одабраног текста	1	Читање, уочавање, употрђивање, практична примена	Дијалошки, текстовни, рад у групи
Читање и разумевање легенди, табела, графикона	1	Читање, уочавање, практична примена	Дијалошки, текстовни, рад у групи, демонстративни
Спровођење анкете и анализа резултата анкете	1	Уочавање, упоређивање, самостално закључивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, рад у групи, истраживачки рад, демонстративни
Рад са ученицима на тестовима за такмичење и индивидуално припремање ученика за такмичење	4	Читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи, индивидуални
Критичка процена одабране ТВ емисије	1	Разговор,упоређивање, самостално закључивање, размењивање мишљења, истраживање	Дијалошки, истраживачки рад, рад у групи
Час креативног писања и изложба најбољих радова	2	Упоређивање, разговор, практична примена	Дијалошки, текстовни, демонстративни, рад у групи, индивидуални
Језичке недоумице и њихово решавање	1	Читање, уочавање, разговор, упоређивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Израда антологија	2	Упоређивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, рад у групи, истраживачки рад, демонстративни
Организација и реализација изложбе	2	Истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, рад у групи, истраживачки рад, демонстративни
Оспособљавање ученика за руковање разноврсним техничким и електронским наставним средствима	1	Размењивање сопствених знања и практична примена	Дијалошки, истраживачки рад, демонстративни, рад у групи
Бирократски језик	1	Читање, уочавање, разговор,упоређивање, истраживање, практична примена	Дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА)

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА
Квиз о животу и делу Вука С. К.	2	Слушање, читање, уочавање, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења	Дијалошки, текстовни, рад у групи
Особености стиха и строфе	1	Слушање, читање, уочавање, разговор,упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Монолошки, дијалошки, текстовни, истраживачки рад, рад у групи
Такмичење у познавању српског језика	2	Слушање, читање, уочавање, разговор,упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	Монолошки, дијалошки, текстовни, истраживачки, рад у групи
Завршни час – сумирање резултата рада	1	Разговор, размена мишљења	Дијалошки

СРПСКИ ЈЕЗИК (ДРАМСКО-РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА)

Циљеви	Проширивање и продубљивање вештина, знања и умења; развијање маште ученика; подстицање на стваралачки рад; ослобађање у јавном наступу, учешће ученика у прославама различитих свечаности у школи; ближе упознавање са драмом као сценском уметношћу; подстицање ученика на сценско стваралаштво; оспособљавање за анализу текстова, овладавање вештином глуме, рецитовања, лепог говора, развијање љубави према матерњем језику и лепој речи.		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ**	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	**МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
Проучавање драмских текстова	2	рад на тексту, слушање, читање, уочавање, разговор, упоређивање, самостално закључивање, размењивање сопствених знања и мишљења, истраживање	облици рада: ▪ фронтални, ▪ групни, ▪ рад у пару, ▪ индивидуални методе: ▪ текстуална, ▪ монолошка, ▪ дијалошка, ▪ демонстрациона, ▪ игровна, ▪ метода ученичких радова (писаних, графичких, практичних),
Основни појмови из позоришне уметности	1	упознавање основних појмова из позоришне уметности, упознавање занимања која постоје у позоришту, читање, уочавање, разговор, усвајање нових појмова, рад на тексту	
Чиниоци изражајног казивања	3	упознавање чиниоца изражајног казивања, слушање добрих примера, читање, снимање и анализа сопственог говора, уочавање, вежбе артикулације, динамике	
Такмичење у рецитовању	4	одабир песме, анализа песме, увежбавање изражајног, доживљајног и интерпретатикног казивања, снимање и анализа сопственог говора	
Такмичењ у лепом говору	4	одабир текста, анализа текста, увежбавање правилне атрикулације и акцентуације, увежбавање изражајног, доживљајног и интерпретатикног казивања, снимање и анализа сопственог говора	
Посета позоришту	2	гледање, анализа, критичка оцена	
Писање сценских дела (драматизација)	2	ближе упознавање одлика књижевних родова, драматизација текстова вођењем рачуна о елементима глуме и раду на сцени	
Свети Сава – наша слава	4	одабир или писање пригодних текстова, пробе читања, увежбавање извођења на сцени, израда костима, реквизита и сценогрфије, одабир музике	
Прослава Дана школе	4	одабир или писање пригодних текстова, пробе читања, увежбавање извођења на сцени, израда костима, реквизита и сценогрфије, одабир музике	
Учешће на неком од фестивала дечијег драмског стваралаштва	10	одабир драмског текста, подела улога и задужења, пробе читања, рад на ликовима, постављање на сцену, израда костима, реквизита и сценографије, одабир музике, осмишљавањ и увежбавање кореографије, осмишњавање и израда плаката	

СРПСКИ ЈЕЗИК (НОВИНАРСКО-ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА)

Циљеви	Проширивање и продубљивање вештина, знања и умења; развијање маште ученика; подстицање на стваралачки рад; овладавање облицима новинарског изражавања; примена стеченог знања на редовној настави (књижевности, граматике, правописа и језичке културе) у писању, корекцији и лекторисању литерарних и новинских текстова; учешће ученика у прославама различитих свечаности у школи и изради школског лист; развијање љубави према матерњем језику и лепој речи.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ**	
		АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	**МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
Формирање редакције	2	Пријем нових чланова, организација рада и подела задужења	облици рада: ▪ фронтални, ▪ групни, ▪ рад у пару, ▪ индивидуални методе: ▪ текстуална, ▪ монолошка, ▪ дијалошка, ▪ демонстрациона, ▪ игровна, ▪ метода ученичких радова (писаних, графичких, практичних),
Едукација чланова Новинарске секције	5	Упознавање одлика различитих облика новинарског изражавања, овладавање техником писања, разговор, усвајање нових појмова, рад на тексту	
Рад и истраживање на терену	5	Прикупљање грађе, писање вести, извештаја, репортаже, интервјуа; спровођење анкете, сређивање грађе	
Ученичко стваралаштво	9	Писање и читање властитих литерарних радова, приказ и критике ученичког литерарног стваралаштва, одабир најбољих радова	
Учешће на конкурсима и такмичењима	3	Писање на задату тему, читање радова и критичка оцена, корекција, одабир најбољих радова, слање радова на конкурс	
Школски лист	12	Подела задужења у оквиру редакције. Осмишљавање концепције листа. Избор тема – најзанимљивије рубрике. Уређивање концепције листа. Осмишљавање и писање прилога за школске новине. Анализа и одабир прилога за нови број. Лекторисање и кориговање текстова.	

МАТЕМАТИКА (ДОДАТНА И ПРИПРЕМНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА	4	- именује - повезује - уређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Примењивати појам сличности троуглова у решавању задатака - Изводити закључке и уз помоћ Талесове теореме решавати задатке. - Оспособљавање ученике за прецизност у цртању, мерењу и геометријским конструкцијама
ТАЧКА, ПРАВА, РАВАН	4	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна - истарживачка	- Ученике упознати са међусобним односима тачака, правих и равни у простору. - Развијање ученикових способности посматрања, опажања и аналитичког и апстрактног мишљења.
ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ	4	- закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- Оспособити ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама. - Проширити решавање једноставних једначина и неједначина на сложеније у којима се једначине и неједначине трансформишу у њима еквивалентне.
РЕШАВАЊЕ ЗАДАТАКА У ВЕЗИ ГЕОМЕТРИЈСКИХ ТЕЛА	8	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- Оспособити ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе везане за геометријска тела из свакодневног живота.
ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА И ЊЕН ГРАФИК	3	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Решавање сложенијих задатака , као и проучавање особина функција и њихово цртање у координатном систему.
ЗАДАЦИ СА ТАКМИЧЕЊА	5	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Увежбавати и примењивати научена знања кроз задатке са предходних такмичења
ЗАДАЦИ ЛОГИЧКО КОМБИНАТОРНЕ ПРИРОДЕ	4	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Стицање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања

МАТЕМАТИКА (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање,са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА	1	Уочава, именује, повезује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Схватити појам сличности троуглова - Применити у једноставнијим случајевима - Изводити једноставне закључке
ТАЧКА , ПРАВА И РАВАН	1	Разликује, именује, открива релације и изражава их, упоређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Схватити односе тачке, праве и равни у простору - Упознати најбитније чињенице о пројекцијама на раван
ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	1	Уочава, закључује, проверава	- дијалошка - демонстративна	- Схватити основна својства једнакости и неједнакости - Решавати једноставније примере једначина и неједначина
ПРИЗМА	1	Уочава, именује, разликује, упоређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Упознати призму и њене основне елементе - Препознати обрасце за површину и запремину призме - Применити знање у пракси
ПИРАМИДА	1	Уочава, именује, разликује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Упознати пирамиду њене елементе и својства - Препознати обрасце за површину и запремину пирамиде - Применити знање у пракси
ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА	1	Именује, упоређује	- дијалошка - демонстративна	- Уочити функционалне зависности у разним областима и приказати их на различите начине - Проширити знање о линеарним функцијама - Цртати и читати разне графике, графиконе разних стања, појава и процеса
СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ	1	Уочава, разликује, упоређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Решавати системе линеарних једначина са две непознате на основу еквивалентних трансформација
ВАЉАК, КУПА, ЛОПТА	2	Уочава, разликује, упоређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Упознати геометријско тело ваљак, купу, лопту - Применом образаца за ваљака, купе, лопте израчунати површину и запремину у једноставнијим примерима

ФИЗИКА (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање,са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.			
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА**	**ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА**
ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ -Периодично и осцилаторно кретање -Величине које описују осциловање тела -Таласно кретање -Звук	2	-слушају -питају -упоређује -решава	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да препозна основне особине осцилаторног кретања -да препозна основне особине таласног кретања -да зна основне особине звука
СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ -Закон одбијања и преламања светлости -Равна и сферна огледала -Сочива -Лупа и микроскоп	3	-посматра -уочава -разликује -питају	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да зна како се светлост одбија од равног и сферног огледала -да разликује врсте сочива -да правилно рукује инструментима
ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ -Наелектрисавање тела. -Појам електричног поља.Кулонов закон -Напон	2	-питају -разликује -упоређује -решава	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да зна како се тела могу наелектрисати -да зна основне особине електричног поља -да зна шта представља Кулонов закон -да зна шта представља напон
ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА -Јачина електричне струје -Омов закон за део и цело струјно коло -Електрична отпорност проводника -Везивање отпорника	3	-посматра -уочава -решава -разликује	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да препозна да струја тече само кроз проводне материјале -да препозна инструмент за мерење јачине струје -да зна називе основних елемената струјног кола
МАГНЕТНО ПОЉЕ -Стални магнети -Магнетно поље електричне струје (праволинијски и кружни проводник, електромагнет)	2	-разликује -упоређује -питају -решава	-демонстративна -дијалошка -текстуална -индивидуална	-да зна основне особине магнета -да разликује праволинијски од кружног проводника -да зна на ком принципу ради електромагнет

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА И СЕКЦИЈА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате, и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
WELCOME TO LIVERPOOL	1	- именује - повезује - уређује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- Упознавање ученика са историјом Ливерпула - анализа текста и усвајање непознатих речи - разговор о тексту
POEM – GOOD HOPE	1	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна - истарживачка	- анализа песме
HAUNTED BRITAIN	1	- закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- разговор о духовима и уклетим кућама - усвајање новог вокабулара кроз анализу текста
PLAYING GAMES	1	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- усвајање изговора и значења нових речи кроз игру
LIFE AND CULTURE IN BRITAIN	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- упознавање ученика са историјом и традицијом Велике Британије
NEW ZEALAND	1	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- упознавање ученика са историјом и традицијом Новог Зеланда анализа текста
THE NUMBER THIRTEEN	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- разговор о сујеверјима широм света кроз анализу прича
VICTORIAN BRITAIN	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- упознавање ученика са историјом Велике Британије - живот тинејџера некад и сад
KEEPING IN TOUCH	1	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- разговор о важним историјским открићима

РУСКИ ЈЕЗИК (ДОДАТНА НАСТАВА И СЕКЦИЈА)

Циљеви додатне наставе	Додатна настава се организује за ученике који постижу изузетне резултате и њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
СМИ – АРГУМЕНТАЦИЈА ЗА И ПРОТИВ	1	- употребљава лексику - повезује	- илустративна - дијалошка /монолошка -демонстративна	- ширење лексичког фонда
ПРАВЉЕЊЕ РЕКЛАМЕ ПО ИЗБОРУ	1	- употребљава лексику - повезује	-илустративна -монолошка -демонстративна	- ширење лексичког фонда
ТВ ШОУ „ФАБРИКА ЗВЕЗД“	1	-анализира -уочава	- илустративна -демонстративна	- усвајање језика кроз слушање
РУСКЕ ПОПУЛАРНЕ ПЕСМЕ	1	-слуша - уочава - закључује	-илустративна -демонстративна	- усвајање језика кроз употребу
СПОРТ И МИ	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	- демонстрација усвојеног језичког садржаја кроз примере
ОЛИМПИЈАДА У СОЧИЈУ 2014.	1	- уочава - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка -демонстративна	- демонстрација усвојеног језичког садржаја кроз примере
ПУТОВАЊЕ ПО РУСИЈИ – РЕПОРТАЖА О СОЧИЈУ	1	- излаже - открива релације - закључује	- илустративна -демонстративна	- ширење лексичког фонда - истраживање
ПУТОВАЊЕ-ДИЈАЛОГ „РЕЗЕРВАЦИЈА СОБЕ“	1	-излаже -открива релације - закључује	- дијалошка -демонстративна	- демонстрација усвојеног језичког садржаја кроз примере
ФИЛМ „МЫ ИЗ БУДУЩЕГО“	1	-слуша /гледа -уочава -открива релације -закључује	-илустративна -демонстративна	- усвајање нових језичких форми

РУСКИ ЈЕЗИК (ДОПУНСКА НАСТАВА)

Циљеви допунске наставе	Допунска настава се организује за ученике који не постижу задовољавајуће резултате и њен циљ је да ученици усвоје основне језичке садржаје предвиђене планом и програмом.

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
ЛИЧНЕ ЗАМЕНИЦЕ	1	- правилан изговор и писање	- илустративна - вербална - демонстративна	- правилна употребакроз примере
САДАШЊЕ ВРЕМЕ	1	- открива релације и изражава их - упоређује - уочава	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- усвајање и примена усвојеног садржаја
ОДНОДНА ЗАМЕНИЦА КОТОРЫЙ	1	- препознавање - правилан изговор и писање	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- усвајање и примена усвојеног садржаја
ПАДЕЖНЕ ФОРМЕ БРОЈЕВА	1	- уочава - закључује - проверава	- дијалошка - демонстративна	- увежбавање изговора и граматичка промена кроз примере
СВРШЕНИ И НЕСВРШЕНИ ГЛАГОЛСКИ ВИД	1	- уочава - открива релације - примењује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- корелација са српским језиком
ПРОСТО БУДУЋЕ ВРЕМЕ	1	- разликује - открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- увежбавање и примена кроз примере
СЛОЖЕНО БУДУЋЕ ВРЕМЕ	1	- открива релације - закључује - разликује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- увежбавање изговора и конструкција кроз примере
ПРОШЛО ВРЕМЕ	1	- открива релације - закључује	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- усвајање новог вокабулара кроз текст
ГЛАГОЛИ КРЕТАЊА	1	- препознавање - правилан изговор и писање	- илустративна - дијалошка - демонстративна	- усвајање и примена усвојеног садржаја

ХОР И ОРКЕСТАР (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	-развијање музичке способности и жеље за активним музицирањем и суделовањем у школским ансамблима; - подстицање код ученика њихове креативне способности и смисла за колективно музицирање;

ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА
1. Упознавање ученика са планом рада хора и оркестра	1	упознаје	демонстративна
2. Одабир ученика за похађање додатне наставе *хора и оркестра* – формирање хора	2	Интерпретира музички садржај,демонстрира, контролише	Демонстративна, индивидуални рад
3. Вокализе и вежбе правилног дисања, дикције и артикулације	2	Понавља, посматра, бележи	Демонстративна, индивидуални рад
4. Извођење химне Светом Сави и композиција сличне садржине, прикладних за светосавску приредбу	5	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
5. Дечије, народне и песме чији су ствараоци деца	15	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
6. Песме на тему Нова година	3	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
7. Обрада песама поводом дана школе	3	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
8. Песме о мајци – приредба поводом дана жена	1	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна, групни рад
9. Свирање дечијих песама на блок флаути	4	Интерпретира музички садржај, понавља, посматра	Демонстративна,

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	- Развијање самосталног размишљања ученика и њихове креативне способности - Развијање свести ученика као учесника у саобраћају према сопственој безбедности и безбедности других		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Пешак у саобраћају	3	1. Уводне напомене о саобраћају – историјски развој, средства... 2. Основна правила кретања пешака 3. „Како долазим у школу?“	1. и 2. Разговор са члановима Секције 3. Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима
2. Прелазак и кретање пешака коловозом	2	4. Правила - прелазак пешака преко коловоза 5. Правила - кретање пешака по коловозу	4. и 5. Разговор са члановима Секције
3 Саобраћајни знаци .	5	6. Изглед и значења знакова 7. Изглед и значења знакова 8. Изглед и значења знакова 9. Правила поступања по саобраћајним знацима 10.Правила поступања по саобраћајним знацима	6., 7., 8., 9. и 10. Група израда макета саобраћајних знакова у реалној величини, уз разговор
4. Правила у саобраћају	4	11.Решавање раскрснице 12.Кружни ток саобраћаја 13.Возила под пратњом 14.Улога милиционера на раскрсници	11., 12., 13. и 14. Активно учешће чланова секције
5. Тест	2	15.Решавање тестова 16.Решавање тестова	15. и 16. Провера стеченог знања писменим путем
6. Саобраћајна култура и безбедност	1	17. Искуства саобраћајне полиције	17. Разговор са представником локалне полицијске управе, укључити и остале ученике и родитеље
7. Саобраћајни полигон спретности „Шта знаш о саобраћају“	5	18. Техничка израда елемената полигона 19. Техничка израда елемената полигона 20. Техничка израда елемената полигона 21. Техничка израда елемената полигона 22. Постављање полигона	18., 19., 20. и 21. Група израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 22. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе
8. Полигон практичног понашања у саобраћају „Шта знаш о саобраћају“	2	23. Техничка израда елемената полигона 24. Постављање полигона	23. Група израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 24. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	- Развијање самосталног размишљања ученика и њихове креативне способности - Развијање свести ученика као учесника у саобраћају према сопственој безбедности и безбедности других		
9. Практичне вежбе на полигонима и школско такмичење	5	25. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 26. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 27. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 28. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака 29. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	25., 26.,27., 28. и 29. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
10. „Саобраћајна патрола“	4	30. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 31. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 32. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају 33. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају	30., 31., 32. и 33. Дежурство и асистенције пешацима, посебно ученицима, на саобраћајницама у близини школе уз помоћ саобраћајне полиције
11. Практичне вежбе на полигонима II	2	34. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције 35. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	34. и 35. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
12. Општинско такмичење „Шта знаш о саобраћају“	1	36. Припрема и организација такмичења	36. Организација такмичења, припрема полигона, суђење...

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА (ДОДАТНА НАСТАВА)

Циљеви додатне наставе	Развијање самосталног размишљања ученика		
ТЕМЕ / САДРЖАЈИ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ**	**ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА**
1. Упознавање ученика са планом рада ликовне секције	1		
2. Одабир ученика за похађање додатне наставе *ликовне секције*	2		
3. Обнављање основних ликовних техника	3		
4. Израда радова везаних за обележавање значајних датума (почетак школске године, Нова година, Ускрс, Свети Сава, 8. март, Дан школе, завршетак школске године)	10		
5. Израда радова везаних за учествовање на разним конкурсима	5		
6. Израда радова везаних за активности везане за декорацију школе (изада мурала, разних обележја – пиктограма,	5		
7. Истраживање и комбиновање са техникама рада	10		

Физичко васпитање СЕКЦИЈА-КОШАРКА

Циљ секције	Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма
Секција се организује за ученике који желе да постигну добре резултате везано за неки спорт или већ постижу изузетне резултате, а њен циљ је потпуније образовање, усавршавање и усмеравање развоја надарених ученика. **Циљ секције** : је да ученици задовоље своја интересовања везана за кошарку, потребе за стицањем знања, потребу за бављењем спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу (стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима). Циљ се остварује кроз посебне оперативне задатке. **Посебни оперативни задаци:** - откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорт и њихово подстицање за бављење спортом. - развој и одржавање специфичних моторичких способности које су нарочито значајне за успешно бављење кошарком - учење и усавршавање основних и сложених елемената технике кошарке - пружање неопходних знања из кошарке (принципи технике, начин вежбања-тренирања, стицање основних и продубљених тактичких знања, правила такмичења у спорту-итд.) и њихова примена у пракси - учење и усавршавање основне тактике у кошарци и њена примене у пракси - обавезна реализација такмичења - задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећењем ученика кроз спорт и неговање етичких вредности према учесницима у такмичењима - стварање објективних представа ученика о сопственим могућностима за учешће у секцији	Начин на који се врши остваривање програма : - индивидуално, рад у паровима, тројкама, рад у групи Наставни план и програм рада секције кошарке остварује се кроз спортско техничко образовање тј. кроз усвајање и усавршавање ➢ Елемената технике ➢ Тактике ➢ Игре **Спортско техничко образовање подразумева:** ▪ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела ▪ усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине, снаге , скочности и прецизности ▪ формирање морално-вољних квалитета ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ задовољење социјалних потреба за кретањем, потврђивањем ▪ обука контроле лопте ▪ усвајање основног става и кретање у ставу, техника „дриблинга“ и врсте ▪ обука примене различитих врста шутева, вођења и додавања лопте у различитим условима и ситуацијама ▪ обука основних шутева са земље из места и корака, скок шута ▪ усвајање „лажног“ шута и основних финти ▪ упознавање са тактиком одбране и напада ▪ обука примене различитих врста поентирања у различитим условима и ситуацијама **Наставни план рада :** ▪ Технике држања, хватања и додавања лопте ▪ Техника хватања лопти у месту и кретању, хватање лопти које долазе: високо, средње и ниско. ▪ Техника додавања са две руке са груди директно и о под, додавање са једном руком директно и о под, додавање са две руке изнад главе у месту у паровима у троуглу, четвороуглу ▪ Додавање лопте једном руком изнад главе ,са стране, испред и иза тела у месту и у кретању ▪ Основни кошаркашки став у нападу са лоптом, основни став у одбрани дијагонални, паралелни ▪ Вођење лопте левом и десном руком слободно, око препрека – дириговано ▪ Вођење лопте са променом висине, правца и темпа кретања ▪ Техника обучавања кошаркашког дриблинга; дриблиг у месту једном руком у ставу, пребацивање лопте из руке у руку ▪ Полазак у дриблинг: укрштени полазак, праволинијски дриблинг ▪ Различите врсте шутева на кош из различитих позиција ▪ Шутирање из места – слободно бацање ▪ Техника кошаркашког двокорака ▪ Техника скок шута из места, подбацивањем лопте и из додавања ▪ Техника шута полагањем лопте у кош (горње и доње полагање) ▪ Скокови – доскоци у пару након изведеног шута на кош – одузимање лопте противнику ▪ Шут једном руком изнад главе из места – хватање лопте након одбијања од табле ▪ Скок шут из места након вођења лопте ▪ Правила игре

- подстицање стваралаштва ученика у спорту (у домену технике, тактике и такмичења)	▪ Усавршавање елемената технике и примена у игри ▪ Техника кретања у дијагоналном ставу 1:1 дириговано у цик –цак кретању (нападач вежба дриблинг одбрана кретање) ▪ Повезивање нападачких елемената у акционе целине a. Примање лопте у кретању – двокорак – шут на кош b. Вођење лопте – шут на кош из двокорака c. Шут на кош једном руком из трчања – увежбавати у пару d. Додавање – примање лопте – вођење – шут на кош – рад у тројкама e. Додавање – примање – вођење лопте у трчању – шут на кош - измена места у току кретања - рад у тројкама f. Откривање од противника – утрчавање у празан простор – пријем лопте – шут на кош из различитих позиција ▪ Техника – тактика напада–игра са једним центром, са два центра ▪ Контра напад са два и три играча ▪ Техника – тактика – игра у одбрани – зонска одбрана ▪ Систем одбране „човек на човека“ ▪ Блокирање у месту и кретању – тактика одбране ▪ Техника кретања – промена правца – вођење лопте и шутирање на кош – 1:1 , 2:1 , 3:2 играча ▪ Техника – тактика игре – правила игре на један кош ▪ Игра на два коша 3:3 са применом правила ▪ Примена елемената технике у игри на два коша 5:5 са правилима и суђењем ▪ Слободна игра – уигравање – примена стечених знања ▪ Слободна игра са применом правила и суђењем ▪ Слободна игра са применом правила и суђењем ▪ Слободна игра са применом правила и суђењем ▪ Слободна игра са применом правила и суђењем ▪ Слободна игра са применом правила и суђењем

Физичко васпитање СЕКЦИЈА-ФУДБАЛ

Циљ секције	Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма
Секција се организује за ученике који желе да постигну добре резултате везано за неки спорт или већ постижу изузетне резултате, а њен циљ је потпуније образовање, усавршавање и усмеравање развоја надарених ученика. **Циљ секције** : је да ученици задовоље своја интересовања везана за кошарку, потребе за стицањем и усавршавањем знања, потребу за бављењем спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу (стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима). Циљ се остварује кроз посебне оперативне задатке. **Посебни оперативни задаци:** - откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорт и њихово подстицање за бављење спортом. - развој и одржавање специфичних моторичких способности које су нарочито значајне за успешно бављење фудбалом - учење и усавршавање основних и сложених елемената технике фудбала - пружање неопходних знања из фудбала (принципи технике, начин вежбања-тренирања, стицање основних и продубљених тактичких знања, правила такмичења у спорту) и њихова примена у пракси - учење и усавршавање основне тактике у фудбалу и њена примене у пракси - обавезна реализација такмичења - задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећењем ученика кроз спорт и неговање етичких вредности према учесницима у такмичењима - стварање објективних представа ученика о сопственим могућностима за	Начин на који се врши остваривање програма : - индивидуално - рад у паровима, тројкама, четворкама - рад у групи Наставни план и програм рада секције фудбала остварује се кроз спортско техничко образовање тј. кроз усвајање и усавршавање ➢ Елемената технике ➢ Тактике ➢ Игре **Спортско техничко образовање подразумева:** ▪ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела ▪ усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине, снаге , издржљивости, окретности и покретљивости ▪ формирање морално-вољних квалитета ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ задовољење социјалних потреба за кретањем, потврђивањем ▪ обука контроле лопте ▪ обука примене различитих врста шутева, вођења и додавања лопте у различитим условима и ситуацијама ▪ упознавање са правилима игре ▪ упознавање са тактиком одбране и напада **Наставни план рада :** ▪ Техника пријема и заустављања лопте ▪ Техника пријема и додавања лопте у месту и кретању ▪ Техника пријема и додавања лопте унутршњом и спољашњом страном стопала, најпре у месту а затим и у кретању ▪ Техника шута лопте пуном ногом ▪ Техника волеј ударца ▪ Вођење лопте, трчање и заустављање ▪ Техника дриблинга унутрашњом и спољашњом страном стопала ▪ Дриблинг после изведене финте делом тела ▪ Различити шутеви са разних позиција ▪ Техника финте „лажни ударац“, финте „лажно заустављање“, финте „прескакање лопте“ ▪ Техника ударца лопте главом у месту, у скоку са окретом ▪ Техника извођења лопте приликом прекида (аут, корнер, слободни ударац) ▪ Техника одузимања лопте „уклизавањем“ ▪ Кроз игрице, увежбавање основних елемената техника шута на гол ▪ Правила игре ▪ Савладавање најпре индивидуалне а тек потом колективне тактике у играма на „малом простору“ и у игри на „велике голове“ ▪ Кретање играча у нападу ▪ Врсте контра напада и њихове специфичности

учешће у секцији и спорту уопште - подстицање стваралаштва ученика у спорту (у домену технике, тактике и такмичења)	▪ Тактика напада : формирања зоне напада са мало играча,дупли пас, повратна лопта, коришћење празног простора и повлачење играча одбране за собом ▪ Примена правила у игри ▪ Кретање голмана и техника одбране ▪ Игра две екипе са применом правила ▪ Систем игре 1:3:4 ▪ Постављање играча у одбрани и њихове позиције ▪ Тактика одбране: индивидуална и колективна ▪ Тактички задаци кроз иге у кругу 2:1, 3:1, 3:2,4:2,5:3 или на мале голове5:5,6:6,7.7: откривање, покривање,одузимање лопте, промена правца и ритма ▪ Постављање играча у одбрани, одузимање лопте , покривање играча, преузимање противника ▪ Игра две екипе са применом правила. ▪ Специфичне вежбе снаге, брзине и издржљивости ▪ Тактика одбране и напада, истрчавање контранапада ▪ Игра на два гола са постављањем тактичких задатака у одбрани ▪ Игра на два гола са постављањем тактичких задатака у одбрани ▪ Игра на два гола са уигравањем комбинација за напад ▪ Игра на два гола са уигравањем комбинација за напад ▪ Игра на два гола са применом правила и суђењем ▪ Игра на два гола са применом правила и суђењем

Физичко васпитање СЕКЦИЈА - СТОНИ ТЕНИС

Циљ секције	Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма
Секција се организује за ученике који желе да постигну добре резултате везано за неки спорт или већ постижу изузетне резултате, а њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика. **Циљ секције** : је да ученици задовоље своја интересовања везана за стони тенис, потребе за стицањем знања, способности за бављење спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу (стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима). Циљ се остварује кроз посебне оперативне задатке. **Посебни оперативни задаци:** - развој и одржавање специфичних моторичких способности (које су нарочито значајне за успешно бављење стони тенисом) - учење и усавршавање основних и сложених елемената технике стоног тениса - пружање неопходних знања из стоног тениса (принципи технике, начин вежбања-тренирања, стицање основних и продубљених тактичких знања, правила такмичења итд.) и њихова примена у пракси - учење и усавршавање основне тактике и њена примене у пракси - обавезна реализација такмичења - задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећењем и др. - стварање објективних представа ученика о сопственим могућностима за учешће у стоном тенису - подстицање стваралаштва ученика у спорту (у домену технике, тактике и такмичења)	Начин на који се врши остваривање програма : - индивидуално - рад у паровима Наставни план и програм рада секције стоног тениса остварује се кроз спортско техничко образовање тј. кроз усвајање и усавршавање ➢ Елемената технике ➢ Тактике ➢ Игре **Спортско техничко образовање подразумева:** 1. усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације 2. примена стечених знања, умења и навика у свакодневном животу 3. задовољење социјалних потреба за кретањем, потврђивањем 4. формирање морално-вољних квалитета личности 5. обука контролисања лоптице обема странама рекета, 6. развој фине моторике шаке и координације покрета 7. обука примене и враћање различитих врста сервиса, удараца и контра удараца у различитим условима и ситуацијама на столу 8. комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри **Наставни план рада :** 1. Основни ставови, рад ногу, покрети руку 2. Врсте држања рекета 3. Форхенд и бекенд ударци без ротације 4. Школски сервис обема странама, 5. Пријем сервиса 6. Игра уз комбинацију савладаних елемената 7. Игра уз комбинацију савладаних елемената 8. Пимпл игра обема странама 9. Форхенд и бекенд ударци са ротацијом 10. Форхенд и бекенд резане лоптице 11. Штоп ударци

	12. Гуране лоптице 13. Ударци офанзивног карактера 14. Форхенд ударац (контраударац) 15. Игра сингл уз примену научених елемената 16. Игра дубл уз примену научених елемената 17. Извлачење – игра 18. Форхенд-спин ударац-игра 19. Форхенд спин са бочном ротацијом-игра 20. Форхенд контра спин-игра 21. Бекенд-чист ударац-игра 22. Бекенд-контра ударац-игра 23. Бекенд спин ударац-игра 24. Игра сингл партија 25. Игра сингл партија 26. Игра сингл партија 27. Игра дубл партија, уигравање партнера 28. Игра дубл партија, уигравање партнера 29. Игра дубл партија, уигравање партнера 30. Игра дубл партија, уигравање партнера 31. Игра сингл и дубл, уигравање комбинација 32. Игра сингл и дубл, уигравање комбинација 33. Игра сингл и дубл, уигравање комбинација 34. Игра сингл и дубл, уигравање комбинација 35. Игра сингл и дубл – припрема за такмичење 36. Игра сингл и дубл – припрема за такмичење

Физичко васпитање СЕКЦИЈА - ОДБОЈКА

Циљ секције	Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма
Секција се организује за ученике који желе да постигну добре резултате везано за неки спорт или већ постижу изузетне резултате, а њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика. **Циљ секције** : је да ученици задовоље своја интересовања везана за одбојку, потребе за стицањем и усавршавањем знања, потребу за бављењем спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу (стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима). Циљ се остварује кроз посебне оперативне задатке. **Посебни оперативни задаци:** - откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорт и њихово подстицање за бављење спортом. - развој и одржавање специфичних моторичких способности које су нарочито значајне за успешно бављење одбојком - учење и усавршавање основних и сложених елемената технике одбојке - пружање неопходних знања из одбојке (принципи технике, начин вежбања-тренирања, стицање основних и продубљених тактичких знања, правила такмичења у спорту-итд.) и њихова примена у пракси - учење и усавршавање основне т у одбојци и њена примене у прак - обавезна реализација такмичења - задовољавање социјалних потре потврђивањем и групним поистовећењем ученика кроз спорт и неговање етичких вредности према учесницима у такмичењима - стварање објективних представа ученика о сопственим могућностима за	Начин на који се врши остваривање програма : - индивидуално - рад у паровима, тројкама, четворкама - рад у групи Наставни план и програм рада секције одбојке остварује се кроз спортско техничко образовање тј. кроз усвајање и усавршавање ➢ Елемената технике ➢ Тактике ➢ Игре **Спортско техничко образовање подразумева:** ▪ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела ▪ усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине, снаге , скочности и координације ▪ формирање морално-вољних квалитета ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ задовољење социјалних потреба за кретањем, потврђивањем ▪ обука пријема и додавања лопте прстима и чекићем, ▪ обука сервиса (школског, тенис сервиса, лелујавог, бочног) и пријема сервиса, ▪ обука смеча и одбране од смеча, ▪ блок и врсте, заштита блока ▪ обука пласирања незгодно пребачених лопти ▪ обука примене различитих врста поентирања у различитим условима и ситуацијама ▪ упознавање са тактиком одбране и напада **Наставни план рада :** ▪ Одбојкашки став и кретње у ставу ▪ Техника додавања лопте прстима, рад у паровима, тројкама и четворкама ▪ Додавање лопте прстима из скока ▪ Техника одигравања лопте чекићем ▪ Одигравање лопте чекићем једном руком ▪ Одигравање чекићем са одговарајућим искораком ▪ Одигравање лопте чекићем са поваљком у назад и бочно ▪ Доњи сервис, тенис сервис, лелујави сервис и бочни сервис ▪ Сервис са задацима ▪ Техника смеча ▪ Техника блока ▪ Врсте блока: појединачни, двојни и тројни блок ▪ Заштита блока ▪ Правила игре ▪ Падови – поваљка и сун ▪ Систем игре 6:0, 4:2, 5:1

учешће у секцији и спорту уопште - подстицање стваралаштва ученика у спорту (у домену технике, тактике и такмичења)	▪ Попуњавање записника, суђење ▪ Смеч пенала ▪ Смеч из друге линије ▪ Техника смеча – „алма“ ▪ Селекција позиција у екипи ▪ Техника „кување“ ▪ Игра две екипе са применом правила и суђењем ▪ Провера знања кроз задату ситуацију ▪ Специфичне вежбе снаге ▪ Специфичне вежбе за брзину ▪ Специфичне вежбе за повећање скочности тј. одраза ▪ Игра 3:3 са свим елементима технике ▪ Игра 3:3 са свим елементима технике ▪ Игра 6:6 уз примену елемената технике ▪ Игра 6:6 уз примену система игре 6.0 ▪ Игра 6:6 уз примену система игре 4:2 ▪ Игра 6.6 уз примену система игре 5:1 ▪ Игра две екипе са применом правила и суђењем ▪ Игра две екипе са применом правила и суђењем ▪ Игра две екипе са применом правила и суђењем

Физичко васпитање СЕКЦИЈА - РУКОМЕТ

Циљ секције	Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма
Секција се организује за ученике који желе да постигну добре резултате везано за неки спорт или већ постижу изузетне резултате, а њен циљ је потпуније образовање и усмеравање развоја надарених ученика. **Циљ секције** : је да ученици задовоље своја интересовања везана за рукомет, потребе за стицањем знања, потребу за бављењем спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу (стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима). Циљ се остварује кроз посебне оперативне задатке. **Посебни оперативни задаци:** - откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорт и њихово подстицање за бављење спортом. - развој и одржавање специфичних моторичких способности које су нарочито значајне за успешно бављење рукометом - учење и усавршавање основних и сложених елемената технике рукомета - пружање неопходних знања из рукомета (принципи технике, начин вежбања-тренирања, стицање основних и продубљених тактичких знања, правила такмичења у спорту-итд.) и њихова примена у пракси - учење и усавршавање основне тактике рукомета и њена примене у пракси - обавезна реализација такмичења - задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећењем ученика кроз спорт и неговање етичких вредности према учесницима у такмичењима - стварање објективних представа ученика о сопственим могућностима за	Начин на који се врши остваривање програма : - индивидуално, рад у паровима, тројкама, рад у групи Наставни план и програм рада секције рукомета остварује се кроз спортско техничко образовање тј. кроз усвајање и усавршавање ➢ Елемената технике ➢ Тактике ➢ Игре **Спортско техничко образовање подразумева:** ▪ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела ▪ усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине, снаге , издржљивости и координације ▪ формирање морално-вољних квалитета ▪ стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни рад ▪ задовољење социјалних потреба за кретањем, потврђивањем ▪ обука контролисања лопте обема рукама ▪ усвајање основног става и кретање у ставу ▪ обука примене различитих врста шутева, вођења и додавања лопте у различитим условима и ситуацијама на терену ▪ развој фине моторике шаке и координације покрета ▪ обука основних шутева са земље из места и корака, скок шута ▪ усвајање „лажног“ шута и основних финти ▪ упознавање са правилима игре ▪ упознавање са тактиком одбране и напада ▪ комбинација елемената технике и њихова практична примена у игри **Наставни план рада :** 1. Развијање манипулативне спретности са лоптом, игре вођења, додавања, хватања(у месту,кретању,хватања и додавања високих, ниских, котрљајућих, бочних, иза леђа,са стране,једном или обема рукама) 2. Кретање са и без лопте, основни став у одбрани и у нападу 3. Додавање лопте у паровима и тројкама у месту и кретању, промена правца кретања и развијање скочности 4. Шутеви на гол – са земље, из корака, из скока 5. Трокорак – скок шут 6. Скокови и лажне кретње - финте 7. Примена научених елемената игре 8. Игра на два гола са усвајањем правила игре 9. Прелазак из зоне одбране у напад – кретање играча и међусобна сарадња 10. Сарадња бекова и крила и бекова и кружног нападача 11. Различите варијанте савладавања противника у ситуацији „1 на 1“ са шутом ка голу 12. Ситуациони тренинг „2 на 2“, „3 на 3“, „3 на 2“ 13. Скок шут преко двојног блока одбране 14. Шутерски тренинг за крилне и кружне напада

учешће у секцији и у спорту уопште - подстицање стваралаштва ученика у спорту (у домену технике, тактике и такмичења)	15. Напад ка голу са шутом из корака 16. Напад са стварањем ситуације за шут кружном нападачу – деблокада 17. Напад са задатком стварања вишка играча на крилној позицији и шутом ка голу 18. Напад на одбрану 4:2 „пресвлачењем“ одбрамбеног играча 19. Напад са шутом са бековских позиција 20. Контранапад – шут из корака 21. Контранапад по крилној позицији (акценат на задатак да голман баци „дугу контру“ 22. Прелазак из нападачке формације у зону одбране и спречавање брзог контранапада 23. Одбрана од контранапада „3 на 2“ 24. Сарадња у одбрани, преузимање играча, кретање, одбрана 6:0 и 5:1 25. Одбрана у формацији 3:2:1 26. Ситуациони тренинг – одбрана од „пресинга“ 27. Игра на два гола са елементима технике и тактике рукометне игре 28. Примена научених елемената спортске игре рукомет у игри на два гола 29. Утакмице 2x20 минута и анализа игре 30. Игра на два гола 31. Игра на два гола 32. Игра на два гола 33. Игра на два гола са применом правила и суђењем 34. Игра на два гола са применом правила и суђењем 35. Игра на два гола са применом правила и суђењем 36. Игра на два гола са применом правила и суђењем